

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 343

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

55. évfolyam

2012. december 14.

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről 1
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1152/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a halászati erőforrások közös halászati politika alapján történő védelméről és fenntartható kiaknázásáról szóló 2371/2002/EK tanácsi rendelet módosításáról 30

IRÁNYELVEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/34/EU irányelve (2012. november 21.) az egységes európai vasúti térség létrehozásáról ⁽¹⁾ 32
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/35/EU irányelve (2012. november 21.) a tengerészek képzésének minimumszintjéről szóló 2008/106/EK irányelv módosításáról ⁽¹⁾ 78

Ár: 7 EUR

(¹) EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1151/2012/EU RENDELETE

(2012. november 21.)

a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére és 118. cikke első bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Unió mezőgazdasági, halászati és akvakultúra-termelésének minősége és változatossága komoly erősség, amely versenyelőnyt biztosít az Unió termelői számára, és jelentősen hozzájárul az Unió eleven kulturális és gasztronómiai örökségéhez. Mindez annak a szakértelmnek és elkötelezettségnek köszönhető, amellyel az uniós mezőgazdasági termelőknek és élelmiszer-előállítóknak sikerült életben tartaniuk a hagyományokat úgy, hogy eközben figyelembe vették az előállítási módszerek és anyagok terén végbement fejlődést is.
- (2) Az Unióban a polgárok és a fogyasztók részéről egyre fokozódó igény mutatkozik a kiváló minőség és a hagyományos termékek iránt. A polgárok emellett az uniós mezőgazdasági termelés változatosságának fennmaradását is rendkívül fontosnak tartják. Mindez növekvő keresletet támaszt bizonyos jól meghatározható – és különösen a

földrajzi eredetükhöz kapcsolódó – tulajdonságokkal rendelkező mezőgazdasági termékek, illetve élelmiszerek iránt.

- (3) A termelők csak akkor tudják továbbra is előállítani a jó minőségű termékek széles skáláját, ha erőfeszítéseikért méltányos ellentételezésben részesülnek. Ehhez az szükséges, hogy a termelők a vásárlókat és a fogyasztókat tisztességes versenyfeltételek mellett tudják tájékoztatni termékeik jellemzőiről. Az is szükséges továbbá, hogy termékeik a piacon egyértelműen megkülönböztethetők legyenek.
- (4) Olyan termelői minőségrendszerek működtetése, amely jutalmazza a termelőket a minőségi termékek széles skálájának előállítása céljából tett erőfeszítéseikért, a vidéki gazdaság szempontjából előnyökkel járhat. Ez különösen igaz a kedvezőtlen helyzetű térségekre, a hegyvidékekre és a legkülső régiókra, ahol a mezőgazdaság a gazdaság egészén belül jelentős arányt képvisel, és a termelési költségek magasak. Ily módon tehát a minőségrendszerek mind a vidékfejlesztési politikához, mind pedig a Közös Agrárpolitika (KAP) piac- és jövedelemtámogatási politikáihoz hozzájárulhatnak, és kiegészíthetik azokat. Különösen az olyan területeken lehet nagy a szerepük, ahol a mezőgazdaság nagyobb gazdasági jelentőséggel bír, illetve – főként – a hátrányos helyzetű térségekben.
- (5) Az „EURÓPA 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című bizottsági közleményben meghatározott, 2020-ra elérendő szakpolitikai prioritások között szerepel a tudásra és az innovációra épülő versenyképes gazdaság kialakítása, és a magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemzte gazdaság ösztönzése. A mezőgazdasági termékek minőségével kapcsolatos szakpolitikának tehát az a feladata, hogy a termelők számára biztosítsa azokat az eszközöket, amelyek révén sajátos jellemzőkkel rendelkező termékeiket hatékonyabban tudják a többi terméktől megkülönböztetni és népszerűsíteni, továbbá az, hogy megvédje a termelőket a tisztességtelen gyakorlatokkal szemben.

⁽¹⁾ HL C 218., 2011.7.23., 114. o.

⁽²⁾ HL C 192., 2011.7.1., 28. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2012. szeptember 13-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2012. november 13-i határozata.

- (6) A tervezett kiegészítő intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az arányosság és a szubsidiaritás elvét.
- (7) A mezőgazdasági termékek minőségével kapcsolatos szakpolitikai intézkedéseket az alábbi jogi aktusok tartalmazzák: az ízesített bor, ízesített boralapú italok és az ízesített boralapú koktélok meghatározására, megnevezésére és kiszerezésére vonatkozó általános szabályok meghatározásáról szóló, 1991. június 10-i 1601/91/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾; a mézről szóló, 2001. december 20-i 2001/110/EK tanácsi irányelv⁽²⁾ és különösen annak 2. cikke; az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló, 2006. január 30-i 247/2006/EK tanácsi rendelet⁽³⁾, és különösen annak 14. cikke; a hagyományos különleges termékek minősülő mezőgazdasági termékekről és élelmiszerekről szóló, 2006. március 20-i 509/2006/EK tanácsi rendelet⁽⁴⁾; a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 2006. március 20-i 510/2006/EK tanácsi rendelet⁽⁵⁾; a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet („az egységes közös piac-szervezésről szóló rendelet”)⁽⁶⁾ és különösen annak II. része II. címe I. fejezetének I. szakasza és Ia. szakaszának I. alszakasza; az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK tanácsi rendelet⁽⁷⁾, valamint a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kiszerezéséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló, 2008. január 15-i 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁸⁾.
- (8) A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek címkézésének az élelmiszerek címkézésére, kiszerezésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽⁹⁾ megállapított általános szabályok hatálya alá kell tartoznia, különös tekintettel azokra a rendelkezésekre, amelyek célja annak megakadályozása, hogy a címkézés összezavarja vagy félrevezesse a fogyasztókat.
- (9) A mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitikáról szóló, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közlemény a kiemelt feladatok közé sorolta a mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitika általános összhangjának és következetességének fokozását.
- (10) A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek rendszere és a hagyományos különleges termékek rendszere tartalmaz néhány közös célkitűzést és rendelkezést.
- (11) Az Unió már egy ideje a KAP szabályozási keretének egyszerűsítésére irányuló megközelítést követ. Ezt a megközelítést a mezőgazdasági termékek minőségével kapcsolatos szakpolitika területére vonatkozó rendeletekre is ki kell terjeszteni anélkül, hogy ezzel kétségbe vonnánk e termékek sajátos jellemzőit.
- (12) A mezőgazdasági termékek minőségével kapcsolatos szakpolitika keretébe tartozó rendeletek közül néhányat a közelmúltban felülvizsgáltak, de még nem kerültek teljes mértékben végrehajtásra. Ezért az érintett szabályokat nem kell belefoglalni ebbe a rendeletbe. Azonban amint az érintett jogszabályok teljes mértékben végrehajtásra kerülnek, egy későbbi szakaszban azokat is belefoglalhatják a rendeletbe.
- (13) Az előzőekben felvázolt szempontok alapján az alábbi rendelkezéseket célszerű az 509/2006/EK és az 510/2006/EK rendelet új vagy naprakésszé tenni, valamint e rendeletek megtartandó rendelkezéseit magában foglaló egyetlen jogi keretbe összevonni.
- (14) Az egyértelműség és az átláthatóság érdekében tehát az 509/2006/EK és az 510/2006/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni és ezzel a rendelettel kell felváltani.
- (15) E rendelet hatályának a Szerződés I. mellékletében felsorolt, emberi fogyasztásra szánt mezőgazdasági termékekre, valamint az említett melléklet hatályán kívül eső olyan termékekre kell korlátozódnia, amelyek szorosan kapcsolódnak a mezőgazdasági termeléshez vagy a vidéki gazdasághoz.
- (16) Az e rendeletben előírt szabályokat úgy kell alkalmazni, hogy az ne érintse a borra, az ízesített borra, a szeszes italokra, a biogazdálkodásból származó termékekre és a legkülső régiókra vonatkozó hatályos uniós jogszabályokat.
- (17) Az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések alkalmazási körének kizárólag azokra a termékekre kell kiterjednie, amelyek esetében a termék vagy élelmiszer jellemzői és annak földrajzi eredete között szerves kapcsolat van. A jelenlegi rendszerbe az édesipari termékek közé helytelen módon csupán egyes csokoládétípusok kerültek be, és ezt a hibát orvosolni kell.
- (18) Az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmának kifejezett célja, hogy a mezőgazdasági termelők és az élelmiszer-előállítók egy adott termék minőségéért és jellemzőiért, illetve előállítási módjáért cserébe tisztességes jövedelemhez jussanak, továbbá hogy a fogyasztók egyértelmű információkat kaphassanak a földrajzi származással összefüggő sajátos jellemzőkkel bíró termékekről, és ezek alapján vásárláskor a megfelelő ismeretek birtokában tudjanak dönteni.

⁽¹⁾ HL L 149., 1991.6.14., 1. o.

⁽²⁾ HL L 10., 2002.1.12., 47. o.

⁽³⁾ HL L 42., 2006.2.14., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 93., 2006.3.31., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 93., 2006.3.31., 12. o.

⁽⁶⁾ HL L 299., 2007.11.16., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 189., 2007.7.20., 1. o.

⁽⁸⁾ HL L 39., 2008.2.13., 16. o.

⁽⁹⁾ HL L 109., 2000.5.6., 29. o.

- (19) Az uniós oltalmat élvező elnevezésekhez kapcsolódó szellemi tulajdon-jogok Unió-szerte való egységes tiszteltben tartásának biztosítása olyan prioritás, amelyet uniós szinten hatékonyabban lehet elérni.
- (20) Az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmát célzó uniós keret az elnevezések nyilvántartásba vételének előírása révén megkönnyíti ezen eszközök továbbfejlesztését, hiszen egységesebb megközelítést eredményezve egyenlő versenyfeltételeket biztosít az ilyen megjelöléssel ellátott termékek termelői számára, valamint erősíti az e termékek iránti fogyasztói bizalmat. Rendelkezéseket kell hozni az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések uniós szinten való fejlesztésére, továbbá a harmadik országokban való védelmüket szolgáló mechanizmusoknak a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) vagy több- és kétoldalú megállapodások keretében történő kialakítása ösztönzésére vonatkozóan, hozzájárulva ezáltal annak elismeréséhez, hogy e termékek minősége és előállítási modellje hozzáadott értéket nyújt.
- (21) A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ és az 510/2006/EK rendelet végrehajtása során szerzett tapasztalatok alapján nyilvánvaló, hogy bizonyos kérdésekkel foglalkozni kell, egyes szabályokat pontosabbá és egyszerűbbé, a rendszer eljárásait pedig gördülékenyebbé kell tenni.
- (22) A jelenlegi gyakorlat alapján megállapítható, hogy az egyes termékek és földrajzi származásuk közötti kapcsolat jelzésére szolgáló kétféle eszközt, nevezetesen az oltalom alatt álló földrajzi jelzést és az oltalom alatt álló eredetmegjelölést célszerű pontosabban meghatározni és fenntartani. E két eszközt alapjaiban nem szükséges megváltoztatni, azonban a fogalom meghatározásokat néhány tekintetben módosítani kell annak érdekében, hogy jobban tükrözzék a földrajzi jelzések fogalmának a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodásban rögzített meghatározását, továbbá hogy értelmezésük világosabbá és egyszerűbbé váljon a gazdasági szereplők számára.
- (23) Az ilyen földrajzi árujelzővel ellátott mezőgazdasági termékeknek és élelmiszereknek meg kell felelniük bizonyos, a termékleírásokban meghatározott olyan feltételeknek, mint például az előállítási terület természeti erőforrásainak vagy tájképének védelmére vagy a tenyésztett állatok jólétének javítására irányuló különös előírások.
- (24) Rendelkezni kell arról, hogy annak érdekében, hogy az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések a tagállamok területén oltalmat élvezhessenek, azokat elegendő legyen kizárólag uniós szinten bejegyezni. A tagállamok számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy – az Unión belüli és a nemzetközi kereskedelmet nem sértve – átmeneti jelleggel nemzeti oltalmat nyújtsanak az uniós szintű oltalom iránti kérelem benyújtásának időpontjától kezdődő hatállyal. A bejegyzésből eredő, e rendelet által biztosított oltalmat biztosítani kell olyan harmadik országbeli eredetmegjelölések és földrajzi jelzések számára is, amelyek teljesítik a vonatkozó előírásokat, és a származási országban oltalom alatt állnak.
- (25) Az uniós szintű bejegyzési eljárásnak lehetővé kell tennie, hogy a kérelem benyújtásának tagállamától eltérő tagállamban vagy harmadik országban bármely jogos érdekkal rendelkező természetes vagy jogi személy felszólalás révén érvényesíthesse jogait.
- (26) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzésnek a fogyasztók és a kereskedelem szereplői számára is információkkal kell szolgálnia.
- (27) Az Unió kereskedelmi partnereivel többek között az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmára vonatkozóan is törekszik nemzetközi megállapodások megkötésére. Annak megkönnyítése érdekében, hogy a fogyasztók információkhoz jussanak az ily módon oltalmat élvező elnevezésekről, különösen pedig annak biztosítása érdekében, hogy oltalomban lehessen részesíteni ezeket az elnevezéseket és ellenőrizni lehessen azok használatát, az elnevezéseket be lehet jegyezni az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések nyilvántartásába. Az elnevezéseket oltalom alatt álló földrajzi jelzéseként kell nyilvántartásba venni, kivéve, ha az említett nemzetközi megállapodások kifejezetten rögzítik, hogy oltalom alatt álló eredetmegjelölésről van szó.
- (28) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések esetében – tekintettel ezek sajátos jellegére – kifejezetten a címkézésre vonatkozó rendelkezéseket is el kell fogadni, amelyek a termelők számára előírják a megfelelő uniós szimbólumoknak vagy megjelöléseknek a termékek csomagolásán való feltüntetését. Az ilyen szimbólumok vagy megjelölések használatát az uniós elnevezések esetében célszerű kötelezővé tenni, egyrészt azért, hogy a fogyasztók így jobban ismerjék ezt a termékcsoportot és a hozzá kapcsolódó garanciákat, másrészt azért, hogy e termékek a piacon könnyebben azonosíthatóak, ezáltal pedig könnyebben ellenőrizhetők legyenek. A WTO által előírt követelményekre tekintettel a harmadik országok eredetmegjelölései és földrajzi jelzései esetében az ilyen szimbólumok vagy megjelölések használatának önkéntesnek kell lennie.
- (29) Az elnevezések tisztességes használatának garantálása és a fogyasztók félrevezetésére alkalmas gyakorlatok megelőzése érdekében a nyilvántartásban szereplő elnevezések számára oltalmat kell biztosítani. Pontosabban meg kell határozni továbbá a földrajzi jelzések és eredetmegjelölések védelmének biztosítására szolgáló eszközöket, különösen a termelői csoportok és az illetékes tagállami hatóságok szerepe tekintetében.
- (30) Indokolt olyan – a jelenlegiekhez képest egyszerűbb és világosabb – egyedi eltérésekről rendelkezni, amelyek átmeneti időszakokra lehetővé teszik egy bejegyzett elnevezés és más elnevezések együttes használatát. Az említett eltéréseket egyszerűsíteni kell, és egyértelművé kell

(¹) HL L 208., 1992.7.24., 1. o.

- tenni. Egyes esetekben, az átmeneti nehézségek leküzdése érdekében, valamint abból a célból, hogy hosszú távon valamennyi termelő esetében biztosított legyen a termék-leírásban foglaltak teljesítése, eltérés legfeljebb tízéves időszakra biztosítható.
- (31) Pontosítani kell az e rendelet alapján biztosított oltalom hatályát, különös tekintettel az olyan új védjegyek lajstromozására vonatkozó, a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ megállapított korlátozásokra, amelyek oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ütköznek, ahogyan ez az új védjegyek uniós szinten történő lajstromozása esetében már ma is így van. E pontosításra szükség van a korábbi keletkezett szellemi tulajdon-jogok, így különösen a védjegyek és az oltalom alatt álló eredetmegjelölésként vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzésként bejegyzett védjegyek és azonos alakú elnevezések jogosultjaira figyelemmel is.
- (32) Az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések számára biztosított oltalmat – a magas szintű védelem garantálása és az oltalomnak a borágazatban érvényesülő oltalomhoz való igazítása érdekében – ki kell terjeszteni a bejegyzett elnevezésű termékek és szolgáltatások esetében való visszaélés-szerű használatára, utánzására és idézésére is. Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott termékek összetevőként történő felhasználása esetén figyelembe kell venni az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM) vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel (OFJ) ellátott termékeket összetevőként tartalmazó élelmiszerek címkézésére vonatkozó iránymutatásokról szóló bizottsági közleményt.
- (33) Azokat az elnevezéseket, amelyek 2013. január 3-án szerepelnek az 510/2006/EK rendelet alapján bejegyzett elnevezések között, e rendelet szerint továbbra is oltalomban kell részesíteni és automatikusan fel kell venni a nyilvántartásba.
- (34) A hagyományos különleges termékek rendszerének kifejezett célja a hagyományos termékek előállítói számára segítséget nyújtani abban, hogy a fogyasztókkal megismertessék termékeik értéknövelő tulajdonságait. A hagyományos különleges termékek jelenlegi rendszerében rejlő lehetőségeket azonban nem sikerült kiaknázni, mivel csupán néhány ilyen elnevezés került bejegyzésre. A jelenlegi rendelkezéseket tehát célszerű javítani, pontosítani és célzottabbá tenni annak érdekében, hogy a rendszer érthetőbbé, működőképesebbé és vonzóbbá váljon a potenciális kérelmezők számára.
- (35) A jelenlegi rendszer lehetőséget biztosít arra, hogy egy elnevezést az Unióban való kizárólagos használatának fenntartása nélkül, csupán azonosítási célból jegyeztessenek be. Mivel az érdekeltek nem látták át teljesen e lehetőség előnyeit, továbbá tekintettel arra, hogy a hagyományos termékek azonosítása – a szubszidiaritás elvével összhangban – tagállami vagy regionális szinten jobban megvalósítható, e lehetőséget meg kell szüntetni. Az eddigi tapasztalatok fényében célszerű, hogy a rendszer keretében csak olyan elnevezést lehessen bejegyezni, amely kizárólagos használatának fenntartása az Unió teljes területére kiterjed.
- (36) Annak érdekében, hogy a rendszer keretében csak valóban hagyományos termékek kerüljenek bejegyzésre, az elnevezések bejegyzésének további kritériumait és feltételeit ki kell igazítani, különösen a „hagyományos” fogalmának meghatározása tekintetében, amelynek olyan termékekre kell kiterjednie, amelyek előállítása hosszú időre tekint vissza.
- (37) Annak érdekében, hogy a hagyományos különleges termékek megfeleljenek a termék-leírásokban foglaltaknak, és minőségük állandó legyen, a termelői csoportosulásoknak saját maguknak kell rögzíteniük a termék jellemzőit egy termék-leírásban. Célszerű, hogy az elnevezések hagyományos különleges termékként való bejegyzésének lehetősége harmadik országok termelői előtt is nyitva álljon.
- (38) Az elnevezés kizárólagos használatának fenntartásához a hagyományos különleges termékeket uniós szinten kell bejegyezni. A nyilvántartásba történő bejegyzésnek a fogyasztók és a gazdasági szereplők számára egyaránt tájékoztatással kell szolgálnia.
- (39) A tisztességtelen versenyfeltételek kialakulásának elkerülése érdekében minden termelő, így a harmadik országok termelői számára is lehetővé kell tenni, hogy a hagyományos különleges termék bejegyzett terméknevét használhassa, feltéve, hogy az adott termék megfelel a vonatkozó termék-leírás követelményeinek, és a termelő valamely ellenőrzési rendszer hatálya alá tartozik. Az Unión belül előállított hagyományos különleges termékek esetében az uniós szimbólumot fel kell tüntetni a címkézésben, és lehetővé kell tenni annak a „hagyományos különleges termék” jelöléshez való társítását.
- (40) A bejegyzett elnevezések használatával kapcsolatos visszaélések és a fogyasztók félrevezetésére alkalmas módszerek alkalmazásának megelőzése érdekében az elnevezések használatát kizárólagossá kell tenni.
- (41) Az 509/2006/EK rendelet alapján már bejegyzett elnevezések vonatkozásában, amelyekre e rendelet 2013. január 3-án egyébként nem terjedne ki, az 509/2006/EK rendeletben megállapított feltételeket egy átmeneti időszak alatt továbbra is alkalmazni kell.
- (42) Be kell vezetni egy eljárást az 509/2006/EK rendelet alapján az elnevezés kizárólagos használatának fenntartása nélkül bejegyzett elnevezések oly módon történő bejegyzésére, hogy azok a kizárólagos használat fenntartásával kerülhessenek nyilvántartásba.
- (43) Átmeneti intézkedésekről kell továbbá rendelkezni az olyan bejegyzési kérelmekre vonatkozóan, amelyek 2013. január 3-ig érkeztek be a Bizottsághoz.
- (44) Be kell vezetni olyan, minőségre utaló kifejezéseken alapuló másodlagos minőségrendszereket, amelyek több-letértéket nyújtanak, a belső piacon kommunikálhatók, és önkéntesen alkalmazhatók. Ezeknek a minőségre utaló választható kifejezéseknek a termék, a termelési módszerek vagy a feldolgozás egy vagy több kategóriájának konkrét területeken fennálló, sajátos horizontális

⁽¹⁾ HL L 299., 2008.11.8., 25. o.

- jellemzőire kell utalniuk. A „hegyvidéki termék” minőségre utaló választható kifejezés mindeddig megfelelt a feltételeknek, és a piacon többletértéket fog a termékhez adni. A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el a 2000/13/EK irányelv alkalmazásának megkönnyítése érdekében olyan esetekben, amikor az élelmiszerek címkézése a minőségre utaló választható kifejezések – ideértve különösen a „hegyvidéki termékeket” – a fogyasztók körében zavart okozhatnak.
- (45) Annak érdekében, hogy a hegyvidéki termelők számára hatékony eszköz álljon rendelkezésre a termékeik jobb forgalmazására, továbbá hogy a fogyasztók számára a piacon egyértelműbb legyen a termékek hegyvidéki származása, a hegyvidéki termékek tekintetében rendelkezést kell hozni egy minőségre utaló választható kifejezés uniós szintű meghatározásáról. A hegyvidéki térségek fogalom meghatározásának a hegyvidéki térségeknek az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapról (EMÖGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerinti meghatározása céljából alkalmazott általános osztályozási kritériumokon kell alapulnia.
- (46) A földrajzi jelzések és a hagyományos különleges termékek hozzáadott értéke a fogyasztói bizalmon alapul. Ez az érték csak akkor hiteles, ha hatékony ellenőrzési rendszer társul hozzá. Ezen minőségrendszereknek – a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről szóló, 2004. április 29-i 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁾ rögzített elvekkel összhangban – hatósági ellenőrzésekből álló felülvizsgálati rendszerek, így a termelés, a feldolgozás és a forgalmazás összes szakaszára vonatkozó ellenőrzések hatálya alá kell tartozniuk. Annak érdekében, hogy a 882/2004/EK rendelet rendelkezéseit a tagállamok eredményesebben alkalmazhassák a földrajzi jelzésekkel és a hagyományos különleges termékekkel kapcsolatos ellenőrzésekre, e rendeletnek hivatkozni kell a 882/2004/EK rendelet e szempontból legfontosabb cikkeire.
- (47) Annak érdekében, hogy a földrajzi jelzéssel ellátott termékek és a hagyományos különleges termékek különleges tulajdonságait a fogyasztók számára garantálni lehessen, a gazdasági szereplőket a termékleírásnak való megfelelést ellenőrző rendszer keretében ellenőrizni kell.
- (48) Az illetékes hatóságoknak – pártatlanságuk és eredményességük biztosítása érdekében – egy sor működési kritériumot kell teljesíteniük. Rendelkezni kell arról, hogy az illetékes hatóságok egyes konkrét ellenőrzési feladatok ellátásával kapcsolatos hatásköreiket ellenőrző szervekre ruházhassák át.
- (49) Az ellenőrző szervek akkreditációjára az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) által kidolgozott európai szabványokat (EN szabványok) és a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) által kidolgozott nemzetközi szabványokat kell alkalmazni; e szabványok alkalmazandók az ellenőrző szervek által saját működésükre is. E szervek akkreditációjának a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és a piacfelügyelet előírásainak megállapításáról szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁾ összhangban kell történnie.
- (50) A földrajzi jelzésekkel és a hagyományos különleges termékekkel kapcsolatos ellenőrzésekre vonatkozó információkat fel kell tüntetni a tagállamok által a 882/2004/EK rendeletnek megfelelően elkészített többéves nemzeti ellenőrzési tervekben és éves jelentésben.
- (51) A tagállamokat fel kell hatalmazni a felmerülő költségek fedezésére szolgáló díj kiszabására.
- (52) A köznevesült elnevezések további használatára vonatkozó hatályos szabályokat pontosítani kell annak érdekében, hogy az olyan köznevesült elnevezések, amelyek hasonlóan egy oltalom alatt álló vagy kizárólagos használatra fenntartott elnevezésre, illetve annak részét képezik, fenntarthatóak köznévi státusukat.
- (53) A védjegy, illetve az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés korábbi jellegét megalapozó napnak az uniós vagy a tagállami védjegybejelentés bejelentési napját, illetve az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalmára irányuló kérelem Bizottsághoz való benyújtásának napját kell tekinteni.
- (54) A továbbiakban is alkalmazni kell a korábbi védjegyekkel ütköző eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések bejegyzésének megtagadására, vagy a korábbi védjegyek és az ütköző eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések együttes fennállására vonatkozó rendelkezéseket.
- (55) A feltételeknek, amelyek alapján korábban bejegyzett eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel való ütközés miatt későbbi védjegybejelentések elutasíthatók, vagy már lajstromozott védjegyek érvénytelennek nyilváníthatók, összhangban kell lenniük az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalmának hatályával.
- (56) Indokolt, hogy a szellemi tulajdon-jogokat létrehozó rendszerek és különösen az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések minőségrendszerei és a védjegyjog keretébe tartozó rendelkezések függetlenek legyenek a hagyományos különleges termékek és a minőségre utaló választható kifejezések rendszerei keretében kizárólagos használatra fenntartott elnevezésektől és meghatározott megjelölésektől, illetve szimbólumoktól.

⁽¹⁾ HL L 160., 1999.6.26., 80. o.⁽²⁾ HL L 165., 2004.4.30., 1. o.⁽³⁾ HL L 218., 2008.8.13., 30. o.

- (57) A csoportosulások szerepét indokolt tisztázni és elismerni. A csoportosulások alapvető szerepet játszanak az eredetmegjelölések, a földrajzi jelzések és a hagyományos különleges termékek elnevezésének bejegyzésére irányuló kérelmezési folyamatban, valamint a termékleírás módosítására és az elnevezések törlésére irányuló kérelmek esetében. A csoportosulások továbbá felvállalhatnak a bejegyzett elnevezések tényleges oltalmának felügyeletével, a termékleírásban szereplő feltételek teljesítésével, a bejegyzett elnevezésekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós tevékenységekkel összefüggő tevékenységeket, illetve általánosságban véve bármilyen egyéb tevékenységet, amelynek célja a bejegyzett elnevezések értékének és a minőségrendszerek eredményességének a növelése. Ezenkívül nyomon kell követniük a termékek piaci pozícióját. E tevékenységek azonban nem könnyíthetik meg, és nem eredményezhetik a Szerződés 101. és 102. cikkével összeegyeztethetetlen versenyellenes magatartás megvalósulását.
- (58) Annak érdekében, hogy az eredetmegjelölések, földrajzi jelzések és hagyományos különleges termékek bejegyzett elnevezései megfeleljenek az e rendeletben megállapított feltételeknek, célszerű, hogy az érintett tagállam nemzeti hatóságai megvizsgálják a kérelmeket a nemzeti felszólalási eljárást is magában foglaló minimális közös rendelkezések betartásával. Ezt követően a Bizottságnak is meg kell vizsgálnia a kérelmeket, hogy meggyőződjön egyrészt arról, hogy nem tartalmazzak nyilvánvaló hibákat, másrészt pedig arról, hogy mind az uniós jogot, mind a kérelmet benyújtó tagállamon kívüli felek érdekeit kellő mértékben figyelembe vették.
- (59) Harmadik országokból származó termékek esetében is lehetővé kell tenni meghatározott elnevezéseknek eredetmegjelölésként, földrajzi jelzésként vagy hagyományos különleges termék jelzésként való bejegyzését, feltéve, hogy azok teljesítik az e rendeletben előírt feltételeket.
- (60) A különböző minőségrendszerekben részt vevő termékek megkülönböztetésére szolgáló szimbólumokat, megjelöléseket és rövidítéseket, továbbá a hozzájuk kapcsolódóan az Uniót megillető jogokat mind az Unióban, mind a harmadik országokban védeni kell annak biztosítása érdekében, hogy a szóban forgó szimbólumok, megjelölések és rövidítések kizárólag az eredeti termékeken kerüljenek feltüntetésre, és a fogyasztókat ne vezethessék félre a termék minőségét illetően. Továbbá az oltalom hatékonyságának biztosítása érdekében a Bizottságnak központosított módon, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ keretén belül, és a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ 5. cikkével összhangban elegendő költségvetési forrással kell rendelkeznie.
- (61) Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel vagy a hagyományos különleges termék jelzéssel ellátott termékek bejegyzési eljárását, és ezen belül a vizsgálatra és a felszólalásra rendelkezésre álló időszakot le kell rövidíteni és tökéletesíteni kell, különösen a döntéshozatal tekintetében. A bejegyzésekkel kapcsolatos döntéshozatalnak a Bizottság felelősségi körébe kell tartoznia, amely bizonyos körülmények fennállása esetén igénybe veheti a tagállamok segítségét. Eljárásokat kell kidolgozni a termékleírás bejegyzést követő módosításának engedélyezésére, és a bejegyzett elnevezések törlésére, különösen, ha az érintett termék már nem felel meg a termékleírásnak, vagy ha az elnevezés már nem használatos a piacon.
- (62) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések, oltalom alatt álló földrajzi jelzések vagy hagyományos különleges termék jelzések közös bejegyzése iránti határokön átnyúló kérelmek megkönnyítése érdekében rendelkezni kell megfelelő eljárásokról.
- (63) E rendelet bizonyos nem alapvető rendelkezéseinek kiegészítése vagy módosítása érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy a Szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet I. mellékletében szereplő termékek jegyzékének kiegészítése; az eredetmegjelölések esetében a takarmány származásával kapcsolatos korlátozások és eltérések meghatározása; az élő állatok levágásával vagy a nyersanyagok származásával kapcsolatos korlátozások és eltérések meghatározása; a termékleírásban szereplő információk korlátozására vonatkozó szabályok megállapítása; uniós szimbólumok létrehozása; a termelők vagy az egyéb érdekelttek jogainak és jogos érdekeinek védelme érdekében további átmeneti rendelkezések meghatározása; a hagyományos különleges termékként való bejegyzésre való jogosultságra vonatkozó kritériumok további részleteinek meghatározása; a minőségre utaló választható kifejezésekre vonatkozó kritériumokkal kapcsolatos részletes szabályok megállapítása; a minőségre utaló további választható kifejezés kizárólagos használatának fenntartása (azok használati feltételeinek megállapítása és a feltételek módosítása); a „hegyvidéki termék” kifejezés használati feltételeitől való eltérés megállapítása és a termelési módszerek és egyéb, a minőségre utaló választható kifejezés használata szempontjából releváns kritériumok megállapítása, különösen azon feltételek megállapítása, amelyek mellett nyersanyag vagy takarmány a hegyvidéki térségeken kívülről is származhat; kifejezések köznévi státusának meghatározására vonatkozó további szabályok megállapítása az Unióban; a növény- vagy állatfajtanevek használati feltételeinek meghatározására vonatkozó szabályok megállapítása; az egynél több ország területét érintő közös kérelmekre vonatkozó nemzeti felszólalási eljárás végrehajtási szabályainak meghatározása, valamint általában a kérelmezési folyamat, a felszólalási eljárás, a módosításokra vonatkozó kérelmezési eljárás és a törlési eljárás szabályainak

⁽¹⁾ HL L 277., 2005.10.21., 1. o.

⁽²⁾ HL L 209., 2005.8.11., 1. o.

kiegészítése tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

(64) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a termékleírás formájára vonatkozó szabályok megállapítása; az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések nyilvántartásának formájára és tartalmára vonatkozó részletes szabályok megállapítása; az uniós szimbólumok és megjelölések technikai jellemzőinek, valamint termékeken történő használatukra vonatkozó szabályok meghatározása – az alkalmazandó megfelelő nyelvi változatokat is beleértve; az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések használatára vonatkozó átmeneti eltérések megadása és meghosszabbítása; a hagyományos különleges termékek nyilvántartásának formájára és tartalmára vonatkozó szabályok megállapítása; a hagyományos különleges termékek oltalmára vonatkozó szabályok megállapítása; alakiságokkal, eljárásokkal és egyéb technikai részletekkel kapcsolatos, a IV. cím alkalmazásához szükséges intézkedés megállapítása; a minőségre utaló választható kifejezések használatára vonatkozó szabályok megállapítása; a minőségrendszerekre utaló megjelölések, rövidítések és szimbólumok egységes oltalmára vonatkozó szabályok megállapítása; a bejegyzési kérelemre vonatkozó eljárásra és a felszólalási eljárásra, valamint a bejegyzési kérelem és a felszólalás formájára és előterjesztésére vonatkozó részletes szabályok megállapítása; a kérelem elutasítása; amennyiben nem született megállapodás, a bejegyzésre vonatkozó döntés; a módosítási kérelmekkel kapcsolatos eljárásra, valamint a kérelem formájára és előterjesztésére vonatkozó részletes szabályok megállapítása; oltalom alatt álló eredetmegjelölések, oltalom alatt álló földrajzi jelzések vagy hagyományos különleges termék bejegyzésének törlése; a törlési eljárásra, valamint annak formájára, valamint a törlési kérelem előterjesztésére vonatkozó részletes szabályok megállapítása tekintetében. Ezeket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.

(65) Az e rendszer keretében elismert, oltalom alatt álló eredetmegjelölések, oltalom alatt álló földrajzi jelzések és hagyományos különleges termékek nyilvántartásának létrehozása és fenntartása; a terméktanúsító szervek neve és címe közzétételéhez alkalmazott eszköz meghatározása; ha nem érkezik sem felszólalás, sem indokolással ellátott, elfogadható felszólalási nyilatkozat, vagy érkezik ilyen, és megállapodás született, a bejegyzés tekintetében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 182/2011/EU rendelet alkalmazása nélkül végrehajtsa jogi aktusokat fogadjon el,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Célkitűzések

(1) E rendelet célja a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek előállítói számára segítséget nyújtani abban, hogy a vásárlókat és a fogyasztókat tájékoztassák termékeik és az élelmiszerek jellemzőiről és termelési sajátosságairól, biztosítva ezáltal, hogy:

- az értéknövelő jellemzőkkel és sajátosságokkal rendelkező mezőgazdasági termékek és élelmiszerek termelői és előállítói tisztességes versenyfeltételek mellett tevékenykedhessenek;
- a fogyasztók számára a szóban forgó termékekkel kapcsolatban megbízható információk álljanak rendelkezésre;
- a szellemi tulajdonjog védelmét tiszteletben tartsák; továbbá
- a belső piac integritása ne sérüljön.

Az e rendeletben meghatározott intézkedések célja támogatni a kiváló minőségű termékekkel kapcsolatos mezőgazdasági és feldolgozási tevékenységeket és gazdálkodási rendszereket, és ezáltal hozzájárulni a vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek megvalósításához.

(2) E rendelet minőségrendszereket hoz létre, amelyek alapul szolgálnak különösen az olyan mezőgazdasági termékek jelölésére vagy leírására szolgáló elnevezések és kifejezések megkülönböztetéséhez és – adott esetben – oltalmához, amelyek:

- értéknövelő jellemzőkkel rendelkeznek; vagy
- az előállításuk során alkalmazott termelési vagy feldolgozási módszereknek, illetve előállítási vagy forgalmazási helyüknek köszönhetően értéknövelő sajátosságokkal rendelkeznek.

2. cikk

Hatály

(1) E rendelet hatálya a Szerződés I. mellékletében felsorolt, emberi fogyasztásra szánt mezőgazdasági termékekre, valamint az e rendelet I. mellékletében felsorolt egyéb mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre terjed ki.

A nemzetközi kötelezettségvállalások, illetve az új termelési módszerek és anyagok figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet I. mellékletében meghatározott termékek jegyzékének kiegészítésére vonatkozóan. E termékeknek szorosan kapcsolódniuk kell a mezőgazdasági termékekhez, illetve a vidéki gazdasághoz.

(2) Ez a rendelet nem alkalmazandó az 1234/2007/EK rendelet Xib. mellékletében meghatározott szeszes italokra, ízesített borra vagy a szőlőből készült termékekre, kivéve a borecetét.

⁽¹⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

(3) Ez a rendelet az egyes termékek forgalomba hozatalára és különösen az egységes közös piacszervezésre, valamint az élelmiszerek címkézésére vonatkozó egyéb konkrét uniós rendelkezések sérelme nélkül alkalmazandó.

(4) A műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ az e rendelet által létrehozott minőségrendszerekre nem alkalmazandó.

3. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „minőségrendszerek”: a II., a III. és a IV. címben létrehozott rendszerek;
2. „csoportosulás”: az ugyanazon termékkel foglalkozó, főként termelők vagy feldolgozók által alkotott társulás, annak jogi formájától függetlenül;
3. „hagyományos”: a hazai piacon a nemzedékek közötti átadást lehetővé tévő időtartam óta bizonyítottan jelen lévő termék; ez az időtartam legalább 30 év;
4. „címkézés”: bármilyen szöveg, tulajdonság, védjegy, márkánév, ábra vagy jelzés, amely egy élelmiszere vonatkozik, és amelyet az élelmiszert kísérő vagy arra vonatkozó csomagoláson, dokumentumban, megjegyzésben, címkén, gyűrűn vagy galléron helyeznek el;
5. „különleges tulajdonság”: egy termék kapcsán azon jellemző előállítási sajátosságok, amelyek az adott terméket egyértelműen megkülönböztetik az ugyanazon kategóriába tartozó többi hasonló terméktől;
6. „köznevesült kifejezés”: olyan terméknév, amely – bár arra a helyre, régióra vagy országra utal, ahol a terméket eredetileg előállították vagy forgalmazták – az Unióban egy termék általánosan elterjedt elnevezésévé vált;
7. „előállítási szakasz”: a termelés, a feldolgozás vagy az előállítás;
8. „feldolgozott termékek”: a feldolgozatlan termékek feldolgozásából származó élelmiszerek. A feldolgozott termékek tartalmazhatnak olyan összetevőket, amelyek az előállításukhoz szükségesek, vagy különleges tulajdonságokat adnak nekik.

II. CÍM

OLTALOM ALATT ÁLLÓ EREDETMEGJELÖLÉSEK ÉS OLTALOM ALATT ÁLLÓ FÖLDRAJZI JELZÉSEK

4. cikk

Célkitűzés

Létrehozásra kerül az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és oltalom alatt álló földrajzi jelzések rendszere azzal a céllal, hogy egy adott földrajzi területhez szorosan kapcsolódó termékek előállítását az alábbiak révén segítse:

- a) minőségi termékeikért cserébe méltányos jövedelem biztosítása;
- b) a szellemi tulajdon-jogot képező elnevezések egységes oltalmának biztosítása az Unió egész területén;
- c) a fogyasztók pontos tájékoztatása az egyes termékek érték-növelő tulajdonságairól.

5. cikk

Az eredetmegjelölésekre és a földrajzi jelzésekre vonatkozó követelmények

(1) E rendelet alkalmazásában az „eredetmegjelölés” elnevezés olyan terméket jelöl:

- a) amely egy meghatározott helyről, régióból vagy – kivételes esetekben – országból származik;
- b) amelynek minősége vagy jellemzői alapvetően vagy kizárólag egy adott földrajzi környezetnek és az ahhoz kapcsolódó természeti és emberi tényezőknek köszönhetőek; valamint
- c) amely előállításának valamennyi szakasza a meghatározott földrajzi területen történik.

(2) E rendelet alkalmazásában a „földrajzi jelzés” elnevezés olyan terméket jelöl:

- a) amely egy meghatározott helyről, régióból vagy országból származik;
- b) amelynek valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője alapvetően földrajzi eredetének tulajdonítható; valamint
- c) amely előállításának legalább egy szakasza a meghatározott földrajzi területen történik.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltak ellenére egyes elnevezéseket akkor is eredetmegjelölésnek kell tekinteni, ha az adott termékek nyersanyagai a meghatározott földrajzi területnél nagyobb vagy attól eltérő földrajzi területről származnak, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- a) a nyersanyag előállítására szolgáló terület jól körülhatárolt;
- b) a nyersanyagok előállítására speciális feltételek vonatkoznak;

⁽¹⁾ HL L 204., 1998.7.21., 37. o.

- c) ellenőrzési intézkedések biztosítják a b) pontban említett feltételek betartását; továbbá
- d) a szóban forgó eredetmegjelöléseket a származási országban 2004. május 1-je előtt eredetmegjelölésként elismerték.

E bekezdés alkalmazásában kizárólag az élő állat, a hús és a tej tekinthető nyersanyagnak.

(4) Az állati eredetű termékek előállításával kapcsolatos sajátosságok figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az eredetmegjelölések esetében az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a takarmány származásával kapcsolatos korlátozásokra és eltérésekre vonatkozóan.

Ezenkívül az egyes termékek vagy területek sajátosságainak figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az élő állatok levágásával vagy a nyersanyagok származásával kapcsolatos korlátozásokra és eltérésekre vonatkozóan.

E korlátozásoknak és eltéréseknek objektív kritériumok alapján figyelembe kell venniük a minőséget, a felhasználást, az elismert know-how-t, valamint a természeti tényezőket.

6. cikk

Köznevi jelleg, összeütközések növényfajták és állatfajták neveivel, azonos alakú szavakkal és védjegyekkel

(1) Köznevesült kifejezéseket nem lehet oltalom alatt álló eredetmegjelölésként vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzésként bejegyezni.

(2) Eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként nem jegyezhető be olyan elnevezés, amely valamely növény- vagy állatfajta nevével ütközik, és ezáltal alkalmas arra, hogy a termék tényleges származása tekintetében megtévesztse a fogyasztókat.

(3) A 11. cikk értelmében létrehozott nyilvántartásba már bejegyzett elnevezéssel részben vagy teljesen azonos alakú elnevezések bejegyzésére csak abban az esetben van lehetőség, ha a később bejegyzett azonos alakú elnevezés a helyi és hagyományos használati feltételek és a megjelenítés tekintetében a gyakorlatban megfelelően elkülönül a már bejegyzettől, figyelembe véve azt is, hogy biztosítani kell az érintett termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint a fogyasztók megtévesztésének elkerülését.

Az olyan azonos alakú elnevezés, amely a fogyasztókat megtévesztve azt a képzetet kelti, hogy a termékek egy másik területről származnak, még akkor sem jegyezhető be, ha az elnevezés az adott termékek származása szerinti terület, régió vagy helység vonatkozásában pontos.

(4) Egy eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként bejegyezni javasolt elnevezés nem jegyezhető be, amennyiben

– figyelembe véve valamely védjegy jó hírnevét és elismertségét, valamint használatának időtartamát – annak eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként történő bejegyzése a termék tényleges mibenlétét illetően alkalmas lehet a fogyasztók megtévesztésére.

7. cikk

Termékleírás

(1) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölésnek vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzésnek meg kell felelnie a legalább a következőket tartalmazó termékleírásnak:

- a) az eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként oltalomban részesítendő elnevezés a kereskedelmi vagy köznyelvben használatos formájában, kizárólag olyan nyelven, amelyet a meghatározott földrajzi területen az adott termék megnevezésére hagyományosan használtak vagy használnak;
- b) a termék leírása, beleértve – adott esetben – a nyersanyagokat, valamint a termék főbb fizikai, kémiai, mikrobiológiai vagy érzékszervi jellemzőit;
- c) az e bekezdés f) pontjának i. vagy ii. alpontjában említett kapcsolatnak megfelelően körülhatárolt földrajzi terület meghatározása és – adott esetben – az 5. cikk (3) bekezdésében szereplő követelmények teljesülését igazoló adatok;
- d) annak igazolása, hogy a termék az 5. cikk (1) vagy (2) bekezdésében említett földrajzi területről származik;
- e) a termék előállítási módjának, valamint – adott esetben – az autentikus és egységes helyi előállítási módszereknek a leírása, valamint a csomagolásra vonatkozó adatok feltüntetése, amennyiben a kérelmező csoportosulás – az uniós jogot, különösen az áruk szabad mozgására és a szolgáltatások szabad nyújtására vonatkozó jogszabályokat is figyelembe véve – úgy dönt, és azt a konkrét termékre vonatkozóan megfelelően megindokolja, hogy a minőség megőrzése, a származás garantálása vagy az ellenőrzés biztosítása érdekében a csomagolásnak is a meghatározott földrajzi területen kell történnie;
- f) az alábbiakat tanúsító adatok:
- i. a termék minősége vagy jellemzői és a földrajzi környezet közötti, az 5. cikk (1) bekezdésében említett kapcsolat; vagy
- ii. az adott esettől függően a termék valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője és földrajzi eredete közötti, az 5. cikk (2) bekezdésében említett kapcsolat;
- g) a termékleírásban szereplő előírásoknak a 37. cikk szerinti betartását ellenőrző hatóságok neve és címe, vagy az ezen előírásokat ellenőrző szervek neve és címe – amennyiben a szervek ezen adatai rendelkezésre állnak –, és e hatóságok és szervek konkrét feladatai;

h) az érintett termékre vonatkozó bármilyen egyedi címkézési előírás.

(2) Annak érdekében, hogy a termékleírás releváns és tömör tájékoztatást nyújtson, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említett termékleírásban szereplő információk korlátozására vonatkozó szabályok megállapítása céljából, ha erre a korlátozásra túlzott terjedelmű bejegyzési kérelmek benyújtásának elkerülése érdekében szükség van.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a termékleírás formájára vonatkozó szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

8. cikk

A bejegyzés iránti kérelem tartalma

(1) Az eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések bejegyzése iránti, a 49. cikk (2) és (5) bekezdése szerinti kérelmeknek legalább a következőket kell tartalmazniuk:

- a) a kérelmező csoportosulás neve és címe, valamint a termékleírásban szereplő előírások betartását ellenőrző hatóságok neve és címe, vagy az ezen előírások betartását ellenőrző szervek neve és címe, amennyiben a szervek ezen adatai rendelkezésre állnak;
- b) a 7. cikkben meghatározott termékleírás;
- c) a következőket tartalmazó egységes dokumentum:
 - i. a termékleírás főbb pontjai: a termék neve, leírása, beleértve adott esetben a csomagolására és a címkézésére vonatkozó külön előírásokat, és a földrajzi terület tömör meghatározása;
 - ii. a termék és földrajzi környezete vagy földrajzi eredete közötti, – az esettől függően – az 5. cikk (1) vagy (2) bekezdésében említett kapcsolat, és ezen belül – adott esetben – a termékleírás vagy az előállítási mód e kapcsolatot alátámasztó elemeinek bemutatása.

A 49. cikk (5) bekezdése szerinti kérelmeknek továbbá bizonyítékot kell tartalmazniuk arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó elnevezés a származási országban oltalom alatt áll.

(2) A 49. cikk (4) bekezdésében említett kérelmezési dokumentációnak a következőket kell tartalmaznia:

- a) a kérelmező csoportosulás neve és címe;
- b) az e cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett egységes dokumentum;
- c) a tagállam arra vonatkozó nyilatkozata, hogy megítélése szerint a kérelmező csoportosulás által benyújtott kérelem, amely kedvező határozat alapjául szolgálhat, megfelel az e rendeletben és az e rendelet értelmében elfogadott rendelkezésekben szereplő feltételeknek;

d) a termékleírás közzétételére való hivatkozás.

9. cikk

Átmeneti nemzeti oltalom

A kérelmek Bizottsághoz történő benyújtásának napjától kezdődő hatállyal a tagállamok – kizárólag átmeneti jelleggel – nemzeti oltalmat biztosíthatnak az elnevezések számára e rendelet alapján.

Ez a nemzeti oltalom az e rendelet szerinti bejegyzésről szóló határozat meghozatalának vagy a kérelem visszavonásának időpontjában szűnik meg.

Amennyiben az elnevezést e rendelet alapján nem jegyzik be, a nemzeti oltalom következményei kizárólag az érintett tagállam felelősségi körébe tartoznak.

A tagállamok által az első bekezdés szerint meghozott intézkedések csak nemzeti szinten járnak joghatással, és nem érintik az Unión belüli és a nemzetközi kereskedelmet.

10. cikk

A felszólalás indokai

(1) Az 51. cikk (2) bekezdésében említett, indokolással ellátott felszólalási nyilatkozatok csak akkor fogadhatók el, ha azok az említett bekezdésben meghatározott határidőn belül érkeztek be a Bizottsághoz, és:

- a) bizonyítják az 5. cikkben, valamint a 7. cikk (1) bekezdésében említett feltételek teljesítésének elmulasztását;
- b) bizonyítják, hogy a javasolt elnevezés bejegyzése ellentétes lenne a 6. cikk (2), (3) vagy (4) bekezdésével;
- c) bizonyítják, hogy a javasolt elnevezés bejegyzése veszélyeztetné egy vele részben vagy teljesen azonos elnevezés vagy védjegy létét, vagy az olyan termékek létét, amelyek az 50. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti közzététel időpontját megelőzően már legalább öt éven keresztül jogszerűen forgalomban voltak; vagy
- d) olyan részletekkel szolgálnak, amelyek arra engednek következtetni, hogy a bejegyzési kérelem tárgyát képező elnevezés köznevesült kifejezés.

(2) A felszólalás indokait az Unió területére vonatkozóan kell megvizsgálni.

11. cikk

Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések nyilvántartása

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, az 57. cikk (2) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül létrehozza és fenntartja az e rendszer keretében elismert, oltalom alatt álló eredetmegjelölések és oltalom alatt álló földrajzi jelzések nyilvánosan hozzáférhető és naprakész nyilvántartását.

(2) A nyilvántartásba bejegyezhető harmadik országokból származó termékeket jelölő olyan földrajzi jelzések is, amelyek oltalmat élveznek az Unióban valamely olyan nemzetközi megállapodás alapján, amelynek az Unió szerződő fele. Az ilyen elnevezéseket oltalom alatt álló földrajzi jelzéseként kell nyilvántartásba venni, kivéve, ha az érintett megállapodás kifejezetten rögzíti, hogy az e rendelet szerinti oltalom alatt álló eredetmegjelölésről van szó.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a nyilvántartás formájára és tartalmára vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A Bizottság közzéteszi és rendszeresen naprakésszé teszi a (2) bekezdésben említett nemzetközi megállapodások jegyzékét, valamint az e megállapodások értelmében oltalom alatt álló földrajzi jelzések jegyzékét.

12. cikk

Elnevezések, szimbólumok és megjelölések

(1) Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléseket és az oltalom alatt álló földrajzi jelzéseket minden olyan gazdasági szereplő használhatja, amely az adott termékleírásnak megfelelő terméket forgalmaz.

(2) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések népszerűsítése céljából uniós szimbólumokat kell kidolgozni.

(3) Az Unióból származó, az e rendeletben megállapított eljárásoknak megfelelően bejegyzett, oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel forgalmazott termékek címkézésében meg kell jeleníteni az ezekhez kapcsolódó uniós szimbólumokat. Ezen túlmenően a termék bejegyzett elnevezését ugyanabban a látómezőben kell megjeleníteni. A címkézésben meg lehet jeleníteni az „oltalom alatt álló eredetmegjelölés” vagy az „oltalom alatt álló földrajzi jelzés” megjelölést, vagy az ezeknek megfelelő „OEM” vagy „OFJ” rövidítést.

(4) Ezenkívül a címkézésben a következők is megjeleníthetők: az 5. cikkben említett származási földrajzi terület képi megjelenítése, és az azon tagállamra és/vagy régióra utaló szövegek, ábrák vagy szimbólumok, amelyben az említett származási földrajzi terület található.

(5) A 2000/13/EK irányelv sérelme nélkül, a 2008/95/EK irányelv 15. cikkében említett együttes, földrajzi nevet tartalmazó védjegyeket az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel együtt lehet feltüntetni a címkéken.

(6) A nyilvántartásba bejegyzett elnevezéssel forgalomba hozott, harmadik országból származó termékek címkézésében a (3) bekezdésben említett megjelölések, illetve az ezekhez kapcsolódó uniós szimbólumok ugyanígy megjeleníthetők.

(7) A fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfele-

lően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el uniós szimbólumok létrehozására vonatkozóan.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja az uniós szimbólumok és megjelölések technikai jellemzőit, valamint az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel forgalmazott termékeken történő használatokra vonatkozó szabályokat, az alkalmazandó megfelelő nyelvi változatokat is beleértve. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

13. cikk

Oltalom

(1) A bejegyzett elnevezések a következőkkel szemben élveznek oltalmat:

- a) a bejegyzett elnevezés bármilyen közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú felhasználása a bejegyzés hatálya alá nem tartozó olyan termékek esetében, amelyek az adott elnevezés alatt bejegyzett termékhez hasonlóak, illetve az elnevezés olyan használata, amely az oltalom alatt álló elnevezés hírnevével való visszaélésnek minősül, abban az esetben is, ha e termékeket összetevőként használják;
- b) bármilyen visszaélés, utánzás vagy félrevezető utalás, még abban az esetben is, ha a termékek vagy szolgáltatások tényleges származása fel van tüntetve, vagy ha a bejegyzett elnevezés fordítását használják, illetve ha azt a „jellegű”, „típusú”, „eljárással készített”, „hasonlóan készített”, „utánzat” vagy ezekhez hasonló kifejezések kísérik, abban az esetben is, ha e termékeket összetevőként használják;
- c) bármely egyéb, a termék származására, eredetére, jellegére vagy alapvető tulajdonságaira vonatkozó a belső vagy a külső csomagoláson, az adott termékhez kapcsolódó reklámanyagon vagy dokumentumon elhelyezett hamis vagy megtévesztő megjelölés, valamint a termék származását illetően hamis benyomást keltő dobozba történő csomagolás;
- d) bármilyen egyéb olyan gyakorlat, amely a termék tényleges származása tekintetében a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet.

Amennyiben egy oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzés egy köznevesült terméknevet foglal magában, e köznevesült elnevezés használata nem minősül az első albekezdés a) vagy b) pontjával ellentétesnek.

(2) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések nem köznevesülhetnek.

(3) A tagállamok megteszik a szükséges igazgatási és jogi lépéseket az adott tagállamban előállított vagy forgalmazott termékekre vonatkozó, oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések (1) bekezdésben említett jogszerűtlen használatának megelőzése és megszüntetése érdekében.

Ennek érdekében a tagállamok az egyes tagállamok által meghatározott eljárások alapján kijelölik az ezen intézkedések meghozataláért felelős hatóságokat.

E hatóságoknak megfelelő garanciákat kell biztosítaniuk a tárgyilagosság és a pártatlanság tekintetében, és rendelkezniük kell a feladataik ellátásához szükséges képzett személyzettel és erőforrásokkal.

14. cikk

A védjegyek, az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések közötti kapcsolat

(1) Ha egy eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés e rendelet értelmében bejegyzésre került, az eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel kapcsolatos bejegyzési kérelem Bizottsághoz való benyújtásának időpontját követően benyújtott minden olyan védjegybejelentést el kell utasítani, amelynek tárgya olyan megjelölés, amelynek használata ellentétes lenne a 13. cikk (1) bekezdésével, és ugyanolyan jellegű termékekre vonatkozik, mint a már bejegyzett elnevezés.

Az első albekezdésben foglaltak megsértésével lajstromozott védjegyeket érvényteleníteni kell.

E bekezdés rendelkezéseit a 2008/95/EK irányelv rendelkezései ellenére is alkalmazni kell.

(2) A 6. cikk (4) bekezdésének sérelme nélkül azok a védjegyek, amelyek használata a 13. cikk (1) bekezdésével ellentétes, és amelyeket az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzés bejegyzésére irányuló kérelemnek a Bizottsághoz való benyújtását megelőzően az Unió területén jóhiszeműen jelentettek be lajstromozásra, vagy lajstromoztak, vagy amelyeknek az Unió területén belüli oltalma – feltéve, hogy a vonatkozó jogszabályok biztosítják ezt a lehetőséget – jóhiszemű használat révén keletkezett, az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzés bejegyzése ellenére az érintett termékek tekintetében tovább használhatók, illetve oltalmuk megújítható, feltéve, hogy a közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ vagy a 2008/95/EK irányelv alapján nem áll fenn ok a védjegy törlésére vagy megszünése megállapítására. Ilyen esetekben az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzés feltüntetése és az érintett védjegy használata egyaránt megengedett.

15. cikk

Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések használatára vonatkozó átmeneti időszakok

(1) A 14. cikk sérelme nélkül legfeljebb öt évig tartó átmeneti időszak biztosítása céljából a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a valamely tagállamból vagy harmadik országból származó olyan termékek esetében, amelyek megnevezése egy, a 13. cikk (1) bekezdésével ellentétes elnevezésből áll vagy azt tartalmazza, annak érdekében, hogy a forgalmazás céljából használt megnevezést továbbra is használni lehessen, azonban csak akkor, ha az 49. cikk (3) bekezdésében vagy az 51. cikkben említett, elfogadható felszólalási nyilatkozat azt bizonyítja, hogy:

a) az elnevezés bejegyzése veszélyeztetné egy vele részben vagy egészben azonos elnevezés létét; vagy

b) az adott elnevezést viselő termék az érintett területen az 50. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott közzététel időpontját megelőzően legalább öt éven keresztül jogszerűen forgalomban volt.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) A 14. cikk sérelme nélkül, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az e cikk (1) bekezdésében említett átmeneti időszak 15 évre való meghosszabbítása céljából, amennyiben bizonyítható, hogy

a) az e cikk (1) bekezdésében említett megnevezést a bejegyzési kérelem Bizottságnak való benyújtását megelőzően legalább 25 éven keresztül jogszerűen, folyamatosan és jóhiszeműen használták;

b) az e cikk (1) bekezdésében említett megnevezés használata sohasem irányult a bejegyzett elnevezés hírnevének kihasználására, és bizonyítást nyert, hogy nem tévesztette, de nem is téveszthette meg a fogyasztókat a termék tényleges származását illetően.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben említett megnevezések használata esetén a címkézésben egyértelműen és jól láthatóan meg kell jeleníteni a termék származási országát.

(4) Az azon hosszú távú célkitűzés kapcsán felmerülő átmeneti nehézségek leküzdése érdekében, amely szerint biztosítani kell, hogy az érintett területen valamennyi termelő teljesítse a termékleírásban foglaltakat, a tagállamok – a kérelem Bizottsághoz történő benyújtásának időpontjától kezdődő hatállyal – akár tízéves átmeneti időszakot is biztosíthatnak, feltéve, hogy az érintett gazdasági szereplők a szóban forgó termékeket az érintett elnevezések használatával folyamatosan és jogszerűen forgalmazták a kérelemnek a tagállami hatóságokhoz történő benyújtását megelőző legalább öt éven keresztül, és erre a 49. cikk (3) bekezdésében említett nemzeti felszólalási eljárás során hivatkoztak.

Az első albekezdés értelemszerűen alkalmazandó a harmadik országban található földrajzi területekre utaló oltalom alatt álló eredetmegjelölésekre és oltalom alatt álló földrajzi jelzésekre, a felszólalási eljárás kivételével.

A szóban forgó átmeneti időszakokat jelezni kell a 8. cikk (2) bekezdésében említett kérelmezési dokumentációban.

16. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Azokat az elnevezéseket, amelyek szerepelnek az 510/2006/EK rendelet 7. cikkének (6) bekezdése szerinti nyilvántartásban, automatikusan fel kell venni az e rendelet 11. cikkében említett nyilvántartásba. Az elnevezésekhez kapcsolódó termékleírásokat az e rendelet 7. cikkében említett termékleírás-ként kell tekinteni. Az ilyen bejegyzésekhez kapcsolódó átmeneti rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell.

⁽¹⁾ HL L 78., 2009.3.24., 1. o.

(2) A termelők vagy az egyéb érdekelték jogainak és jogos érdekeinek védelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el további átmeneti rendelkezésekre vonatkozóan.

(3) E rendelet az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések, illetve védjegyek párhuzamos használatára vonatkozó, az 510/2006/EK rendeletnek megfelelően elismert jog sérelme nélkül alkalmazandó.

III. CÍM

HAGYOMÁNYOS KÜLÖNLEGES TERMÉKEK

17. cikk

Célkitűzés

Létrehozásra kerül a hagyományos különleges termékek rendszere azzal a céllal, hogy a hagyományos előállítási módszerek és receptek megőrzése érdekében a hagyományos termékek előállítói számára segítséget nyújtson termékeik forgalmazásában és abban, hogy a fogyasztókkal megismertessék hagyományos termékeik és receptjeik értéknövelő tulajdonságait.

18. cikk

Kritériumok

(1) Hagományos különleges termékként való bejegyzésre azok az elnevezések jogosultak, amelyek olyan terméket vagy élelmiszert jelölnek, amely:

- a) az adott termékre vagy élelmiszere jellemző hagyományos előállítási vagy feldolgozási módszerrel vagy hagyományos összetétellel készül; vagy
- b) a hagyományosan használt nyersanyagokból vagy összetevőkből készül.

(2) Csak olyan elnevezés jegyezhető be hagyományos különleges termékként, amely:

- a) az adott termék leírására hagyományosan használt elnevezés; vagy
- b) jelzi a termék hagyományos jellegét vagy sajátosságát.

(3) Amennyiben az 51. cikk szerinti felszólalási eljárás során bebizonyosodik, hogy az elnevezés valamely másik tagállamban vagy egy harmadik országban is használatos, a hasonló termékek, vagy a hasonló vagy azonos elnevezésű termékek egymástól való megkülönböztetése érdekében az 52. cikk (3) bekezdésének megfelelően hozott bejegyzési határozat előírhatja, hogy a hagyományos különleges termék elnevezését a „hagyományok szerint készült” állításnak kell kísérsnie, amelyet közvetlenül megelőz az ország vagy annak régiója nevére utaló melléknév.

(4) Nem jegyezhető be olyan elnevezés, amely kizárólag egy adott termékcsoport általános jellemzőjére, vagy konkrét uniós jogszabályban meghatározott állításokra utal.

(5) A rendszer zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a bejegyzésre való jogosultságra vonatkozóan e cikkben megállapított kritériumok további részletei tekintetében.

19. cikk

Termékleírás

(1) A hagyományos különleges termékek meg kell felelnie az alábbiakat tartalmazó termékleírásnak:

- a) a bejegyzésre javasolt elnevezés a megfelelő nyelve(ke)n;
- b) a termék leírása, beleértve főbb fizikai, kémiai, mikrobiológiai és érzékszervi jellemzőit, alátámasztva a termék sajátos jellegét;
- c) a termelők által betartandó előállítási mód leírása, beleértve adott esetben a felhasznált nyersanyagok vagy az összetevők jellegét és tulajdonságait, valamint a termék elkészítésének módját;
- d) a termék hagyományos jellegét alátámasztó főbb tényezők.

(2) Annak érdekében, hogy a termékleírás releváns és tömör tájékoztatást nyújtson, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említett termékleírásban szereplő információk korlátozására vonatkozó szabályok megállapítása céljából, ha erre a korlátozásra túlzott terjedelmű bejegyzési kérelmek benyújtásának elkerülése érdekében szükség van.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a termékleírás formájára vonatkozó szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

20. cikk

A bejegyzés iránti kérelem tartalma

(1) Egy elnevezés hagyományos különleges termékként való, a 49. cikk (2) bekezdése vagy (5) bekezdése szerinti bejegyzésére vonatkozó kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a kérelmező csoportosulás neve és címe;
- b) a 19. cikkben meghatározott termékleírás.

(2) A 49. cikk (4) bekezdésében említett kérelmezési dokumentációnak a következőket kell tartalmaznia:

- a) az e cikk (1) bekezdésben említett információk; és
- b) a tagállam arra vonatkozó nyilatkozata, hogy megítélése szerint a csoportosulás által benyújtott kérelem, amely kedvező határozat alapjául szolgálhat, megfelel az e rendeletben és az e rendelet értelmében elfogadott rendelkezésekben szereplő feltételeknek.

21. cikk

A felszólalás indokai

(1) Az 51. cikk (2) bekezdésében említett, indokolással ellátott felszólalási nyilatkozatok csak akkor fogadhatók el, ha azok a határidő lejárta előtt érkeztek be a Bizottsághoz, és:

- a) jól megalapozott indokokkal támasztják alá, hogy a javasolt elnevezés bejegyzése nem egyeztethető össze az e rendeletben meghatározott feltételekkel; vagy
- b) bizonyítják, hogy az elnevezést jogszerűen, elismerten és gazdaságilag jelentős módon hasonló mezőgazdasági termékekre vagy élelmiszerekre használják.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett kritériumokat az Unió területére vonatkozóan kell megvizsgálni.

22. cikk

A hagyományos különleges termékek nyilvántartása

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, az 57. cikk (2) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül létrehozza és fenntartja az e rendszer keretében elismert hagyományos különleges termékek nyilvánosan hozzáférhető és naprakész nyilvántartását.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a nyilvántartás formájára és tartalmára vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

23. cikk

Elnevezések, szimbólum és megjelölés

(1) A hagyományos különleges termékként bejegyzett elnevezést minden olyan gazdasági szereplő használhatja, amely az adott termékleírásnak megfelelő terméket forgalmaz.

(2) Uniós szimbólumot kell létrehozni a hagyományos különleges termékek rendszerének népszerűsítése céljából.

(3) Az Unióból származó, e rendeletnek megfelelően bejegyzett hagyományos különleges termékként forgalmazott termékek címkézésében – a (4) bekezdés sérelme nélkül – meg kell jeleníteni a (2) bekezdésben említett szimbólumot. Ezen túlmenően a termék elnevezését ugyanabban a látómezőben kell megjeleníteni. A címkézésben meg lehet jeleníteni a „hagyományos különleges termék” megjelölést vagy az ennek megfelelő „HKT” rövidítést is.

Az Unió területén kívül előállított hagyományos különleges termékek esetében a szimbólumnak a címkézésben való feltüntetése nem kötelező.

(4) A fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az uniós szimbólum létrehozására vonatkozóan.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja az uniós szimbólum és megjelölés technikai jellemzőit, valamint a hagyományos különleges termék minősítéssel ellátott termékeken történő használatukra vonatkozó szabályokat, az alkal-

mazandó megfelelő nyelvi változatokat is beleértve. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

24. cikk

A bejegyzett elnevezések használatára vonatkozó korlátozások

(1) A bejegyzett elnevezések oltalmat élveznek bármilyen visszaéléssel, utánzással, félrevezető utalással vagy a fogyasztók megtévesztésére alkalmas gyakorlattal szemben.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szinten használatos kereskedelmi megnevezéseket ne lehessen összetéveszteni a nyilvántartásba vett elnevezésekkel.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a hagyományos különleges termékek védelmére szolgáló szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

25. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Az 509/2006/EK rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerint bejegyzett elnevezéseket automatikusan fel kell venni az e rendelet 22. cikkében említett nyilvántartásba. A vonatkozó termékleírásokat az e rendelet 19. cikkében említett termékleírásnéként kell tekinteni. Az ilyen bejegyzésekhez kapcsolódó átmeneti rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell.

(2) Azok az elnevezések, amelyeket az 509/2006/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő követelményekkel összhangban jegyeztek be, ideértve az e rendelet 58. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett kérelmek alapján bejegyzett elnevezéseket is, az 509/2006/EK rendeletben megállapított feltételek mellett 2023. január 4-ig továbbra is használhatók, kivéve, ha a tagállamok az e rendelet 26. cikkében foglalt eljáráshoz folyamodnak.

(3) A termelők vagy az egyéb érdekelteltek jogainak és jogos érdekeinek védelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el további átmeneti rendelkezések megállapítása céljából.

26. cikk

Egyszerűsített eljárás

(1) Valamely csoportosulás kérésére a tagállamok 2023. január 4-ig benyújthatják a Bizottsághoz hagyományos különleges termékek olyan elnevezéseit, amelyek az 509/2006/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének megfelelően bejegyzésre kerültek, és amelyek megfelelnek e rendelet előírásainak.

Egy elnevezés benyújtását megelőzően a tagállam felszólalási eljárást indít a 49. cikk (3) és (4) bekezdése alapján.

Amennyiben ezen eljárás során bebizonyosodik, hogy az elnevezés hasonló termékek, vagy hasonló vagy azonos elnevezésű termékek vonatkozásában is használatos, az elnevezést olyan kifejezéssel lehet kiegészíteni, amely jelzi annak hagyományos vagy sajátos jellegét.

Harmadik országokban található csoportosulások ilyen elnevezéseket közvetlenül vagy a harmadik ország hatóságain keresztül nyújthatnak be a Bizottsághoz.

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett elnevezéseket a vonatkozó termékleírásokkal együtt a kézhezvételtől számított 2 hónapon belül közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(3) Az 51. és az 52. cikk ez esetben is alkalmazandó.

(4) A Bizottság a felszólalási eljárás lezárulását követően adott esetben kiigazítja a 22. cikkben említett nyilvántartásban szereplő bejegyzéseket. Az elnevezésekhez kapcsolódó termékleírásokat a 19. cikkben említett termékleírásként kell tekinteni.

IV. CÍM

A MINŐSÉGRE UTALÓ VÁLASZTHATÓ KIFEJEZÉSEK

27. cikk

Célkitűzés

Létrehozásra kerül a minőségre utaló választható kifejezések rendszere azzal a céllal, hogy az értéknövelő sajátosságokkal és jellemzőkkel rendelkező mezőgazdasági termékek termelői és előállítói számára megkönnyítse e jellemzőknek és sajátosságoknak a belső piacon való megismertetését.

28. cikk

Nemzeti szabályok

A tagállamok fenntarthatják a minőségre utaló olyan választható kifejezésekkel kapcsolatos nemzeti szabályait, amelyek nem tartoznak e rendelet hatálya alá, feltéve, hogy e szabályok összhangban vannak az uniós jogszabályokkal.

29. cikk

A minőségre utaló választható kifejezések

(1) A minőségre utaló választható kifejezéseknek teljesíteniük kell a következő kritériumokat:

- a) a kifejezés egy vagy több termékkategória valamely tulajdonságára, illetve a mezőgazdasági gazdálkodáshoz vagy a feldolgozáshoz kötődő, egyes területeken jellemző sajátosságára utal;
- b) a kifejezés használata növeli a termék értékét a hasonló típusú termékekhez képest; és
- c) a kifejezés európai dimenzióval bír.

(2) E rendszerből ki kell zárni a minőségre utaló olyan választható kifejezéseket, amelyek egy adott termék technikai jellegű, a kötelező forgalmazási előírások végrehajtására szolgáló tulajdonságát írják le, és amelyek célja nem az, hogy a fogyasztókat tájékoztassák a termék ezen tulajdonságairól.

(3) A minőségre utaló választható kifejezések közé nem vehetők fel a választható fenntartott kifejezések, amelyek az ágazatok vagy termékkategóriák alapján meghatározott konkrét forgalmazási előírásokat támogatják és egészítik ki.

(4) Bizonyos ágazatok sajátos jellegének és a fogyasztói elvárásoknak a figyelembevétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említett kritériumokkal kapcsolatos részletes szabályok megállapítása céljából.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el valamennyi, az alakításokkal, eljárásokkal és egyéb technikai részletekkel kapcsolatos, e cím alkalmazásához szükséges intézkedés megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(6) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és a végrehajtási jogi aktusok e cikk (4) és (5) bekezdésének megfelelően történő elfogadása során figyelembe vesz minden vonatkozó nemzetközi előírást.

30. cikk

Fenntartás és módosítás

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a fogyasztók elvárásainak, a tudományos és műszaki ismeretek fejlődésének, a piaci helyzetnek, valamint a forgalmazási és a nemzetközi előírások alakulásának a figyelembevétele érdekében az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a minőségre utaló további választható kifejezés kizárólagos használatának fenntartása céljából, és meghatározza e kifejezés használatának a feltételeit.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy kellően indokolt esetekben, a minőségre utaló további választható kifejezés megfelelő használatának figyelembevétele céljából az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említett használati feltételek módosítása érdekében.

31. cikk

Hegyvidéki termék

(1) Minőségre utaló választható kifejezésként bevezetésre kerül a „hegyvidéki termék” kifejezés.

A kifejezés csak a Szerződés I. mellékletében felsorolt olyan, emberi fogyasztásra szánt termékek jelölésére használható, amelyek:

- a) mind a nyersanyaga, mind a tenyésztett állatok takarmánya alapvetően hegyvidéki térségekből származik;
- b) feldolgozására – feldolgozott termékek esetében – szintén hegyvidéki térségekben kerül sor.

(2) E cikk alkalmazásában az Unión belüli „hegyvidéki térségek” alatt az 1257/1999/EK rendelet 18. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő térségek értendők. Harmadik országokból származó termékek esetében a hegyvidéki térségek magukban foglalnak a harmadik ország által hivatalosan ilyenként megjelölt térségeket, valamint olyanokat is, amelyek esetében az 1257/1999/EK rendelet 18. cikkének (1) bekezdésében foglaltakkal egyenértékű kritériumok teljesülnek.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy kellően indokolt esetekben, a hegyvidéki térségekben a mezőgazdasági termelést hátrányosan befolyásoló természeti adottságok figyelembevétele céljából az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említett használati feltételektől való eltérés megállapítása érdekében. A Bizottság felhatalmazást kap különösen arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el azon feltételek megállapítása céljából, amelyek mellett nyersanyag vagy takarmány a hegyvidéki térségeken kívülről is származhat, illetve a termékek feldolgozása egy meghatározandó hegyvidéki térségen kívül is történhet, továbbá az érintett földrajzi terület meghatározása céljából.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a hegyvidéki térségekben a mezőgazdasági termelést hátrányosan befolyásoló természeti adottságok figyelembevétele céljából az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a termelési módszerek megállapítására és egyéb, az e cikk (1) bekezdésében létrehozott, minőségre utaló választható kifejezés használata szempontjából releváns kritériumokra vonatkozóan.

32. cikk

Szigeten folytatott gazdálkodásból származó termék

A Bizottság 2014. január 4-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a „szigeten folytatott gazdálkodásból származó termék” mint új kifejezés helyzetéről. A kifejezés csak a Szerződés I. mellékletében felsorolt olyan, emberi fogyasztásra szánt termékek jelölésére szolgál, amelyek nyersanyagai szigetekről származnak. Emellett ahhoz, hogy a kifejezést feldolgozott termékekre lehessen alkalmazni, a feldolgozásnak is szigetekeken kell történnie, amennyiben az alapvetően befolyásolja a végtermék sajátos jellemzőit.

A jelentést szükség esetén a „szigeten folytatott gazdálkodásból származó termék” minőségre utaló választható kifejezés kizárólagos használatának fenntartására irányuló megfelelő jogalkotási javaslatoknak kell kísérniük.

33. cikk

A használatra vonatkozó korlátozások

(1) A minőségre utaló választható kifejezések kizárólag a hozzájuk kapcsoló használati feltételeknek megfelelő termékek jelölésére használhatók.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a minőségre utaló választható kifejezések használatára vonatkozó szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

34. cikk

Monitoring

A tagállamok az e címben foglalt követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében kockázatelemzésen alapuló ellenőrzéseket hajtanak végre, és a követelmények nem teljesítése esetén megfelelő adminisztratív szankciókat alkalmaznak.

V. CÍM

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Az oltalom alatt álló eredetmegjelölésekkel, az oltalom alatt álló földrajzi jelzésekkel és a hagyományos különleges termékekkel kapcsolatos hatósági ellenőrzések

35. cikk

Hatály

E fejezet rendelkezései a II. és a III. címben foglalt minőségrendszerekre vonatkoznak.

36. cikk

Az illetékes hatóság kijelölése

(1) A tagállamok a 882/2004/EK rendeletnek megfelelően kijelölik az e rendelettel létrehozott minőségrendszerekhez kapcsolódó jogi követelmények teljesítésének hatósági ellenőrzésért felelős illetékes hatóságot vagy hatóságokat.

A 882/2004/EK rendeletben szereplő eljárásokat és követelményeket értelemszerűen alkalmazni kell az e rendelet I. mellékletében felsorolt valamennyi termék minőségrendszereihez kapcsolódó jogi követelmények teljesítésének ellenőrzése céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekre.

(2) Az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságoknak megfelelő garanciákat kell biztosítaniuk a tárgyilagosság és a pártatlanság tekintetében, és rendelkezniük kell a feladataik ellátásához szükséges szakképzett személyzettel és erőforrásokkal.

(3) A hatósági ellenőrzések a következőkre terjednek ki:

- a) annak ellenőrzése, hogy egy adott termék megfelel-e a vonatkozó termékleírásnak; és
- b) a bejegyzett elnevezések forgalomba hozott termékeken való használatának nyomon követése, a II. cím értelmében bejegyzett elnevezések esetében a 13. cikkben, a III. cím értelmében bejegyzett elnevezések esetében pedig a 24. cikkben foglaltaknak megfelelően.

37. cikk

A termékleírásnak való megfelelés ellenőrzése

(1) Az Unión belülről származó termékek jelölésére szolgáló oltalom alatt álló eredetmegjelölések, oltalom alatt álló földrajzi jelzések és hagyományos különleges termékek vonatkozásában a termékleírásnak való megfelelés ellenőrzését a termék forgalomba hozatalát megelőzően az alábbiak biztosítják:

- a) az e rendelet 36. cikkében említett egy vagy több illetékes hatóság; és/vagy
- b) a 882/2004/EK rendelet 2. cikkének 5. pontja szerinti, terméktanúsító szervként eljáró egy vagy több ellenőrző szerv.

A termékleírásoknak való megfelelés ellenőrzésének költségeit az említett ellenőrzéseknek alávetett gazdasági szereplők is viselhetik. A költségekhez a tagállamok is hozzájárulhatnak.

(2) A harmadik országból származó termékek jelölésére szolgáló eredetmegjelölések, földrajzi jelzések és hagyományos különleges termékek vonatkozásában a termékleírásnak való megfelelés ellenőrzését a termék forgalomba hozatalát megelőzően az alábbiak biztosítják:

a) a harmadik ország által kijelölt egy vagy több hatóság; és/vagy

b) egy vagy több terméktanúsító szerv.

(3) A tagállamok közzéteszik az e cikk (1) bekezdésben említett hatóságok és szervek nevét és címét, és ezen adatokat rendszeresen naprakésszé teszik.

A Bizottság közzéteszi az e cikk (2) bekezdésben említett hatóságok és szervek nevét és címét, és ezen adatokat rendszeresen naprakésszé teszi.

(4) A Bizottság az 57. cikk (2) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el annak meghatározása céljából, hogy az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett terméktanúsító szervek nevét és címét milyen eszközök révén kell közzétenni.

38. cikk

Az elnevezések piaci forgalomban való használatának felügyelete

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a 36. cikkben említett illetékes hatóságok nevről és címéről. A Bizottság közzéteszi e hatóságok nevét és címét.

A tagállamok az e rendeletben foglalt követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében kockázatelemzés alapján ellenőrzéseket hajtanak végre, és a követelmények nem teljesítése esetén megtesznek minden szükséges intézkedést.

39. cikk

Az illetékes hatóságok feladatainak átruházása az ellenőrző szervekre

(1) Az illetékes hatóságok a minőségrendszerek hatósági ellenőrzéséhez kapcsolódó meghatározott feladatokat a 882/2004/EK rendelet 5. cikkének megfelelően átruházhatják egy vagy több ellenőrző szerve.

(2) Ezen ellenőrző szerveknek az EN 45011. sz. európai szabvány vagy az ISO/IEC 65. útmutató (A terméktanúsító rendszereket működtető szervekre vonatkozó általános követelmények) szerinti akkreditációval kell rendelkezniük.

(3) Az e cikk (2) bekezdésben említett akkreditációt kizárólag az alábbi szervek végezhetik:

a) az Unión belül nemzeti akkreditáló testület a 765/2008/EK rendelet rendelkezéseinek megfelelően; vagy

b) az Unión kívül a Nemzetközi Akkreditációs Fórum égisze alatt létrejött többoldalú elismerési megállapodást aláírt akkreditáló testület.

40. cikk

Az ellenőrzési tevékenységek tervezése és jelentése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az e fejezetben előírt követelmények ellenőrzése külön szakaszban szerepeljen a 882/2004/EK rendelet 41., 42. és 43. cikke szerinti többéves nemzeti ellenőrzési tervekben.

(2) Az e rendeletben megállapított követelmények ellenőrzésére vonatkozó éves jelentésekben külön szakasznak kell tartalmaznia a 882/2004/EK rendelet 44. cikkében szereplő információkat.

II. FEJEZET

Bizonyos korábban használatos elnevezések számára biztosított mentességek

41. cikk

Köznevesült kifejezések

(1) A 13. cikk sérelme nélkül, e rendelet nem érinti az Unióban köznevesült kifejezések használatát, még az olyan köznevesült kifejezéseket sem, amelyek a minőségrendszerek valamelyikének keretében oltalmat élvező elnevezés részét képezik.

(2) Annak megállapítása érdekében, hogy egy elnevezés köznevesültnek minősül-e vagy sem, minden releváns tényezőt figyelembe kell venni, különösen:

a) a fogyasztási területeken fennálló helyzetet;

b) a vonatkozó nemzeti és uniós jogi aktusokat.

(3) Az érdekelt felek jogainak teljes körű védelme érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említett kifejezések köznévi státusának meghatározására vonatkozó további szabályok megállapítása céljából.

42. cikk

Növény- és állatfajták

(1) E rendelet nem akadályozza meg az olyan termékek forgalomba hozatalát, amelyek címkézése egy a II., a III. vagy a IV. címben leírt minőségrendszer keretében oltalmat élvező vagy kizárólagos használatra fenntartott olyan elnevezést vagy kifejezést tartalmaz, amelyben egy növény- vagy állatfajta neve szerepel, az alábbi feltételek teljesülése esetén:

a) a szóban forgó termék tartalmazza a feltüntetett fajtát, illetve abból származik/készül;

b) a fogyasztókat nem vezet félre;

- c) a fajtanév használata nem sérti a tisztességes versenyt;
- d) a használat nem jelenti az oltalom alatt álló kifejezés hírnevének kihasználását; és
- e) a II. címben leírt minőségrendszer esetében a terméket már a földrajzi jelzés bejegyzése iránti kérelem benyújtásának időpontját megelőzően termelték és forgalmazták az adott elnevezéssel a származási területen kívül.

(2) Azon jogok és szabadságok mértékének további pontosítása érdekében, amelyek az élelmiszeriparban működő gazdasági szereplőket az e cikk (1) bekezdésben említett növény- vagy állatfajtanevek használata kapcsán megilletik, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az ilyen elnevezések használatát meghatározó szabályokat illetően.

43. cikk

A szellemi tulajdonnal való kapcsolat

A III. és a IV. címben leírt minőségrendszereket a szellemi tulajdonra és különösen az eredetmegjelölésekre és földrajzi jelzésekre, valamint a védjegyekre vonatkozó uniós vagy tagállami szabályozások, és az e szabályozások keretében biztosított jogok sérelme nélkül kell alkalmazni.

III. FEJEZET

A minőségrendszerekhez kapcsolódó megjelölések és szimbólumok, valamint a termelők szerepe

44. cikk

A megjelölések és szimbólumok oltalma

(1) A minőségrendszerekre utaló megjelölések, rövidítések és szimbólumok kizárólag olyan termékek vonatkozásában használhatók, amelyeket az adott minőségrendszer előírásaival összhangban állítottak elő. Ez különösen az alábbi megjelölésekre, rövidítésekre és szimbólumokra vonatkozik:

- a) „oltalom alatt álló eredetmegjelölés”, „oltalom alatt álló földrajzi jelzés”, „földrajzi jelzés”, „OEM”, „OFJ” és a hozzájuk kapcsolódó szimbólumok a II. címben foglaltak szerint;
- b) „hagyományos különleges termék”, „HKT” és a kapcsolódó szimbólum a III. címben foglaltak szerint;
- c) „hegyvidéki termék” a IV. címben foglaltak szerint.

(2) Az 1290/2005/EK rendelet 5. cikkében foglaltaknak megfelelően, a Bizottság kezdeményezésére vagy annak nevében, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) központosított módon finanszírozás nyújtható olyan fejlesztési, előkészítési, nyomonkövetési, igazgatási, jogi támogatási és jogi védelmi tevékenységekhez, valamint bejelentési, megújítási és védjegyfigyelési díjak és költségek megfizetéséhez, továbbá bármilyen egyéb olyan intézkedéshez, amely a minőségrendszerekre utaló megjelöléseknek, rövidítéseknek és szimbólumoknak a visszaélészerű használatával, utánzással, félrevezető utalással vagy a fogyasztók megtévesztésére alkalmas gyakorlattal szembeni védelméhez az Unió és harmadik országok területén szükséges.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az e cikk (1) bekezdésében említett megjelölések, rövidítések és szimbólumok egységes oltalmára vonatkozó szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

45. cikk

A csoportosulások szerepe

(1) A termelői szervezetekre és a szakmaközi szervezetekre vonatkozóan az 1234/2007/EK rendeletben megállapított különös rendelkezések sérelme nélkül, a csoportosulások az alábbiakra jogosultak:

- a) részvétel annak biztosításában, hogy az általuk előállított termékek minősége, hírneve és hitelessége az adott elnevezés kereskedelemben való használatának nyomon követése és – szükség esetén – a 36. cikkben említett illetékes hatóságok, vagy bármely más illetékes hatóság részére a 13. cikk (3) bekezdésének keretében történő bejelentés révén garantált a piacon;
- b) fellépés az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzés, illetve a hozzájuk közvetlenül kapcsolódó, szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megfelelő jogi védelmének biztosítása érdekében;
- c) tájékoztatási és promóciós tevékenységek kidolgozása az egyes termékek értéknövelő tulajdonságainak a fogyasztókkal való megismertetésére;
- d) tevékenységek kidolgozása annak biztosítására, hogy egy adott termék megfeleljen a termékleírásában foglaltaknak;
- e) az egyes rendszerek teljesítményének javítását célzó intézkedések végrehajtása, ezen belül a gazdasági szakértelem fejlesztése, gazdasági elemzések készítése, a rendszerrel kapcsolatos gazdasági információk terjesztése és tanácsadás a termelők részére;
- f) intézkedések hozatala a termékek értékének növelése érdekében, és szükséges esetén lépések megtétele olyan intézkedések elkerülésére vagy megakadályozására, amelyek veszélyeztetik vagy veszélyeztethetik az e termékekről kialakult képet.

(2) A tagállamok a területükön igazgatási eszközökkel ösztönzik csoportosulások megalakulását és működését. A tagállamok ezenkívül közlik a Bizottsággal a 3. cikk 2. pontjában említett csoportosulások nevét és címét. A Bizottság ezeket az információkat közzéteszi.

46. cikk

A rendszerek igénybeviteléhez való jog

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden olyan gazdasági szereplő, aki/amely a II. és a III. cím szerinti minőségrendszerek szabályait betartja, jogosult legyen egy, a 37. cikk alapján létrejött megfelelés-ellenőrzés hatálya alá tartozni.

(2) Azok a gazdasági szereplők, akik/amelyek hagyományos különleges termék jelzéssel, oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel forgalmazott terméket készítenek és tárolnak, vagy ilyen terméket hoznak forgalomba, szintén az e cím I. fejezetében meghatározott ellenőrzés hatálya alá tartoznak.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy azok a gazdasági szereplők, akik/amelyek hajlandóak a III. és a IV. cím szerinti minőségrendszerek szabályait betartani, ezt meg is tudják tenni, és a részvétel kapcsán ne kelljen megkülönböztető jellegű vagy egyéb, objektív módon nem megalapozott akadályokkal szembeülniük.

47. cikk

Díjak

A 882/2004/EK rendelet és különösen a II. címének VI. fejezetében szereplő rendelkezések sérelme nélkül, a tagállamok a minőségrendszerek igazgatása során felmerülő költségeik, így az e rendelet alapján benyújtott bejegyzés iránti kérelmek, felszólalási nyilatkozatok, módosítási és törlési kérelmek feldolgozása során felmerült költségeik fedezésére díjat állapíthatnak meg.

IV. FEJEZET

Az eredetmegjelölések, a földrajzi jelzések és a hagyományos különleges termékek kérelmezési és bejegyzési folyamata

48. cikk

A kérelmezési folyamatok alkalmazási köre

E fejezet rendelkezései a II. és a III. címben foglalt minőségrendszerek tekintetében alkalmazandók.

49. cikk

Elnevezések bejegyzése iránti kérelem

(1) Elnevezéseknek a 48. cikkben említett minőségrendszerek keretében való bejegyzése iránti kérelmet kizárólag olyan csoportosulások nyújthatnak be, amelyek a bejegyeztetni kívánt elnevezésű termékekkel dolgoznak. „Oltalom alatt álló eredetmegjelölések” vagy „oltalom alatt álló földrajzi jelzések” határon átnyúló földrajzi területet tartalmazó elnevezései esetében, vagy egy „hagyományos különleges terméket” jelölő elnevezés esetében több, különböző tagállamból vagy harmadik országokból származó csoportosulás közös bejegyzés iránti kérelmet nyújthat be.

Egyetlen természetes vagy jogi személy is csoportosulásnak tekinthető, amennyiben igazolja, hogy mindkét alábbi feltétel teljesül:

- az érintett személy az egyetlen olyan termelő, aki kérelmet szándékozik benyújtani;
- az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések esetében a meghatározott földrajzi terület olyan jellemzőkkel rendelkezik, amelyek jelentősen eltérnek a szomszédos területekétől, vagy a termék jellemzői eltérnek a szomszédos területeken előállított termékek jellemzőitől.

(2) Ha a II. cím szerinti rendszer keretében benyújtott kérelem egy adott tagállam földrajzi területére vonatkozik, vagy ha a III. cím szerinti rendszer keretében benyújtott kérelmet egy adott tagállamban székhellyel rendelkező csoportosulás nyújtja be, a kérelmet az adott tagállam hatóságaihoz kell benyújtani.

A tagállam a megfelelő eszközökkel megvizsgálja a kérelmet annak ellenőrzése céljából, hogy az indokolt-e és megfelel-e az adott rendszer feltételeinek.

(3) Az e cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett vizsgálat során a tagállam nemzeti felszólalási eljárást indít, ami biztosítja a kérelem megfelelő közzétételét, és ésszerű határidőt állapít meg, amelyen belül minden, jogos érdekekkel rendelkező és a tagállam területén székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy felszólalással élhet a kérelemmel szemben.

A tagállam a II. címben meghatározott rendszer keretében beérkezett felszólalások elfogadhatóságáról a 10. cikk (1) bekezdésében említett kritériumok alapján, a III. címben meghatározott rendszer keretében beérkezett felszólalások elfogadhatóságáról pedig a 21. cikk (1) bekezdésében említett kritériumok alapján dönt.

(4) Amennyiben a tagállam a beérkezett felszólalások vizsgálatát követően úgy ítéli meg, hogy az e rendeletben foglalt követelmények teljesültek, kedvező határozatot hozhat, és benyújthatja a Bizottsághoz a kérelmezési dokumentációt. Ilyen esetben értesíti a Bizottságot az olyan természetes vagy jogi személyektől érkezett elfogadható felszólalásokról, akik vagy amelyek a (3) bekezdésben említett közzététel időpontját megelőzően legalább öt évig folyamatosan jogszerűen forgalmazták a szóban forgó termékeket és használták az érintett elnevezéseket.

A tagállam gondoskodik a kedvező határozat közzétételéről, továbbá arról, hogy minden olyan természetes vagy jogi személy, akinek ahhoz jogos érdeke fűződik, jogorvoslati lehetőséggel élhessen.

A tagállam biztosítja a kedvező határozat alapjául szolgáló termékleírás-változat közzétételét, és elektronikus hozzáférést biztosít a termékleíráshoz.

Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések tekintetében a tagállamok gondoskodnak továbbá a termékleírás azon változatának közzétételéről, amelynek alapján a Bizottság az 50. cikk (2) bekezdése értelmében meghozza a határozatát.

(5) Ha a II. cím szerinti rendszer keretében benyújtott kérelem egy harmadik ország földrajzi területére vonatkozik, vagy ha a III. cím szerinti rendszer keretében benyújtott kérelmet egy harmadik országban székhellyel rendelkező csoportosulás nyújtja be, a kérelmet – közvetlenül vagy az érintett harmadik ország hatóságain keresztül – a Bizottsághoz kell benyújtani.

(6) Az e cikkben említett és a Bizottságnak megküldött dokumentumokat az Unió hivatalos nyelveinek egyikén kell elkészíteni.

(7) A kérelmezési folyamat megkönnyítése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek meghatározzák az egynél több ország területét érintő közös kérelmekre vonatkozó nemzeti felszólalási eljárás végrehajtásának a szabályait, valamint kiegészítik a kérelmezési folyamat szabályait.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az eljárásokra, valamint a kérelmek formájára és benyújtására vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából, beleértve az egynél több ország területét érintő kérelmeket is. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

50. cikk

A Bizottság általi vizsgálat és a felszólalási eljárás céljából történő közzététel

(1) A Bizottság a megfelelő eszközökkel megvizsgálja, hogy a 49. cikk értelmében általa kézhez kapott kérelem megalapozott-e, és megfelel-e az adott rendszer feltételeinek. E vizsgálat időtartama nem haladhatja meg a hat hónapot. Ezen időtartam túllépése esetén a Bizottság írásban értesíti a kérelmezőt a késelelem okáról.

A Bizottság legalább havonta közzéteszi a hozzá benyújtott bejegyzés iránti kérelmekben szereplő elnevezések listáját, valamint a benyújtásuk időpontját.

(2) Ha a Bizottság az (1) bekezdés első albekezdésének megfelelően lefolytatott vizsgálat alapján úgy ítéli meg, hogy az e rendeletben meghatározott feltételek teljesültek, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi az alábbi dokumentumokat:

- a) a II. cím szerinti rendszer keretében benyújtott kérelmek esetében az egységes dokumentumot és a termékleírás közzétételére való hivatkozást;
- b) a III. cím szerinti rendszer keretében benyújtott kérelmek esetében a termékleírást.

51. cikk

Felszólalási eljárás

(1) Az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzététel időpontjától számított három hónapon belül bármely tagállam vagy harmadik ország hatósága, valamint bármely olyan, harmadik országban székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy, amelynek ahhoz jogos érdeke fűződik, felszólalást nyújthat be a Bizottsághoz.

Bármely olyan, jogos érdekléllel rendelkező természetes vagy jogi személy, amely olyan tagállamban rendelkezik székhellyel vagy lakóhellyel, amely nem azonos azzal a tagállammal, ahol a kérelmet benyújtották, a székhelye szerinti tagállamban felszólalást nyújthat be olyan határidőn belül, amely lehetővé teszi az első albekezdés szerinti felszólalás benyújtását.

A felszólalásnak tartalmaznia kell egy arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a kérelem sértheti az e rendeletben megállapított

feltételeket. Az ilyen nyilatkozatot nem tartalmazó felszólalás érvénytelen.

A Bizottság késelelem nélkül továbbítja a felszólalást a kérelmet benyújtó hatóság vagy szerv részére.

(2) Ha a felszólalás Bizottsághoz történő benyújtását követő két hónapon belül indokolással ellátott felszólalási nyilatkozatot nyújtanak be, a Bizottság ellenőrzi ezen indokolással ellátott felszólalási nyilatkozat elfogadhatóságát.

(3) Egy indokolással ellátott, elfogadható felszólalási nyilatkozat kézhezvételét követő két hónapon belül a Bizottság felhívja a felszólalást benyújtó hatóságot vagy személyt és a kérelmet benyújtó hatóságot vagy szervet, hogy ésszerű – legfeljebb három hónapos – határidőn belül folytassák le a szükséges konzultációkat.

A felszólalást benyújtó hatóság vagy személy és a kérelmet benyújtó hatóság vagy szerv indokolatlan késelelem nélkül megkezdi ezeket a szükséges konzultációkat. Átadják egymásnak az annak értékeléséhez szükséges információkat, hogy a bejegyzési kérelem megfelel-e az e rendeletben foglalt feltételeknek. Amennyiben nem sikerül megállapodásra jutni, ezeket az információkat a Bizottság részére is át kell adni.

A kérelmező kérésére a Bizottság e három hónapos időszak alatt legfeljebb három hónappal bármikor meghosszabbíthatja a konzultációk tekintetében megállapított határidőt.

(4) Amennyiben az e cikk (3) bekezdésében említett szükséges konzultációk eredményeképpen az 50. cikk (2) bekezdése szerint közzétett információk jelentős mértékben módosulnak, a Bizottság újra elvégzi az 50. cikkben említett vizsgálatot.

(5) A Bizottsághoz az e cikk (1)–(4) bekezdésének megfelelően eljuttatott felszólalást, indokolással ellátott felszólalási nyilatkozatot és a kapcsolódó dokumentumokat az Unió hivatalos nyelveinek egyikén kell elkészíteni.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a felszólalásra vonatkozó egyértelmű eljárások és határidők megállapítása céljából, kiegészítendő a felszólalási eljárásra vonatkozó szabályokat.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a felszólalási eljárásra, valamint a felszólalás formájára és előterjesztésére vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

52. cikk

A bejegyzésről szóló határozat

(1) Ha a Bizottság az 50. cikk (1) bekezdése első albekezdésének megfelelően lefolytatott vizsgálatot követően rendelkezésére álló információk alapján úgy ítéli meg, hogy a bejegyzés feltételei nem teljesültek, végrehajtási jogi aktust fogad el a kérelem elutasítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Ha a Bizottsághoz az 51. cikk értelmében nem érkezik sem felszólalás, sem indokolással ellátott, elfogadható felszólalási nyilatkozat, az 57. cikk (2) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül végrehajtási jogi aktusokat fogad el az elnevezés bejegyzése céljából.

(3) Ha a Bizottsághoz indokolással ellátott, elfogadható felszólalási nyilatkozat érkezik, akkor az 51. cikk (3) bekezdésében említett szükséges konzultációkat követően, és azok eredményének figyelembevételével:

a) amennyiben a konzultáció során megállapodás született, az 57. cikk (2) bekezdésében említett eljárás alkalmazása nélkül elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján bejegyzi az elnevezést, és szükség esetén módosítja az 50. cikk (2) bekezdésének megfelelően közzétett információkat, feltéve, hogy a szóban forgó módosítás nem lényegi jellegű; vagy

b) amennyiben nem született megállapodás, végrehajtási jogi aktusok útján határoz az elnevezésről. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A bejegyzési aktusokat és az elutasítási határozatokat közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

53. cikk

A termékleírás módosítása

(1) Bármely, jogos érdekekkel rendelkező csoportosulás kérelmezheti a termékleírás módosításának jóváhagyását.

A kérelemben ismertetni és indokolni kell a kért módosításokat.

(2) Ha a módosítás a termékleírás egy vagy több ponton történő, nem kisebb jelentőségű módosítását vonja maga után, a módosítási kérelmet a 49–52. cikkben meghatározott eljárás alapján kell elbírálni.

Amennyiben azonban a javasolt módosítások kisebb jelentőségűek, a Bizottság dönt a kérelem jóváhagyásáról vagy elutasításáról. Olyan módosítások jóváhagyása esetén, amelyek szükségessé teszik az 50. cikk (2) bekezdésében említett dokumentumok módosítását, a Bizottság e dokumentumokat közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

A II. címben leírt minőségrendszer esetében egy módosítás akkor tekinthető kisebb jelentőségűnek, ha az:

- a) nem érinti a termék alapvető jellemzőit;
- b) nem módosítja a 7. cikk (1) bekezdése f) pontjának i. vagy ii. alpontjában említett kapcsolatot;
- c) nem módosítja a termék elnevezését vagy az elnevezés egy részét;
- d) nem érinti a meghatározott földrajzi területet; vagy
- e) nem növeli a termékre vagy a termék nyersanyagaira vonatkozó kereskedelmi korlátozásokat.

A III. címben leírt minőségrendszer esetében egy módosítás akkor tekinthető kisebb jelentőségűnek, ha az:

- a) nem érinti a termék alapvető jellemzőit;

b) nem vezet be lényeges módosításokat az előállítási mód tekintetében; vagy

c) nem módosítja a termék elnevezését vagy az elnevezés egy részét.

A kérelem vizsgálata során a javasolt módosításra kell összpontosítani.

(3) A módosítási kérelmekkel kapcsolatos igazgatási eljárás megkönnyítése érdekében – beleértve azokat az eseteket is, amikor a módosítás semmilyen módon nem érinti az egységes dokumentumot, vagy ha a módosítás a kötelező egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések hatósági bevezetésének következményeként a termékleírás ideiglenes változtatására vonatkozik – a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a módosításokra vonatkozó kérelmezési eljárás szabályainak kiegészítése céljából.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a módosítási kérelmekkel kapcsolatos eljárásra, valamint a kérelem formájára és előterjesztésére vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

54. cikk

Törlés

(1) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölésként, az oltalom alatt álló földrajzi jelzésként vagy hagyományos különleges termékként bejegyzett elnevezéseket a Bizottság – saját kezdeményezésére vagy bármely, jogos érdekekkel rendelkező természetes vagy jogi személy kérésére – végrehajtási jogi aktusok elfogadása útján törölheti az alábbi esetekben:

- a) ha a termékleírásában szereplő feltételeknek való megfelelés nem biztosított;
- b) ha az érintett hagyományos különleges termék megjelöléssel, oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott terméket legalább hét éve nem hoztak forgalomba.

A Bizottság a bejegyzett elnevezéssel forgalmazott termék előállítóinak kérésére törölheti az adott bejegyzést.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az azzal kapcsolatos jogbiztonság garantálása érdekében, hogy valamennyi érdekelt félnek lehetősége legyen jogainak és jogos érdekeinek védelmére, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 56. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a törlési eljárásra vonatkozó szabályok kiegészítése céljából.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el magára a törlési eljárásra, valamint annak formájára, illetve az e cikk (1) bekezdésében említett kérelmek előterjesztésére vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 57. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

VI. CÍM

ELJÁRÁSI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Helyi termelés és közvetlen értékesítés

55. cikk

Jelentéstétel a helyi termelésről és a közvetlen értékesítésről

A Bizottság 2014. január 4-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak egy új, a helyi termelés és közvetlen értékesítés címkézésére szolgáló új rendszer helyzetéről, amely rendszer célja segíteni a termelőket termékeik helyi értékesítésében. A jelentés elsősorban arra összpontosít, hogy az új címke jelent-e hozzáadott értéket a gazdálkodó termékei számára, és figyelembe vesz olyan más szempontokat is, mint a szén-dioxid-kibocsátás és a hulladék csökkentésének lehetőségei a rövid előállítási és értékesítési lánc révén.

A jelentést szükség esetén a helyi termelés és közvetlen értékesítés címkézési rendszer létrehozásáról szóló megfelelő jogalkotási javaslatoknak kell kísérniük.

II. FEJEZET

Eljárási szabályok

56. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottságnak a 2. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, az 5. cikk (4) bekezdésében, a 7. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében, a 12. cikk (5) bekezdésének első albekezdésében, a 16. cikk (2) bekezdésében, a 18. cikk (5) bekezdésében, a 19. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében, a 23. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében, a 25. cikk (3) bekezdésében, a 29. cikk (4) bekezdésében, a 30. cikkben, a 31. cikk (3) és (4) bekezdésében, a 41. cikk (3) bekezdésében, a 42. cikk (2) bekezdésében, a 49. cikk (7) bekezdésének első albekezdésében, az 51. cikk (6) bekezdésének első albekezdésében, az 53. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében, valamint az 54. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól 2013. január 3-tól kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az öt éves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, az 5. cikk (4) bekezdésében, a 7. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében, a 12. cikk (5) bekezdésének első albekezdésében, a 16. cikk (2) bekezdésében, a 18. cikk (5) bekezdésében, a 19. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében, a 23. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében, a 25. cikk (3) bekezdésében, a 29. cikk (4) bekezdésében, a 30. cikkben, a 31. cikk (3) és (4) bekezdésében, a 41. cikk (3) bekezdésében, a 42. cikk (2) bekezdésében, a 49. cikk (7) bekezdésének első albekezdésében, az 51. cikk (6) bekezdésének első albekezdésében, az 53. cikk (3)

bekezdésének első albekezdésében, valamint az 54. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 2. cikk (1) bekezdése második albekezdésének, az 5. cikk (4) bekezdésének, a 7. cikk (2) bekezdése első albekezdésének, a 12. cikk (5) bekezdése első albekezdésének, a 16. cikk (2) bekezdésének, a 18. cikk (5) bekezdésének, a 19. cikk (2) bekezdése első albekezdésének, a 23. cikk (4) bekezdése első albekezdésének, a 25. cikk (3) bekezdésének, a 29. cikk (4) bekezdésének, a 30. cikkben, a 31. cikk (3) és (4) bekezdésének, a 41. cikk (3) bekezdésének, a 42. cikk (2) bekezdésének, a 49. cikk (7) bekezdése első albekezdésének, az 51. cikk (6) bekezdése első albekezdésének, az 53. cikk (3) bekezdése első albekezdésének, valamint az 54. cikk (2) bekezdése első albekezdésének értelmében elfogadott valamennyi felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

57. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját a mezőgazdasági termékek minőségpolitikájával foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Amennyiben a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikk (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

III. FEJEZET

Hatályon kívül helyezés és záró rendelkezések

58. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) Az 509/2006/EK és az 510/2006/EK rendelet hatályát veszti.

A Bizottsághoz az e rendelet hatálybalépését megelőzően beérkezett, az e rendelet III. címének hatályán kívül eső termékekre vonatkozó kérelmek tekintetében az 509/2006/EK rendelet 13. cikkét azonban továbbra is alkalmazni kell.

(2) A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni, az e rendelet II. mellékletében foglalt megfelelési táblázatnak megfelelően.

59. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 12. cikk (3) bekezdése és a 23. cikk (3) bekezdése azonban 2016. január 4-től alkalmazandó az ezen időpontot megelőzően már forgalomba hozott termékek sérelme nélkül.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2012. november 21-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

A. D. MAVROYIANNIS

I. MELLÉKLET

A 2. CIKK (1) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK ÉS ÉLELMISZEREK

I. Eredetmegjelölések és földrajzi jelzések

- sör,
- csokoládé és abból készült termékek,
- kenyér, péksütemények, cukrászsütemények, édesipari termékek, kekszek és egyéb pékáru,
- növényi kivonatokból készített italok,
- tészta,
- só,
- természetes mézgák és gyanták,
- mustárpép,
- széna,
- illóolajok,
- parafa,
- kármin,
- virágok és dísznövények,
- gyapot,
- gyapjú,
- fűzfavessző,
- tilolt len,
- bőr,
- prém,
- toll.

II. Hagyományos különleges termékek

- készételek,
 - sör,
 - csokoládé és abból készült termékek,
 - kenyér, péksütemények, cukrászsütemények, édesipari termékek, kekszek és egyéb pékáru,
 - növényi kivonatokból készített italok,
 - tészta,
 - só.
-

II. MELLÉKLET

AZ 58. CIKK (2) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

Az 509/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk, (1) bekezdés	2. cikk, (1) bekezdés
1. cikk, (2) bekezdés	2. cikk, (3) bekezdés
1. cikk, (3) bekezdés	2. cikk, (4) bekezdés
2. cikk, (1) bekezdés, a) pont	3. cikk, 5. pont
2. cikk, (1) bekezdés, b) pont	3. cikk, 3. pont
2. cikk, (1) bekezdés, c) pont	—
2. cikk, (1) bekezdés, d) pont	3. cikk, 2. pont
2. cikk, (2) bekezdés, első–harmadik albekezdés	—
2. cikk, (2) bekezdés, negyedik albekezdés	—
3. cikk	22. cikk, (1) bekezdés
4. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	18. cikk, (1) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés	18. cikk, (2) bekezdés
4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés	—
4. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés	18. cikk, (4) bekezdés
5. cikk, (1) bekezdés	43. cikk
5. cikk, (2) bekezdés	42. cikk, (1) bekezdés
6. cikk, (1) bekezdés	19. cikk, (1) bekezdés
6. cikk, (1) bekezdés, a) pont	19. cikk, (1) bekezdés, a) pont
6. cikk, (1) bekezdés, b) pont	19. cikk, (1) bekezdés, b) pont
6. cikk, (1) bekezdés, c) pont	19. cikk, (1) bekezdés, c) pont
6. cikk, (1) bekezdés, d) pont	—
6. cikk, (1) bekezdés, e) pont	19. cikk, (1) bekezdés, d) pont
6. cikk, (1) bekezdés, f) pont	—
7. cikk, (1) és (2) bekezdés	49. cikk, (1) bekezdés
7. cikk, (3) bekezdés, a) és b) pont	20. cikk, (1) bekezdés, a) és b) pont
7. cikk, (3) bekezdés, c) pont	—
7. cikk, (3) bekezdés, d) pont	—
7. cikk, (4) bekezdés	49. cikk, (2) bekezdés

Az 509/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
7. cikk, (5) bekezdés	49. cikk, (3) bekezdés
7. cikk, (6) bekezdés, a), b) és c) pont	49. cikk, (4) bekezdés
7. cikk, (6) bekezdés, d) pont	20. cikk, (2) bekezdés
7. cikk, (7) bekezdés	49. cikk, (5) bekezdés
7. cikk, (8) bekezdés	49. cikk, (6) bekezdés
8. cikk, (1) bekezdés	50. cikk, (1) bekezdés
8. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés	50. cikk, (2) bekezdés, b) pont
8. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés	52. cikk, (1) bekezdés
9. cikk, (1) és (2) bekezdés	51. cikk, (1) bekezdés
9. cikk, (3) bekezdés	21. cikk, (1) és (2) bekezdés
9. cikk, (4) bekezdés	52. cikk, (2) bekezdés
9. cikk, (5) bekezdés	52. cikk, (3) és (4) bekezdés
9. cikk, (6) bekezdés	51. cikk, (5) bekezdés
10. cikk	54. cikk
11. cikk	53. cikk
12. cikk	23. cikk
13. cikk, (1) bekezdés	—
13. cikk, (2) bekezdés	—
13. cikk, (3) bekezdés	—
14. cikk, (1) bekezdés	36. cikk, (1) bekezdés
14. cikk, (2) bekezdés	46. cikk, (1) bekezdés
14. cikk, (3) bekezdés	37. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés
15. cikk, (1) bekezdés	37. cikk, (1) bekezdés,
15. cikk, (2) bekezdés	37. cikk, (2) bekezdés
15. cikk, (3) bekezdés	39. cikk, (2) bekezdés
15. cikk, (4) bekezdés	36. cikk, (2) bekezdés
16. cikk	—
17. cikk, (1) és (2) bekezdés	24. cikk, (1) bekezdés
17. cikk, (3) bekezdés	24. cikk, (2) bekezdés

Az 509/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
18. cikk	57. cikk
19. cikk, (1) bekezdés, a) pont	—
19. cikk, (1) bekezdés, b) pont	49. cikk, (7) bekezdés, második albekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, c) pont	49. cikk, (7) bekezdés, első albekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, d) pont	22. cikk, (2) bekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, e) pont	51. cikk, (6) bekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, f) pont	54. cikk, (1) bekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, g) pont	23. cikk, (4) bekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, h) pont	—
19. cikk, (1) bekezdés, i) pont	—
19. cikk, (2) bekezdés	25. cikk, (1) bekezdés
19. cikk, (3) bekezdés, a) pont	—
19. cikk, (3) bekezdés, b) pont	25. cikk, (2) bekezdés
20. cikk	47. cikk
21. cikk	58. cikk
22. cikk	59. cikk
I. melléklet	I. melléklet (II. rész)

Az 510/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk, (1) bekezdés	2. cikk, (1) és (2) bekezdés
1. cikk, (2) bekezdés	2. cikk, (3) bekezdés
1. cikk, (3) bekezdés	2. cikk, (4) bekezdés
2. cikk	5. cikk
3. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	6. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (1) bekezdés, második és harmadik albekezdés	41. cikk, (1), (2) és (3) bekezdése
3. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés	6. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés
4. cikk	7. cikk
5. cikk, (1) bekezdés	3. cikk, 2. pont és 49. cikke (1) bekezdés

Az 510/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
5. cikk, (2) bekezdés	49. cikk, (1) bekezdés
5. cikk, (3) bekezdés	8. cikk, (1) bekezdés
5. cikk, (4) bekezdés	49. cikk, (2) bekezdés
5. cikk, (5) bekezdés	49. cikk, (3) bekezdés
5. cikk, (6) bekezdés	9. cikk
5. cikk, (7) bekezdés	8. cikk, (2) bekezdés
5. cikk, (8) bekezdés	—
5. cikk, (9) bekezdés, első albekezdés	—
5. cikk, (9) bekezdés, második albekezdés	49. cikk, (5) bekezdés
5. cikk, (10) bekezdés	49. cikk, (6) bekezdés
5. cikk, (11) bekezdés	—
6. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	50. cikk, (1) bekezdés
6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés	50. cikk, (2) bekezdés, a) pont
6. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés	52. cikk, (1) bekezdés
7. cikk, (1) bekezdés	51. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
7. cikk, (2) bekezdés	51. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
7. cikk, (3) bekezdés	10. cikk
7. cikk, (4) bekezdés	52. cikk, (2) és (4) bekezdés
7. cikk, (5) bekezdés	51. cikk, (3) bekezdés és 52. cikk, (3) és (4) bekezdés
7. cikk, (6) bekezdés	11. cikk
7. cikk, (7) bekezdés	51. cikk, (5) bekezdés
8. cikk	12. cikk
9. cikk	53. cikk
10. cikk, (1) bekezdés	36. cikk, (1) bekezdés
10. cikk, (2) bekezdés	46. cikk, (1) bekezdés
10. cikk, (3) bekezdés	37. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés
11. cikk, (1) bekezdése	37. cikk (1) bekezdés
11. cikk, (2) bekezdés	37. cikk, (2) bekezdés

Az 510/2006/EK rendelet	Ez a rendelet
11. cikk, (3) bekezdés	39. cikk, (2) bekezdés
11. cikk, (4) bekezdés	36. cikk, (2) bekezdés
12. cikk	54. cikk
13. cikk, (1) bekezdés	13. cikk, (1) bekezdés
13. cikk, (2) bekezdés	13. cikk, (2) bekezdés
13. cikk, (3) bekezdés	15. cikk, (1) bekezdés
13. cikk, (4) bekezdés	15. cikk, (2) bekezdés
14. cikk	14. cikk
15. cikk	57. cikk
16. cikk, a) pont	5. cikk, (4) bekezdés, második albekezdés
16. cikk, b) pont	—
16. cikk, c) pont	—
16. cikk, d) pont	49. cikk, (7) bekezdés
16. cikk, e) pont	—
16. cikk, f) pont	51. cikk, (6) bekezdés
16. cikk, g) pont	12. cikk, (7) bekezdés
16. cikk, h) pont	—
16. cikk, i) pont	11. cikk, (3) bekezdés
16. cikk, j) pont	—
16. cikk, k) pont	54. cikk, (2) bekezdés
17. cikk	16. cikk
18. cikk	47. cikk
19. cikk	58. cikk
20. cikk	59. cikk
I. melléklet és II. melléklet	I. melléklet (I. rész)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1152/2012/EU RENDELETE

(2012. november 21.)

a halászati erőforrások közös halászati politika alapján történő védelméről és fenntartható kiaknázásáról szóló 2371/2002/EK tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az uniós halászhajók számára a közös halászati politika szabályai szerint egyenlő hozzáférést kell biztosítani az uniós vizekhez és erőforrásokhoz.
- (2) A 2371/2002/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ eltérést állapít meg az egyenlő hozzáférésre vonatkozó szabály alól, engedélyezve a tagállamok számára, hogy a partvonaluktól számított 12 tengeri mérföldön belüli vizeken bizonyos hajók számára korlátozzák a halászati tevékenységet.
- (3) A Bizottság 2011. július 13-án a 2371/2002/EK rendeletnek megfelelően jelentést terjesztett az Európai Parlament és a Tanács elé a 12 tengeri mérföldes övezeten belül található halászati erőforrásokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályokról. A jelentés arra a megállapításra jutott, hogy a hozzáférési rendszer rendkívül stabil és 2002 óta megfelelően működik.

(4) A 12 tengeri mérföldes övezeten belül található halászati erőforrásokhoz való hozzáférést korlátozó hatályos szabályok fokozták az állományvédelmet azáltal, hogy a halászati erőfelfejtést korlátozták az uniós vizek legérzékenyebb részén. E szabályok ezenkívül megőrizték azokat a hagyományos halászati tevékenységeket, amelyek fontosak bizonyos part menti közösségek társadalmi és gazdasági fejlődéséhez.

(5) Az eltérés 2003. január 1-jén lépett hatályba és 2012. december 31-én jár le. Érvényességét indokolt meghosszabbítani a közös halászati politikáról szóló új, európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslaton alapuló rendelet elfogadásáig.

(6) A 2371/2002/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 2371/2002/EK rendelet 17. cikke (2) bekezdésének első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A partvonalától számított 12 tengeri mérföldön belülre eső, a tagállamok felségterületéhez vagy joghatósága alá tartozó vizeken a tagállamok felhatalmazást kapnak, hogy 2013. január 1-jétől 2014. december 31-ig a halászati tevékenységet azokra a halászhajókra korlátozzák, amelyek hagyományosan azokon a vizeken halásznak az érintett partvidéken lévő kikötőkből kiindulva. Ez nem sértheti a más tagállam lobogója alatt közlekedő uniós halászhajókra vonatkozó, a tagállamok között meglévő szomszédi viszony alapján létrejött megállapodásokat és az I. mellékletben felsorolt egyezményeket, amelyek minden tagállam vonatkozásában rögzítik azokat a földrajzi övezeteket a más tagállamok parti övezetében, ahol halászati tevékenységet folytatnak, valamint az érintett halfajokat.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2013. január 1-jétől kell alkalmazni.

⁽¹⁾ HL C 351., 2012.11.15., 89. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2012. október 25-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2012. november 13-i határozata.

⁽³⁾ HL L 358., 2002.12.31., 59. o.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2012. november 21-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
A. D. MAVROYIANNIS

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2012/34/EU IRÁNYELVE

(2012. november 21.)

az egységes európai vasúti térség létrehozásáról

(átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság állásfoglalására ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

(1) A közösségi vasutak fejlesztéséről szóló, 1991. július 29-i 91/440/EGK tanácsi irányelvet ⁽⁴⁾, a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló, 1995. június 19-i 95/18/EK tanácsi irányelvet ⁽⁵⁾, valamint a vasúti infrastruktúra díjának felszámolásáról szóló, 2001. február 26-i 2001/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽⁶⁾ jelentős mértékben módosították. Mivel további módosításokra van szükség, az említett irányelveket az áttekinthetőség érdekében indokolt átdolgozni és egyetlen jogi aktusban egyesíteni.

(2) Az Unió közlekedési ágazatának nagyobb fokú integrációja alapvető összetevője a belső piac megvalósításának, és a vasutak létfontosságú részei az Unió fenntartható mobilitás felé haladó közlekedési ágazatának.

(3) A vasúthálózat hatékonyságán javítani kell annak érdekében, hogy integrálni lehessen azt egy versenyképes piacba, mindeközben figyelmet fordítva a vasút sajátos jellemzőire.

(4) Azon tagállamok számára, amelyek jelentős arányú vasúti forgalmat bonyolítanak le ugyanolyan nyomtávolságot alkalmazó harmadik országokkal, amely azonban eltér az Unió fő vasúti hálózatától, lehetőséget kell biztosítani olyan különleges működési szabályok alkalmazására, amelyek biztosítják mind a saját pályahálózat-működtetőik és a harmadik országok pályahálózat-működtetői közötti koordinációt, mind a vállalkozó vasúti társaságok közötti tisztességes versenyt.

(5) A vasúti szállításnak a többi szállítási módhoz képest hatékonyabbá és versenyképessé tétele érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a vállalkozó vasúti társaságok kereskedelmi jellegű és a piaci kereslethez igazodó független szolgáltatóként működjenek.

(6) A vasúthálózat további fejlesztése és hatékony működtetése érdekében indokolt különbséget tenni a szállítási szolgáltatások nyújtása és az infrastruktúra működtetése között. E helyzetben arra van szükség, hogy a két tevékenységet külön igazgassák, és elkülönített könyvelésük legyen. Ha ezek az elkülönítési követelmények teljesülnek, nem merül fel összeférhetlenség, és biztosított az érzékeny üzleti információk titkossága, a pályahálózat-működtetőknél lehetőséget kell biztosítani arra, hogy egyes olyan konkrét adminisztratív feladatokat, mint például a díjbeszedés, olyan szervezetekhez szervezzenek ki, amelyek nem folytatnak tevékenységet a vasúti szállítási szolgáltatási piacon.

(7) A szolgáltatásnyújtás szabadságának alapelvét a vasúti ágazatban is alkalmazni kell, figyelembe véve az ágazat sajátos jellemzőit.

(8) A nagyobb kényelem és a felhasználóknak nyújtott szolgáltatások szempontjából a vasúti szolgáltatások igazgatása terén a verseny élénkítése érdekében a tagállamoknak indokolt megőrizniük általános felelősségüket a megfelelő vasúti infrastruktúra fejlesztéséért.

⁽¹⁾ HL C 132., 2011.5.3., 99. o.

⁽²⁾ HL C 104., 2011.4.2., 53. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2011. november 16-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2012. március 8-i álláspontja első olvasatban (HL C 108. E, 2012.4.14., 8. o.). Az Európai Parlament 2012. július 3-i álláspontja és a Tanács 2012. október 29-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 237., 1991.8.24., 25. o.

⁽⁵⁾ HL L 143., 1995.6.27., 70. o.

⁽⁶⁾ HL L 75., 2001.3.15., 29. o.

- (9) Az infrastruktúrával kapcsolatos költségek felosztására vonatkozó általános szabályok hiányában a tagállamok a pályahálózat-működtetővel folytatott konzultációt követően szabályokat állapítanak meg annak biztosítására, hogy a vállalkozó vasúti társaságok fizessenek a vasúti infrastruktúra használatáért. E szabályok nem különböztethetnek meg hátrányosan a vállalkozó vasúti társaságok között.
- (10) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a pályahálózat-működtető és a meglévő köztulajdonú vagy -irányítású vállalkozó vasúti társaságok az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok kellő figyelembevételével szilárd pénzügyi háttérrel rendelkezzenek. Ez nem érinti a tagállamoknak az infrastruktúra tervezésével és finanszírozásával kapcsolatos hatáskörét.
- (11) A kérelmezők számára biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy kifejtssék véleményüket az üzleti tervnek az infrastruktúra használatával, rendelkezésre bocsátásával és fejlesztésével foglalkozó részéről. Ez nem feltétlenül jelenti a pályahálózat-működtető által kidolgozott üzleti terv teljes körű nyilvánosságra hozatalát.
- (12) Mivel a magántulajdonú szárnyvonalak és mellékvágányok, mint például a magántulajdonú ipari létesítmények területén lévő mellékvágányok és vonalak, nem képezik az ezen irányelvben meghatározott vasúti infrastruktúra részét, az ilyen pályahálózatok működtetői nem tartoznak az ezen irányelv által a pályahálózat-működtetők számára előírt kötelezettségek hatálya alá. Hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon, tulajdonosuk kiletétől függetlenül biztosítani kell azonban a hozzáférést a szárnyvonalakhoz és mellékvágányokhoz, ha arra a szállítási szolgáltatások nyújtása szempontjából kulcsfontossággal bíró kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés miatt van szükség, és ha azok egynél több végfelhasználót szolgálnak vagy szolgálhatnak ki.
- (13) A tagállamoknak képeseknek kell lenniük olyan döntést hozni, hogy az infrastrukturális kiadásokat a közvetlen állami finanszírozástól eltérő eszközök, például a köz- és a magánszféra partnersége vagy a magánszektor általi finanszírozás révén fedezik.
- (14) A pályahálózat-működtetők eredménykimutatásának ésszerű időtartamra vetítve egyensúlyban kell lennie. Ez az időtartam, miután megállapításra került, rendkívüli körülmények esetén – például ha a tagállam gazdasági helyzete nagymértékben és hirtelen romlik, ami jelentős mértékben befolyásolja a pályahálózat forgalmának szintjét vagy a rendelkezésre álló közfinanszírozás szintjét – meghosszabbítható. A nemzetközi számviteli szabályokkal összhangban az infrastrukturális projektek finanszírozása céljából nyújtott hiteleket nem kell feltüntetni az eredménykimutatásban.
- (15) A – különösen a határokon átnyúló – árufuvarozási ágazat hatékonysága érdekében a piacot megnyitó intézkedésekre van szükség.
- (16) Célszerű bevezetni a vállalkozó vasúti társaságok részére egy olyan engedélyt, hogy az egész Unióban egységesen és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen legyen biztosítva a vasúti infrastruktúrához való hozzáférés joga.
- (17) A közbelső megállókkal rendelkező útvonalak esetében az új piacra lépők számára engedélyezni kell az utasok felvételét és leszállását az útvonalon annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen tevékenységek gazdaságilag életképesek legyenek, valamint annak elkerülésére, hogy a lehetséges versenytársak a meglévő üzemeltetőknél kedvezőtlenebb helyzetbe kerüljenek.
- (18) Az új, nyílt hozzáféréssű, közbelső megállókkal rendelkező nemzetközi személyszállítási szolgáltatások bevezetése nem használható a belföldi személyszállítási szolgáltatás piacának megnyitására, hanem annak pusztán olyan megállókra kell összpontosítani, amelyek kapcsolatban vannak a nemzetközi útvonallal. Az új szolgáltatások fő célja a nemzetközi útvonalon történő személyszállítás. Annak megállapítása során, hogy ez-e a szolgáltatás fő célja, olyan szempontokat kell figyelembe venni, mint a belföldi vagy a nemzetközi személyszállítás alapján kiszámított forgalmi hányad és volumen, valamint a szolgáltatás hossza. A szolgáltatás fő célját az érdekelt fél kérelmére a megfelelő nemzeti igazgatási szerv állapítja meg.
- (19) A vasúti és közúti személyszállítási szolgáltatásokról szóló, 2007. október 23-i 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ felhatalmazza a tagállamokat és az önkormányzatokat olyan közszolgáltatási szerződések odaítélésére, amelyek kizárólagos jogokat biztosíthatnak egyes szolgáltatások nyújtására. Szükséges ezért annak biztosítása, hogy azon rendelet rendelkezései összhangban legyenek a nemzetközi személyszállítási szolgáltatások versenynek való megnyitásának elvével.
- (20) A nemzetközi személyszállítási szolgáltatások versenynek való megnyitása hatást gyakorolhat a közszolgáltatási szerződés alapján nyújtott vasúti személyszállítási szolgáltatások megszervezésére és finanszírozására. A tagállamok számára lehetővé kell tenni a piachoz való hozzáférési jog korlátozását abban az esetben, ha ez a jog veszélyeztetné a közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlyát, és ha az érintett igazgatási szerv a jóváhagyását a közszolgáltatási szerződést odaítélő illetékes hatóság kérelmére, objektív gazdasági elemzés alapján adja meg.
- (21) Annak értékelése során, hogy a közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlya veszélybe kerülne-e, olyan előre meghatározott szempontok veendőek figyelembe, mint a közszolgáltatási szerződésben szereplő bármely szolgáltatás nyereségességére gyakorolt hatás – beleértve a szerződést odaítélő illetékes hatóságnál felmerülő nettó költségre gyakorolt hatást is –, az utasigény, a díjszabás, a jegyváltásra vonatkozó szabályok, a megálló helye és száma a határ mindkét oldalán, valamint a javasolt új

(1) HL L 315., 2007.12.3., 1. o.

- szolgáltatás menetrendje és gyakorisága. Ezen értékeléssel és az érintett igazgatási szerv döntésével összhangban a tagállamok engedélyezhetik, módosíthatják vagy megtagadhatják a kért nemzetközi személyszállítási szolgáltatás hozzáférési jogát, beleértve azt is, hogy az uniós joggal, továbbá az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvével összhangban a gazdasági elemzésnek megfelelően díjat vehessenek ki az új nemzetközi személyszállítási szolgáltatás üzemeltetőjére.
- (22) A közszolgáltatási kötelezettséget teljesítő személyszállítási szolgáltatások működtetéséhez való hozzájárulás érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy felhatalmazzák az e szolgáltatásokért felelős hatóságokat arra, hogy díjat vessenek ki a joghatóságuk alá tartozó személyszállítási szolgáltatásokra. E díjnak hozzá kell járulnia a közszolgáltatási szerződésben megállapított közszolgáltatási kötelezettségek finanszírozásához.
- (23) Az igazgatási szervnek úgy kell működnie, hogy elkerüljön minden összeférhetlenséget vagy lehetséges érintettséget az elbírálás alatt álló közszolgáltatási szerződés odaítélésében. Az igazgatási szerv hatáskörét ki kell terjeszteni annak érdekében, hogy képes legyen értékelni a nemzetközi szolgáltatás célját és adott esetben a meglévő közszolgáltatási szerződésekre kifejtett lehetséges gazdasági hatást.
- (24) A különleges infrastruktúrát, például nagysebességű vasútvonalakat használó szolgáltatásokba való beruházáshoz a kérelmezőknek a nagyszabású és hosszú távú beruházásokra tekintettel jogbiztonságra van szükségük.
- (25) Az igazgatási szerveknek információt kell cserélniük, és ha szükséges, egyes egyedi esetekben össze kell hangolniuk az arra vonatkozó értékelési elveket és a gyakorlatot, hogy veszélyeztetett-e egy közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlya. Tapasztalataik alapján fokozatosan iránymutatásokat kell kidolgozniuk.
- (26) A vállalkozó vasúti társaságok közötti tisztességes verseny biztosítása, valamint a teljes mértékű átláthatóságnak, továbbá a szolgáltatásokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférésnek, illetve azok hátrányos megkülönböztetéstől mentes nyújtásának szavatolása érdekében különbséget kell tenni a szállítási szolgáltatások nyújtása és a kiszolgáló létesítmény üzemeltetése között. Ezért szükséges, hogy ezt a két tevékenység-típust egymástól függetlenül irányítsák abban az esetben, ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője olyan szervezethez vagy céghez tartozik, amely jelen van és domináns szerepet tölt be nemzeti szinten legalább egy olyan vasúti áru- vagy személyszállítási piacon, amelyet az infrastruktúra kiszolgál. Ebből a függetlenségből nem következhet a kiszolgáló létesítmények tekintetében különálló jogi személy létrehozása.
- (27) A kiszolgáló létesítményekhez való megkülönböztetésmentes hozzáférésnek, valamint az ezen infrastruktúrák keretében nyújtott, vasúttal kapcsolatos szolgáltatásoknak lehetővé kell tenniük a vállalkozó vasúti társaságok számára, hogy jobb szolgáltatásokat kínáljanak a személy- és teherszállítási szolgáltatások felhasználói számára.
- (28) Míg a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ előírja az európai villamosenergia-piac megnyitását, a vontatási áramot kérésre, hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon kell biztosítani a vállalkozó vasúti társaságok számára. Ha csak egy szolgáltató áll rendelkezésre, az e szolgáltatásért felszámított díjat egységes díjképzési elvek alapján kell meghatározni.
- (29) A harmadik országokkal való viszony tekintetében különös figyelmet kell fordítani az uniós vállalkozó vasúti társaságok e harmadik országok vasúti piacához való kölcsönös hozzáféréseinek meglétére, és e hozzáférést határforgalmi egyezmények révén elő kell mozdítani.
- (30) A megbízható és megfelelő szolgáltatások nyújtása érdekében szükséges biztosítani, hogy a vállalkozó vasúti társaságok a jó hírnév, a megfelelő pénzügyi helyzet és a szakmai alkalmasság tekintetében mindenkor megfeleljenek bizonyos követelményeknek.
- (31) Az érdekelt ügyfelek és harmadik felek védelme érdekében elengedhetetlen, hogy a vállalkozó vasúti társaságok a felelősség tekintetében megfelelően biztosítva legyenek. Engedélyezni kell továbbá, hogy a vállalkozó vasúti társaságok a baleseti felelősségüket bankok vagy más vállalkozások által nyújtott garanciák útján fedezzék, feltéve, hogy erre piaci feltételek mellett kerül sor, az nem eredményez állami támogatást, és nem tartalmaz más vállalkozó vasúti társaságokkal szembeni megkülönböztetést jelentő elemeket.
- (32) A vállalkozó vasúti társaságnak szintén meg kell felelnie a vasúti szolgáltatásokra vonatkozó, hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazott nemzeti és uniós jognak, melyek biztosítani kívánják, hogy a meghatározott útvonalakon a vállalkozó vasúti társaság teljes biztonságban, valamint az egészségügyi és szociális feltételek és a munkavállalók és az ügyfelek jogainak figyelembevételével gyakorolhassa tevékenységét.
- (33) A vállalkozó vasúti társaságok számára adott engedélyek kiadásánál, fenntartásánál és módosításánál alkalmazott eljárásoknak az átláthatóknak kell lenniük és összhangban kell lenniük a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével.

(1) HL L 211., 2009.8.14., 55. o.

- (34) Az átláthatóság érdekében, valamint a vasúti infrastruktúrához és a kiszolgáló létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz minden vállalkozó vasúti társaság számára hátrányos megkülönböztetéstől mentesen biztosítandó hozzáférés érdekében a hozzáférési jogok alkalmazásához szükséges összes információt közzé kell tenni a hálózati üzletszabályzatban. A hálózati üzletszabályzatot a fennálló nemzetközi gyakorlattal összhangban legalább az Unió két hivatalos nyelvében közzé kell tenni.
- (35) A vasúti infrastruktúra megfelelő kapacitáselosztási rendszere és a versenyképes üzemeltetők együttesen jobb egyensúlyt eredményeznek az egyes közlekedési módok között.
- (36) A pályahálózat-működtetők számára ösztönzőket – például az ügyvezető igazgatónak fizetendő jutalmat – kell biztosítani a pályahasználati díjaknak és az infrastruktúra biztosítása költségeinek a csökkentése céljából.
- (37) A tagállamok azon kötelezettsége, mely szerint biztosítani kell, hogy a pályahálózat-működtetők teljesítmény-céljainak, illetve közép- és hosszú távú bevételeinek megvalósítására az illetékes hatóság és a pályahálózat-működtető között létrejött szerződéses megállapodás alapján kerüljön sor, nem érintheti a tagállamoknak a vasúti infrastruktúra tervezésével és finanszírozásával kapcsolatos hatásköreit.
- (38) A vasúti infrastruktúra hatékony használatának ösztönzése a közlekedési költségek csökkenését eredményezi a társadalom számára.
- (39) A pályahálózat-működtetők által a költségek arányos megosztását illetően kidolgozott módszereknek a költségekkel kapcsolatos okozati viszonyok lehető legjobb feltérképezésén kell alapulniuk, és a költségeket a vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtott különböző szolgáltatások és adott esetben a vasúti járművek típusai között kell megosztaniuk.
- (40) A vasúti infrastruktúra és más szállítási infrastruktúrák megfelelő díjképzési rendszerei és a versenyképes üzemeltetők együttesen fenntartható alapokon álló, optimális egyensúlyt eredményeznek a különböző szállítási módok között.
- (41) A pályahálózat-működtetőknek a felárak kiszabásakor meg kell határozniuk a különböző piaci szegmenseket, ha a szállítási szolgáltatások nyújtásának költségei, azok piaci ára, illetve azoknak a szolgáltatás minőségével szemben támasztott követelményei jelentősen eltérnek.
- (42) A díjképzési és kapacitáselosztási rendszereknek minden vállalkozás számára lehetővé kell tenniük az egyenlő és a hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést, és törekedniük kell arra, hogy a lehető legnagyobb mértékben, tisztességes és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon teljesítsék minden felhasználó és közlekedéstípus igényeit. A díjképzési és kapacitáselosztási rendszereknek lehetővé kell tenniük a vasúti szolgáltatások tisztességes versenyét.
- (43) A tagállamok által meghatározott kereteken belül a díjképzési és kapacitáselosztási rendszereknek arra kell ösztönözniük a vasúti pályahálózat-működtetőket, hogy optimalizálják infrastruktúrájuk használatát.
- (44) A vállalkozó vasúti társaságoknak olyan, egyértelmű és ellentmondásmentes gazdasági visszajelzéseket kell kapniuk a kapacitáselosztási rendszerektől és a díjképzési rendszerektől, amelyek lehetővé teszik a vállalkozó vasúti társaságok számára, hogy racionális döntéseket hozzanak.
- (45) A teherkocsikon használt, öntöttvas technológiával készült féktuskók által okozott gördülési zaj a zajkibocsátás egyik olyan oka, amely megfelelő műszaki megoldások alkalmazásával csökkenthető. A zajhatás alapján differenciált infrastruktúra-használati díjakat elsősorban azokra a teherkocsikra kell alkalmazni, amelyek nem felelnek meg a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer „járművek – zaj” alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásról szóló, 2005. december 23-i 2006/66/EK bizottsági határozatban ⁽¹⁾ foglalt követelményeknek. Ha ez a differenciálás a pályahálózat-működtető számára bevételecsökkenést eredményez, az nem érintheti az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályokat.
- (46) A zajhatás alapján differenciált pályahasználati díjakat a vasúti közlekedés által okozott zajhatások csökkentésére irányuló egyéb intézkedések – mint például a vasúti járművek által kibocsátott zaj maximális értékét meghatározó átjárhatósági műszaki előírások, a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló, 2002. június 25-i 2002/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ értelmében a zajhatásnak való kitettség csökkentése céljából folytatott zajtérképezés és cselekvési tervek, valamint a vasúti járművek pótlólagos felszerelése és zajcsökkentő berendezések telepítése céljából folyósított uniós és állami finanszírozás – kiegészítéseként kell alkalmazni.
- (47) A vasúti ágazat tekintetében elfogadott zajcsökkentési intézkedésekkel egyenértékű intézkedéseket kell fontolóra venni az egyéb közlekedési formák tekintetében is.
- (48) Annak érdekében, hogy a mozdonyokat minél hamarabb felszereljék az Egységes Európai Vonatbefolyásoló Rendszerrel (ETCS), a pályahálózat-működtetőknek a díjképzési rendszert oly módon kell módosítaniuk, hogy az ideiglenes jelleggel különböztesse meg az ETCS-szel már ellátott vonatokat. E differenciálásnak megfelelően ösztönöznie kell a vonatok ETCS rendszerrel való felszerelését.
- (49) Az üzleti tevékenységüket megtervezni kívánó felhasználók, illetve potenciális felhasználók infrastruktúraigényeinek, valamint az ügyfelek és a hitelezők igényeinek figyelembevételéhez fontos, hogy a pályahálózat-működtető olyan módon ossza el az infrastruktúra-kapacitást, amely tükrözi a szolgáltatás megbízhatóságának fenntartására és javítására vonatkozó igényt.

⁽¹⁾ HL L 37., 2006.2.8., 1. o.

⁽²⁾ HL L 189., 2002.7.18., 12. o.

- (50) Kívánatos, hogy a vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat-működtető számára megfelelő ösztönzőket biztosítsanak a hálózati zavarok minimalizálása és a teljesítmény javítása érdekében.
- (51) A tagállamok részére lehetőséget kell biztosítani arra, hogy engedélyezzék a vasúti szolgáltatások vásárlóinak közvetlen részvételét a kapacitáselosztási folyamatban.
- (52) A kérelmezők és a pályahálózat-működtető üzleti igényeit egyaránt fontos figyelembe venni.
- (53) Fontos, hogy az infrastruktúra-kapacitás elosztása a pályahálózat-működtetők részéről a lehető legrugalmasabb módon történjék, e rugalmasságnak azonban összhangban kell lennie a kérelmező indokolt igényeinek kielégítésével.
- (54) A kapacitáselosztásnak el kell kerülnie az infrastruktúra használati jogával rendelkező vagy azt megszerezni kívánó más vállalkozások üzletfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységének indokolatlan korlátozását.
- (55) A kapacitáselosztási és díjképzési rendszereknek figyelembe kell venniük azt a tényt, hogy a vasúti pályahálózat különböző részeit más-más elsődleges felhasználó figyelembevételével tervezték.
- (56) A különböző felhasználók és felhasználótípusok gyakran eltérő hatást gyakorolnak az infrastruktúra-kapacitásra, ezért a különböző szolgáltatások igényei között megfelelő egyensúlyt kell teremteni.
- (57) Hatósággal kötött szerződés keretében üzemeltetett járatok esetében különös szabályokra lehet szükség, hogy megőrizzék vonzerejüket a felhasználók számára.
- (58) A díjképzési és kapacitáselosztási rendszereknek számolniuk kell az infrastruktúra-kapacitás telítődésének, illetve előbb-utóbb bekövetkező szűkösségének hatásaival.
- (59) Az egyes közlekedéstípusok eltérő tervidőszakai miatt biztosítani kell, hogy az infrastruktúra-kapacitással kapcsolatban az éves menetrendszerkesztés munkálatainak lezárulását követően beérkezett kérések teljesíthetők legyenek.
- (60) Ha a kapacitáskérelmek összehangolására a felhasználók igényeinek teljesítése érdekében van szükség, a vállalkozó vasúti társaságok számára legelőnyösebb megoldás érdekében kívánatos az infrastruktúra-kapacitás felhasználása vizsgálatának előírása.
- (61) Ha a kapacitáselosztási folyamat nem tudja teljesíteni a felhasználók igényeit, a pályahálózat-működtetőktől monopóliumhelyzetükből kifolyólag indokolt megkövetelni az infrastruktúra-kapacitás felhasználásának és fejlesztési módjainak vizsgálatát.
- (62) A más vállalkozó vasúti társaságok kéréseivel és a rendszeren belüli korlátozásokkal kapcsolatos információk hiánya megnehezíti, hogy a vállalkozó vasúti társaságok optimalizálhassák infrastruktúra-kapacitási igényeiket.
- (63) Fontos biztosítani az elosztási rendszerek fokozottabb összehangolását, hogy a több pályahálózat-működtető hálózatát használó forgalom, különösen a nemzetközi forgalom számára növekedjék a vasút vonzereje.
- (64) Fontos az akár a vasúti infrastruktúrák, akár a közlekedési módok közötti versenyben a díjképzési elvek jelentős eltéréseiből eredő esetleges torzulások minimalizálása.
- (65) Kívánatos meghatározni az infrastruktúra-szolgáltatásnak az üzemeltető számára a szolgáltatásnyújtáshoz alapvetően szükséges, minimális pályahasználati díj ellenében biztosítandó összetevőit.
- (66) A vasúti infrastruktúrába való beruházás szükséges, és az infrastruktúra-díjképzési rendszereknek ösztönzőket kell biztosítaniuk a pályahálózat-működtetők számára, annak érdekében, hogy a megfelelő befektetéseket gazdaságilag vonzóvá tegyék.
- (67) A megfelelő és méltányos infrastruktúradíjak kialakítása érdekében a pályahálózat-működtetőknek nyilvántartásba kell venniük eszközeiket, meg kell állapítaniuk azok értékét, továbbá egyértelműen tisztázniuk kell a pályahálózat működtetésének költségét meghatározó tényezőket.
- (68) A közlekedési döntések meghozatalakor törekedni kell az externális költségek figyelembevételére, valamint arra, hogy a vasúti infrastruktúra használatának díja az összes szállítási módra vonatkozóan következetesen és kiegyensúlyozottan járulhasson hozzá a külső költségek internalizálásához.
- (69) Fontos gondoskodni arról, hogy a belföldi és a nemzetközi közlekedés díjai lehetővé tegyék a vasút számára a piaci igények kielégítését. Következésképpen az infrastruktúra- használati díjat a vasúti szolgáltatások működtetésével kapcsolatban közvetlenül felmerülő költség mértékében kell megállapítani.
- (70) Az infrastruktúra-használati díjak révén bekövetkező költségmegtérülés általános mértéke befolyásolja a szükséges kormánytámogatás szintjét. Az egyes tagállamoknak eltérő mértékű költségmegtérítésre lehet szüksége. Ugyanakkor valamennyi infrastruktúra-díjképzési rendszer esetében kívánatos, hogy a legalább az általa előírt többletköltség megfizetésére képes forgalom számára tegye lehetővé a vasúti infrastruktúra használatát.
- (71) A vasúti infrastruktúra természetes monopólium, ezért a pályahálózat-működtetők számára költségcsökkentést és az infrastruktúra hatékony működtetését lehetővé tevő ösztönzőket kell biztosítani.
- (72) A vasúti közlekedés fejlesztését többek között a rendelkezésre álló uniós eszközök használatával, a már megállapított prioritások sérelme nélkül kell elérni.

- (73) A vállalkozó vasúti társaságok számára megadott kedvezményeknek összefüggésben kell állniuk a tényleges adminisztratív költségmegtakarítással, különösen a tranzakciós költségek megtakarításával. Kedvezmények adhatók az infrastruktúra hatékony használatának előmozdítására is.
- (74) Kívánatos, hogy a vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat-működtető ösztönzők révén érdekeltté váljanak a hálózati zavarok minimalizálásában.
- (75) A kapacitás elosztása a pályahálózat-működtető számára költséggel jár, amelyért térítést kell előírni.
- (76) A vasúti infrastruktúra hatékony működtetése, tisztességes és hátrányos megkülönböztetéstől mentes használata megköveteli egy igazgatási szervezet létrehozását, amely ellenőrzi az ezen irányelvben foglalt szabályok alkalmazását, és jogorvoslati szervként működik, nem érintve az igazságszolgáltatási felülvizsgálat lehetőségét. Az igazgatási szervezetnek képesnek kell lennie arra, hogy megfelelő szankciók révén érvényt szerezzen az információkéréseinek és a határozatainak.
- (77) Az igazgatási szervezet finanszírozásának garantálnia kell annak függetlenségét, és azt vagy az állami költségvetésből, vagy pedig az ágazat által finanszírozott, a méltányosság, az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség és az arányosság elvének tiszteletben tartásával kötelezően felszámított hozzájárulásokból kell biztosítani.
- (78) A személyzet kinevezésére vonatkozó megfelelő eljárásoknak hozzá kell járulniuk az igazgatási szervezet függetlenségének garantálásához, gondoskodva különösen arról, hogy a döntésekért felelős személyek kinevezését olyan hatóság végezze, amely nem gyakorol közvetlen tulajdonosi jogokat szabályozott vállalkozások felett. Ha e feltétel teljesül, e hatóság például parlament, elnök vagy miniszterelnök is lehetne.
- (79) A belső piac integritásának biztosítása mellett különleges intézkedésekre van szükség bizonyos tagállamok sajátos geopolitikai és földrajzi helyzetének, valamint az egyes tagállamok vasúti ágazatai sajátos szervezetének figyelembevétele érdekében.
- (80) A vasúti piac fejlődésének figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az engedélyt kérelmező vállalkozás által szolgáltatandó információk, a késési kategóriák listájának, az elosztási folyamat ütemtervének és a felügyeleti szerv által szolgáltatandó könyvelési adatok technikai módosításai tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elkészítésekor és megszövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak történő egyidejű, időben és megfelelő módon történő továbbításáról.
- (81) Az ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (82) A vasúti szolgáltatások fő céljával összefüggő végrehajtási jogi aktusokat, az új nemzetközi szolgáltatásoknak a közszolgáltatási szerződések gazdasági egyensúlyára gyakorolt hatásának vizsgálatát, a személyszállítási szolgáltatásokat működtető vállalkozó vasúti társaságokra kiszabott díjakat, az alapvető kiszolgáló létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést, az engedély megszerzése érdekében követendő eljárás részleteit, a zajhatásokból eredő költség felszámításának alkalmazására és a pályahasználati díjaknak a vonatok ETCS rendszerrel való felszerelésének ösztönzése érdekében történő differenciálásának alkalmazására vonatkozó közvetlen költségek kiszámításának módozatait, valamint az igazgatási szervezetek döntéshozatalára vonatkozó közös elvekkkel és gyakorlatokkal összefüggő végrehajtási jogi aktusokat a Bizottság nem fogadhatja el, ha az ezen irányelv szerint létrehozott bizottság nem nyilvánít véleményt a végrehajtási jogi aktus Bizottság által benyújtott tervezetéről.
- (83) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen az uniós vasutak fejlesztésének elősegítését, a vállalkozó vasúti társaságok engedélyezésére vonatkozó általános alapelvek kialakítását, a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásával és az infrastruktúra használati díjaival kapcsolatos szabályok tagállamok közötti összehangolását az engedélyek kiadásában és a vasúthálózatok jelentős elemeinek üzemeltetésében nyilvánvalóan szerepet játszó nemzetközi vonatkozások miatt és tekintettel arra, hogy biztosítani kell az infrastruktúrához való hozzáférés méltányos és hátrányos megkülönböztetéstől mentes feltételeit, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért – határokon átnyúló jellegük miatt – azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (84) Az ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek tartalma a korábbi irányelvekhez képest jelentősen módosult. Ezen irányelv a korábbi irányelvekhez képest tartalmilag változatlan rendelkezéseinek átültetésére vonatkozó kötelezettség a korábbi irányelvekből következik.

⁽¹⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

- (85) Azon tagállamokra, amelyek nem rendelkeznek vasúti hálózattal, és e helyzet változására nincs a közeljövőben kilátás, ezen irányelv II. és IV. fejezetének átültetése és végrehajtása aránytalan és értelmetlen kötelezettséget róna. Ezért az ilyen tagállamokat mentesíteni kell e kötelezettség alól.
- (86) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával⁽¹⁾ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt.
- (87) Ezt az irányelvet azon határidők sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek a IX. melléklet B. részében szerepelnek, és amelyekben belül a tagállamoknak meg kell felelniük a korábbi irányelveknek,

ELFOGADTÁK EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez az irányelv megállapítja:
- a vasúti infrastruktúra működtetésére és a tagállamokban megalakult vagy a jövőben megalakuló vállalkozó vasúti társaságok vasúti szállítási tevékenységeire vonatkozó, a II. fejezetben meghatározott szabályokat;
 - az Unión belül már letelepedett vagy letelepedni szándékozó vállalkozó vasúti társaságoknak szánt engedélyek tagállamok általi kiadására, megújítására és módosítására vonatkozó, a III. fejezetben meghatározott feltételeket;
 - a vasúti infrastruktúra-használati díjak megállapítására és beszedésére, valamint a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztására alkalmazandó, a IV. fejezetben meghatározott elveket és eljárásokat.
- (2) Ez az irányelv a vasúti infrastruktúra belföldi és nemzetközi vasúti szolgáltatások érdekében történő használatára vonatkozik.

2. cikk

A hatály alóli kivételek

- (1) A II. fejezet rendelkezéseit nem kell alkalmazni azon vállalkozó vasúti társaságokra, amelyek csupán városi, elővárosi vagy regionális szolgáltatásokat nyújtanak vasúti infrastruktúrán üzemelő szállítási szolgáltatások számára fenntartott különálló helyi és regionális hálózatokon, illetve kizárólag városi vagy elővárosi vasúti szolgáltatások számára fenntartott hálózatokon.

Az első albekezdés ellenére, ha e vállalkozó vasúti társaságok olyan vállalkozás vagy jogi személy közvetlen vagy közvetett irányítása alatt állnak, amely a városi, elővárosi vagy regionális szolgáltatásoktól eltérő vasúti szállítási szolgáltatásokat nyújt vagy fog össze, azokra alkalmazni kell a 4. és az 5. cikket. A vállalkozó vasúti társaság és azon vállalkozás vagy jogi személy közötti kapcsolatra tekintettel, amelynek a vállalkozó vasúti társaság a közvetlen vagy közvetett irányítása alatt áll, e vállalkozó vasúti társaságokra a 6. cikket is alkalmazni kell.

(2) A tagállamok a III. fejezet rendelkezéseinek hatálya alól kivonhatják a következőket:

- a kizárólag különálló helyi és regionális vasúti infrastruktúrán utasszállítási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások;
- a kizárólag városi és elővárosi utasszállítási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások;
- a kizárólag regionális vasúti árufuvarozási szolgáltatást nyújtó vállalkozások;
- azok a vállalkozások, amelyek csak olyan, magántulajdonban levő vasúti infrastruktúrán nyújtanak árufuvarozási szolgáltatást, amelyet kizárólag az infrastruktúra tulajdonosa használna saját áruszállítási műveletekre.

(3) A tagállamok a 7., 8. és 13. cikk, valamint a IV. fejezet rendelkezéseinek hatálya alól kivonhatják a következőket:

- a vasúti infrastruktúrán üzemelő személyszállítási szolgáltatások számára fenntartott különálló helyi és regionális hálózatok;
- a kizárólag városi és elővárosi vasúti személyszállítás számára fenntartott hálózatok;
- a kizárólag egyetlen, az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó vállalkozó vasúti társaság által regionális vasúti áruszállításra használt regionális hálózatok, amíg újabb kérelmező nem igényel kapacitást a hálózaton;
- azon magántulajdonban levő vasúti infrastruktúra, amelyet kizárólag az infrastruktúra tulajdonosa használna saját áruszállítási műveletekre;

(4) A (3) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok a 8. cikk (3) bekezdésének hatálya alól kivonhatják a vasúti piac működése szempontjából stratégiai jelentőséggel nem bíró helyi és regionális vasúti infrastruktúrákat, a IV. fejezet hatálya alól pedig a vasúti piac működése szempontjából stratégiai jelentőséggel nem bíró helyi vasúti infrastruktúrákat. A tagállamok értesítik a Bizottságot az említett vasúti infrastruktúráknak az említett rendelkezések hatálya alól történő kivonására irányuló szándékukról. A Bizottság a 62. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban, az érintett vasútvonalak hosszának és kihasználtsági szintjének, valamint az esetlegesen érintett forgalom mértékének figyelembevételével dönt arról, hogy az adott vasúti infrastruktúra stratégiai jelentőséggel nem bíró infrastruktúrának tekinthető-e.

⁽¹⁾ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

(5) A tagállamok a 31. cikk (5) bekezdésének hatálya alól kivonhatják az Unió fő vasúti hálózatától eltérő nyomtávolságú hálózaton közlekedő olyan járműveket, amelyek harmadik országból érkeznek vagy harmadik országba tartanak, illetve amelyek üzemeltetése tekintetében ilyen szándék áll fenn.

(6) Ha az Unió fő vasúti hálózatától eltérő nyomtávolságú hálózatokon a nemzetközi menetvonalak harmadik országbeli pályahálózat-működtetővel együttműködésben történő kialakítása általánosságban jelentős hatással van a kapacitáselosztás ütemtervére, a tagállamok a kapacitáselosztás ütemtervét illetően a 43. cikk (2) bekezdésében, a VI. melléklet 2. pontjának b) alpontjában és a VII. melléklet 3., 4. és 5. pontjában említetektől eltérő időtartamokat és határidőket is megállapíthatnak.

(7) Ha a tisztességes verseny megköveteli, a tagállamok határozhatnak úgy, hogy az Unió fő vasúti hálózatától eltérő nyomtávolságú hálózatot alkalmazó harmadik országokba irányuló, illetve onnan érkező nemzetközi áru fuvarozási szolgáltatásokra vonatkozó díjképzési rendszert és a díjképzési szabályokat a 29. cikk (1) bekezdésében foglaltaktól eltérő eszközök és határidők alkalmazásával teszik közzé.

(8) A tagállamok kivonhatják a IV. fejezet hatálya alól az Unió fő vasúti hálózatától eltérő nyomtávolságú olyan vasúti infrastruktúrákat, amelyek egy tagállam határállomásait csatlakoztatják valamely harmadik ország területéhez.

(9) Ez az irányelv a 6. cikk (1) és (4) bekezdése, valamint a 10., 11., 12. és a 28. cikk kivételével nem alkalmazandó azokra a vállalkozásokra, amelyeknek üzleti tevékenysége közötti járműveknek tenger alatti alagutakon át, vagy ingajáratban történő szállítására és közúti járműveknek ilyen alagutakon át ingajáratban történő szállítására korlátozódik.

(10) A tagállamok kizárhatják a II. fejezet – a 14. cikk kivételével – és IV. fejezet hatálya alól az Unió területén átmenő vasúti szolgáltatásokat is.

(11) A tagállamok kizárhatják a 32. cikk (4) bekezdésének hatálya alól azokat a regionális személyszállítási szolgáltatásra használt, először 1985 előtt üzembe helyezett vonatokat, amelyek nincsenek felszerelve Európai Vonatbefolyásoló Rendszer (ETCS) berendezésekkel.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő fogalom meghatározások alkalmazandók:

1. „vállalkozó vasúti társaság”: ezen irányelvnek megfelelő engedéllyel rendelkező bármely köz- vagy magánvállalkozás, amelynek fő tevékenysége vasúti áru- és/vagy személyszállítási szolgáltatások nyújtása, azzal a megkötéssel, hogy e vállalkozásnak kell a vontatást biztosítania; ide értendők a csak vontatást nyújtó társaságok is;

2. „pályahálózat-működtető”: olyan szervezet vagy cég, amely elsősorban a vasúti infrastruktúra létrehozásáért, igazgatásáért és fenntartásáért felelős, beleértve a forgalomirányítást, az ellenőrző-irányító és a jelzőrendszert; a pályahálózat-működtető feladatai egy hálózaton vagy annak egy részén megoszthatók több szervezet vagy cég között;

3. „vasúti infrastruktúra”: az I. mellékletben felsorolt tételek;

4. „nemzetközi áruszállítás”: olyan szállítási szolgáltatás, amely során a vonat legalább egy tagállam határán áthalad; a vonatokat egyesíthetik és/vagy szétválaszthatják, és az egyes részeknek eltérhet a kiinduló- és végállomása, feltéve, hogy minden kocsi áthalad legalább egy határon;

5. „nemzetközi személyszállítási szolgáltatás”: olyan személyszállítási szolgáltatás, amelynek során a vonat valamely tagállam legalább egy határán áthalad, és amelynek fő célja a különböző tagállamok állomásai közötti személyszállítás; a vonatot egyesíthetik és/vagy szétválaszthatják, és a különböző vasúti szerelvények különböző kiindulási és célállomással rendelkezhetnek, feltéve, hogy valamennyi vasúti kocsi legalább egy határon áthalad;

6. „városi és elővárosi szolgáltatások”: olyan szállítási szolgáltatások, amelyek fő célja egy városközpont vagy agglomeráció – a határokon átnyúló agglomerációkat is beleértve – szállítási igényeinek, továbbá az ilyen központ vagy agglomeráció és vonzáskörzete között felmerülő szállítási igényeknek a kielégítése;

7. „regionális szolgáltatások”: olyan szállítási szolgáltatások, amelyek fő célja egy régió szállítási igényeinek a kielégítése, a határokon átnyúló régiókat is beleértve;

8. „átmenő vasúti szolgáltatás”: az Unió területén, áruk be- vagy kirakodása nélkül, és/vagy utasok felvétele vagy leszállása nélkül végzett áthaladás;

9. „alternatív útvonal”: az azonos kiindulási és célállomás közötti másik útvonal, ha a vállalkozó vasúti társaság az érintett áru- vagy személyszállítási szolgáltatás működtetése érdekében helyettesíteni tudja egymással a két útvonalat;

10. „működőképes alternatíva”: egy másik szolgáltatási infrastruktúrához való hozzáférés, amely gazdaságilag elfogadható a vállalkozó vasúti társaság számára, és lehetővé teszi számára az érintett áru- vagy személyszállítási szolgáltatás működtetését;

11. „kiszolgáló létesítmény”: olyan létesítmény – a földterületet, épületet és berendezést is beleértve –, amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye a II. melléklet 2–4. pontjában említett egy vagy több szolgáltatás nyújtását;

12. „a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője”: olyan állami vagy magánszektorbeli jogalany, amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, a II. melléklet 2–4. pontjában említett szolgáltatást nyújt;
13. „határforgalmi egyezmény”: két vagy több tagállam között vagy tagállamok és harmadik országok között létrejött olyan megállapodás, amely célja a határokon átnyúló vasúti szolgáltatások nyújtásának az elősegítése;
14. „engedély”: egy vállalkozásnak az engedélyező hatóság által kiadott felhatalmazása, elismerve annak vasúti szállítási szolgáltatások nyújtására vállalkozó vasúti társaságként való alkalmasságát; ez az alkalmasság korlátozható a szállítási szolgáltatások bizonyos típusainak nyújtására;
15. „engedélyező hatóság”: a valamely tagállamban az engedélyezésért felelős szerv;
16. „szerződéses megállapodás”: adminisztratív intézkedések keretében született megállapodás vagy – értelemszerűen – rendelkezések;
17. „ésszerű nyereség”: a saját tőke olyan megtérülési aránya, amely figyelembe veszi a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által vállalt – többek között a bevételt érintő – kockázatot, illetve annak hiányát, és amely összhangban van az érintett ágazatban az utóbbi években mért átlagos mértékkel;
18. „elosztás”: a vasútiinfrastruktúra-kapacitásnak egy pályahálózat-működtető általi elosztása;
19. „kérelmező”: közszolgáltatást nyújtó vagy az infrastruktúra-kapacitás megszerzésében kereskedelmi érdekeltséggel bíró vállalkozó vasúti társaság vagy vállalkozó vasúti társaságok nemzetközi csoportosulása vagy egyéb természetes vagy jogi személy, például az 1370/2007/EK rendeletben említett illetékes hatóságok, továbbá szállítató, szállítmányozók és kombinált fuvarozással foglalkozó szállítók;
20. „túlterhelt infrastruktúra”: az infrastruktúrának egy olyan eleme, amelynek tekintetében az infrastruktúra-kapacitás iránti igények bizonyos időszakokban még az egyes kapacitáskérelmek összehangolását követően sem elégíthetők ki teljes mértékben;
21. „kapacitásbővítési terv”: az egy elemnek „túlterhelt infrastruktúrává” való minősítéséhez vezető kapacitáshiány enyhítését célzó, meghatározott ütemterv szerint végrehajtandó intézkedés vagy intézkedések sorozata;
22. „összehangolás”: az a folyamat, amelynek révén a pályahálózat-működtető és a kérelmezők megkísérik megoldani az egymásnak ellentmondó infrastruktúra-kapacitási kérelmekből adódó helyzeteket;
23. „keretmegállapodás”: az a közjogi vagy magánjogi, jogilag kötelező erejű általános megállapodás, amely rögzíti a kérelmezőnek és a pályahálózat-működtetőnek az egy üzemi menetrend érvényességénél hosszabb időtartamra elosztandó infrastruktúra-kapacitással és a felszámítandó díjakkal kapcsolatos jogait és kötelezettségeit;
24. „infrastruktúra-kapacitás”: az infrastruktúrának egy elemére, egy adott időszakra kért menetvonalak beállítási lehetősége;
25. „hálózat”: a pályahálózat-működtető igazgatása alatt álló teljes vasúti infrastruktúra;
26. „hálózati üzletszabályzat”: a díjképzési és kapacitáselosztási rendszerek általános szabályait, határidőit, eljárásait és kritériumait részletesen rögzítő dokumentum, amely tartalmazza az infrastruktúra-kapacitásra történő alkalmazásához szükséges minden egyéb információt;
27. „menetvonal”: egy vonatnak két pont között adott időtartam alatt történő közlekedtetéséhez szükséges infrastruktúra-kapacitás;
28. „üzemi menetrend”: az érvényessége idején a kérdéses infrastruktúrán végbemenő összes tervezett vonat- és gördülőállomány-mozgást meghatározó adatok;
29. „tároló vágánycsoport”: kifejezetten vasúti járművek két megbízatás közötti ideiglenes tárolására szolgáló vágánycsoportok;
30. „jelentős karbantartás”: olyan munkálatok, amelyek nem tartoznak bele a mindennapos működés során rutinszerűen elvégzett karbantartásba, és szükségessé teszik a jármű szolgálatból való kivonását.

II. FEJEZET

AZ UNIÓS VASUTAK FEJLESZTÉSE

1. SZAKASZ

Működtetési függetlenség

4. cikk

A vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat-működtetők függetlensége

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az irányítás, az adminisztráció és a üzemeltetési, gazdasági és könyvelési ügyekre kiterjedő belső ellenőrzés tekintetében a tagállamok közvetlen vagy közvetett tulajdonába vagy ellenőrzése alá tartozó vállalkozó vasúti társaságok független státusszal, és ennek megfelelően elsősorban az államétól elkülönített vagyonnal, költségvetéssel és könyveléssel rendelkezzenek.

(2) A pályahálózat-működtető a tagállamok által kialakított díjképzés és felosztási keretek és egyes szabályok betartása mellett felelős saját üzemeltetéséért, adminisztrációjáért és belső ellenőrzéséért.

5. cikk

A vállalkozó vasúti társaságok kereskedelmi elvek alapján történő működtetése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy vállalkozó vasúti társaságok a tevékenységeiket a piachoz igazíthassák, és e tevékenységeket az irányító szerveik hatáskörében kezelhessék annak érdekében, hogy hatékony és megfelelő szolgáltatásokat nyújthassanak a szolgáltatás megkívánt minőségéhez szükséges lehető legalacsonyabb árakon.

A vállalkozó vasúti társaságokat a kereskedelmi társaságokra alkalmazandó elvek szerint kell igazgatni, tulajdonosuk kilitétől függetlenül. Ez érvényes a közszolgáltatások nyújtására vonatkozó, a tagállamok által előírt kötelezettségeikre, valamint az állam illetékes hatóságaival kötött közszolgáltatási szerződéseikre is.

(2) A vállalkozó vasúti társaságok határozzák meg saját üzleti terveiket, beleértve saját finanszírozási és befektetési programjait is. Az ilyen tervek célja a társaságok pénzügyi egyensúlyának megteremtése és az egyéb műszaki, kereskedelmi és pénzügyi igazgatási célok elérése; e tervekben fel kell tüntetni a fenti célok elérésének eszközeit is.

(3) A tagállam által kibocsátott általános politikai irányvonalak tekintetében, továbbá figyelembe véve a nemzeti terveket és szerződéseket (amelyek lehetnek akár több évre szólóak is), beleértve a beruházási és pénzügyi terveket is, a vállalkozó vasúti társaságok szabadon

- a) alakíthatják ki belső szervezetüket a 7., a 29. és a 39. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül;
- b) szabályozhatják a szolgáltatások nyújtását és értékesítését, valamint meghatározhatják ezek árát;
- c) döntést hozhatnak a személyzetről, az eszközökről és a saját beszerzésekről;
- d) kiterjeszthetik piaci részesedésüket, új technológiákat és új szolgáltatásokat fejleszthetnek ki, és elfogadhatnak bármilyen innovatív igazgatási technikát;
- e) beindíthatnak új tevékenységeket a vasúti üzletághoz kapcsolódó területeken.

E bekezdés nem érinti az 1370/2007/EK rendelet rendelkezéseit.

(4) A (3) bekezdés ellenére a köztulajdonban vagy közirányítás alatt álló vállalkozó vasúti társaságok részvényesei számára biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy előírják, hogy – a magántulajdonban lévő részvénytársaságok részvényesei számára az adott tagállam társasági joga értelmében biztosított előjoghhoz hasonlóan – előzetes jóváhagyásuk szükséges a jelentős üzleti döntésekhez. E cikk rendelkezései nem

sérthetik a tagállamok társasági joga által a felügyelőbizottságok számára a felügyelőbizottság tagjainak kinevezése tekintetében biztosított hatásköröket.

2. SZAKASZ

Az infrastruktúra működtetése és a szállítási tevékenység, valamint a szállítási tevékenységek különböző típusainak elkülönítése

6. cikk

Számviteli elkülönítés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a vállalkozó vasúti társaságok által nyújtott szállítási szolgáltatásokhoz kapcsolódó üzletág, illetve a vasúti infrastruktúra működtetéséhez kapcsolódó üzletág külön-külön eredménykimutatást és mérleget készítsen, és tegyen közzé. Az e területek egyikének kifizetett állami támogatás nem irányítható át a másik területre.

(2) A tagállamok azt is előírhatják, hogy ez az elkülönítés azonos vállalkozáson belül elhatárolt részlegek megszervezését követelje meg, vagy azt, hogy az infrastruktúrát és a szállítási szolgáltatásokat külön egységek igazgassák.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy külön-külön eredménykimutatás és mérleg készüljön és kerüljön közzétételre egyfelől a vasúti árufuvarozási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos üzleti tevékenységről, másfelől pedig a személyszállítási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos tevékenységekről. A személyszállítási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos tevékenységekért fizetett állami pénzeszközöket, mint közszolgáltatásért kapott összegeket elkülönítve, az 1370/2007/EK rendelet 7. cikkével összhangban kell kimutatni a megfelelő elszámolásokban; és nem irányíthatók át más közlekedési szolgáltatások nyújtásához vagy egyéb üzleti tevékenységekre.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben említett különböző tevékenységi területek könyvelését úgy kell végezni, hogy az nyomonkövethetővé tegye az egyik tevékenységi területre kifizetett állami pénzeszközöknek más tevékenységi területre történő átirányítása tilalmának, valamint az infrastruktúra-használati díjakból származó jövedelmek és az egyéb kereskedelmi tevékenységekből származó többletek felhasználásának nyomon követését.

7. cikk

A pályahálózat-működtető által ellátott alapvető funkciók függetlensége

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlő feltételek alapján és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon biztosítandó hozzáféréshez kapcsolódó alapvető feladatokkal vasúti szállítási szolgáltatást nem nyújtó szervezetet vagy cégeket bíznak meg. E cél teljesülését a szervezeti felépítés fajtájától függetlenül bizonyítani kell.

Az alapvető feladatok a következők:

- a) a menetvonalak elosztásával kapcsolatos döntéshozatal, beleértve mind az egyes menetvonalak meghatározását, mind azok rendelkezésre állásának felmérését, mind pedig azok elosztását; valamint

b) az infrastruktúra használatára vonatkozó díjképzéssel kapcsolatos döntéshozatal, beleértve a díjak megállapítását és beszedését, a 29. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül.

A tagállamok ugyanakkor vállalkozó vasúti társaságokra vagy bármilyen más szervezetre átruházhatják a vasúti infrastruktúra fejlesztéséhez például a beruházáson, karbantartáson és finanszírozáson keresztül történő hozzájárulás felelősségét.

(2) Ha a pályahálózat-működtető jogi formáját, szervezetét vagy döntéshozatali rendjét tekintve nem független bármely vállalkozó vasúti társaságtól, a IV. fejezet 2. és 3. szakaszában említett feladatokat egy jogi formájukat, szervezetüket vagy döntéshozatali rendjüket tekintve minden vállalkozó vasúti társaságtól független díjképzési szervezet, valamint egy elosztó szerv látja el.

(3) A IV. fejezet 2. és 3. szakaszának rendelkezéseiben a pályahálózat-működtető által ellátott alapvető funkciókra tett utalásokat úgy kell értelmezni, hogy azok a díjképzési szervezet vagy az elosztó szerv megfelelő hatáskörére vonatkoznak.

3. SZAKASZ

A pénzügyi helyzet javítása

8. cikk

A pályahálózat-működtető pénzgazdálkodása

(1) A tagállamok országos vasúti infrastruktúrájukat az Unió általános érdekeinek szükség szerinti figyelembevételével fejlesztik, beleértve a szomszédos harmadik országokkal való együttműködés szükségességét is. E célból 2014. december 16-ig az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően a vasúti infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó irányadó stratégiát kell közzétenniük annak érdekében, hogy az infrastruktúra karbantartása, felújítása és fejlesztése tekintetében a jövőbeli mobilitási igényeknek a vasúti rendszer fenntartható finanszírozásán alapuló módon tegyenek eleget. A stratégia legalább ötéves időtartamra készül, és meghosszabbítható.

(2) A tagállamok a pályahálózat-működtetőnek – az EUMSZ 93., 107. és 108. cikkének tiszteletben tartásával – a 3. cikk 2. pontjában említett feladatokkal, az infrastruktúra nagyságrendjével és a pénzügyi szükségletekkel összhangban lévő finanszírozást biztosíthatnak, elsősorban új beruházások fedezése céljából. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy e beruházásokat a közvetlen állami finanszírozástól eltérő eszközök révén finanszírozzák. A tagállamoknak minden esetben eleget kell tenniük az e cikk (4) bekezdésében említett követelményeknek.

(3) Az érintett tagállam által meghatározott általános politika keretében és az (1) bekezdésben említett stratégia, valamint a (2) bekezdésben említett, a tagállamok által biztosított finanszírozás figyelembevételével a pályahálózat-működtető beruházási és pénzügyi programokat tartalmazó üzleti tervet fogad el. E terv célja az infrastruktúra optimális és hatékony használatának, rendelkezésre bocsátásának és fejlesztésének a biztosítása, lehetővé téve a pénzügyi egyensúly elérését, és biztosítva az e célok

eléréséhez szükséges eszközöket. A pályahálózat-működtető biztosítja, hogy az ismert kérelmezők és – ha kéri – a potenciális kérelmezők hozzáférjenek a vonatkozó információkhoz, továbbá, hogy az üzleti tervnek a pályahálózat-működtető általi jóváhagyását megelőzően lehetőségük legyen arra, hogy az üzleti terv tartalmát illetően kifejtsek véleményüket a hozzáférés és a használat feltételeiről, valamint az infrastruktúra jellegéről, annak rendelkezésre bocsátásáról és fejlesztéséről.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy szokványos üzleti feltételek mellett és öt évet meg nem haladó ésszerű időszakon belül a pályahálózat-működtető eredménykimutatásában az infrastruktúra-használati díjakból származó bevétel, az egyéb üzleti tevékenységekből származó eredmény, a magánforrásokból származó vissza nem térítendő támogatás és az állami finanszírozás – ideértve az állami előlegfizetéseket is – legalább egyensúlyban legyen az infrastruktúra-kiadásokkal.

Annak az esetleges hosszú távú célkitűzésnek a sérelme nélkül, hogy az infrastruktúra költségeit minden egyes közlekedési mód esetében a felhasználók fedezzék a közlekedési módok közötti tisztességes és hátrányos megkülönböztetéstől mentes verseny alapján, az a tagállam, ahol a vasúti közlekedés képes versenyezni más közlekedési módokkal, a 31. és 32. cikkben meghatározott díjképzési rendszerén belül megkövetelheti a pályahálózat-működtetőtől, hogy kiadásait és bevételeit állami támogatás nélkül tartsa egyensúlyban.

9. cikk

Átlátható adósságelengedés

(1) Az Unió állami támogatásokra vonatkozó szabályainak és az EUMSZ 93., 107. és 108. cikkének sérelme nélkül a tagállamok megfelelő mechanizmusokat dolgoznak ki a meglévő, köztulajdonú vagy -irányítású vállalkozó vasúti társaságok eladósodottsága csökkentésére olyan szintig, amely nem akadályozza a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, és javítja pénzügyi helyzetüket.

(2) Az (1) bekezdésben említett célból a tagállamok előírhatják, hogy az ilyen vállalkozó vasúti társaságok könyvelési részlegein belül külön adósságtörlesztési egységet hozzanak létre.

Az egység mérlege egészen addig terhelhető a vállalkozó vasúti társaság által a beruházások finanszírozására és a vasúti szállítási üzletágból vagy a vasúti infrastruktúra működtetéséből származó többletkiadások fedezésére felvett hitelekkel, amíg azokat vissza nem törlesztik. A leányvállalatok tevékenységeiből származó adósságok nem vehetők számításba.

(3) Az (1) és (2) bekezdést kizárólag a köztulajdonú vagy -irányítású vállalkozó vasúti társaságoknál a vasúti szállítási szolgáltatások piacának az érintett tagállamban való teljes vagy részleges megnyitásának időpontjáig, de legkésőbb 2001. március 15-ig, illetőleg – az Unióhoz később csatlakozott tagállamok esetében – az Unióhoz való csatlakozás időpontjáig keletkezett adósságokra és ezeknek a kamataira kell alkalmazni.

4. SZAKASZ

A vasúti infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés

10. cikk

A vasúti infrastruktúrához való hozzáférés feltételei

(1) A vállalkozó vasúti társaságok a vasúti áruszállítási szolgáltatások valamennyi típusának működtetése céljából egyenlő, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható feltételek mellett az összes tagállamban meg kell, hogy kapják a vasúti infrastruktúrához való hozzáférési jogot. Ez a jog magában foglalja a tengeri és belvízi kikötőket és a II. melléklet 2. pontjában említett egyéb kiszolgáló létesítményeket összekötő infrastruktúrákhoz, valamint az olyan infrastruktúrákhoz való hozzáférést is, amelyek egynél több végfelhasználót szolgálnak ki vagy képesek kiszolgálni.

(2) A nemzetközi személyszállítási szolgáltatás működtetésének céljából a vállalkozó vasúti társaságok számára valamennyi tagállamban biztosítani kell a vasúti infrastruktúrákhoz való hozzáférési jogot. A nemzetközi személyszállítási szolgáltatás keretében a vállalkozó vasúti társaságoknak jogukban áll utasokat felvenni és leszállásukat biztosítani a nemzetközi útvonalon található bármely állomáson, beleértve az ugyanazon tagállamban található állomásokat is. Ez a jog magában foglalja a II. melléklet 2. pontjában említett kiszolgáló létesítményeket összekötő infrastruktúrákhoz való hozzáférést is.

(3) Az érintett illetékes hatóságok vagy az érdekelt vállalkozó vasúti társaságok kérését követően az 55. cikkben említett igazgatási szerv vagy szervek állapítják meg, hogy a szolgáltatás fő célja-e a különböző tagállamokban található állomások közötti személyszállítás.

(4) A Bizottság – az igazgatási szervek, az illetékes hatóságok és a vállalkozó vasúti társaságok tapasztalatai, valamint az 57. cikk (1) bekezdésében említett hálózat tevékenysége alapján 2016. december 16 -ig intézkedéseket fogad el, amelyek részletesen meghatározzák az e cikk (3) bekezdésének alkalmazásában követendő eljárásokat és kritériumokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

11. cikk

A hozzáférési jog és az utasok felvételére és leszállására vonatkozó jog korlátozása

(1) A tagállamok korlátozhatják a 10. cikkben foglalt hozzáférési jogot az olyan kiindulási és célállomás közötti szolgáltatások esetén, amelyek egy vagy több, a hatályos uniós jognak megfelelő közszolgáltatási szerződés tárgyát képezik. Az ilyen korlátozás nem akadályozhatja az utasoknak egy nemzetközi szolgáltatás útvonalán található bármely állomáson történő felvételét vagy leszállását, beleértve az ugyanazon tagállamban található állomásokat is, kivéve, ha ez a jog veszélyeztetné a közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlyát.

(2) Azt, hogy a közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlya sérülne-e, az 55. cikkben említett igazgatási szerv vagy

szervek állapítják meg objektív gazdasági elemzés és előre meghatározott szempontok alapján, a következők bármelyikének kérelmére:

- a) a közszolgáltatási szerződést odaítélő illetékes hatóság vagy hatóságok;
- b) bármely egyéb érdekelt illetékes hatóság, amely e cikk alapján jogosult a hozzáférés korlátozására;
- c) a pályahálózat-működtető;
- d) a közszolgáltatási szerződést teljesítő vállalkozó vasúti társaság.

Az illetékes hatóságok és a közszolgáltatást végző vállalkozó vasúti társaságok az igazgatási szerv vagy szervek rendelkezésére bocsátják a megalapozott döntéshez szükséges információkat. Az igazgatási szerv megvizsgálja az e felek által nyújtott információkat, és adott esetben bekéri a lényeges információkat, majd a kérelem beérkezését követően egy hónapon belül konzultációt kezdeményez valamennyi érintett féllel. Az igazgatási szerv adott esetben valamennyi érintett féllel konzultál, és az érintett feleket előre meghatározott, ésszerű időn belül, de legkésőbb az összes lényeges információ kézhezvételét követő hat héten belül tájékoztatja indokolt határozatáról.

(3) Az igazgatási szerv megindokolja a határozatát, és meghatározza a szükséges feltételeket és azon időtartamot, amelyen belül a következők bármelyike a határozat felülvizsgálatát kérheti:

- a) az érintett illetékes hatóság vagy hatóságok;
- b) a pályahálózat-működtető;
- c) a közszolgáltatási szerződést teljesítő vállalkozó vasúti társaság;
- d) a hozzáférést kérelmező vállalkozó vasúti társaság.

(4) A Bizottság – az igazgatási szervek, az illetékes hatóságok és a vállalkozó vasúti társaságok tapasztalatai, valamint az 57. cikk (1) bekezdésében említett hálózat tevékenysége alapján 2016. december 16 -ig intézkedéseket fogad el, amelyek részletesen meghatározzák az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésének alkalmazásában követendő eljárásokat és kritériumokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(5) A tagállamok korlátozhatják a nemzetközi személyszállítási szolgáltatás útvonalán az utasok ugyanazon tagállam állomásain való felvételére és leszállására való jogosultságot is, ha az ezen állomások közötti személyszállítás kizárólagos jogát tisztességes versenypályázati eljárás alapján és az uniós jog vonatkozó elveivel összhangban, 2007. december 4-e előtt, koncessziós szerződéssel ítélték oda. Ez a korlátozás a szerződés eredeti időtartamáig vagy 15 évig tarthat attól függően, hogy melyik időtartam a rövidebb.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy az (1), (2), (3) és (5) bekezdésben említett határozatok bírósági felülvizsgálatnak legyenek alávetettek.

12. cikk

A személyszállítási szolgáltatásokat működtető vállalkozó vasúti társaságokra kiszabott díj

(1) A 11. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül, a tagállamok az e cikkben megállapított feltételek mellett felhatalmazhatják a vasúti személyszállítáért felelős hatóságokat, hogy díjat vessenek ki azon vállalkozó vasúti társaságokra, amelyek személyszállítási szolgáltatásokat működtetnek olyan útvonalakon, amelyeket az adott hatóságok joghatóságán belül az adott tagállam két állomása között használnak.

Ebben az esetben a belföldi vagy nemzetközi vasúti személyszállítási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozó vasúti társaságokra olyan útvonalak tekintetében, amelyek az adott hatóságok joghatóságán belül vannak, azonos díjat kell kiszabni.

(2) A díj célja a hatóság számára ellentételezés nyújtása az uniós jognak megfelelően odaítélt közszolgáltatási szerződésekben megállapított közszolgáltatási kötelezettségekért. Az ilyen díjkból befolyó és ellentételezésként kifizetett bevétel nem haladhatja meg a megfelelő közszolgáltatási kötelezettségek során felmerült költségek egészének vagy egy részének fedezéséhez szükséges mértéket, figyelembe véve a vonatkozó bevételeket és az említett kötelezettségek teljesítéséből származó elfogadható mértékű hasznot is.

(3) A díjat az uniós jogszabályokkal összhangban kell kivetni, és annak tiszteletben kell tartania különösen a méltányosság, az átláthatóság, a hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség és az arányosság elvét, különösen a szolgáltatásnak az utas által fizetendő átlagára és a díj mértéke között. Az e bekezdés alapján kivetett díjak összessége nem veszélyeztetheti annak a személyszállítási szolgáltatásnak a gazdasági életképességét, amelyre azt kivetették.

(4) Az érintett hatóságok megőrzik a szükséges információkat annak biztosítása érdekében, hogy a díjak eredete és azok felhasználása nyomon követhetővé váljék. A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják ezt az információt.

(5) A Bizottság – az igazgatási szervek, az illetékes hatóságok és a vállalkozó vasúti társaságok tapasztalatai, valamint az 57. cikk (1) bekezdésében említett hálózat tevékenysége alapján – intézkedéseket fogad el, amelyek részletesen meghatározzák az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat és kritériumokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

13. cikk

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételei

(1) A pályahálózat-működtetők a II. melléklet 1. pontjában meghatározott minimális szolgáltatáscsomagot hátrányos

megkülönböztetéstől mentesen nyújtják valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára.

(2) A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői hátrányos megkülönböztetéstől mentesen nyújtják valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára a II. melléklet 2. pontjában említett létesítményekhez, valamint az ezen létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést, beleértve a vasúti pályához való hozzáférést.

(3) A teljes átláthatóságnak, valamint a II. melléklet 2. pontjának a), b), c), d) g) és i) alpontjában említett kiszolgáló létesítményekhez való megkülönböztetéstől mentes hozzáférésnek, továbbá az ezen létesítményekben történő szolgáltatásnyújtásnak abban az esetben történő biztosítása érdekében, ha e kiszolgáló létesítmény üzemeltetője olyan szervezet vagy cég közvetlen vagy közvetett irányítása alatt áll, amely szintén jelen van, és domináns pozíciót tölt be valamely olyan nemzeti vasúti szállítási szolgáltatási piacon, amelyen az infrastruktúrát használják, e kiszolgáló létesítmények üzemeltetőinek szervezeti és döntéshozatali szempontból függetlennek kell lenniük ettől a szervezettől vagy cégtől. Ez a függetlenség nem követeli meg a kiszolgáló létesítmények tekintetében külön jogi személy létrehozását, hanem ez a függetlenség egy adott jogi személyen belül működő különálló részlegnek létrehozásával is biztosítható.

A II. melléklet 2. pontjában említett valamennyi kiszolgáló létesítményt illetően, az üzemeltetőnek és ennek a szervezetnek vagy cégnek elkülönített könyveléssel kell rendelkeznie, a külön mérleget és eredménykimutatást is beleértve.

Ha pályahálózat-működtető végzi a kiszolgáló létesítmény üzemeltetését, vagy a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője pályahálózat-működtető közvetlen vagy közvetett irányítása alatt áll, az e bekezdésben meghatározott követelményeknek való megfelelést a 7. cikkben meghatározott követelmények teljesülése esetén bizonyítottnak kell tekinteni.

(4) A vállalkozó vasúti társaságoknak a kiszolgáló létesítményben nyújtott, a II. melléklet 2. pontjában említett szolgáltatásaihoz való hozzáférés, valamint azok nyújtása iránti kérelmét az 55. cikkben említett nemzeti igazgatási szervezet által megszabott ésszerű határidőn belül meg kell válaszolni. A kérelem csak abban az esetben utasítható el, ha működőképes alternatívák lehetővé teszik, hogy az érintett áru- vagy személyszállítási szolgáltatást ugyanazon vagy egy alternatív menetvonalon, gazdaságilag elfogadható feltételek mellett üzemeltessék. Ez nem kötelezi a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjét arra, hogy erőforrásokra vagy infrastruktúrára irányuló beruházásokat hajtson végre annak érdekében, hogy a vállalkozó vasúti társaságok valamennyi kérelmét teljesíteni tudja.

Ha a vállalkozó vasúti társaságok kérelme olyan kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatáshoz való hozzáférésre, illetve olyan kiszolgáló létesítményben történő szolgáltatásnyújtásra irányul, amelyet a (3) bekezdésben említett szolgáltatási pályahálózat-működtető működtet, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének minden elutasító határozatot írásban meg kell indokolnia, és meg kell jelölnie a más infrastruktúrákban található működőképes alternatívákat.

(5) Ha a II. melléklet 2. pontjában említett valamely kiszolgáló létesítmény üzemeltetője ellentmondásokat észlel a különböző kérelmek között, meg kell kísérelnie az összes kérelem lehetőség szerinti összeegyeztetését. Ha nem áll rendelkezésre működőképese alternatíva, és nem elégíthető ki az érintett létesítményre benyújtott kapacitáskérelmek mindegyike az igazolt szükségletek alapján, akkor a kérelmező panaszt nyújthat be az 55. cikkben említett igazgatási szervezethez, amely megvizsgálja az ügyet, és adott esetben meghozza a szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a kapacitás megfelelő részét e kérelmező kapja meg.

(6) Ha a II. melléklet 2. pontjában említett valamely kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben nem használták, és a vállalkozó vasúti társaságok által az adott infrastruktúrához való hozzáférés iránti érdeklődést a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője számára bizonyított szükségletek alapján kifejezésre juttatták, akkor a tulajdonosnak az infrastruktúra vasúti kiszolgáló létesítményként történő üzemeltetését egészben vagy részben, bérbeadás vagy lízing céljára meg kell hirdetni, kivéve, ha e kiszolgáló létesítmény üzemeltetője bizonyítja, hogy az infrastruktúra vállalkozó vasúti társaságok általi használatát folyamatban lévő átalakítási munkálatok akadályozzák.

(7) Ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője kiegészítő szolgáltatásként nyújtja a II. melléklet 3. pontjában említett szolgáltatásokat valamelyikét, minden olyan vállalkozó vasúti társaság részére, amely kéri, köteles hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon biztosítani ezeket a szolgáltatásokat.

(8) A vállalkozó vasúti társaságok mellékszolgáltatásokként további, a II. melléklet 4. pontjában felsorolt szolgáltatásokat kérhetnek a pályahálózat-működtetőtől vagy más kiszolgáló létesítmény üzemeltetőtől. A kiszolgáló létesítmény üzemeltetője nem köteles e szolgáltatásokat nyújtani. Ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője úgy dönt, hogy e szolgáltatások közül néhányat mások számára is felkínál, azokat kérelem alapján, megkülönböztetéstől mentesen nyújtja a vállalkozó vasúti társaságok számára.

(9) A Bizottság – az igazgatási szervek és a szolgáltatási pályahálózat-működtetők tapasztalatai, valamint az 57. cikk (1) bekezdésében említett hálózat tevékenysége alapján – intézkedéseket fogadhat el, amelyek részletesen meghatározzák a II. melléklet 2–4. pontjában említett kiszolgáló létesítményekben nyújtandó szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében követhető eljárásokat és kritériumokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

5. SZAKASZ

Határforgalmi egyezmények

14. cikk

A határforgalmi egyezmények általános elvei

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a határforgalmi egyezmények rendelkezései ne tartalmazzanak a vállalkozó

vasúti társaságok közötti hátrányos megkülönböztetést, illetve hogy azok ne korlátozzák a vállalkozó vasúti társaságoknak a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtással kapcsolatos szabadságát.

(2) A tagállamok valamennyi határforgalmi egyezményről értesítik a Bizottságot; az ezen irányelv hatálybalépését megelőzően kötött megállapodások esetében erre 2013. június 16-ig kell sort keríteni, a tagállamok közötti új vagy felülvizsgált megállapodások esetében pedig a megkötésük előtt. A Bizottság a 2012. december 15-t megelőzően kötött megállapodások esetében az értesítéstől számított kilenc hónapon belül határoz arról, hogy e megállapodások megfelelnek-e az uniós jognak, míg a tagállamok közötti új vagy felülvizsgált megállapodások esetében erre az értesítéstől számított négy hónap áll a rendelkezésére. A végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(3) A tagállamok – az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás sérelme nélkül és az uniós joggal összhangban – értesítik a Bizottságot az arra irányuló szándékukról, hogy tárgyalásokat folytassanak a tagállamok és harmadik országok közötti új vagy felülvizsgált, határforgalmi egyezményekről, illetve, hogy ilyen megállapodásokat kössenek.

(4) Ha a Bizottság a valamely tagállamnak a (2) bekezdésben említett tárgyalások megkezdésére irányuló szándékáról szóló értesítés kézhezvételét követő két hónapon belül arra a következtetésre jut, hogy a tárgyalások veszélyeztethetik az érintett harmadik országokkal folyamatban lévő uniós tárgyalások céljait, és/vagy azok előreláthatóan az uniós joggal összeegyeztethetetlen megállapodáshoz vezetnek, erről értesíti a tagállamot.

A tagállamok rendszeresen tájékoztatják a Bizottságot minden ilyen tárgyalásról, és adott esetben felkérlik a Bizottságot, hogy megfigyelőként vegyen részt azokon.

(5) A tagállamok felhatalmazást kapnak arra, hogy ideiglenesen harmadik országokkal új vagy felülvizsgált határforgalmi egyezményeket alkalmazzanak, vagy ilyen megállapodásokat kössenek, feltéve, hogy azok összhangban vannak az uniós joggal, és nem veszélyeztetik az Unió közlekedéspolitikájának a tárgyát és célját. Az ilyen felhatalmazásra vonatkozó határozatokat a Bizottság fogadja el. A végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

6. SZAKASZ

A Bizottság ellenőrzési feladatai

15. cikk

A piaci nyomon követés hatálya

(1) A Bizottság megteszi a szükséges intézkedéseket az uniós vasúti szállítás műszaki és gazdasági feltételeinek, valamint piaci fejlődésének nyomon követésére.

(2) Ebbe a munkájába a Bizottság szorosan bevonja a tagállamok képviselőit – köztük az 55. cikkben említett igazgatási szervezetek képviselőit – és az érintett ágazatok képviselőit, ideértve adott esetben a vasúti ágazat szociális partnereit, a felhasználókat, valamint a helyi és regionális hatóságok képviselőit, hogy jobban figyelemmel kísérhessék a vasúti ágazat fejlődését és a piac alakulását, felmérhessék a foganatosított intézkedések hatását, és elemezhesék a Bizottság tervezett intézkedéseinek hatását. A Bizottság adott esetben az Európai Vasúti Ügynökség létrehozásáról szóló, 2004. április 29-i 881/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (ügynökségi rendelet) ⁽¹⁾ meghatározott feladataival összhangban bevonja az Európai Vasúti Ügynökséget is.

(3) A Bizottság nyomon követi a hálózatok használatát és a vasúti ágazat keretfeltételeinek alakulását, különösen az infrastruktúra-használati díjak meghatározását, a kapacitás elosztását, a vasúti infrastruktúrába eszközölt beruházásokat, a vasúti szállítási szolgáltatások árának és minőségének alakulását, a közszolgáltatási szerződések alapján működtetett vasúti szállítási szolgáltatásokat és az engedélyezést, a piacnyitást és a tagállamok közötti harmonizáció mértékét, valamint a foglalkoztatás és a kapcsolódó szociális feltételek alakulását a vasúti ágazatban. Ezek a nyomon követő tevékenységek nem érintik a tagállamokban folyó hasonló tevékenységeket és a szociális partnerek szerepét.

(4) A Bizottság két évente beszámol az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a következőkről:

- a) a vasúti szolgáltatások és vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtandó, II. mellékletben említett szolgáltatások belső piacának alakulása;
- b) a (3) bekezdésben említett keretfeltételek, ideértve a vasúti személyszállítási közszolgáltatást is;
- c) az uniós vasúti hálózat állapota;
- d) a hozzáférési jogok felhasználása;
- e) a hatékonyabb vasúti szolgáltatásokat akadályozó tényezők;
- f) az infrastruktúra korlátai;
- g) a jogi szabályozás szükségessége.

(5) A Bizottság által gyakorolt piaci nyomon követés céljára a tagállamoknak – a szociális partnerek szerepének tiszteletben tartása mellett – évente be kell nyújtaniuk a Bizottsághoz a hálózatok használatával és a vasúti ágazat keretfeltételeinek alakulásával kapcsolatos szükséges információkat.

(6) A Bizottság intézkedéseket fogadhat el annak biztosítására, hogy a tagállamok jelentéstételi kötelezettsége tekintetében érvényesüljön a következetesség. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

III. FEJEZET

A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK ENGEDÉLYEZÉSE

1. SZAKASZ

Az engedélyező hatóság

16. cikk

Az engedélyező hatóság

Minden tagállam kijelöli az engedélyek kiadásáért és az ezen fejezetből eredő kötelezettségek teljesítéséért felelős engedélyező hatóságot.

Az engedélyező hatóság nem nyújthat vasúti közlekedési szolgáltatásokat, és minden ilyen szolgáltatást nyújtó cégtől és szervezettől független.

2. SZAKASZ

A vasúti engedély megszerzésének feltételei

17. cikk

Általános követelmények

(1) Egy vállalkozásnak joga van a letelepedése szerinti tagállamban engedélyért folyamodni.

(2) Azok a tagállamok, ahol e fejezet követelményeinek nem tesznek eleget, nem adhatnak ki engedélyeket, illetve nem hosszabbíthatják meg azok érvényességét.

(3) Az a vállalkozás, amely teljesíti az ezen fejezetben meghatározott követelményeket, jogosult arra, hogy engedélyt kapjon.

(4) Az a vállalkozás, amely nem kapta meg a kérdéses szolgáltatásokra vonatkozó megfelelő engedélyt, nem nyújthatja az e fejezet hatálya alá tartozó vasúti közlekedési szolgáltatásokat.

Az ilyen engedély azonban önmagában nem jogosítja fel birtokosát a vasúti infrastruktúrához való hozzáférésre.

(5) A Bizottság intézkedéseket fogad el, amelyek részletesen meghatározzák az engedély egységes mintájának alkalmazását, továbbá, ha arra a vasúti szállítási piacon a tisztességes és eredményes verseny biztosítása érdekében szükség van, az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

18. cikk

Az engedély megszerzésének feltételei

Az engedélyt kérelmező vállalkozásnak a tevékenysége megkezdése előtt bizonyítania kell tudnia az érintett tagállam engedélyező hatósága előtt, hogy bármikor képes lesz a jó hírnévvél, megfelelő pénzügyi helyzettel és szakmai kompetenciával kapcsolatos követelményeknek megfelelni és a 19–22. cikkeken említett polgári jogi felelősségnek eleget tenni.

⁽¹⁾ HL L 164., 2004.4.30., 1. o.

E célok érdekében valamennyi engedélyt kérelmező vállalkozás köteles minden szükséges és lényeges információt megadni.

19. cikk

A jó hírnévvel kapcsolatos követelmények

A tagállamoknak meg kell határozniuk azokat a feltételeket, amelyek alapján a jó hírnév követelménye teljesül, így biztosítva azt, hogy az engedélyt kérelmező vállalkozás vagy az irányításáért felelős személyek ellen:

- a) nem ítélték el súlyos bűncselekmény miatt, beleértve a gazdasági bűncselekményeket is;
- b) csődeljárás nem indult;
- c) nem ítélték el a szállításra vonatkozó különös jogszabályokban megállapított súlyos szabályszegés miatt;
- d) nem ítélték el a szociális- és munkajogi kötelezettségek, beleértve a munka- és egészségvédelemre vonatkozó jogszabályokban előírt kötelezettségeket, valamint a vámvizsgálatnak alávetett, határokon átnyúló áruszállítást végezni szándékozó társaság esetében a vámszabályzatban előírt kötelezettségek teljesítésének súlyos vagy ismétlődő elmulasztása miatt.

20. cikk

A megfelelő pénzügyi teljesítőképességgel kapcsolatos követelmények

(1) A megfelelő pénzügyi helyzettel kapcsolatos követelményeknek akkor tesz eleget az engedélyt kérelmező vállalkozás, ha bizonyítani tudja, hogy reális feltételek alapján egy 12 hónapos időszak során meg tud felelni a tényleges és lehetséges kötelezettségeinek.

(2) Az engedélyező hatóság a megfelelő pénzügyi helyzetet elsősorban a vállalkozó vasúti társaság éves beszámolója révén, illetve azon engedélyt kérelmező vállalkozások esetében, amelyek nem tudnak éves beszámólót bemutatni, a mérleg alapján ellenőrzi. Valamennyi engedélyt kérelmező vállalkozás köteles megadni legalább a III. mellékletben felsorolt adatokat.

(3) Az engedélyező hatóság az engedélyt kérelmező vállalkozás pénzügyi helyzetét nem tekinti megfelelőnek, ha e vállalkozás tevékenysége nyomán jelentős mértékű vagy ismétlődő adó- vagy társadalombiztosítási hátralék keletkezett.

(4) Az engedélyező hatóság a könyvvizsgálói jelentést, továbbá bankoktól, takarékbankoktól, könyvelőtől vagy könyvvizsgálótól származó megfelelő dokumentumok benyújtását kérheti. E dokumentumoknak tartalmazniuk kell a III. mellékletben felsorolt információkat.

(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 60. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a III. melléklet egyes módosításai tekintetében. A III. melléklet ezért módosítható az engedélyt kérelmező vállalkozások által benyújtandó információk meghatározása céljából, illetve kiegészíthető az engedélyező hatóságok által szerzett tapasztalatok vagy a vasúti szállítási piac alakulása fényében.

21. cikk

A szakmai kompetenciával kapcsolatos követelmények

A szakmai kompetenciával kapcsolatos követelmények akkor teljesülnek, ha az engedélyt kérelmező vállalkozás bizonyítani tudja, hogy rendelkezik vagy rendelkezni fog olyan irányító szervvel, amely birtokában van annak a szükséges tudásnak vagy tapasztalatnak, amely az engedélyben meghatározott működés feletti biztonságos és megbízható ellenőrzés és felügyelet gyakorlásához szükséges.

22. cikk

A polgári jogi felelősség fedezésével kapcsolatos követelmények

Az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályok sérelme nélkül, és az EUMSZ 93., 107. és 108. cikkével összhangban a vállalkozó vasúti társaságnak rendelkeznie kell a megfelelő biztosítással vagy piaci feltételek mellett nyújtott megfelelő garanciával a hazai és nemzetközi jogszabályokkal összhangban, hogy fedezete legyen a balesetek során felmerülő károkra, különös tekintettel az utasokra, a poggyászra, a szállított árura, a postaküldeményekre és harmadik felekre vonatkozóan. E kötelezettség ellenére a különböző típusú szolgáltatások – különösen a kulturális és örökségvédelmi célú vasúti tevékenységek – sajátosságai és kockázati profilja figyelembe vehető.

3. SZAKASZ

Az engedély érvényessége

23. cikk

Térbeli és időbeli érvényesség

- (1) Az engedély az Unió egész területén érvényes.
- (2) Az engedély mindaddig érvényes, amíg a vállalkozó vasúti társaság teljesíti az ezen fejezetben megállapított kötelezettségeket. Az engedélyező hatóság azonban felülvizsgálatot rendelhet el. Ez esetben a felülvizsgálatot legalább ötévente el kell végezni.
- (3) Az engedély tartalmazhatja a felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó különös rendelkezéseket.

24. cikk

Ideiglenes engedély, jóváhagyás, felfüggesztés és visszavonás

(1) Ha az engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társasággal szemben komoly kétség merül fel, hogy megfelel-e az e fejezetben és különösen a 18. cikkben foglalt követelményeknek, akkor az engedélyező hatóság bármikor ellenőrizheti, hogy a vállalkozó vasúti társaság ténylegesen megfelel-e e követelményeknek.

Az engedélyező hatóság felfüggesztheti vagy visszavonhatja az engedélyt, ha meggyőződött arról, hogy a vállalkozó vasúti társaság a továbbiakban nem tud az előírásoknak megfelelni.

(2) Az engedélyező hatóság haladéktalanul tájékoztatja a másik tagállambeli engedélyező hatóságot, ha komoly kétsége merül fel, hogy az ebben a fejezetben foglalt előírásoknak e tagállam engedélyező hatósága által kiadott engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság nem felel meg.

(3) Az (1) bekezdés ellenére az engedélyező hatóság ideiglenes engedélyt ad a vállalkozó vasúti társaság átszervezésének idejére, feltéve, hogy az nem veszélyezteti a biztonságot, ha az engedélyt felfüggesztette vagy visszavonta a nem megfelelő pénzügyi helyzettel kapcsolatos követelmények miatt. Az ideiglenes engedély azonban a kiadásának időpontjától számított legfeljebb hat hónapig maradhat érvényben.

(4) Ha a vállalkozó vasúti társaság hat hónapra beszünteti működését, vagy az engedély megadását követő hat hónapon belül tevékenységét nem kezdi meg, az engedélyező hatóság határozhat úgy, hogy az engedélyt jóváhagyásra újra be kell nyújtani, vagy hogy az engedélyt felfüggeszti.

A vállalkozó vasúti társaság a tevékenysége megkezdésekor a nyújtandó szolgáltatások sajátos jellegét figyelembe véve hosszabb időtartam megállapítását is kérheti.

(5) A vállalkozó vasúti társaság jogi helyzetére befolyást gyakorló változás, de különösképpen összeolvadás vagy beolvadás esetén az engedélyező hatóság úgy határozhat, hogy az engedélyt jóváhagyásra újra be kell nyújtani. Ha az engedélyező hatóság úgy ítéli meg, hogy a biztonság veszélyeztetve van, e vállalkozó vasúti társaság nem folytathatja a működését. Ez esetben az elutasító döntés indokait meg kell jelölni.

(6) Ha egy vállalkozó vasúti társaság jelentős mértékben megváltoztatja vagy bővíteni tervezi tevékenységét, akkor engedélyét felülvizsgálat céljából újra benyújtja az engedélyező hatóságnak.

(7) Az engedélyező hatóság nem engedélyezi a csődeljárás vagy más hasonló eljárás alatt álló vállalkozó vasúti társaság engedélyének megtartását, ha meggyőződött arról, hogy ésszerű időn belül nincs reális kilátás a vállalkozás kielégítő pénzügyi átszervezésre.

(8) Amikor az engedélyező hatóság kiad, felfüggeszt, visszavon vagy módosít egy engedélyt, erről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Vasúti Ügynökséget. Az Európai Vasúti Ügynökség haladéktalanul tájékoztatja a többi tagállam engedélyező hatóságát.

25. cikk

Az engedélyek megadásakor alkalmazott eljárás

(1) Az érintett tagállam köteles az engedélyek megadásakor alkalmazott eljárást közzétenni, és erről a Bizottságot tájékoztatni.

(2) Az engedélyező hatóság a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb a kérelemmel kapcsolatos valamennyi fontos információ – különösen a III. mellékletben említettek – birtokába jutásától számított három hónapon belül köteles határozatot hozni. Az engedélyező hatóság figyelembe vesz minden rendelkezésre álló információt. A határozatot haladéktalanul közölni kell az engedélyt kérelmező vállalkozással. Esetleges elutasítás esetén meg kell jelölni annak indokait.

(3) A tagállamok kötelesek biztosítani, hogy az engedélyező hatóság által hozott határozatok a bíróság előtt megtámadhatók legyenek.

IV. FEJEZET

A VASÚTI INFRASTRUKTÚRA HASZNÁLATI DÍJÁNAK FELSZÁMÍTÁSA ÉS AZ INFRASTRUKTÚRA-KAPACITÁS ELOSZTÁSA

1. SZAKASZ

Általános elvek

26. cikk

Az infrastruktúra-kapacitás hatékony kihasználása

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a vasúti infrastruktúra díjképzési és kapacitáelosztási rendszerei kövessék az ezen irányelvben rögzített elveket, és így lehetővé tegyék a pályahálózat-működtető számára a rendelkezésre álló infrastruktúra-kapacitás értékesítését és lehető leghatékonyabb kihasználását.

27. cikk

A vasúthálózat-használati feltételek

(1) A pályahálózat-működtető az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően elkészíti és közzéteszi a hálózati üzletszabályzatot, amely e dokumentum közzétételének költségét nem meghaladó díj ellenében beszerezhető. A hálózati üzletszabályzatot az Unió legalább két hivatalos nyelvén közzé kell tenni. A vasúthálózat-használati feltételek tartalmát elektronikus formában, díjmentesen hozzáférhetővé kell tenni a pályahálózat-működtető honlapján. A honlapot a pályahálózat-működtető a 37. és a 40. cikk szerinti együttműködésük keretében hozzák létre.

(2) A vasúthálózat-használati feltételek meghatározzák a vállalkozó vasúti társaságok számára rendelkezésre álló infrastruktúra jellegét, és tartalmazzák a kérdéses vasúti infrastruktúra hozzáféréseinek feltételeivel kapcsolatos információkat. A vasúthálózat-használati feltételek magukban foglalják emellett a pályahálózat-működtető hálózatahoz kapcsolódó kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés és az azokon belüli szolgáltatásnyújtás feltételeivel kapcsolatos információkat is, vagy egy olyan weboldal elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetőek. A vasúthálózat-használati feltételek tartalmát a IV. melléklet rögzíti.

(3) A hálózati üzletszabályzatot naprakész állapotban kell tartani, és szükség esetén módosítani kell.

(4) A hálózati üzletszabályzatot legkésőbb négy hónappal az infrastruktúra-kapacitási kérelmek benyújtásának határideje előtt közzé kell tenni.

28. cikk

A vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat-működtetők közötti megállapodások

A vasúti szállítási szolgáltatásokat végző valamennyi vállalkozó vasúti társaság a közjog vagy a magánjog alapján megkötí az igénybe vett vasúti pályahálózat működtetőivel a szükséges megállapodásokat. Az e megállapodásokat szabályozó feltételeknek ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban hátrányos megkülönböztetéstől menteseknek és átláthatóknak kell lenniük.

2. SZAKASZ

Infrastruktúra- és szolgáltatás-használati díjak

29. cikk

A díjak kialakítása, megállapítása és beszedése

(1) A tagállamok a 4. cikkben rögzített független igazgatás tiszteletben tartásával díjképzési rendszert hoznak létre.

Az említett feltétel figyelembevételével a tagállamok megállapítják az egyes díjképzési szabályokat is, vagy átruházzák ezt a jogkört a pályahálózat-működtetőre.

A tagállamok biztosítják, hogy a hálózati üzletszabályzatban szerepeljen a díjképzési rendszer és a díjképzési szabályok, illetve egy olyan weboldal elérhetősége, amelyen szerepel a díjképzési rendszer és a díjképzési szabályok.

A pályahálózat-működtető a megállapított díjképzési rendszerrel és díjképzési szabályokkal összhangban megállapítja és beszedi az infrastruktúra használatáért fizetendő díjat.

A 4. cikkben meghatározott működtetési függetlenség sérelme nélkül, a nemzeti parlament – ha e joggal az alkotmányjog 2010. december 15-t megelőzően közvetlenül felruházta – rendelkezhet annak jogával, hogy ellenőrizze és adott esetben felülvizsgálja a pályahálózat-működtető által meghatározott díjak mértékét. A felülvizsgálat során gondoskodni kell arról, hogy a díjak összhangban legyenek ezzel az irányelvvel, valamint a meghatározott díjképzési rendszerrel és díjképzési szabályokkal.

(2) Azon esetek kivételével, amelyekre nézve a 32. cikk (3) bekezdése külön rendelkezéseket ír elő, a pályahálózat-működtetők kötelesek biztosítani, hogy az alkalmazott díjképzési konstrukció a teljes hálózatukra vonatkozóan ugyanazokon az elveken alapuljon.

(3) A pályahálózat-működtetők biztosítják, hogy a díjképzési rendszer alkalmazása egyenértékű és hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat eredményezzen a piac hasonló részén azonos jellegű szolgáltatásokat nyújtó különböző vállalkozó vasúti társaságok számára, és a ténylegesen alkalmazott díjak megfeleljenek a vasúthálózat használati feltételeiben rögzített szabályoknak.

(4) A pályahálózat-működtető a kérelmezőktől kapott információkat üzleti titokként kezeli.

30. cikk

Infrastruktúra-költségek és -számlák

(1) A pályahálózat-működtetőket, kellő tekintettel a biztonsági követelményekre és az infrastruktúra-szolgáltatás minőségének fenntartására és javítására, ösztönzik az infrastruktúra biztosítása költségeinek és a pályahasználati díjaknak a csökkentésére.

(2) A tagállamok a vasúti infrastruktúra tervezésével és finanszírozásával kapcsolatos hatáskörüknek, valamint adott esetben az évenkéntiség költségvetési alapvének sérelme nélkül

biztosítják, hogy az illetékes hatóság és a pályahálózat-működtető egy legalább öt évre szóló, az V. mellékletben foglalt alapelveknek és paramétereknek megfelelő szerződéses megállapodást köt.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 2012. december 15-án hatályos szerződéses megállapodások szükség esetén a megújításukkor, vagy legkésőbb 2015. június 16-ig az irányelvnek való megfelelés céljából módosításra kerüljenek.

(3) A tagállamok az (1) bekezdésben említett ösztönzőket a (2) bekezdésben említett szerződéses megállapodások révén vagy szabályozó intézkedések révén, vagy egy olyan kombináció segítségével biztosítják, hogy a szerződéses megállapodásokban szereplő költségeket ösztönzőkkel, a díjképzési szinteket pedig szabályozó intézkedésekkel csökkentik.

(4) Ha valamely tagállam úgy dönt, hogy az (1) bekezdésben említett ösztönzőket szabályozó intézkedések révén biztosítja, annak az elérhető költségcsökkentések elemzésén kell alapulnia. Mindez nem érinti az igazgatási szervezetnek az 56. cikkben említett, a díjak felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörét.

(5) A felek a szerződés teljes időtartamára szóló érvénnyel előzetesen megállapodnak a (2) bekezdésben említett szerződéses megállapodás feltételeiben és a pályahálózat-működtető számára finanszírozást biztosító fizetési konstrukcióban.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóság és a pályahálózat-működtető tájékoztassa a kérelmezőket, illetve kérésükre a potenciális kérelmezőket, valamint azt, hogy a kérelmezők, illetve a potenciális kérelmezők a szerződéses megállapodás aláírását megelőzően kifejtthessék véleményüket a megállapodás tartalmáról. A szerződéses megállapodást a megkötését követő egy hónapon belül közzé kell tenni.

A pályahálózat-működtető biztosítja, hogy az üzleti terv összhangban legyen a szerződéses megállapodás rendelkezéseivel.

(7) A pályahálózat-működtetők a tulajdonukban lévő eszközökről, és azokról az eszközökről, amelynek üzemeltetéséért felelnek, nyilvántartást készítenek és vezetnek, amely alapján felmérhető az ezen eszközök javításához vagy cseréjéhez szükséges finanszírozás nagysága. Ehhez mellékelni kell az infrastruktúra felújítására és korszerűsítésére fordított kiadások részleteit.

(8) A pályahálózat-működtetők meghatározzák a költségeknek a vállalkozó vasúti társaságok számára felkínált szolgáltatások különböző kategóriái közötti felosztására szolgáló módszert. A tagállamok előírhatják ennek előzetes jóváhagyását. A módszert időről időre a legjobb nemzetközi gyakorlat alapján ki kell igazítani.

31. cikk

Díjszámítási elvek

(1) A vasúti infrastruktúra és a kiszolgáló létesítmény használati díjait a pályahálózat-működtető, illetve a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője részére kell megfizetni, és ők a díjakat tevékenységük finanszírozására használják fel.

(2) A tagállamok előírják a pályahálózat-működtetőnek és a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének, hogy bocsássák az igazgatási szervezet rendelkezésére a felszámított díjakkal kapcsolatos összes szükséges információt annak érdekében, hogy az igazgatási szervezet elláthassa az 56. cikkben foglalt feladatait. A pályahálózat-működtetőnek és a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének e tekintetben a vállalkozó vasúti társaságok felé tudnia kell igazolni, hogy a 30–37. cikk értelmében a vállalkozó vasúti társaságnak ténylegesen kiszámlázott pályahasználati és szolgáltatási díjak megfelelnek a hálózati üzletszabályzatban rögzített módszernek, szabályoknak és adott esetben a díjtáblázatoknak.

(3) Az e cikk (4) vagy (5) bekezdésének és a 32. cikknek a sérelme nélkül a minimális hozzáférési csomagért és a kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférést biztosító infrastruktúráért fizetendő díjaknak meg kell egyezniük a vonatközlekedetésből közvetlenül eredő költséggel.

A Bizottság 2015. június 16-ig elfogadja az annak meghatározására vonatkozó intézkedéseket, hogy milyen módokat kell alkalmazni a vonatközlekedetésből közvetlenül eredő költség kiszámítására. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A pályahálózat-működtető dönthet úgy, hogy az említett végrehajtási jogi aktusok hatálybalépését követő, négy évet meg nem haladó időszak alatt fokozatosan vezeti be ezeket a módokat.

(4) A (3) bekezdésben említett infrastruktúra-használati díjak tartalmazhatnak olyan díjat, amely tükrözi az infrastruktúra egy azonosítható szakaszán a csúcsidezőszakokban fellépő kapacitáshiányt.

(5) A (3) bekezdésben említett infrastruktúra-használati díjak módosíthatók annak érdekében, hogy figyelembe vegyék az adott vonat közlekedtetése által okozott környezeti hatások költségét. Minden módosítást az okozott hatás nagyságának megfelelően kell differenciálni.

A Bizottság – a pályahálózat-működtető, a vállalkozó vasúti társaságok, az igazgatási szervek és az illetékes hatóságok tapasztalatai alapján, és a zajhatások differenciálása tekintetében meglévő rendszerek elismerése mellett – végrehajtási intézkedéseket fogad el, amelyek meghatározzák a zajhatásokból eredő költség felszámítása során alkalmazandó módokat, így többek között az alkalmazás időtartamát, és amelyek lehetővé teszik, hogy az infrastruktúra-használati díjak differenciálása során adott esetben figyelembe vegyék az érintett terület érzékenységét, különös tekintettel az érintett lakosság nagyságára és a vonat összetételére, amelyek hatással vannak a zajkibocsátás szintjére. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Ezek a végrehajtási jogi aktusok nem vezethetnek a vállalkozó vasúti társaságok közötti verseny indokolatlan torzulásához, és nem befolyásolhatják a vasúti ágazat általános versenyképességét.

Az infrastruktúra-használati díjakban a zajhatások költségeinek figyelembevétele érdekében eszközölt módosítások során támogatni kell a vasúti járművek elérhető leggazdaságosabb, alacsony zajszintű féktechnológiával történő utólagos felszerelését.

A környezeti költségek felszámítása, amely növekedést eredményez a pályahálózat-működtető összbevételeiben, csak akkor engedélyezhető, ha ilyen díjat közötti áru fuvarozás esetében is alkalmaznak az uniós joggal összhangban.

Ha a környezetvédelmi díj többletbevételt eredményez, a bevétel felhasználási módjáról a tagállamok határoznak.

A tagállamok biztosítják a szükséges információk megőrzését, és azt, hogy a környezetvédelmi díjak eredete és azok alkalmazása nyomon követhetővé váljék. A tagállamok a Bizottság kérésére annak rendelkezésére bocsátják ezt az információt.

(6) A nemkívánatos aránytalan ingadozások elkerülése érdekében a (3), (4) és (5) bekezdésben említett díjak ésszerű járat-szám és időintervallum alapul vételével átlagolhatók. Mindazonáltal az infrastruktúra-használati díj mértékének arányban kell állnia a különböző szolgáltatások költségeivel.

(7) A II. melléklet 2. pontjában említett kiszolgáló létesítményekben használt pályahálózatra, illetve az ezen létesítményekben végrehajtott szolgáltatásnyújtásra kiszabott díj nem haladhatja meg a szolgáltatás nyújtásának ésszerű nyereséggel megnövelt költségét.

(8) Ha a II. melléklet 3. és 4. pontjában kiegészítő- és mellékszolgáltatásokként felsorolt szolgáltatásokat csak egy szolgáltató kínálja, az e szolgáltatásért felszámított díj nem haladhatja meg a szolgáltatás nyújtásának ésszerű nyereséggel megnövelt költségét.

(9) Felszámíthatók díjak az infrastruktúra-fenntartás céljára felhasznált kapacitásra is. E díjak nem haladhatják meg a pályahálózat-működtető fenntartási munkákból származó nettó bevételvesztését.

(10) A II. melléklet 2., 3. és 4. pontjában említett szolgáltatások nyújtására irányuló létesítmény üzemeltetője a pályahálózat-működtető rendelkezésére bocsátja azokat a díjakkal kapcsolatos információkat, amelyeket a 27. cikkkel összhangban a hálózati üzletszabályzatnak tartalmazniuk kell, vagy egy olyan weboldal elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetőek.

32. cikk

Kivételek a díjképzési elvek alól

(1) Ha a piac ezt lehetővé teszi, a tagállamok a pályahálózat-működtető felmerült költségeinek teljes megtérülése érdekében, a vasúti piaci szegmensek optimális versenyképességének garانتálása mellett hatékony, átlátható és hátrányos megkülönböztéstől mentes elvek alapján felárát számíthatnak fel. A díjképzési rendszernek tekintetbe kell vennie a vállalkozó vasúti társaságok által elért termelékenység növekedést.

A díjak mértéke azonban nem zárhatja ki, hogy az infrastruktúrát olyan piaci szegmensek használják, amelyek legalább a vasúti szolgáltatás nyújtása következtében közvetlenül felmerült költségeket, s ezen felül a piac által megengedett megtérülési arányt fedezni tudják.

E felárak felszámításának jóváhagyását megelőzően a tagállamok biztosítják, hogy a pályahálózat-működtetők értékeljék a felárak felszámításának relevanciáját az egyes piaci szegmensek szempontjából, figyelembe véve legalább a VI. melléklet 1. pontjában felsorolt feltételeket és azok közül megtartva a relevánsakat. A pályahálózat-működtetők által meghatározott piaci szegmensek között legalább a következő három szegmensnek kell szerepelnie: vasúti teherszállítás, közszolgálati szerződés keretében végzett személyszállítás, valamint egyéb személyszállítás.

A pályahálózat-működtetők ezen túlmenően a szállított áruk vagy személyek szerint további piaci szegmenseket különböztethetnek meg.

Meg kell határozni azokat a piaci szegmenseket is, amelyeken a vállalkozó vasúti társaságok jelenleg nem nyújtanak szolgáltatásokat, de erre sor kerülhet a díjképzési rendszer érvényességi idején belül. A pályahálózat-működtető nem számíthat fel felárat a díjképzési rendszerben ezen piaci szegmensek tekintetében.

A hálózati üzletszabályzat között szerepelnie kell a piaci szegmensek listájának, amelyet legalább ötévente felül kell vizsgálni. A listát az 56. cikkkel összhangban az 55. cikkben említett igazgatási szervezet ellenőrzi.

(2) Az Unió fő vasúti hálózatától eltérő nyomtávolságú hálózatot üzemeltető harmadik országokba irányuló vagy ilyen országokból érkező árufuvarozási szolgáltatások tekintetében a pályahálózat-működtetők a felmerült költségek teljes megtérülése érdekében magasabb díjakat is meghatározhatnak.

(3) A jövőben megvalósítandó vagy az 1988 után elkészült egyes beruházási projektek esetében a pályahálózat-működtető a projekt hosszú távú költségei alapján magasabb díjakat állapíthat meg, illetve alkalmazhat továbbra is, ha a projekt növeli a hatékonyságot vagy a költséghatékonyságot vagy mindkettőt, és egyébként nem valósulhatna, illetve nem valósulhatott volna meg. Az ilyen díjképzés magában foglalhatja az új beruházásokkal kapcsolatos kockázatok megosztására vonatkozó megállapodásokat is.

(4) A 2009/561/EK bizottsági határozatban⁽¹⁾ meghatározott vasúti folyosók pályahasználati díjait differenciálni kell annak érdekében, hogy ösztönözzék a vonatoknak az ETCS berendezéssel való felszerelését, összhangban a 2008/386/EK bizottsági határozattal⁽²⁾ elfogadott változattal és az azt követő

⁽¹⁾ A Bizottság 2009/561/EK határozata (2009. július 22.) a 2006/679/EK határozatnak a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer ellenőrző-irányító és jelző alrendszerére vonatkozó kölcsönös átjárhatósági műszaki előírások végrehajtása tekintetében történő módosításáról (HL L 194., 2009.7.25., 60. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2008/386/EK határozata (2008. április 23.) a kölcsönös átjárhatóság műszaki előírásairól a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer ellenőrző-irányító és jelző alrendszerére vonatkozóan szóló 2006/679/EK határozat A. mellékletének és a nagy sebességű transzeurópai vasúti rendszer ellenőrző-irányító és jelző alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásról szóló 2006/860/EK határozat A. mellékletének módosításáról (HL L 136., 2008.5.24., 11. o.).

változatokkal. A differenciálás semmilyen átfogó változást nem idézhet elő a pályahálózat-működtető bevételeiben.

A tagállamok e kötelezettség ellenére dönthetnek úgy, hogy az infrastruktúra-használati díjak differenciálása ne vonatkozzon a 2009/561/EK határozatban meghatározott olyan vasútvonalakra, amelyeken csak ETCS rendszerrel felszerelt vonatok közlekedhetnek.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy ezt a differenciálást kiterjesztik a 2009/561/EK határozatban meg nem határozott vasútvonalakra is.

A Bizottság 2015. június 16. előtti és hatásvizsgálatot követően olyan intézkedéseket fogad el, amelyek célja a pályahasználati díjak említett differenciálásának alkalmazásában követendő módok meghatározása a 2009/561/EK határozattal létrehozott európai ERTMS-megvalósítási tervben megállapított időkerettel összhangban, és biztosítva, hogy összességében ez ne okozzon változást a pályahálózat-működtetők bevételeiben. E végrehajtási intézkedéseknek hozzá kell igazítaniuk a differenciálás alkalmazandó módjait a 2009/561/EK határozatban meghatározott vasúti folyosók korlátozott szakaszait használó helyi és regionális szolgáltatásokat nyújtó vonatokhoz. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Ezek a végrehajtási jogi aktusok nem vezethetnek a vállalkozó vasúti társaságok közötti verseny indokolatlan torzulásához, és nem befolyásolhatják a vasúti ágazat általános versenyképességét.

(5) A hátrányos megkülönböztetés megakadályozása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az egyes pályahálózat-működtetők infrastruktúrájuk egyenlő feltételek melletti használatáért kiszabott díjainak átlagos és határértékei összehasonlíthatóak legyenek, és az egy piaci szegmensben belüli hasonló szolgáltatások ugyanazon díjképzés alá essenek. A pályahálózat-működtető a vasúthálózat használati feltételeiben igazolja, hogy díjazási rendszere megfelel e követelményeknek, ha ezt bizalmas üzleti információk közzétevése nélkül megteheti.

(6) Ha a pályahálózat-működtető módosítani kívánja a díjképzési rendszer e cikk (1) bekezdésében említett alapvető elemeit, ezt köteles legalább a hálózati üzletszabályzat közzétételének a 27. cikk (4) bekezdése szerinti határideje előtt három hónappal közzétenni.

33. cikk

Kedvezmények

(1) Az EUMSZ 101., 102., 106. és 107. cikkének sérelme nélkül és a 31. cikk (3) bekezdésében meghatározott közvetlen költségek elve ellenére a pályahálózat-működtető által a vállalkozó vasúti társaságok számára bármely szolgáltatásért felszámított díjakra biztosított kedvezményeknek meg kell felelniük az e cikkben megállapított feltételeknek.

(2) A (3) bekezdésben foglalt kivétellel a kedvezmények a pályahálózat-működtető adminisztrációs költségeinek tényleges megtakarítására korlátozódnak. A kedvezmény mértékének meghatározásakor nem lehet figyelembe venni a felszámított díjba már beépített költségmegtakarítást.

(3) A pályahálózat-működtetők az infrastruktúra minden felhasználója számára bevezethetnek díjcsökkentési rendszert, és meghatározott forgalomra vonatkozóan adhatnak új vasúti szolgáltatások fejlesztésének támogatására irányuló időszakos kedvezményeket vagy a nagymértékben kihasználatlan vonalak használatára ösztönző kedvezményeket.

(4) A kedvezmények csak egy meghatározott infrastruktúra-szakaszra felszámított díjakra vonatkozhatnak.

(5) A hasonló szolgáltatásokra hasonló kedvezményrendszereket kell alkalmazni. A kedvezményrendszereket minden vállalkozó vasúti társaságra vonatkozóan megkülönböztetésmentesen kell alkalmazni.

34. cikk

Kifizetetlen környezeti, baleseti és infrastruktúra-költségeket kiegyenlítő rendszerek

(1) A tagállamok időszakos kiegyenlítési rendszert vezethetnek be, amely a vasúti infrastruktúra használata esetén kiegyenlíti a konkurens szállítási módok bizonyíthatóan kifizetetlen környezeti, baleseti és infrastruktúra-költségeit, ha e költségek meghaladják az ezzel egyenértékű vasúti költségeket.

(2) Ha egy kiegyenlítő juttatásban részesülő vállalkozó vasúti társaság kizárólagos jogokat élvez, ezzel egyidejűleg a felhasználókat is hasonló előnyökben kell részesíteni.

(3) Az alkalmazott módszerek és az elvégzett számításoknak nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lenniük. Mindenekelőtt ki lehet mutatni a konkurens infrastruktúra egyes kifizetetlen költségeit, amelyeket megtakaríthatott, és biztosítani kell, hogy a rendszert hátrányos megkülönböztetéstől mentes feltételekkel biztosítsák a vállalkozások számára.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy e rendszerek megfeleljenek az EUMSZ 93., 107. és 108. cikkének.

35. cikk

Teljesítményösztönző rendszer

(1) Az infrastruktúra-díjképzési rendszerek a vasúti hálózat zavarainak minimalizálására és a vasúthálózat teljesítményének javítására ösztönzik a vállalkozó vasúti társaságokat és a pályahálózat-működtetőket a teljesítményösztönző rendszer segítségével. Ebbe a rendszerbe beletartozhatnak a hálózat üzemelését zavaró tevékenységekért kiszabott büntetések, a zavarok által sújtott társaságok számára fizetett kártérítések, valamint a terv feletti teljesítményért járó jutalmak.

(2) A teljesítményösztönző rendszernek a VI. melléklet 2. pontjában felsorolt alapelvei a hálózat egészére vonatkoznak.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a VI. melléklet 2. pontja c) alpontjának módosításaira vonatkozóan a 60. cikkkel

összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. Így a VI. melléklet 2. pontja c) alpontja a vasúti piac alakulása, valamint az 55. cikkben említett igazgatási szervezetek, a pályahálózat-működtetők és a vállalkozó vasúti társaságok tapasztalatai alapján módosítható. Ezekben a módosításokban ki kell igazítani a késési kategóriákat az iparágban kialakult legjobb gyakorlatok szerint.

36. cikk

Foglalási díj

A pályahálózat-működtetők megfelelő díjat vehetnek ki az elosztott, de fel nem használt kapacitásért. A kihasználatlansági díjnak a kapacitás hatékony kihasználására kell ösztönöznie. E díjat kötelező felszámítani azon kérelmezők esetében, amelyeknek menetvonalat ítéltek oda, ha rendszeresen nem használják ki a nekik odaítélt menetvonalakat vagy azok egy részét. E díj kiszabása céljából a pályahálózat-működtetők vasúthálózat-használati feltételeikben közzéteszik azokat a kritériumokat, amelyek alapján megállapítható a kihasználás elmulasztása. Ezeket a kritériumokat az 56. cikkkel összhangban az 55. cikkben említett igazgatási szervezet ellenőrzi. Ezt a díjat vagy a kérelmezőnek vagy pedig a 41. cikk (1) bekezdésének megfelelően kijelölt vállalkozó vasúti társaságnak kell megfizetnie. A pályahálózat-működtetőnek mindig képesnek kell lennie arra, hogy tájékoztassa az érdekelt feleket a felhasználó vállalkozó vasúti társaságok számára már elosztott infrastruktúra-kapacitásról.

37. cikk

A több hálózatra kiterjedő díjképzési rendszerekkel kapcsolatos együttműködés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az Unió területén fekvő vasúti rendszerekhez tartozó több pályahálózatot igénybe vevő vasúti szolgáltatások üzemeltetéséhez szükséges hatékony díjképzési rendszerek alkalmazásának lehetővé tétele érdekében a pályahálózat-működtetők együttműködjenek, és együttesen koordinálják vagy végezzék a díjképzést. A pályahálózat-működtetők kiemelten törekednek arra, hogy garantálják a nemzetközi vasúti szolgáltatások optimális versenyképességét, és biztosítsák a vasúthálózatok hatékony kihasználását. Ennek érdekében megfelelő eljárásokat alakítanak ki az ezen irányelvben rögzített szabályok alapján.

(2) E cikk (1) bekezdésének alkalmazásában a tagállamok biztosítják, hogy a pályahálózat-működtetők az Unió területén fekvő vasúti rendszerekhez tartozó több hálózatra kiterjedő forgalom tekintetében együttműködjenek a 32. cikkben említett felárak lehetővé tétele és a 35. cikkben említett teljesítményösztönző rendszerek hatékony alkalmazása érdekében.

3. SZAKASZ

Az infrastruktúra-kapacitás elosztása

38. cikk

Kapacitásjogok

(1) Az infrastruktúra-kapacitást a pályahálózat-működtető osztja el. A kérelmezőnek már kiutalt kapacitást a jogosult nem ruházhatja át másik vállalkozásra vagy szolgáltatásra.

Az infrastruktúra-kapacitással való kereskedés tilos, és a további kapacitáselosztásból való kizáráshoz vezet.

Nem tekintendő átruházásnak, ha a vállalkozó vasúti társaság a kapacitást olyan kérelmező tevékenységének gyakorlására használja, amely nem minősül vállalkozó vasúti társaságnak.

(2) Az adott infrastruktúra-kapacitás használati joga menetvonal formájában legfeljebb egy üzemi menetrend érvényességi időszakára adható a kérelmezőknek.

A pályahálózat-működtető és a kérelmező a 42. cikknek megfelelően, a üzemi menetrend érvényességi időszakánál hosszabb időtartamra szóló keretmegállapodást köthet az adott vasúti infrastruktúra használatára.

(3) A pályahálózat-működtetőnek és a kérelmezőnek az infrastruktúra-kapacitás elosztásával kapcsolatos jogait és kötelesegeit szerződés vagy a tagállamok joga rögzíti.

(4) Ha egy kérelmező infrastruktúra-kapacitást szándékozik kérelmezni a nemzetközi személyszállítási szolgáltatás nyújtása céljából, tájékoztatnia kell erről az érintett pályahálózat-működtetőket és igazgatási szerveket. Annak megállapítása érdekében, hogy a nemzetközi szolgáltatás célja a különböző tagállamokban található állomások közötti személyszállítás-e, valamint a hatályos közszolgáltatási szerződésekre gyakorolt lehetséges gazdasági hatás megállapítása érdekében az igazgatási szervek biztosítják a közszolgáltatási szerződésben meghatározott vasúti személyszállítást erre az útvonalra odaítélő bármely illetékes hatóság, valamint az egyéb, a 11. cikk alapján a hozzáférés korlátozására jogosult bármely érdekelt illetékes hatóság és az ezen a nemzetközi személyszállítási szolgáltatási útvonalon közszolgáltatási szerződést teljesítő bármely vállalkozó vasúti társaság tájékoztatását.

39. cikk

Kapacitáselosztás

(1) A tagállamok a 4. cikkben rögzített független működtetés feltételének figyelembevételével meghatározzák az infrastruktúra-kapacitás elosztásának kereteit. Különös kapacitáselosztási szabályokat kell rögzíteni. A kapacitást a pályahálózat-működtető osztja el. A pályahálózat-működtető különösen ügyel arra, hogy az infrastruktúra-kapacitás elosztása tisztességesen és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen, az uniós jog tiszteltetésével történjen.

(2) A pályahálózat-működtető a kapott információkat üzleti titokként kezeli.

40. cikk

Együttműködés a több hálózatra kiterjedő infrastruktúra-kapacitás elosztásában

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a pályahálózat-működtető együttműködjön az Unió területén fekvő vasúti rendszerekhez tartozó több hálózatra kiterjedő infrastruktúra-kapacitás hatékony kialakításában és elosztásában, beleértve a

42. cikkben említett keretmegállapodások alapján történő együttműködést is. A pályahálózat-működtető ennek megfelelő eljárásokat alakítanak ki az ezen irányelvben rögzített szabályok alapján, és a több hálózatra kiterjedő menetvonalakat ezen eljárások szerint szervezik.

A tagállamok biztosítják, hogy a pályahálózat-működtető képviselőit, amelyeknek az elosztással kapcsolatban hozott döntései kihatnak más pályahálózat-működtető tevékenységére, bevonják az infrastruktúra nemzetközi szintű elosztásának összehangolásába, illetve a vonatkozó kapacitás elosztásába az áruszállításra összpontosító hálózatokról szóló uniós jog különleges rendelkezéseinek sérelme nélkül. A kapacitáselosztás ezen együttműködés keretében meghatározott elveit és kritériumait a pályahálózat-működtető a IV. melléklet 3. pontjával összhangban a hálózati üzletszabályzatban közzéteszi. A harmadik országok pályahálózat-működtetőinek megfelelő képviselői is bevonhatók az eljárásokba.

(2) A Bizottság tájékoztatást és megfigyelői minőségben meghívást kap az olyan jelentősebb ülésekre, amelyeken az infrastruktúra elosztására vonatkozó közös elvekről és gyakorlatokról tárgyalnak. Az igazgatási szervezeteknek elegendő tájékoztatást kell kapniuk az infrastruktúra elosztása vonatkozásában a közös elvek és gyakorlatok alakulásáról és az IT-alapú elosztási rendszerekről annak érdekében, hogy a rájuk háruló szabályozási felügyeletet az 56. cikknek megfelelően elvégezhessék.

(3) A hálózatközi vonatforgalom számára infrastruktúra-kapacitást elosztó értekezleteken vagy egyéb tevékenységek során csak a pályahálózat-működtető képviselői hozhatnak döntést.

(4) Az (1) bekezdésben említett együttműködés résztvevői gondoskodnak arról, hogy a résztvevők jegyzéke, ezen együttműködés módszerei és az infrastruktúra-kapacitás felméréséhez és elosztásához használt valamennyi feltétel nyilvánosan hozzáférhető legyen.

(5) Az (1) bekezdésben említett együttműködés keretében a pályahálózat-működtető felméri az igényeket, és adott esetben nemzetközi menetvonalakat javasolnak és hoznak létre a 48. cikkben említett eseti kérések tárgyát képező tehervonatok közlekedtetésének megkönnyítésére.

Az előzetesen létrehozott nemzetközi menetvonalakat mind-egyik részt vevő pályahálózat-működtetőn keresztül a kérelmezők rendelkezésére kell bocsátani.

41. cikk

Kérelmezők

(1) Infrastruktúra-kapacitást a kérelmezők igényelhetnek. Az ezen infrastruktúra-kapacitás használatához a kérelmezők kijelölnek egy vállalkozó vasúti társaságot, hogy a 28. cikkel összhangban megállapodást kössön a pályahálózat-működtetővel. Ez nem érinti a kérelmezőnek azon jogát, hogy a 44. cikk (1) bekezdése szerint megállapodást kössön a pályahálózat-működtetővel.

(2) A pályahálózat-működtetők a kérelmezők számára követelményeket írhatnak elő az infrastruktúra jövőbeli bevételeivel és használatával kapcsolatos jogos elvárásaik védelme érdekében. E követelményeknek megfelelőnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. A IV. melléklet 3. pontjának b) alpontjában foglaltaknak megfelelően e követelményeknek részletesen szerepelniük kell a hálózati üzletszabályzatban. A követelmények csak pénzügyi garancia nyújtását tartalmazhatják, amely nem lépheti túl a kérelmező tevékenységének tervezett volumenével arányos mértéket, továbbá biztosítékot arra nézve, hogy a kérelmező az előírásoknak megfelelő ajánlatokat tud készíteni az infrastruktúra-kapacitásra.

(3) A Bizottság 2015. június 16-t megelőzően végrehajtási intézkedéseket fogad el, amelyek részletesen meghatározzák a (2) bekezdés alkalmazásában követendő kritériumokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

42. cikk

Keretmegállapodások

(1) A kérelmező és a pályahálózat-működtető között az EUMSZ 101., 102. és 106. cikkének sérelme nélkül keretmegállapodás köthető. E keretmegállapodás felsorolja a kérelmező által az üzemi menetrend érvényességi idejét meghaladó időszakra igényelt és számára felajánlott infrastruktúra-kapacitás jellemzőit.

A keretmegállapodásban nem határoznak meg részletes menetvonalakat, de úgy kell elkészíteni, hogy kielégítse a kérelmező jogos kereskedelmi igényeit. A tagállamok előírhatják, hogy az ilyen keretmegállapodásokat az ezen irányelv 55. cikkében említett igazgatási szervezettel jóvá kell hagyatni.

(2) A keretmegállapodások nem zárhatják ki a vonatkozó infrastruktúra más kérelmezők vagy szolgáltatások általi használatát.

(3) A keretmegállapodás módosítható vagy korlátozható a vasúti infrastruktúra jobb kihasználása érdekében.

(4) A keretmegállapodás tartalmazhat szankciókat arra az esetre, ha a megállapodás módosítása vagy felbontása válnék szükségessé.

(5) A keretmegállapodások főszabály szerint ötéves időtartamra szólnak, és az eredeti érvényességi idejükkel megegyező időtartamokkal meghosszabbíthatók. A pályahálózat-működtető egyedi esetekben rövidebb vagy hosszabb időtartamban is megállapodhat. Az öt évnél hosszabb időtartamot kereskedelmi szerződés megletére, különleges beruházásokra vagy kockázatokra vonatkozó hivatkozásokkal kell megindokolni.

(6) A 49. cikkben említett szakosított infrastruktúrát használó, jelentős és hosszú távú beruházásokat igénylő szolgáltatások esetében – a kérelmező kellő indokolása esetén – a keretmegállapodások tizenöt évre köthetők. Az időtartam csak kivételes esetekben, elsősorban nagyléptékű, hosszú távú beruházások esetében haladhatja meg a 15 évet és különösen akkor, ha a beruházásra vonatkozó kötelezettségvállalásokat a többéves amortizációs tervvel együtt szerződésbe foglalták.

Ezekben a kivételes esetekben a keretmegállapodás részletesen meghatározhatja az időtartama alatt biztosítandó kapacitásparamétereket. E paraméterek magukban foglalhatják a menetvonalak kihasználtságát, mennyiségét és minőségét. A pályahálózat-működtető csökkentheti a fenntartott kapacitást, ha annak igénybevétele az 52. cikkben említett kihasználtsági küszöbértéket legalább egy hónapban nem éri el.

2010. január 1-jétől kezdődően ötéves időtartamra szóló, egyszer megújítható első keretmegállapodás hozható létre a szolgáltatást 2010. január 1-jét megelőzően üzemeltető kérelmezők által használt kapacitásparaméterek alapján, a különleges beruházások vagy a létező kereskedelmi szerződések figyelembevétele érdekében. Az 55. cikkben említett igazgatási szerv felel az ilyen megállapodás hatálybalépésének engedélyezéséért.

(7) Az üzleti titoktartás betartása mellett az egyes keretmegállapodások lényegét minden érdekelt fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

(8) A Bizottság – az igazgatási szervek, az illetékes hatóságok és a vállalkozó vasúti társaságok tapasztalatai, valamint az 57. cikk (1) bekezdésében említett hálózat tevékenysége alapján – intézkedéseket fogadhat el, amelyek részletesen meghatározzák az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat és kritériumokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

43. cikk

Az elosztási folyamat ütemterve

(1) A pályahálózat-működtető köteles betartani a kapacitáselosztás VII. mellékletben meghatározott ütemtervét.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 60. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VII. melléklet bizonyos módosításai vonatkozásában. Így – a valamennyi pályahálózat-működtetővel folytatott konzultációt követően – a VII. melléklet az elosztási eljárással kapcsolatos operatív megfontolások figyelembevétele érdekében módosítható. Ezeket a módosításokat annak alapján kell végrehajtani, hogy a tapasztalat szerint hogyan lehet biztosítani a hatékony elosztást, illetve beépíteni a pályahálózat-működtetőknek az infrastruktúra-üzemeltetéssel kapcsolatos szempontjait.

(3) A pályahálózat-működtetők az üzemmenetrend-tervezettel kapcsolatos tanácskozások megkezdése előtt megállapodnak a más érdekelt pályahálózat-működtetőkkel a üzemi menetrendbe felvenni kívánt nemzetközi menetvonalakban. Ennek kiigazítására kizárólag akkor kerülhet sor, ha ez elengedhetetlenül szükséges.

44. cikk

Kérelmek

(1) A kérelmezők a közjog vagy a magánjog hatálya eső kérelemmel fordulhatnak a pályahálózat-működtetőhöz, vasúti infrastruktúra-használati jogok elnyerését biztosító megállapodás megkötése érdekében, a IV. fejezet 2. szakaszában előírt díj ellenében.

(2) A rendes üzemi menetrendre vonatkozó kérelmek tekintetében be kell tartani a VII. mellékletben megállapított határidőket.

(3) A keretmegállapodást kötött kérelmezők a megállapodásnak megfelelően nyújthatják be kérelmüket.

(4) A több hálózatot érintő vasúti menetvonalak vonatkozásában a pályahálózat-működtető biztosítja, hogy a kérelmezők egyablakos ügyintézését vehessenek igénybe, amely vagy a menetvonalon érintett pályahálózat-működtetők által létrehozott közös szerv vagy a menetvonal által érintett valamelyik pályahálózat-működtető. Az említett pályahálózat-működtető engedélyt kap, hogy a kérelmező nevében más érdekelt pályahálózat-működtetőknél eljárjon. Ez a követelmény nem érinti a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló, 2010. szeptember 22-i 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽¹⁾.

45. cikk

Menetrendszerkesztés

(1) A pályahálózat-működtető lehetőség szerint eleget tesz minden infrastruktúra-kapacitásra vonatkozó kérésnek, beleértve a több hálózatot érintő menetvonalakra vonatkozó kérelmeket is, és lehetőség szerint figyelembe veszi a kérelmezőket terhelő összes korlátozást, ideértve a vállalkozásukra gyakorolt gazdasági hatást.

(2) A pályahálózat-működtető a menetrendszerkesztés és az összehangolási eljárás keretében elsőbbséget adhat bizonyos szolgáltatásoknak, de csak a 47. és 49. cikkben szabályozott módon.

(3) A pályahálózat-működtető az üzemi menetrendtervezetről konzultál az érdekelt felekkel, és legalább egy hónapot biztosít számukra véleményük kifejtésére. Az érdekelt felek közé tartoznak mindazok, akik infrastruktúra-kapacitást kértek, és azok az egyéb felek, akik észrevételeket kívánnak tenni arra nézve, hogy az üzemi menetrend esetükben hogyan befolyásolja vasúti szolgáltatások igénybevételére vonatkozó képességüket az üzemi menetrend érvényességének ideje alatt.

(4) A pályahálózat-működtető minden jelzett aggály esetében megteszi a megfelelő intézkedéseket.

46. cikk

Összehangolási eljárás

(1) Ha a 45. cikkben említett menetrendszerkesztés során a pályahálózat-működtető ellentmondásokat észlel a különböző kérelmek között, a kérelmek összehangolásával megkísérli az összes igény lehetőség szerinti legjobb összeegyeztetését.

(2) Összehangolást igénylő helyzet kialakulása esetén a pályahálózat-működtetőnek jogában áll ésszerű korlátok között a kért infrastruktúra-kapacitástól eltérő ajánlatot tenni.

(3) A pályahálózat-működtető konzultáció folytatásával minden felmerülő konfliktust megpróbál rendezni az érintett kérelmezővel. Ezt a konzultációt az alábbi, ésszerű időn belül, térítésmentesen és írásos vagy elektronikus formában rendelkezésre bocsátott információk alapján kell elvégezni:

- az ugyanarra az útvonalra az összes többi kérelmező által igényelt menetvonalak;
- az ugyanarra az útvonalra az összes többi kérelmező számára előzetesen kiosztott menetvonalak;
- a vonatkozó útvonalakon a (2) bekezdéssel összhangban javasolt alternatív menetvonalak;
- a kiosztás során alkalmazott kritériumokra vonatkozó teljes és részletes információk.

A 39. cikk (2) bekezdésével összhangban ezt az információt a többi kérelmező kilétének felfedése nélkül kell megadni, kivéve, ha az érintett kérelmezők beleegyeztek az említett információ nyilvánossá tételébe.

(4) Az összehangolási eljárást szabályozó elveket a hálózati üzletszabályzatban határozzák meg. Az elveknek tükrözniük kell különösen a nemzetközi menetvonalak kialakításának nehézségét és a módosítás más pályahálózat-működtetőkre gyakorolt esetleges hatását.

(5) Ha az infrastruktúra-kapacitással kapcsolatos kérések nem elégíthetők ki összehangolás nélkül, a pályahálózat-működtető összehangolás útján megpróbálják az összes kérést teljesíteni.

(6) Más létező jogorvoslati lehetőségek és az 56. cikk sérelme nélkül, az infrastruktúra-elosztással kapcsolatban keletkező viták esetén békéltető eljárás áll rendelkezésre a viták gyors megoldására. Ezt az eljárást a hálózati üzletszabályzatban határozzák meg. Ezen eljárás alkalmazása esetén a határozatot 10 munkanapon belül meg kell hozni.

47. cikk

Túlterhelt infrastruktúra

(1) Ha az infrastruktúra-kapacitás iránti igények a kért menetvonalak összehangolása és a kérelmezőkkel folytatott konzultációk után nem elégíthetők ki kellő mértékben, a pályahálózat-működtető haladéktalanul köteles a kérdéses infrastruktúra-szakaszt túlterheltnek minősíteni. Ugyanezt kell tenni azon infrastruktúra esetében is, amelyen a közeljövőben előreláthatólag kapacitáshiány lép fel.

(2) Ha egy infrastruktúra túlterheltnek minősül, a pályahálózat-működtető az 50. cikkben előírt kapacitáselemzést végez, kivéve, ha az 51. cikkben előírt kapacitásbővítési terv megvalósítása már folyamatban van.

⁽¹⁾ HL L 276., 2010.10.20., 22. o.

(3) Ha a 31. cikk (4) bekezdésében előírt díjakat nem vetették ki vagy nem értek el általuk kielégítő eredményt, és az infrastruktúrát túlterheltnek minősítették, a pályahálózat-működtető ezenfelül elsőbbségi feltételeket alkalmazhat az infrastruktúra-kapacitás elosztására.

(4) Az elsőbbségi feltételek figyelembe veszik az adott szolgáltatás fontosságát a társadalom számára más, ennek eredményeképpen kizárt szolgáltatásokhoz képest.

E kereteken belül a megfelelő szállítási szolgáltatások biztosítása érdekében, és mindenekelőtt a közszolgáltatási követelmények teljesítésért vagy a nemzeti és nemzetközi vasúti áruszállítás fejlődésének elősegítésért a tagállamok hátrányos megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett minden szükséges intézkedést megtehetnek annak érdekében, hogy ezek a szolgáltatások elsőbbséget élvezzenek az infrastruktúra-kapacitás elosztása során.

A tagállamok adott esetben a bevételkiesésnek megfelelő kártérítést ítélnak meg a pályahálózat-működtetőnek, ha a második albekezdés értelmében a kapacitás bizonyos szolgáltatások számára való fenntartásának szükségessége bevételkiesést eredményez.

Ezen intézkedések és a kártérítés megállapításakor figyelembe kell venni a kizárás más tagállamokra gyakorolt hatását is.

(5) Az áru fuvarozás és különösen a nemzetközi áru fuvarozás jelentőségét kellő mértékben figyelembe kell venni az elsőbbségi feltételek meghatározása során.

(6) Az infrastruktúra túlterheltsége esetén követendő eljárásokat és alkalmazandó feltételeket a hálózati üzletszabályzatban kell rögzíteni.

48. cikk

Eseti kérések

(1) A pályahálózat-működtető a lehető legrövidebb időn, de legfeljebb öt munkanapon belül válaszol az egyes menetvonalakat illető eseti kérésekre. A rendelkezésre álló szabad kapacitással kapcsolatos információkat a kapacitást esetleg igénybe venni kívánó valamennyi kérelmező rendelkezésére kell bocsátani.

(2) A pályahálózat-működtetők szükség esetén felmérik a végleges üzemi menetrenden belül fenntartandó kapacitásigényt, amely lehetővé teszi számukra, hogy gyorsan reagáljanak az előrelátható eseti kapacitáskérelmekre. Ez a rendelkezés a túlterhelt infrastruktúra esetében is érvényes.

49. cikk

Szakosított infrastruktúra

(1) Az infrastruktúra-kapacitás a (2) bekezdés sérelme nélkül elvileg minden olyan szolgáltatástípus számára rendelkezésre áll, amely megfelel a menetvonalon való működéshez szükséges követelményeknek.

(2) Ha vannak megfelelő alternatív útvonalak, a pályahálózat-működtető az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően egyes pályahálózatokat meghatározott közlekedéstípusok számára kijelölhet. Ilyen kijelölés esetén a pályahálózat-működtető az infrastruktúra-kapacitás elosztása során az EUMSZ 101., 102. és 106. cikkének sérelme nélkül elsőbbségben részesítheti e közlekedéstípust.

A kijelölés nem akadályozza meg az infrastruktúra más közlekedéstípusok általi használatát, ha az infrastruktúra rendelkezik szabad kapacitással.

(3) Ha a (2) bekezdésnek megfelelően kijelölték az infrastruktúrát, azt jelezni kell a hálózati üzletszabályzatban.

50. cikk

Kapacitáselemzés

(1) A kapacitáselemzés célja, hogy meghatározza az infrastruktúra-kapacitás korlátait, amelyek megakadályozzák a kapacitással kapcsolatos kérelmek megfelelő teljesítését, és hogy a további kérések kielégítését lehetővé tevő javaslatokat tegyen. A kapacitáselemzés meghatározza a túlterheltség okait, valamint a túlterheltség enyhítésére irányuló rövid- és középtávú intézkedéseket.

(2) A kapacitáselemzés figyelembe veszi az infrastruktúrát, az üzemeltetési eljárásokat, az infrastruktúrán nyújtott különböző szolgáltatásokat és mindezen tényezőknek az infrastruktúra-kapacitásra gyakorolt hatását. A lehetséges intézkedések közé tartozik mindenekelőtt az útvonal, a menetrend és a sebesség módosítása, továbbá az infrastruktúra fejlesztése.

(3) A kapacitáselemzést az infrastruktúra túlterheltté nyilvánítását követő hat hónapon belül el kell végezni.

51. cikk

Kapacitásbővítési terv

(1) A kapacitáselemzés elvégzését követő hat hónapon belül a pályahálózat-működtető kapacitásbővítési tervet készít.

(2) A kapacitásbővítési terv kidolgozására az érintett túlterhelt infrastruktúra felhasználóival folytatott konzultációt követően kerül sor.

A terv meghatározza:

- a) a túlterheltség okait;
- b) a forgalom valószínű jövőbeni fejlődését;
- c) az infrastruktúra-fejlesztés korlátait;
- d) a kapacitásbővítés lehetőségeit és költségeit, beleértve az infrastruktúra-használati díjak valószínű változásait.

A tervnek emellett a meghatározott lehetséges intézkedések költség-haszon elemzése alapján rögzítenie kell az infrastruktúra-kapacitás bővítéséhez szükséges lépéseket az intézkedések végrehajtására vonatkozó ütemtervvel együtt.

A terv a tagállam előzetes jóváhagyásához köthető.

(3) A pályahálózat-működtető beszünteti a 31. cikk (4) bekezdése szerinti díjak felszámítását az érintett infrastruktúrára vonatkozóan, ha:

- a) nem készít kapacitásbővítési tervet; vagy
- b) nem halad előre a kapacitásbővítési tervben meghatározott intézkedések megvalósításával.

(4) Ezen cikk (3) bekezdésének ellenére a pályahálózat-működtető az 55. cikkben említett igazgatási szervezet jóváhagyásával továbbra is felszámíthatja e díjakat, ha:

- a) a kapacitásbővítési terv érdekkörén kívül eső okok miatt nem valósítható meg; vagy
- b) a rendelkezésre álló lehetőségek gazdaságilag vagy pénzügyileg nem életképesek.

52. cikk

A menetvonalak használata

(1) A pályahálózat-működtető a hálózati üzletszabályzatban meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint az elosztási eljárás prioritásainak kidolgozásakor figyelembe veszi a menetvonalak korábbi kihasználtságát.

(2) A pályahálózat-működtető - különösen túlterhelt infrastruktúra esetén - visszavonhatja azon menetvonalakat, amelynek kihasználtsága legalább egy hónapon át a hálózati üzletszabályzatban meghatározandó küszöb alatt volt, kivéve, ha erre a kérelmező érdekkörén kívül eső, nem gazdasági okok miatt került sor.

53. cikk

Infrastruktúra-kapacitás pályafenntartási munkák céljára

(1) A pályafenntartási munkák elvégzéséhez szükséges infrastruktúra-kapacitási igényeket a menetrend-készítési folyamat során kell benyújtani.

(2) A pályahálózat-működtető kellően figyelembe veszi a rendszeres pályafenntartási munkákra fenntartott infrastruktúra-kapacitásnak a kérelmezőkre gyakorolt hatását.

(3) A pályahálózat-működtető a lehető legrövidebb időn belül értesíti az érdekelt feleket, ha a nem tervszerű pályafenntartási munkák következtében az infrastruktúra-kapacitás nem vehető igénybe.

54. cikk

Különleges intézkedések zavar esetén

(1) A vasúti közlekedés műszaki hiba vagy baleset miatti zavara esetén a pályahálózat-működtető köteles minden szükséges intézkedést megtenni a szokásos állapot visszaállítására. E célból katasztrófatervet dolgoz ki, amely felsorolja a vasúti közlekedésben bekövetkezett súlyos balesetek vagy zavarok esetén értesítendő szervezeteket.

(2) Vészhelyzet esetén, vagy ha az infrastruktúrát ideiglenesen használhatatlanná tevő üzempazar azt elkerülhetetlenné teszi, az odaítélt menetvonalak az érintett rendszer megjavításához szükséges időre felfüggettetés nélkül visszavonhatók.

Ha a pályahálózat-működtető szükségesnek ítéli, megkövetelheti a vállalkozó vasúti társaságoktól, hogy a szokásos állapot legrövidebb időn belüli helyreállításához általa legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket bocsássák a rendelkezésére.

(3) A tagállamok megkövetelhetik, hogy a vállalkozó vasúti társaságok vegyenek részt a biztonsági szabványok és szabályok általuk való betartásának végrehajtásában és ellenőrzésében.

4. SZAKASZ

Igazgatási szervezet

55. cikk

Igazgatási szervezet

(1) Mindegyik tagállam létrehoz egy, a vasúti ágazatra vonatkozó nemzeti igazgatási szervezetet. A (2) bekezdés sérelme nélkül e szervezetnek önálló hatóságnak kell lennie, mely szervezeti, működési, hierarchikus és döntéshozatali tekintetben jogilag elkülönül, és független minden egyéb állami vagy magánszektorbeli jogalanytól. E jogalanynak továbbá szervezetét, pénzügyi döntéseit, jogi felépítését és döntéshozatali funkcióit tekintve függetlennek kell lennie bármely pályahálózat-működtetőtől, díjképzési szervezettől, elosztó szervezettől vagy kérelmezőtől. Továbbá bármely, a közszolgáltatási szerződések odaítélésében részt vevő illetékes hatóságtól függetlenül kell működnie.

(2) A tagállamok olyan igazgatási szervezeteket is létrehozhatnak, amelyek hatásköre több szabályozott ágazatra is kiterjed, ha ezek az integrált igazgatási hatóságok megfelelnek az e cikk (1) bekezdésében meghatározott függetlenségi követelményeknek. A vasúti ágazati igazgatási szervezet szervezeti szempontból összekapcsolható a Szerződés 101. és 102. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 11. cikkében szereplő versenyhatósággal, a közösségi vasutak biztonságáról

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

Megjegyzés: Az 1/2003/EK tanácsi rendelet címét az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek újraszámolására figyelemmel a Lisszaboni Szerződés 5. cikkével összhangban kiigazításra került; az eredeti hivatkozás „a Szerződés 81. és 82. cikkében” volt.

szóló, 2004. április 29-i 2004/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽¹⁾ összhangban létrehozott biztonsági hatósággal, vagy a III. fejezetben említett engedélyező hatósággal, ha ez a közös hatóság teljesíti az e cikk (1) bekezdésében meghatározott, függetlenségre vonatkozó követelményt.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az igazgatási szervezet személyzeti összetétele és irányítása szavatolja a függetlenséget. A tagállamok elsősorban arról gondoskodnak, hogy az igazgatási szervezet által az 56. cikkel összhangban hozandó döntésekért felelős személyeket – így például adott esetben az igazgatótanács tagjait – a függetlenségüket biztosító egyértelmű és átlátható szabályok szerint a nemzeti kormány, a miniszterek tanácsa vagy más olyan hatóság nevezi ki, amely nem gyakorol közvetlen tulajdonosi jogokat a szabályozott vállalkozások felett.

A tagállamok határoznak arról, hogy e személyeket határozott idejű és megújítható hivatali időre vagy határozatlan időtartamra nevezik ki, és ez utóbbi esetben elbocsátásukra kizárólag a döntéshozatalhoz nem kapcsolódó fegyelmi okokból kerülhet sor. Kiválasztásuk átlátható módon, érdemeik alapján történik, ami magában foglalja a megfelelő kompetenciák és a vonatkozó – lehetőleg vasúti vagy egyéb hálózati iparági területen szerzett – tapasztalat meglétét.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy e személyek mindenféle vasúti ágazati piaci érdekeltségtől függetlenül járjanak el, ne álljon fenn érdekük vagy üzleti kapcsolatuk a szabályozott vállalkozásokkal vagy szervezetekkel. E személyek ezért évente kötelezettségvállalási nyilatkozatot és érdekeltségi nyilatkozatot tesznek, amelyben feltüntetik azokat a közvetlen és közvetett érdekeltségeiket, amelyek sérthetik függetlenségüket, és befolyásolhatják bármely feladat teljesítését. E személyek elállnak a döntéshozattól az olyan vállalkozásokat érintő esetekben, amelyekkel az eljárás megkezdését megelőző egy év során közvetlen vagy közvetett kapcsolatban álltak.

Igazgatási szervezeti feladataik ellátása során nem kérhetnek vagy fogadhatnak el utasítást sem kormányzattól, sem egyéb állami vagy magánszektorbeli jogalanytól, továbbá teljes jogkörrel rendelkeznek az igazgatási szerv személyzetének felvételére és irányítására vonatkozóan.

Az igazgatási szervnél betöltött megbízatásuk lejártá után szabályozott vállalkozásnál vagy szervezetnél legalább egy évig nem vállalhatnak semmilyen szakmai pozíciót vagy felelősségi kört.

56. cikk

Az igazgatási szervezet feladatai

(1) A 46. cikk (6) bekezdésének sérelme nélkül, a kérelmező jogorvoslati kérelemmel fordulhat az igazgatási szervezethez, ha úgy véli, hogy tisztességtelen bánásmódban vagy hátrányos megkülönböztetésben volt része, vagy valamely más sérelem érte, különösen a pályahálózat-működtető vagy adott esetben a vállalkozó vasúti társaság vagy a kiszolgáló létesítmény

üzemeltetője által elfogadott döntések ellen a következőkkel kapcsolatban:

- a) a hálózati üzletszabályzat átmeneti és végleges változatai;
- b) az abban meghatározott követelmények;
- c) az elosztási folyamat és eredménye;
- d) a díjképzési konstrukció;
- e) a fizetendő vagy esetlegesen fizetendő infrastruktúra-használati díjak mértéke vagy struktúrája;
- f) a hozzáféréssel kapcsolatos megállapodások a 10–13. cikk szerint;
- g) a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok díjképzése a 13. cikkel összhangban.

(2) A nemzeti versenyhatóságnak a vasúti szolgáltatások piacán folyó verseny biztosítására vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül az igazgatási szervezet jogköre kiterjed a vasúti szolgáltatások piacán zajló verseny figyelemmel kísérésére, továbbá a hatóság saját kezdeményezésére és a kérelmezőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében kiemelten ellenőrzi az (1) bekezdés a)–g) pontját. Kiemelt figyelemmel ellenőrzi, hogy a hálózati üzletszabályzat nem tartalmaz-e diszkriminatív rendelkezéseket vagy nem ruházza-e fel a pályahálózat-működtetőt olyan mérlegelési jogkörrel, amelyet fel lehetne használni a kérelmezőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetésre. Az igazgatási szervezet rendelkezésére kell bocsátani az említett feladatok végrehajtásához szükséges szervezeti kapacitást.

(3) Az igazgatási szervezet szorosan együttműködik a vasúti rendszer Közösségen belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló, 2008. június 17-i 2008/57/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ értelmében vett nemzeti biztonsági hatósággal, valamint az ezen irányelv értelmében vett engedélyező hatósággal is.

A tagállamok biztosítják, hogy ezek a hatóságok közösen keretet alakítsanak ki az információk megosztásához és az együttműködéshez, amelynek célja a vasúti piacon a versenyre vagy a biztonságra gyakorolt káros hatások megelőzése. Ennek a keretnek magában kell foglalnia egy mechanizmust, amelynek révén az igazgatási szerv ajánlásokkal látja el a nemzeti biztonsági és engedélyező hatóságokat az olyan kérdések tekintetében, amelyek érinthetik a versenyt a vasúti piacon, valamint amelynek révén a nemzeti biztonsági hatóság ajánlásokkal látja el az igazgatási szervet és a nemzeti engedélyező hatóságot az olyan kérdések tekintetében, amelyek befolyásolhatják a biztonságot. Az egyes hatóságok saját hatáskörbe tartozó területen belüli függetlenségének sérelme nélkül az érintett hatóság határozatainak meghozatala előtt megvizsgál minden ajánlást. Ha az illetékes hatóság úgy határoz, hogy eltér ezektől az ajánlásoktól, indokolnia kell határozatát.

⁽¹⁾ HL L 164., 2004.4.30., 44. o.

⁽²⁾ HL L 191., 2008.7.18., 1. o.

(4) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy az igazgatási szervezetet megbízzák azzal, hogy fogadjon el nem kötelező erejű véleményeket a 8. cikk (3) bekezdésében említett üzleti terv ideiglenes változatai, a szerződéses megállapodás, illetve a kapacitásbővítési terv vonatkozásában, amelyekből kiderül elsősorban az, hogy ezek az eszközök megfelelnek-e a vasúti szolgáltatási piacon uralkodó versenyhelyzetnek.

(5) Az igazgatási szervezet rendelkezésére kell bocsátani a szükséges – emberi és anyagi erőforrásokat magában foglaló – szervezeti kapacitást, amelynek arányosnak kell lennie a vasúti ágazat tagállamon belüli jelentőségével.

(6) Az igazgatási szervezet biztosítja, hogy a pályahálózat-működtető által megállapított infrastruktúra-használati díjak megfeleljenek a IV. fejezet 2. szakasza rendelkezéseinek, és hátrányos megkülönböztetéstől mentesek legyenek. A kérelmezők és a pályahálózat-működtető közötti tárgyalások az infrastruktúra-használati díjak mértékéről csak akkor engedélyezhetők, ha ezekre az igazgatási szervezet felügyelete alatt kerül sor. Az igazgatási szervezet közbelép, ha a tárgyalások várhatóan megsértik e fejezet rendelkezéseit.

(7) Az igazgatási szervezet rendszeresen, de mindenesetre legalább két évente konzultál a vasúti áru- és utasszállítási szolgáltatások igénybevevőinek képviselőivel, hogy figyelembe vegye a vasúti piacra vonatkozó álláspontjukat.

(8) Az igazgatási szervezetnek joga van a pályahálózat-működtetőtől, a kérelmezőktől és bármely más érintett harmadik féltől a kérdéses tagállamban a tárggyal kapcsolatos információkat kérni.

A kért információkat az igazgatási szervezet által meghatározott – egy hónapnál nem hosszabb – ésszerű határidőn belül a szervezet rendelkezésére kell bocsátani, kivéve, ha kivételes esetben az igazgatási szerv olyan korlátozott idejű meghosszabbítást fogad el és engedélyez, amely nem haladhatja meg a további két hetet. Az igazgatási szervezetnek lehetősége van arra, hogy az ilyen kéréseknek megfelelő szankciókkal – beleértve a bírság kivetését is – érvényt szerezzen. Az igazgatási szervezet rendelkezésére bocsátandó információ felöl minden olyan adatot, amelyet az igazgatási szervezet jogorvoslati funkciója és a (2) bekezdésnek megfelelő, a vasúti szolgáltatások piacán zajló verseny figyelemmel kísérésére vonatkozó funkciója keretében kér. Ebbe a statisztikai és nyomon követéséhez szükséges adatok is beletartoznak.

(9) Az igazgatási szervezet megvizsgálja a panaszokat, és adott esetben a panasz beérkezésétől számított egy hónapon belül bekéri a vonatkozó információkat, és egyzetetést kezdeményez valamennyi érintett féllel. Előre meghatározott, ésszerű időn belül, de minden esetben az összes vonatkozó információ beérkezését követő hat héten belül határozatot hoz bármely panaszról, megteszi a helyzet orvoslásához szükséges intézkedéseket, és értesíti az érintett feleket indokolással ellátott határozattal. A nemzeti versenyhatóságoknak a vasúti szolgáltatások piacán folyó verseny biztosítása terén meglévő hatáskörének sérelme nélkül az igazgatási szervezet adott esetben saját kezdeményezésére határozatot hoz a kérelmezőkkel szembeni

megkülönböztetés, a piaci torzulások és az említett piacok egyéb nemkívánatos fejleményeinek orvoslására alkalmas intézkedésekről, különös tekintettel az (1) bekezdés a)–g) pontjára.

Az igazgatási szervezet határozata az abban érintett valamennyi félre nézve kötelező, és azt más közigazgatási hatóság nem vizsgálhatja felül. Az igazgatási szervezetnek lehetősége van arra, hogy határozatainak megfelelő szankciókkal – beleértve a bírság kivetését is – érvényt szerezzen.

Az infrastruktúra-kapacitás biztosítására irányuló kérés elutasítása vagy a kapacitásajánlat feltételei elleni jogorvoslat esetén az igazgatási szervezet határozhat úgy, hogy a pályahálózat-működtető által hozott döntés semmiféle változtatást nem igényel, vagy megkövetelheti a döntés módosítását az általa előrebocsátott iránymutatásoknak megfelelően.

(10) A tagállamok biztosítják, hogy az igazgatási szervezet által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatnak legyenek alávetettek. A jogorvoslati kérelemnek csak akkor lehet halasztó hatálya az igazgatási szervezet határozatára, ha az igazgatási szervezet határozatának közvetlen hatása visszafordíthatatlan, vagy nyilvánvalóan túlzott károkat okozhat a fellebbező számára. Ez a rendelkezés adott esetben nem sérti az alkotmányos jog által a jogorvoslatot tárgyaló bíróságra ruházott hatásköröket.

(11) A tagállamok biztosítják, hogy az igazgatási szervezet által hozott határozatokat nyilvánosságra hozzák.

(12) Az igazgatási szervezetnek jogában áll a pályahálózat-működtetőknél a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjénél, vagy adott esetben a vállalkozó vasúti társaságoknál ellenőrzéseket végezni vagy külső ellenőrzéseket kezdeményezni annak ellenőrzése érdekében, hogy megfelelnek-e a 6. cikkben megállapított, a számviteli elkülönítésre vonatkozó rendelkezéseknek. E tekintetben az igazgatási szervezetnek jogában áll pontos tájékoztatást kérni. Az igazgatási szervezet jogosult különösen arra, hogy felkérje a pályahálózat-működtetőt, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjét, illetve minden olyan vállalkozást vagy jogi személyt, amely a 6. cikk (1) és (2) bekezdésében és a 13. cikkben említett módon különböző típusú vasúti szállítási vagy infrastruktúra-üzemeltetési feladatokat lát el vagy foglal egységbe, hogy bocsássa rendelkezésre a VIII. mellékletben foglalt könyvelési adatok egészét vagy egy részét a szükséges és arányos részletességgel.

Az állami támogatással kapcsolatos kérdésekért felelős hatóság meglévő hatásköreinek sérelme nélkül, az igazgatási szervezet ezekből a jelentésekből is következtetéseket vonhat le az állami támogatásokra vonatkozóan, és ezekről jelentést tesz az illetékes hatóságoknak.

(13) A Bizottság a 60. cikkel összhangban felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására a VIII. melléklet bizonyos módosításai vonatkozásában. Így a VIII. melléklet módosítható a könyvelési és az ellenőrzési gyakorlat alakulása és/vagy a mellékletnek a számviteli elkülönítés ellenőrzéséhez szükséges további elemekkel történő kiegészítése érdekében.

57. cikk

Az igazgatási szervezetek közötti együttműködés

(1) Az igazgatási szervezetek tájékoztatják egymást a munkájukról, valamint döntéshozatali elveikről és gyakorlatukról, valamint különösen az eljárásaik és az átültetett uniós vasúti jogszabályok értelmezési problémáinak főbb pontjairól. Másképpen is együttműködnek, hogy döntéshozatalukat az Unión belül összehangolják. E célból részt vesznek és együtt dolgoznak egy rendszeres időközönként ülést tartó hálózatban. A Bizottság a hálózat tagja; összehangolja és támogatja a hálózat munkáját, és adott esetben ajánlásokat tesz a hálózatnak. A Bizottság biztosítja a megfelelő igazgatási szervezetek közötti aktív együttműködést.

A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽¹⁾ és a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁾ megállapított adatvédelmi szabályok tiszteletben tartása mellett a Bizottság támogatja a hálózat tagjai közötti, az (1) bekezdésben említett információcserét, amely elsősorban elektronikus eszközökön keresztül és az érintett vállalkozások által szolgáltatott üzleti titkok bizalmas jellegének tiszteletben tartásával történik.

(2) Az igazgatási szervezetek szorosan együttműködnek – beleértve az együttműködési megállapodásokat is – a piacfigyelési feladataik ellátásában, valamint a panaszok, illetve vizsgálatok kezelésében való kölcsönös segítségnyújtás céljából.

(3) Egy nemzetközi menetvonallal kapcsolatos hozzáférési vagy díjképzési ügyekre vonatkozó panasz vagy saját kezdeményezésre indított vizsgálat esetén, valamint a nemzetközi vasúti szállítási szolgáltatásokkal kapcsolatos piaci verseny ellenőrzése keretében az érintett igazgatási szervezet konzultációt folytat valamennyi olyan tagállam igazgatási szervezeteivel, amelyen a szóban forgó nemzetközi menetvonal keresztülhalad, illetve – adott esetben – a Bizottsággal, és határozatának meghozatala előtt ezektől az igazgatási szervezetektől megkéri valamennyi szükséges információt.

(4) A (3) bekezdésnek megfelelő konzultációban érintett igazgatási szervezetek átadnak minden olyan információt, amelyhez a nemzeti jog szerint maguk is hozzáférhetnek. Ezek az információk kizárólag a (3) bekezdésben említett panaszkezelés vagy vizsgálat céljából használhatók.

(5) A panaszt fogadó vagy a saját kezdeményezésű vizsgálatot megindító igazgatási szervezet átadja a vonatkozó információkat az illetékes igazgatási szervezetnek abból a célból, hogy az intézkedéseket hozhasson az érintett felekkel kapcsolatosan.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a pályahálózat-működtetőknek minden, a 40. cikk (1) bekezdése szerint esetlegesen

bevonott képviselője haladéktalanul rendelkezésre bocsássa a (3) bekezdés szerinti panaszkezeléshez vagy vizsgálatához szükséges, az érintett képviselő helye szerinti tagállam igazgatási szervezete által igényelt információt. Ez az igazgatási szervezet jogosult az érintett nemzetközi menetvonallal kapcsolatos ilyen természetű információkat a (3) bekezdésben említett igazgatási szervezeteknek továbbítani.

(7) A Bizottság egy igazgatási szervezet kérésére, az igazgatási szervezetek (2)–(6) bekezdésben körvonalazott együttműködésének elősegítése céljából, részt vehet az e bekezdésekben felsorolt tevékenységekben.

(8) Az igazgatási szervezetek közös elveket és gyakorlatokat dolgoznak ki azokra a döntésekre vonatkozóan, amelyekre ezen irányelv alapján jogosultak. Az igazgatási szervek tapasztalatai és az (1) bekezdésben említett hálózat tevékenysége alapján, valamint szükség esetén az igazgatási szervek megfelelő együttműködésének biztosítása érdekében a Bizottság intézkedéseket fogadhat el e közös elvek és gyakorlatok megállapítására. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 62. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(9) Az igazgatási szervezetek felülvizsgálják a 37. cikk és a 40. cikk (1) bekezdése alapján együttműködő pályahálózat-működtetők olyan határozatait és gyakorlatait, amelyek ezen irányelv rendelkezéseit hajtják végre, vagy más módon elősegítik a nemzetközi vasúti szállítást.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

58. cikk

Közbeszerzési szabályok

Ezen irányelv rendelkezéseit a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ sérelme nélkül kell alkalmazni.

59. cikk

Eltérések

(1) 2013. március 15-ig Írország, mint szigeten fekvő tagállam, amelynek csak egy tagállammal van vasúti összeköttetése, valamint Észak-Írország vonatkozásában az Egyesült Királyság, ugyanezen okból,

a) nem kötelesek a 7. cikk (1) bekezdésének első albekezdése szerint az infrastruktúrához való pártatlan és hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosító feladatokat független szervezetre bízni annyiban, ha az említett cikk a tagállamokat arra kötelezi, hogy a 7. cikk (2) bekezdésében említett feladatokat ellátó független szervezeteket hozzanak létre.

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

⁽³⁾ HL L 134., 2004.4.30., 1. o.

b) nem kötelesek alkalmazni a 27. cikkben, a 29. cikk (2) bekezdésében, a 38., a 39. és a 42. cikkben, a 46. cikk (4) bekezdésében, a 46. cikk (6) bekezdésében, a 47. cikkben, a 49. cikk (3) bekezdésében, az 50–53. cikkben, az 55. cikkben és az 56. cikkben rögzített követelményeket, azzal a feltétellel, hogy az infrastruktúra-elosztással és a díjképzéssel kapcsolatban hozott döntések ellen, ha a vállalkozó vasúti társaság írásban kéri, jogorvoslattal lehessen élni egy független hatóság előtt, amely az összes vonatkozó információ beérkezését követő két hónapon belül meghozza bírósági felülvizsgálat alá vethető határozatát.

(2) Ha a 17. cikknek megfelelő engedéllyel rendelkező egynél több vállalkozó vasúti társaság, vagy Írország és Észak-Írország esetében egy máshol engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság hivatalos kérelmet nyújt be konkurens vasúti szolgáltatások üzemeltetésére Írország vagy Észak-Írország területén, területére vagy területéről, az eltérés további alkalmazhatóságáról a 62. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően kell határozni.

Ha egy Írországban vagy Észak-Írországban vasúti szolgáltatásokat végző vállalkozó vasúti társaság hivatalos kérelmet nyújt be vasúti szolgáltatások üzemeltetésére egy másik tagállam (kivéve Írországot az Észak-Írországban működő vállalkozó vasúti társaságok vonatkozásában és az Egyesült Királyságot az Írországban működő vállalkozó vasúti társaságok tekintetében) területén, területére vagy területéről, az (1) bekezdésben említett eltérések nem alkalmazhatók.

Az e bekezdés első albekezdésében említett határozat vagy az e bekezdés második albekezdésében említett hivatalos kérelem kézhezvételétől számított egy éven belül az érintett tagállam vagy tagállamok (Írország vagy Észak-Írország vonatkozásában az Egyesült Királyság) jogszabályokat léptetnek életbe az (1) bekezdésben említett cikkek végrehajtására.

(3) Az (1) bekezdésben említett eltérés legfeljebb ötéves időtartamokra újítható meg. Az eltérésben részesülő tagállam az eltérés lejárata előtt legfeljebb 12 hónappal az eltérés meghosszabbítására irányuló kérelmet nyújthat be a Bizottságnak. Minden ilyen kérést meg kell indokolni. A Bizottság megvizsgálja a kérelmet, és a 62. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően meghozza határozatát. Ezt az eljárást a kérelemmel kapcsolatos valamennyi határozatnál alkalmazni kell.

Határozatának meghozatala során a Bizottság figyelembe veszi az eltérés meghosszabbítását kérő tagállam geopolitikai helyzetének alakulását és a vasúti piac fejlődését a tagállamban végzett, a tagállamból kiinduló és a tagállamba irányuló vasúti szolgáltatások tekintetében is.

60. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) Az Európai Parlament és a Tanács az e cikkben foglalt feltételek szerint a Bizottságra ruházta a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskört.

(2) Az említettek a 2012. december 15-t követő ötéves időszakra a Bizottságra ruházzák a 20. cikk (5) bekezdésében,

a 35. cikk (3) bekezdésében, a 43. cikk (2) bekezdésében és az 56. cikk (13) bekezdésében említett hatáskört. A Bizottság legkésőbb az ötéves időszak lejárta előtt kilenc hónappal jelentést készít a hatáskör-átruházás vonatkozásában. A hatáskör-átruházás hallgatólágon meghosszabbodik az említettel azonos hosszúságú időtartamokkal, kivéve, ha az Európai Parlament vagy a Tanács – legkésőbb az adott időszak vége előtt három hónappal – kifogást emel a meghosszabbítás ellen.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács bármikor visszavonhatja a 20. cikk (5) bekezdésében, a 35. cikk (3) bekezdésében, a 43. cikk (2) bekezdésében és az 56. cikk (13) bekezdésében említett hatáskört. A visszavonásról szóló határozat megszünteti a benne megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő naptól vagy a határozatban megjelölt későbbi időponttól hatályos. Nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti erről egyidejűleg az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 20. cikk (5) bekezdése, a 35. cikk (3) bekezdése, a 43. cikk (2) bekezdése és az 56. cikk (13) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus kizárólag akkor lép hatályba, ha az Európai Parlament, illetve a Tanács nem emelt kifogást az aktusról szóló, az Európai Parlamenthez, illetve a Tanácshoz benyújtott értesítés időpontjától számított két hónapon belül, vagy akkor, ha ezen határidő lejárta előtt az Európai Parlament és a Tanács egyaránt értesítette a Bizottságot arról, hogy nem kíván kifogást emelni. Ezt a határidőt két hónappal meg lehet hosszabbítani az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére.

61. cikk

Alkalmazási intézkedések

A Bizottság egy tagállam vagy egy igazgatási szerv kérésére vagy saját kezdeményezésére az intézkedések elfogadását követő tizenkét hónapon belül megvizsgálja a nemzeti hatóságok által az ezen irányelv alkalmazása vonatkozásában elfogadott azon egyedi intézkedéseket, amelyek a vasúti infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeire, a vállalkozó vasúti társaságok engedélyezésére, az infrastruktúra-díjképzésre, valamint a kapacitáselosztásra vonatkoznak. A Bizottság a kérelem kézhezvételét követő négy hónapon belül a 62. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően határoz arról, hogy a kérdéses intézkedés továbbra is alkalmazható-e.

62. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottságot munkájában egy bizottság segíti. Ennek a bizottságnak a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak kell lennie.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni. Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt a 10. cikk (4) bekezdése, a 11. cikk (4) bekezdése, a 12. cikk (5) bekezdése, a 13. cikk (9) bekezdése, a 17. cikk (5) bekezdése, a 31. cikk (3) és (5) bekezdése, a 32. cikk (4) bekezdése és az 57. cikk (8) bekezdése szerint elfogadandó végrehajtási jogi aktus tervezetéről, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikk (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

63. cikk

Jelentés

(1) A Bizottság legkésőbb 2012. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a II. fejezet végrehajtásáról. A jelentésnek tartalmaznia kell a piac fejlődését, beleértve a személyszállítási szolgáltatások vasúti piacának további megnyitásával kapcsolatos előkészületek helyzetének leírását is. Ebben a jelentésben a Bizottság elemzi e piac szervezésének különböző modelljeit is, valamint ezen irányelvnek a közszolgáltatási szerződésekre és azok finanszírozására gyakorolt hatását. Ennek során a Bizottság figyelembe veszi a vasúti és közúti személyszállítási szolgáltatásokról szóló 1370/2007/EK rendelet végrehajtását, valamint a tagállamok közötti tényleges különbségeket (a hálózatok sűrűsége, az utasok száma, az átlagos utazási távolság). A Bizottság adott esetben jogalkotási intézkedéseket javasol a vasúti személyszállítási szolgáltatások belső piacának megnyitásával, valamint azon feltételek kidolgozásával kapcsolatban, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy az infrastruktúra működtetésének a szállítási szolgáltatásoktól való elkülönítésére vonatkozó jelenlegi szabályozás alapján az infrastruktúrákhoz való hozzáférés megkülönböztetésmentes legyen, továbbá értékeli az intézkedések hatásait.

(2) A Bizottság az igazgatási szervezetek hálózata által szerzett tapasztalatokra figyelemmel 2014. december 16-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az igazgatási szervezetek közötti együttműködésről. A Bizottság szükség esetén az európai vasúti piac és különösen a nemzetközi szolgáltatások integráltabb igazgatási felügyelete érdekében kiegészítő intézkedésekre tesz javaslatot. Adott esetben e célból jogalkotási intézkedéseket is fontolóra vesz.

64. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek 2015. június 16-ig megfeleljenek, többek között a tekintetben, hogy az érintett vállalkozó vasúti társaságok, üzemeltetők, kérelmezők, hatóságok és egyéb jogalanyok eleget tegyenek a követelményeknek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A rendelkezéseknek tartalmazniuk kell egy arra vonatkozó nyilatkozatot is, hogy a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelvekre történő hivatkozásait erre az irányelvre történő hivatkozásnak kell tekinteni. A hivatkozás módját és a nyilatkozat formáját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

Az ezen irányelv II. és IV. fejezetében szereplő, a nemzeti jogba történő átültetésére és végrehajtására vonatkozó kötelezettségek nem vonatkoznak Ciprusra és Máltára, mindaddig, amíg területükön nem hoznak létre vasúti hálózatot.

65. cikk

Hatályon kívül helyezés

A IX. melléklet A. részében felsorolt irányelvekkel módosított 91/440/EGK, 95/18/EK és 2001/14/EK irányelvek 2012. december 15 -től/től hatályukat veszítik, a IX. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére meghatározott határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvekre való hivatkozásokat erre az irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni, és a X. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

66. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon lép hatályba.

67. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2012. november 21-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

A. D. MAVROYIANNIS

I. MELLÉKLET

A VASÚTI INFRASTRUKTÚRA ELEMEINEK JEGYZÉKE

A vasúti infrastruktúra a következő tételekből áll – ha az a kötött pálya részét képezi –, beleértve a mellékvágányokat, azonban a vasúti javítóműhelyekben, fűtőházakban vagy mozdonyszínekben található vágányok, illetve a magántulajdonú szárnyvonalak vagy mellékvágányok kivételével:

- földterület,
- pályatest és alépítmény, különösen a töltések, bevágások, vízvezető csatornák és árkok, falazott árkok, csőátereszek, belésfalak, oldalrészűk védelmére ültetett növényzet, stb.; utasperonok és rakodók; ideértve a személypályaudvarok és az áruterminál területén lévőket is; sínköz és járdák; kerítésfalak, sövény, kerítések; tűzvédelmi sávok; váltófűtő berendezések; átjárók stb.; hófogó rácsok,
- műtárgyak: hidak, csőátereszek és egyéb áthidaló szerkezetek, alagutak, fedett bevágások és egyéb aluljárók; támfalak, valamint lavina, kőomlás stb. ellen védő műtárgyak,
- útátjárók, beleértve a közúti forgalom biztonságát szolgáló berendezéseket,
- felépítmény, különösen: sínek, vályús sínek, vezetősínek; hossz- és keresztaljak, kapcsolószerkezetek, ágyazat, beleértve annak anyagát (pl. zúzottkő és homok); kitérők, átszelések stb.; mozdonyfordító korongok és tolópadok (kivéve a kizárólag mozdonyok számára fenntartott tolópadokat),
- megközelítést biztosító utak az utasok és az áruszállítás számára, beleértve az érkező vagy induló utasok számára kialakított gyalogos és a közúti megközelíthetőséget is,
- biztonsági, forgalomirányító és távközlő berendezések a nyílt pályán, állomásokon és rendező-pályaudvarokon, beleértve a jelző- és távközlő rendszerek működtetéséhez használt elektromos áram termeléséhez, átalakításához és elosztásához szükséges létesítményeket; az ilyen létesítményekhez vagy üzemekhez szolgáló épületek; vágányfék, vágányfűtő,
- forgalmi és biztonsági célú világítóberendezések,
- vontatáshoz használt, elektromos áram átalakításához és továbbításához használatos üzem: alállomások, az állomások közötti tápkábelek és csatlakozó vezetékek, felsővezeteki hosszláncok és tartóoszlopok; áramvezető sín tartóelemekkel,
- a pályaműködtetési részleg által használt épületek, ideértve a vasúti infrastruktúra használati díjak beszedésére szolgáló létesítményhányadot is.

II. MELLÉKLET

A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

(lásd a 13. cikket)

1. A minimális szolgáltatási csomagnak a következőket kell tartalmaznia:
 - a) a vasútiinfrastruktúra-kapacitásra vonatkozó kérelmek kezelése;
 - b) a biztosított kapacitás használati joga;
 - c) a vasúti infrastruktúra, így többek között a kitérők és elágazások használata;
 - d) a vonatközlekedés szabályozása, ideértve a jelző- és biztosítóberendezési rendszert, a szabályozást, a közlekedés-irányítást és a vonatmozgással kapcsolatos információk továbbítását és szolgáltatását;
 - e) a felsővezetéki rendszer használata a vontatási villamos energia biztosítása céljából, ha rendelkezésre áll;
 - f) olyan szolgáltatás igénybevételéhez vagy üzemeltetéséhez szükséges minden egyéb információ, amelyre kapacitást ítélték oda.
2. Hozzáfértést – ezen belül vasúti összeköttetést – kell biztosítani a következő kiszolgáló létesítményekhez – ha vannak ilyenek –, és az ezen létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz:
 - a) személypályaudvarok, épületeik és egyéb infrastruktúra, ideértve az utastájékoztató kijelzőket és a megfelelő menetjegykiadó épületeket is;
 - b) áruterminálok;
 - c) rendező pályaudvarok és vonat-összeállító állomás, ideértve a rendező létesítményeket is;
 - d) tároló vágánycsoport;
 - e) karbantartó létesítmények, kivéve a nagysebességű vonatok és a gördülőállomány egyes további, egyedi létesítményeket kívánó típusai számára kialakított, jelentős karbantartási munkák elvégzésére alkalmas létesítmények;
 - f) egyéb műszaki berendezések, ideértve a tisztító- és mosóberendezéseket is;
 - g) vasúti tevékenységekhez kapcsolódó tengeri és belvízi kikötői berendezések;
 - h) segélynyújtó berendezések;
 - i) üzemanyagtöltő berendezések és az ezekben a létesítményekben vételezett üzemanyag, amelynek díja a számlákon elkülönítve szerepel.
3. A kiegészítő szolgáltatások közé tartozhatnak:
 - a) vontatási villamos energia, amelynek díja a számlákon a felsővezetéki rendszer használatának díjától elkülönítve szerepel, a 2009/72/EK irányelv alkalmazásának sérelme nélkül;
 - b) személyszállító vonatok előfűtése;
 - c) egyedi szerződések a következők biztosítására:
 - veszélyes anyagok szállításának felügyelete,
 - különleges szerelvények közlekedtetéséhez nyújtott segítség.
4. A mellékszolgáltatások a következőket tartalmazhatják:
 - a) hozzáférés a távközlési hálózatokhoz;
 - b) kiegészítő információk szolgáltatása;
 - c) a gördülőállomány műszaki vizsgálata;
 - d) a személypályaudvarokon működő menetjegykiadás;
 - e) a nagysebességű vonatok és a gördülőállomány egyes további, egyedi létesítményeket kívánó típusai számára kialakított karbantartó létesítményekben végzett jelentős karbantartási munkák.

*III. MELLÉKLET***MEGFELELŐ PÉNZÜGYI TELJESÍTŐKÉPESSÉG****(lásd a 20. cikket)**

Az engedélyt kérelmező vállalkozás által a 20. cikkel összhangban megadandó információk különösen a következőkre vonatkoznak:

- a) rendelkezésre álló anyagi eszközök, amelyek tartalmazzák a banki mérleget, zálogjoggal biztosított hiteltúllépési tartalékalapokat és hiteleket;
 - b) biztosítékként rendelkezésre álló pénzeszközök és a társasági vagyon;
 - c) működőtőke;
 - d) kapcsolódó költségek, amelyek tartalmazzák a járművek, telekingatlan, épületek, berendezések és gördülőállomány beszerzésének vételárát;
 - e) a vállalkozó vasúti társaság vagyonának terhei;
 - f) adók és társadalombiztosítási hozzájárulások.
-

IV. MELLÉKLET

A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TARTALMA

(lásd a 27. cikket)

A 27. cikkben említett hálózati üzletszabályzatnak az alábbi információkat kell tartalmazniuk:

1. A vállalkozó vasúti társaságok számára rendelkezésre álló infrastruktúra jellegét és a hozzáférés feltételeit rögzítő szakasz. Az ebben a szakaszban található információkat éves rendszerességgel összhangba kell hozni a 2008/57/EK irányelv 35. cikke értelmében közzéteendő vasúti infrastruktúra-nyilvántartással, vagy az adatok vonatkozásában arra hivatkozni kell.
2. A díjképzési elvekkel és díjakkal foglalkozó szakasz. Ennek megfelelő részleteket kell tartalmaznia a díjképzési rendszerről, valamint elegendő információt a II. mellékletben felsorolt, egyetlen szolgáltató által biztosított szolgáltatások díjairól és az e szolgáltatásokhoz való hozzáférés kérelmezésére vonatkozó lényeges információkról. Részleteznie kell a 31–36. cikk alkalmazásához használt módszert, szabályokat és adott esetben díjtáblázatokat mind a költségek, mind pedig a díjak tekintetében. Tartalmaznia kell a már eldöntött vagy a következő öt évre vonatkozóan előrelátható díjváltozásokkal kapcsolatos információkat, ha rendelkezésre állnak.
3. A kapacitáselosztás elveiről és feltételeiről szóló szakasz. E szakaszban rögzíteni kell a vállalkozó vasúti társaságok rendelkezésére álló infrastruktúra általános jellemzőit és a használatával kapcsolatos esetleges korlátozásokat, beleértve a fenntartás várható kapacitásigényeit. A szakaszban meg kell határozni továbbá a kapacitáselosztásra vonatkozó eljárásokat és határidőket. A szakaszban tartalmaznia kell továbbá a folyamat során alkalmazandó különös feltételeket, mindenekelődtt:
 - a) azokat az eljárásokat, amelyeknek keretében a kérelmezők kapacitást kérhetnek a pályahálózat-működtetőtől;
 - b) a kérelmezőkre vonatkozó rendelkezéseket;
 - c) a kérelmezési és elosztási eljárásokra vonatkozó határidőket, valamint a menetrendszerkesztésre vonatkozó információk igénylése során követendő eljárásokat, illetve a tervezett és a nem tervezett fenntartási munkálatok ütemezési eljárásait;
 - d) a koordinációs folyamatot szabályozó elveket és az e folyamat részét képező békeltető eljárást;
 - e) a túlterhelt infrastruktúra esetében követendő eljárásokat és alkalmazandó feltételeket;
 - f) az infrastruktúra-használat korlátozásainak részleteit;
 - g) azokat a feltételeket, amelyek révén az elosztási folyamat elsődlegességeinek meghatározásakor figyelembe veszik a kapacitáskihasználás korábbi mértékét.A szakaszban részletezni kell az eseti eljárás hatálya alá tartozó árufuvarozási szolgáltatások, nemzetközi szolgáltatások és eseti kérések megfelelő kezelésének biztosítása érdekében tett intézkedéseket. A szakaszban tartalmaznia kell a kapacitáskérelmekhez alkalmazandó formanyomtatvány mintáját. A pályahálózat-működtető közzéteszi a nemzetközi menetvonalak elosztási eljárásairól szóló részletes információkat is.
4. Az engedély iránti – az ezen irányelv 25. cikkében említett – kérelemmel és a 2004/49/EK irányelvvel összhangban kibocsátott vasúti biztonsági tanúsítványokkal kapcsolatos információkról szóló szakasz, vagy egy olyan weboldal elérhetősége, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetőek.
5. A vasúti infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel, valamint a 35. cikkben említett teljesítményösztönző rendszerrel kapcsolatos békeltető és fellebbezési eljárásokról szóló szakasz.
6. A II. mellékletben említett kiszolgáló létesítményhez való hozzáféréstről és azok díjképzéséről szóló szakasz. Az olyan kiszolgáló létesítmény üzemeltetőinek, amelyek nem állnak a pályahálózat-üzemeltető ellenőrzése alatt, tájékoztatást kell nyújtaniuk az infrastruktúrához való hozzáféréstől és a szolgáltatásokért fizetendő díjakról és a hozzáférés műszaki feltételeiről, amelyek felveendőek a hálózati üzletszabályzatba, vagy meg kell adniuk egy olyan weboldal elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetőek.
7. Minta a pályahálózat-működtető és a kérelmező között a 42. cikkel összhangban kötendő keretmegállapodáshoz.

V. MELLÉKLET

AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÉS A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK KÖZÖTTI SZERZŐDÉSEK ALAPELVEI ÉS PARAMÉTEREI

(lásd a 30. cikket)

A szerződéses megállapodásnak pontosítania kell a 30. cikk rendelkezéseit, valamint tartalmaznia kell legalább a következő elemeket:

1. azok az infrastruktúrák és kiszolgáló létesítmények, amelyekre a szerződés vonatkozik, a II. mellékletnek megfelelő szerkezetben. Ez a pont magában foglal minden infrastruktúra-működtetési kérdést, beleértve a már üzemelő infrastruktúra karbantartását és felújítását is. Adott esetben új infrastruktúra létrehozására is kiterjedhet;
2. a II. mellékletben felsorolt infrastrukturális szolgáltatásokra, a karbantartásra, a felújításra, illetve a fennálló karbantartási és felújítási lemaradások kezelésére kiutalt kifizetések vagy pénzeszközök szerkezete; adott esetben ide tartozhat az új infrastruktúrára kiutalt kifizetések vagy pénzeszközök szerkezete is;
3. felhasználó-központú teljesítménycélok, a következő elemeket tartalmazó mutatók és minőségi szempontok formájában:
 - a) a vonat teljesítménye például a vonalsebesség és a megbízhatóság szempontjából és az ügyfélelégedettség;
 - b) hálózati kapacitás;
 - c) vagyonkezelés;
 - d) a tevékenységek mennyisége;
 - e) biztonsági szintek; valamint
 - f) környezetvédelem;
4. az esetleges karbantartási lemaradások mértéke és azok az eszközök, amelyeket kivonnak a használatból, ezért változást idéznek elő a pénzmozgásokban;
5. a 30. cikk (1) bekezdésében említett kedvezmények, kivéve azokat, amelyek a 30. cikk (3) bekezdésével összhangban hozott szabályozó intézkedésekkel kerülnek végrehajtásra;
6. a pályahálózat-működtető minimális jelentéstételi kötelezettségei a jelentés tartalmára és gyakoriságára vonatkozóan, ideértve az évente közzéteendő információkat is;
7. a szerződés megállapított időtartama, amelynek adott esetben összhangban kell állnia a pályahálózat-működtető üzleti tervének, koncessziójának vagy engedélyének időtartamával, valamint az állami díjképzési rendszerrel és díjképzési szabályokkal;
8. a nagyobb üzemszünetek és vészhelyzetek kezelésére vonatkozó szabályok, ideértve veszélyhelyzeti terveket a szerződés idő előtti felbontását és a felhasználók megfelelő időben történő tájékoztatását is;
9. az abban az esetben meghozandó helyreigazító intézkedések, ha bármely fél megszegi szerződéses kötelezettségeit, illetve, ha rendkívüli körülmények befolyásolják a közfinanszírozás hozzáférhetőségét; ez magában foglalja a szerződés újratárgyalására és idő előtti felbontására vonatkozó feltételeket és eljárásokat.

VI. MELLÉKLET

A VASÚTI INFRASTRUKTÚRA KÖLTSÉGEIRE ÉS DÍJÁIRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

(lásd a 32. cikk (1) bekezdését és a 35. cikket)

1. A pályahálózat-működtetőknek legalább a következő feltételeket kell figyelembe venniük, amikor összeállítják a piaci szegmensek jegyzékét annak érdekében, hogy a 32. cikk (1) bekezdésével összhangban a díjképzési rendszerbe bevezessék a felárat:
 - a) személyszállítási, illetve áru fuvarozási szolgáltatások;
 - b) veszélyes anyagokat szállító vonatok, illetve egyéb tehervonatok;
 - c) belföldi, illetve nemzetközi szolgáltatások;
 - d) kombinált fuvarozás, illetve közvetlen tehervonatok;
 - e) városi vagy regionális, illetve helyközi személyszállítási szolgáltatások;
 - f) zárt tehervonatok, illetve egyes kocsis forgalom;
 - g) rendszeres, illetve alkalmoszerű vasúti szolgáltatások.
2. A 35. cikkben említett teljesítményosztónző rendszer a következő alapelveken nyugszik:
 - a) a teljesítmény megállapodás szerinti szintjének elérése és a szolgáltatás gazdasági életképességének megőrzése érdekében a pályahálózat-működtető megállapodik a kérelmezőkkel a teljesítményosztónző rendszer fő paramétereiről, különösen a késések mértékéről, valamint a teljesítményosztónző rendszer alapján történő kifizetéseknek mind az egyes közlekedtetett vonatokra, mind az egyes vállalkozó vasúti társaságok összes közlekedtetett vonatára egy adott időszakon belül vonatkozó küszöbértékéről;
 - b) a pályahálózat-működtető a vonat közlekedtetése előtt legkésőbb 5 nappal közli a vállalkozó vasúti társaságokkal a késések számításának alapjául szolgáló üzemi menetrendet. A pályahálózat-működtető *vis maior* vagy az üzemi menetrend késői megváltoztatása esetén rövidebb értesítési határidőt is érvényesíthet;
 - c) minden késésnek a következő késési kategóriák és alkategóriák egyikébe besorolhatónak kell lennie:
 1. A pályahálózat-működtetőnek tulajdonítható üzem-/tervezésirányítás
 - 1.1. Menetrendszerkesztés
 - 1.2. Vonatösszeállítás
 - 1.3. Hibák az üzemeltetési eljárásban
 - 1.4. Az elsőbbségi szabályok helytelen alkalmazása
 - 1.5. Személyzet
 - 1.6. Egyéb okok
 2. A pályahálózat-működtetőnek tulajdonítható infrastrukturális létesítmények
 - 2.1. Jelzőrendszerek
 - 2.2. A vasúti átjáróknál található jelzőrendszerek
 - 2.3. Távközlési berendezések
 - 2.4. Energiaellátó berendezés
 - 2.5. Vágány
 - 2.6. Építmények
 - 2.7. Személyzet
 - 2.8. Egyéb okok
 3. A pályahálózat-működtetőnek tulajdonítható magas- és mélyépítési okok
 - 3.1. Tervezett építkezési munkálatok

- 3.2. Szabálytalanságok az építkezés kivitelezésében
- 3.3. Hibás vágány miatti sebességkorlátozás
- 3.4. Egyéb okok
4. Más pályahálózat-működtetőknek tulajdonítható okok
 - 4.1. Az előző pályahálózat-működtető okozta
 - 4.2. A következő pályahálózat-működtető okozta
5. A vállalkozó vasúti társaságnak tulajdonítható kereskedelmi okok
 - 5.1. A megállási időtartam túllépése
 - 5.2. A vállalkozó vasúti társaság kérelme
 - 5.3. Rakodási műveletek
 - 5.4. Rakodási szabálytalanságok
 - 5.5. A vonat kereskedelmi előkészítése
 - 5.6. Személyzet
 - 5.7. Egyéb okok
6. A vállalkozó vasúti társaságnak tulajdonítható, járművel kapcsolatos okok
 - 6.1. Szolgáltatbeosztás tervezése/új szolgáltatbeosztás
 - 6.2. A vállalkozó vasúti társaság általi vonatösszeállítás
 - 6.3. A kocsikat érintő problémák (személyszállítás)
 - 6.4. A kocsikat érintő problémák (árufuvarozás)
 - 6.5. A személykocsikat, mozdonyokat és villamos motorkocsikat érintő problémák
 - 6.6. Személyzet
 - 6.7. Egyéb okok
7. Más vállalkozó vasúti társaságoknak tulajdonítható okok
 - 7.1. A következő vállalkozó vasúti társaság okozta
 - 7.2. Az előző vállalkozó vasúti társaság okozta
8. Sem a pályahálózat-működtetőnek, sem a vállalkozó vasúti társaságnak nem tulajdonítható külső okok
 - 8.1. Sztrájk
 - 8.2. Ügyintézési eljárásrendek
 - 8.3. Külső befolyás
 - 8.4. Az időjárás és a természeti okok hatásai
 - 8.5. A következő hálózaton fennálló külső okok miatti késés
 - 8.6. Egyéb okok
9. Sem a pályahálózat-működtetőnek, sem a vállalkozó vasúti társaságnak nem tulajdonítható másodlagos okok
 - 9.1. Veszélyes események, balesetek és kockázatok

- 9.2. Ugyanazon vonat késése miatti vágányfoglaltság
 - 9.3. Másik vonat késése miatti vágányfoglaltság
 - 9.4. Fordulás időszükséglete
 - 9.5. Csatlakozás
 - 9.6. További vizsgálatra van szükség;
- d) ha lehetséges, a késéseket egyetlen szervezetnek tulajdonítják, figyelembe véve mind a fennakadás okáért viselt felelősséget, mind a rendes forgalmi feltételek helyreállítására való képességet;
- e) a kifizetések kiszámításakor figyelembe veszik a vasúti szolgáltatások hasonló pontossági követelmények melletti átlagos késését;
- f) a pályahálózat-működtető a lehető legrövidebb időn belül közli a vállalkozó vasúti társaságokkal a teljesítményösztönző rendszer alapján történő kifizetések kiszámítását. Ez a számítás tartalmaz minden késett vonatot egy legfeljebb egy hónapos időszakon belül;
- g) más létező jogorvoslati lehetőségek és az 56. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül a teljesítményösztönző rendszerrel kapcsolatban keletkező viták esetére békéltető eljárás áll rendelkezésre a viták gyors megoldására. Ennek a békéltető rendszernek az érintett felekkel szemben pártatlannak kell lennie. Ezen eljárás alkalmazása esetén a határozatot 10 munkanapon belül meg kell hozni;
- h) a pályahálózat-működtető évente egyszer közzéteszi a teljesítménynek a vállalkozó vasúti társaságok által elért éves átlagos szintjét a teljesítményösztönző rendszerben megállapított fő paraméterek alapján.
-

VII. MELLÉKLET

AZ ELOSZTÁSI FOLYAMAT ÜTEMTERVE

(lásd a 43. cikket)

1. Üzemi menetrend minden naptári évben egyszer készül.
 2. Az üzemi menetrend december második szombatján éjfélkor változik meg. Ha a téli évszak után változtatásra vagy kiigazításra kerül sor, különösen a regionális személyforgalom menetrendjének változásaira tekintettel, ezt június második szombatján éjfélkor kell végrehajtani, továbbá ezen időpontok között akkor, amikor szükséges. A pályahálózat-működtetők eltérő napokban is megállapodhatnak, és ebben az esetben tájékoztatják a Bizottságot, ha ez érintheti a nemzetközi forgalmat.
 3. Az üzemi menetrendbe bekerülő kapacitáskérelmek beérkezési határidejét úgy kell meghatározni, hogy az legfeljebb 12 hónappal előzze meg az üzemi menetrend életbelépését.
 4. Az üzemi menetrend életbelépését legkésőbb 11 hónappal megelőzően a pályahálózat-működtetőknek ideiglenes nemzetközi menetvonalakat kell kialakítaniuk más illetékes pályahálózat-működtetőkkel együttműködve. A pályahálózat-működtetők biztosítják, hogy e menetvonalakat a későbbi eljárások során a lehető legnagyobb mértékben tartsák tiszteletben.
 5. A pályahálózat-működtető a kérelmezők ajánlatai beadására kitűzött határidőtől számított legfeljebb négy hónappal később elkészíti az üzemi menetrend tervezetét.
-

VIII. MELLÉKLET

AZ IGAZGATÁSI SZERVEZETHEZ KÉRÉSRE BENYÚJTANDÓ KÖNYVELÉSI ADATOK

(hivatkozás az 56. cikk (12) bekezdésében)

1. Számviteli elkülönítés
 - a) az áru fuvarozási, a személyszállítási és az infrastruktúra-működtetési tevékenységekre vonatkozóan külön eredménykimutatás és mérleg;
 - b) átlátható és részletes tájékoztatás az állami támogatások és egyéb ellentételezések egyes forrásairól és azok felhasználásáról, beleértve a vállalkozások pénzáramlásának részletes áttekintését is annak megállapítása érdekében, hogy e közpénzeket és az egyéb ellentételezésekből származó pénzeszközöket mire fordították;
 - c) olyan költség- és nyereségkategóriák, melyek lehetővé teszik annak meghatározását, hogy előfordultak-e kereszt-támogatások e különböző tevékenységek között, az igazgatási szervezet követelményeivel összhangban;
 - d) a költségeknek a különböző tevékenységek közti elosztásához használt módszertan;
 - e) ha a vizsgált társaság egy csoport része, a vállalkozások közötti kifizetések részletes ismertetése.
2. A pályahasználati díjak nyomon követése
 - a) a különböző költségkategóriák, különös tekintettel a különböző szolgáltatások vagy szolgáltatáscsoportok határ-költségeiről/közvetlen költségeiről szóló kielégítő tájékoztatásra, amely alapján a pályahasználati díjakat nyomon lehet követni;
 - b) kielégítő tájékoztatás, mely lehetővé teszi a szolgáltatásokért (vagy szolgáltatáscsoportokért) külön-külön fizetett díjak nyomon követését; ha az igazgatási szervezet megköveteli, ez a tájékoztatás tartalmazza az egyes szolgáltatások volumenéről, az egyes szolgáltatások áráról és a belső vagy külső ügyfelek által az egyes szolgáltatásokért fizetett összes bevételről szóló adatokat;
 - c) az igazgatási szervezet kérésének megfelelően az egyes szolgáltatásokra (vagy szolgáltatáscsoportokra) vonatkozó költségek és bevételek a potenciálisan versenyellenes árképzés (keresztfinanszírozás, kizorító árazás és túlzott árazás) meghatározása érdekében.
3. A pénzügyi teljesítmény jelzése
 - a) pénzügyi teljesítményről szóló kimutatás;
 - b) összefoglaló kiadásigazoló nyilatkozat;
 - c) a karbantartási kiadásokról szóló kiadásigazoló nyilatkozat;
 - d) a működési kiadásokról szóló kiadásigazoló nyilatkozat;
 - e) eredménykimutatás;
 - f) kísérő megjegyzések, melyek adott esetben kiegészítik és megindokolják a nyilatkozatokat.

IX. MELLÉKLET

A. RÉSZ

A HATÁLYON KÍVÜL HELYEZETT IRÁNYELVEK KÉSŐBBI MÓDOSÍTÁSAIK JEGYZÉKÉVEL

(lásd a 65. cikket)

91/440/EGK tanácsi irányelv (HL L 237., 1991.8.24., 25. o.)	
2001/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 75., 2001.3.15., 1. o.)	
2004/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 164., 2004.4.30., 164. o.)	
2006/103/EK tanácsi irányelv (HL L 363., 2006.12.20., 344. o.)	kizárólag a melléklet B. pontja
2007/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 315., 2007.12.3., 44. o.)	kizárólag az 1. cikk
95/18/EK tanácsi irányelv (HL L 143., 1995.6.27., 70. o.)	
2001/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 75., 2001.3.15., 26. o.)	
2004/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 164., 2004.4.30., 44. o.)	kizárólag a 29. cikk
2001/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 75., 2001.3.15., 29. o.)	
2002/844/EK bizottsági határozat (HL L 289., 2002.10.26., 30. o.)	
2004/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 164., 2004.4.30., 44. o.)	kizárólag a 30. cikk
2007/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 315., 2007.12.3., 44. o.)	kizárólag a 2. cikk

B. RÉSZ

A NEMZETI JOGBA VALÓ ÁTÜLTETÉSRE ELŐÍRT HATÁRIDŐK JEGYZÉKE

(lásd a 65. cikket)

Irányelv	Átültetés határideje
91/440/EGK	1993. január 1.
95/18/EK	1997. június 27.
2001/12/EK	2003. március 15.
2001/13/EK	2003. március 15.
2001/14/EK	2003. március 15.
2004/49/EK	2006. április 30.
2004/51/EK	2005. december 31.
2006/103/EK	2007. január 1.
2007/58/EK	2009. június 4.

X. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

A 91/440/EGK irányelv	A 95/18/EK irányelv	A 2001/14/EK irányelv	Ezen irányelv
2. cikk (1) bekezdés	1. cikk (1) bekezdés	1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés	1. cikk (1) bekezdés
		1. cikk (2) bekezdés	1. cikk (2) bekezdés
2. cikk (2) bekezdés	1. cikk (2) bekezdés	1. cikk (3) bekezdés	2. cikk (1) bekezdés 2. cikk (2) bekezdés 2. cikk (3) bekezdés 2. cikk (4)–(9) bekezdés
2. cikk (4) bekezdés			2. cikk (10) bekezdés 2. cikk (11) bekezdés
3. cikk			3. cikk (1)–(8) bekezdés 3. cikk (9)–(13) bekezdés 3. cikk (14) és (15) bekezdés 3. cikk (16) és (17) bekezdés 3. cikk (18)–(28) bekezdés 3. cikk (29) és (30) bekezdés
	2. cikk b) és c) pont	2. cikk	
4. cikk			4. cikk
5. cikk			5. cikk (1)–(3) bekezdés 5. cikk (4) bekezdés
6. cikk (1) és (2) bekezdés			6. cikk (1) és (2) bekezdés
9. cikk (4) bekezdés			6. cikk (3) bekezdés
6. cikk (1) bekezdés, második albekezdés			6. cikk (4) bekezdés
6. cikk (3) bekezdés és II. melléklet			7. cikk (1) bekezdés
		4. cikk (2) bekezdés és 14. cikk (2) bekezdés	7. cikk (2) bekezdés

A 91/440/EGK irányelv	A 95/18/EK irányelv	A 2001/14/EK irányelv	Ezen irányelv
7. cikk (1), (3) és (4) bekezdés		6. cikk (1) bekezdés	8. cikk (1), (2) és (3) bekezdés 8. cikk (4) bekezdés
9. cikk (1) és (2) bekezdés			9. cikk (1) és (2) bekezdés
10. cikk (3) és (3a) bekezdés			10. cikk (1) és (2) bekezdés
10. cikk (3b) bekezdés			11. cikk (1), (2) és (3) bekezdés 11. cikk (4) bekezdés
10. cikk (3c) és (3e) bekezdés			11. cikk (5) és (6) bekezdés
10. cikk (3f) bekezdés			12. cikk (1)–(4) bekezdés 12. cikk (5) bekezdés
10b. cikk		5. cikk	13. cikk 14. cikk 15. cikk 16. cikk 17. cikk (1)–(4) bekezdés 18. cikk 19. cikk 20. cikk (1) bekezdés 20. cikk (2) bekezdés 20. cikk (3) bekezdés 21. cikk 22. cikk 23. cikk (1) bekezdés 23. cikk (2) és (3) bekezdés 24. cikk 25. cikk 26. cikk 27. cikk 28. cikk
	3. cikk 4. cikk (1)–(4) bekezdés 5. cikk 6. cikk 7. cikk (1) bekezdés Melléklet, I. rész 1. pont 8. cikk 9. cikk 4. cikk (5) bekezdés 10. cikk 11. cikk 15. cikk		
10. cikk (5) bekezdés		1. cikk (1) bekezdés, második albekezdés 3. cikk	

A 91/440/EGK irányelv	A 95/18/EK irányelv	A 2001/14/EK irányelv	Ezen irányelv
		4. cikk (1) és (3)–(6) bekezdés	29. cikk
		6. cikk (2)–(5) bekezdés	30. cikk
		7. cikk	31. cikk
		8. cikk	32. cikk
		9. cikk	33. cikk
		10. cikk	34. cikk
		11. cikk	35. cikk
		12. cikk	36. cikk
			37. cikk
		13. cikk	38. cikk
		14. cikk (1) és (3) bekezdés	39. cikk
		15. cikk	40. cikk
		16. cikk	41. cikk
		17. cikk	42. cikk
		18. cikk	43. cikk
		19. cikk	44. cikk
		20. cikk (1), (2) és (3) bekezdés	45. cikk (1), (2) és (3) bekezdés
			45. cikk (4) bekezdés
		20. cikk (4) bekezdés	45. cikk (5) bekezdés
		21. cikk	46. cikk
		22. cikk	47. cikk
		23. cikk	48. cikk
		24. cikk	49. cikk
		25. cikk	50. cikk

A 91/440/EGK irányelv	A 95/18/EK irányelv	A 2001/14/EK irányelv	Ezen irányelv
		26. cikk	51. cikk
		27. cikk	52. cikk
		28. cikk	53. cikk
		29. cikk	54. cikk
		30. cikk (1) bekezdés	55. cikk
		30. cikk (2) bekezdés	56. cikk (1) bekezdés
		31. cikk	57. cikk
12. cikk			58. cikk
14a. cikk		33. cikk (1), (2) és (3) bekezdés	59. cikk
			60. cikk
		34. cikk (2) bekezdés	61. cikk
11a. cikk		35. cikk (1), (2) és (3) bekezdés	62. cikk
10. cikk (9) bekezdés			63. cikk
		38. cikk	64. cikk
			65. cikk
	17. cikk	39. cikk	66. cikk
16. cikk	18. cikk	40. cikk	67. cikk
			I. melléklet
		II. melléklet	II. melléklet
	Melléklet		III. melléklet
		I. melléklet	IV. melléklet
			V. melléklet
			VI. melléklet
		III. melléklet	VII. melléklet
			VIII. melléklet

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2012/35/EU IRÁNYELVE

(2012. november 21.)

a tengerészek képzésének minimumszintjéről szóló 2008/106/EK irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 100. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A tengerészek képzését és képesítését a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) keretében elfogadott, a tengerészek képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló 1978. évi nemzetközi egyezmény (a továbbiakban: az STCW-egyezmény) szabályozza, amely 1984-ben lépett hatályba, majd 1995-ben jelentősen módosították.
- (2) Az STCW-egyezményt először a tengerészek képzésének minimumszintjéről szóló, 1994. november 22-i 94/58/EK tanácsi irányelv ⁽³⁾ építette be az uniós jogba. Ezt követően a tengerészek képzésére és képesítésére vonatkozó uniós szabályokat az STCW-egyezmény későbbi módosításainak megfelelően kiigazították, és

közös uniós mechanizmust hoztak létre a harmadik országok tengerészeinek képzési és képesítési rendszereinek elismerésére. Az e témára vonatkozó uniós szabályokat – átdolgozás révén – a 2008/106/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ tartalmazza.

- (3) Az STCW-egyezmény részes államainak 2010-ben Manilában tartott konferenciáján számos jelentős módosítást hajtottak végre az egyezményen (a továbbiakban: a manilai módosítások), mégpedig a bizonyítványokkal kapcsolatos csalások megelőzése tekintetében, az egészségügyi követelmények területén, a – többek között a kalóztámadásokra és fegyveres rablásokra vonatkozó – biztonsági képzés kapcsán és a technológiai témájú kérdésekben folytatott képzés tekintetében. A manilai módosítások szakképzett tengerészekre vonatkozó követelményeket is bevezettek, továbbá olyan új szakmai profilokat is létrehozottak, mint az elektrotechnikus tisztéké.
- (4) Valamennyi tagállam részes fele az STCW-egyezménynek, és egyikük sem kifogásolta a manilai módosításokat az erre a célra előirányzott eljárás keretében. A tagállamoknak ezért össze kell hangolniuk nemzeti szabályait a manilai módosításokkal. Ennek során el kell kerülni, hogy a tagállamok nemzetközi és uniós kötelezettségvállalásai között ellentét alakuljon ki. Ezen túlmenően a hajózás globális jellegére való tekintettel a tengerészek képzésére és képesítésére vonatkozó uniós szabályokat összhangban kell tartani a nemzetközi szabályokkal. Ezért a 2008/106/EK irányelv több rendelkezését is módosítani kell annak érdekében, hogy azok tükrözzék a manilai módosításokat.
- (5) A jobb tengerészképzés keretében ezért olyan megfelelő elméleti és gyakorlati képzést kell biztosítani, amely garantálja, hogy a tengerészek kellő képesítéssel rendelkezzenek a biztonsági és védelmi előírások betartásához, és képesek legyenek válaszolni a veszélyekre és a vészhelyzetekre.
- (6) A minőségi szabványokat és minőségbiztosítási rendszereket adott esetben a szakoktatás és szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének létrehozásáról szóló, 2009. június 18-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás ⁽⁵⁾, valamint a tagállamok által elfogadott kapcsolódó intézkedések figyelembevételével kell kidolgozni és végrehajtani.

⁽¹⁾ HL C 43., 2012.2.15., 69. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2012. október 23-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2012. november 13-i határozata.

⁽³⁾ HL L 319., 1994.12.12., 28. o.

⁽⁴⁾ HL L 323., 2008.12.3., 33. o.

⁽⁵⁾ HL C 155., 2009.7.8., 1. o.

- (7) Az európai szociális partnerek megállapodtak a tengerészekre alkalmazandó minimális pihenőidőről, és e megállapodás végrehajtása céljából a Tanács elfogadta az 1999/63/EK irányelvet⁽¹⁾. Az említett irányelv lehetővé teszi kivételek engedélyezését a tengerészekre alkalmazandó minimális pihenőidő alól. A kivételek engedélyezésének lehetőségét azonban a maximális időtartam, a gyakoriság és a hatály vonatkozásában korlátozni kell. A manilai módosítások célja többek között az volt, hogy az őrszolgálatot teljesítő személyzet, valamint a biztonsági, védelmi és környezetszennyezés-megelőzési feladatra kijelölt tengerészek minimális pihenőidejére vonatkozó kivételek tekintetében objektív korlátozásokat határozzon meg a kimerültség megelőzése érdekében. A manilai módosításokat a 2009/13/EK irányelvvel⁽²⁾ módosított 1999/63/EK irányelvvel való összhangot biztosító módon kell beépíteni a 2008/106/EK irányelvbe.
- (8) A tengerészek élet- és munkafeltételeire vonatkozó minimumszabályok megállapításának fontosságát elismerve a 2009/13/EK irányelv a benne foglaltaknak megfelelően a 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezmény hatálybalépésének napján lép hatályba.
- (9) A 2008/106/EK irányelv tartalmaz egy, a harmadik országok tengerészei képzési és képesítési rendszereinek elismerésére vonatkozó mechanizmust is. Az elismerést a Bizottság nyújtja egy olyan eljárás keretében, amelyben a Bizottságot az 1406/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁾ létrehozott Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) és a 2009/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁴⁾ létrehozott, a tengeri közlekedés biztonságával és a hajókról történő szennyezés megelőzésével foglalkozó bizottság segíti. A szóban forgó eljárás alkalmazása során szerzett tapasztalat azt mutatja, hogy azt módosítani kell, mégpedig a bizottsági határozat elfogadására megállapított határidő tekintetében. Mivel az elismeréshez szükség van az Ügynökség általi vizsgálatra, amelyet ütemezni kell és végre kell hajtani, és amely az esetek többségében az érintett harmadik ország által az STCW-egyezmény követelményei szerint végzendő jelentős kiigazításokkal jár, a teljes folyamat nem valósítható meg három hónap alatt. A tapasztalatok alapján e tekintetben a tizenhét hónapos időtartam reálisabbnak tűnik. A bizottsági határozat elfogadására megállapított határidőt ezért ennek megfelelően módosítani kell, míg a kérelmező tagállam számára a rugalmasság fenntartása érdekében fenn kell tartani azt a lehetőséget, hogy a harmadik ország STCW-rendszerét átmenetileg elismerje. Mindemellett a tengerészek bizonyítványainak a 2008/106/EK irányelv értelmében vett elismerése tekintetében nem alkalmazandóak a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽⁵⁾ a szakmai képesítések elismerésére vonatkozóan meghatározott rendelkezések.
- (10) Az európai tengerészekre vonatkozóan rendelkezésre álló statisztikák hiányosak és gyakran pontatlanok, ami megnehezíti a politikai döntéshozatalt ebben az ágazatban. A tengerészek képzésére vonatkozó részletes adatok nem oldják meg teljes egészében ezt a problémát, de egyértelműen segítséget jelentenek. Az STCW-egyezmény értelmében a részes felek kötelesek nyilvántartást vezetni valamennyi bizonyítványról és érvényesítésről, valamint a vonatkozó újraterjesztésekről, illetve az azokat érintő egyéb intézkedésekről. A tagállamok kötelesek nyilvántartást vezetni a kiadott bizonyítványokról és érvényesítésekről. Annak érdekében, hogy a lehető legteljesebb információ álljon rendelkezésre az európai foglalkoztatottsági helyzetéről, a tagállamok számára – kizárólag a tagállami és bizottsági politikai döntéshozatal megkönnyítése érdekében – elő kell írni, hogy küldjék meg a Bizottságnak a tengerészek képesítő bizonyítványairól vezetett nyilvántartásaikban már szereplő egyes információkat. Ezeket az információkat csak statisztikai elemzés céljából kell közölni, és nem használhatók fel igazgatási, jogi vagy ellenőrzési céllal. Ezen információknak meg kell felelniük az Unió adatvédelmi előírásainak, ezért a 2008/106/EK irányelvbe erre vonatkozó rendelkezést kell beilleszteni.
- (11) Az ilyen információk elemzésének eredményeit a munkaerő-piaci trendekhez való előzetes alkalmazkodásra kell felhasználni annak érdekében, hogy a tengerészek jobban megtervezhessék karrierjüket, és igénybe vehessék a számukra rendelkezésre álló szakoktatási és szakképzési lehetőségeket. Az ilyen eredmények a szakoktatás és -képzés javításának elősegítésére is felhasználhatók.

⁽¹⁾ A Tanács 1999/63/EK irányelve (1999. június 21.) az Európai Közösség Hajótulajdonosainak Szövetsége (ECSA) és a Közlekedési Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége az Európai Unióban (FST) között, a tengerészek munkaidejének szervezésére vonatkozóan kötött megállapodásról – Melléklet: Európai Megállapodás a tengerészek munkaidejének szervezéséről (HL L 167., 1999.7.2., 33. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2009/13/EK irányelve (2009. február 16.) az Európai Közösség Hajótulajdonosainak Szövetsége (ECSA) és az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) között létrejött, a 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezmény alapján kötött megállapodás végrehajtásáról (HL L 124., 2009.5.20., 30. o.).

⁽³⁾ HL L 208., 2002.8.5., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 324., 2002.11.29., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 255., 2005.9.30., 22. o.

- (12) A tengerész szakmára vonatkozó adatoknak a szakma és a technológia fejlődésével összhangban történő gyűjtése érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a 2008/106/EK irányelv V. mellékletének kiigazításaira vonatkozóan. Az ilyen felhatalmazáson alapuló jogi aktusok használatát olyan esetekre kell korlátozni, amikor az STCW-egyezmény és -szabályzat módosításai miatt változtatásokat kell tenni az említett mellékletben. Ezenkívül az ilyen felhatalmazáson alapuló jogi aktusok nem módosíthatják az említett mellékletnek az adatok névtelenségére vonatkozó rendelkezéseit. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (13) Az uniós hajózási ágazat magas fokú tengerészeti szakismeretekkel rendelkezik, ami nagyban hozzájárul versenyképességéhez. A tengerészképzés minősége fontos ezen ágazat versenyképességéhez és ahhoz, hogy a tengerészeti szakmák vonzóvá váljanak az európaiak és különösen a fiatalok számára.
- (14) A tengerészképzés minőségének fenntartása érdekében javítani kell a képesítő és a jártassági bizonyítványokkal kapcsolatos csálások megelőzését szolgáló intézkedések hatékonyságát.
- (15) A 2008/106/EK irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottság végrehajtási hatáskört kapott a tengerészek képzése és képesítése területén. Ugyanezen okból a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni azokkal a tengerészekre vonatkozó statisztikai adatokkal kapcsolatban is, amelyeket a tagállamoknak a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk. Ezeket a hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (16) A 2008/106/EK irányelv V. mellékletében említett statisztikai adatok megfelelő kezelésének biztosításához szükséges technikai követelmények, valamint a harmadik országok STCW-rendszereinek elismerésével és az elismerések visszavonásával kapcsolatos végrehajtási határozatok elfogadására a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.
- (17) A manilai módosítások 2012. január 1-jén hatályba léptek, ugyanakkor átmeneti szabályokat lehet alkalmazni 2017. január 1-jéig. Az új szabályokra való zökkenőmentes áttérés érdekében ennek az irányelvnek a manilai módosításokban megállapítottakkal azonos átmeneti szabályokat kell tartalmaznia.
- (18) Az IMO Tengerészeti Biztonsági Bizottsága a 89. ülészakán megállapította, hogy pontosításokra van szükség a manilai módosítások végrehajtását illetően, figyelembe véve az azokban megállapított átmeneti szabályokat és az STCW-konferencia 4. határozatát, amely elismeri annak szükségességét, hogy a részes felek 2017. január 1-jéig teljes mértékben megfeleljenek az új szabályoknak. E pontosítást az STCW.7/Circ. 16. és az STCW.7/Circ. 17. sz. IMO-körlevél tartalmazta. Az SCTW.7/Circ. 16. sz. körlevél kimondja, hogy nem lehet 2017. január 1-jét meghaladó időre meghosszabbítani az újraérvényesített bizonyítványok érvényességét azon tengerészek esetében, akik bizonyítványait az STCW-egyezmény azon rendelkezéseivel összhangban állították ki, amelyek közvetlenül 2012. január 1. előtt voltak alkalmazandóak, és akik nem feleltek meg a manilai módosításokban szereplő előírásoknak, valamint akik 2013. július 1. előtt kezdték meg elismert tengeri szolgálatukat, elismert oktatási és képzési programjukat vagy elismert képzési tanfolyamukat.
- (19) Az európai tengerészek versenyképességének megőrzése, valamint a hajók fedélzeti biztonságának a korszerű képzések révén való fenntartása érdekében ki kell küszöbölni a további késedelmeket az STCW-egyezmény manilai módosításainak az uniós jogba foglalását illetően.
- (20) Annak érdekében, hogy a manilai módosítások az Unión belül egységesen kerüljenek végrehajtásra, tanácsos, hogy a tagállamok ezen irányelv átültetése során figyelembe vegyék az STCW.7/Circ. 16. és az STCW.7/Circ. 17. sz. IMO-körlevélben szereplő iránymutatásokat.
- (21) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a tengerészek képzésére és képesítésére vonatkozó hatályos uniós szabályoknak a nemzetközi szabályokhoz való igazítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az intézkedés léptéke vagy hatása miatt az uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

⁽¹⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

(22) A 2008/106/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2008/106/EK irányelv módosításai

A 2008/106/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) a 18. és 19. pont helyébe a következő szöveg lép:

„18. Rádiószabályzat: a módosított nemzetközi távközlési egyezményhez csatolt, vagy ahhoz csatoltnak tekintett rádiószabályzat;

19. személyszállító hajó: az Életbiztonság a tengeren tárgyú, módosított 1974. évi nemzetközi egyezményben (SOLAS 74) meghatározott hajó;”

b) a 24. pont helyébe a következő szöveg lép:

„24. STCW-szabályzat: a tengerészek képzéséről, képzéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló, módosított (STCW) szabályzat, amelyet a szerződő felek az 1995. évi konferencia 2. határozatával fogadtak el;”

c) a 27. pontot el kell hagyni;

d) a 28. pont helyébe a következő szöveg lép:

„28. tengeri szolgálat: a képesítő bizonyítvány, a jártassági bizonyítvány vagy más, képzést igazoló dokumentum kiadása vagy újraérvényesítése szempontjából releváns, hajón töltött szolgálat;”

e) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„32. GMDSS-rádiókezelő: az I. melléklet IV. fejezetében foglaltaknak megfelelően képzett személy;

33. ISPS-szabályzat: a SOLAS 74 szerződő kormányai konferenciájának 2. határozatával, 2002. december 12-én elfogadott, a hajók és kikötőlétesítmények védelmére vonatkozó nemzetközi szabályzat mindenkor hatályos változata;

34. a hajó védelmi tisztje: a hajón tartózkodó és a parancsnoknak elszámolási kötelezettséggel tartozó olyan személy, akit a társaság a hajó védelméért felelősként nevezett ki, beleértve a hajó védelmi tervének végrehajtását és kezelését, valamint a társaság védelmi tisztjével és a kikötőlétesítmény védelmi tisztjével való kapcsolattartást;

35. védelmi feladatok: a hajón ellátandó valamennyi védelmi feladat és kötelezettség a módosított SOLAS 74 XI/2. fejezetében és az ISPS-szabályzatban meghatározottak szerint;

36. képesítő bizonyítvány: az I. melléklet II., III., IV. vagy VII. fejezetében foglaltaknak megfelelően, parancsnokok, tisztek és GMDSS-rádiókezelők számára kiadott és érvényesített bizonyítvány, amely feljogosítja jogszerű tulajdonosát arra, hogy a benne meghatározott felelősségi szint szerinti minőségben szolgáljon és töltsön be feladatköröket;

37. jártassági bizonyítvány: tengerész részére kiadott, a képesítő bizonyítványtól eltérő bizonyítvány, amely a képzés, a képzések vagy a tengeri szolgálat tekintetében igazolja ezen irányelv vonatkozó követelményeinek teljesítését;

38. igazoló okmány: a képesítő és a jártassági bizonyítványtól eltérő, az ezen irányelv vonatkozó követelményei teljesítésének megállapításához használt dokumentum;

39. elektrotechnikus tiszt: az I. melléklet III. fejezetében foglaltaknak megfelelően képzett tiszt;

40. szakképzett fedélzeti tengerész: az I. melléklet II. fejezetében foglaltaknak megfelelően képzett személyzeti állományú személy;

41. szakképzett gépészeti tengerész: az I. melléklet III. fejezetében foglaltaknak megfelelően képzett személyzeti állományú személy;

42. elektrotechnikus személyzeti állományú tengerész: az I. melléklet III. fejezetében foglaltaknak megfelelően képzett személyzeti állományú személy.”

2. A 3. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. cikkben említett hajókon szolgáló tengerészek képzése legalább az STCW-egyezményben megállapított, az ezen irányelv I. mellékletében szereplő követelményeknek megfelelően, és e tengerészek rendelkezzenek az 1. cikk 36. és 37. pontjában meghatározott bizonyítványokkal és/vagy az 1. cikk 38. pontjában meghatározott igazoló okmánnyal.”

3. A 4. cikket el kell hagyni.

4. Az 5. cikk a következőképpen módosul:

a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„Képesítő bizonyítványok, jártassági bizonyítványok és érvényesítések”;

b) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy csak azon jelöltek részére adjanak ki képesítő bizonyítványt és jártassági bizonyítványt, akik megfelelnek e cikk követelményeinek.”;

c) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A képesítő bizonyítványokat és a jártassági bizonyítványokat az STCW-egyezmény melléklete I/2. szabályának (3) bekezdésével összhangban kell kiadni.”;

d) A szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A képesítő bizonyítványokat kizárólag a tagállamok adhatják ki, a szükséges igazoló okmányok hitelességének és érvényességének ellenőrzését követően és az e cikkben megállapított rendelkezésekkel összhangban.”;

e) az (5) bekezdés vége a következő mondattal egészül ki:

„A képesítő bizonyítványoknak és a jártassági bizonyítványoknak a parancsnokok és tisztek részére az I. melléklet V/1-1. és V/1-2. szabályában foglaltaknak megfelelő kiadását igazoló érvényesítések csak akkor adhatók ki, ha az STCW-egyezményben és az ezen irányelvben meghatározott valamennyi követelmény teljesül.”;

f) a (6) és a (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) Az a tagállam, amely az STCW-egyezmény melléklete V/1-1. és V/1-2. szabályában foglaltaknak megfelelően parancsnokok és tisztek részére kiadott képesítő vagy jártassági bizonyítványt ismer el az ezen

irányelv 19. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárás keretében, e bizonyítványt – elismerésének igazolása céljából – csak azt követően érvényesíti, hogy megbizonyosodott a bizonyítvány hitelességéről és érvényességéről. Az érvényesítésnek az STCW-szabályzat A-I/2. szakaszának (3) bekezdése szerinti formát kell követnie.

(7) Az (5) és (6) bekezdésben említett érvényesítések:

a) külön okmányként kiadhatók;

b) kizárólag a tagállamok által adhatók ki;

c) mindegyike egyedi számot kap, kivéve a képesítő bizonyítvány kiadását igazoló érvényesítéseket, mivel ezek ugyanazt a számot kaphatják, mint az érintett képesítő bizonyítvány, feltéve, hogy az a szám egyedi; valamint

d) mindegyike lejár, amint az STCW-egyezmény melléklete V/1-1. és V/1-2. szabályában foglaltaknak megfelelően parancsnokok és tisztek részére kiadott érvényesített képesítő vagy jártassági bizonyítványok érvényessége lejár, vagy azokat a kiadó tagállam vagy harmadik ország visszavonja, felfüggeszti vagy érvényteleníti, illetve a kiadástól számított öt éven belül minden esetben.”;

g) a cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(11) A képesítésre pályázó jelöltnak kielégítően igazolnia kell:

a) személyazonosságát;

b) azt, hogy életkora eléri a kérelmezett képesítő vagy jártassági bizonyítványhoz az I. mellékletben megállapított szabályokban előírt korhatárt;

c) azt, hogy megfelel az STCW-szabályzat A-I/9. szakaszában meghatározott egészségügyi alkalmassági követelményeknek;

d) azt, hogy teljesítette a kérelmezett képesítő vagy jártassági bizonyítványhoz szükséges tengeri szolgálatot és az arra vonatkozó kötelező képzést az I. mellékletben megállapított szabályok szerint; valamint

e) azt, hogy megfelel az I. mellékletben megállapított szabályokban előírt, azon szolgálati minőségre, feladatkörökre és szintekre vonatkozó alkalmassági követelményeknek, amelyeket a képesítő bizonyítvány érvényesítésébe be kell jegyezni.

Ez a bekezdés nem alkalmazandó az érvényesítéseknek az STCW-egyezmény I/10. szabályának értelmében történő elismerésére.

(12) Minden tagállam vállalja, hogy:

- a) nyilvántartást vagy nyilvántartásokat vezet a parancsnokok és tisztek, illetve adott esetben a személyzeti állomány számára kiadott valamennyi képesítő bizonyítványról és jártassági bizonyítványról, illetve érvényesítéséről, azok kiadásáról, lejártáról, újraérvényesítéséről, felfüggesztéséről, érvénytelenítéséről, bejelentett elvesztéséről vagy megsemmisüléséről, valamint a kiadott felmentésekről;
- b) hozzáférést biztosít a képesítő bizonyítványok, az érvényesítések és a felmentések státusára vonatkozó információkhoz más tagállamok és az STCW-egyezmény más szerződő felei, valamint olyan társaságok számára, amelyek kérik az STCW-egyezmény I. melléklete V/1-1. és V/1-2. szabályában foglaltaknak megfelelően parancsnokok és tisztek részére kiadott olyan képesítő bizonyítványok és/vagy bizonyítványok hitelességének és érvényességének ellenőrzését, amelyeket az STCW-egyezmény I/10. szabályának megfelelő elismerést kérő vagy hajón való alkalmazást kereső tengerészek mutattak be.

(13) 2017. január 1-jétől a (12) bekezdés b) pontjának megfelelően rendelkezésre bocsátandó információkat elektronikus úton hozzáférhetővé kell tenni.”

5. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„5a. cikk

Információnyújtás a Bizottság számára

Minden tagállam – kizárólag statisztikai elemzés céljából, és csak a tagállamok és a Bizottság által a szakpolitikai döntéshozatal céljára történő felhasználásra – évente hozzáférést biztosít a Bizottság számára az ezen irányelv V. mellékletében szereplő, a képesítő bizonyítványokra és a képesítő bizonyítványok elismerését tanúsító érvényesítésekre vonatkozó információkhoz. A tagállamok ugyanezen célokból – önkéntes alapon – hozzáférést biztosíthatnak a Bizottság számára az STCW-egyezmény mellékletének II., III. és VII. fejezetének megfelelően a személyzeti állomány részére kiadott jártassági bizonyítványokra vonatkozó információkhoz.”

6. A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A tagállam – az olyan hajók tekintetében, amelyekre az STCW-egyezmény part menti utakon történő hajózást, és azon belül a más tagállamok vagy

az STCW-egyezmény más részes feleinek partjainál lévő utakon történő hajózást is szabályozó rendelkezései vonatkoznak – megállapodást köt az érintett tagállammal vagy részes féllel, amelyben az érintett kereskedelmi területeket és az egyéb vonatkozó rendelkezéseket egyaránt részletesen meghatározza.”;

b) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(3a) A valamely tagállam vagy az STCW-egyezmény valamely részes fele által saját meghatározott part menti hajóútszakaszok határain belüli érvényességgel, tengerészek részére kiadott képesítő bizonyítványokat egy másik tagállam elfogadhatja a saját meghatározott part menti hajóútszakaszainak határain belüli szolgálatra vonatkozóan, feltéve, hogy az érintett tagállamok vagy részes felek megállapodást kötnek, amelyben részletesen meghatározzák az érintett kereskedelmi területeket és a szolgálat egyéb vonatkozó feltételeit.

(3b) A part menti utakon történő hajózást meghatározó tagállamok e cikk követelményeivel összhangban:

- a) kötelesek betartani a part menti hajóútszakaszokra irányadó, az STCW-szabályzat A-I/3. szakaszában meghatározott alapelveket;
- b) az 5. cikknek megfelelően kiadott érvényesítésekbe kötelesek belefoglalni a part menti hajóútszakaszok határait.”

7. A 8. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak és hajtanak végre a kiadott bizonyítványokkal és érvényesítésekkel kapcsolatos csalás és más jogellenes gyakorlat megakadályozása érdekében, valamint azokra vonatkozóan hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítanak meg.”

8. A 9. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) és a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok megállapítják azokat a folyamatokat és eljárásokat, amelyek az általuk kiadott képesítő bizonyítványok, jártassági bizonyítványok vagy érvényesítések tulajdonosai által a képesítő vagy jártassági bizonyítványukhoz kapcsolódó kötelezettségeik teljesítése során tanúsított – a tengeren az élet vagy tulajdon, illetve a tengeri környezet közvetlen veszélyeztetésével járó – hozzá nem értés, tevékenység, mulasztás vagy a biztonság veszélyeztetése eseteinek részlehajlás nélküli kivizsgálásához szükségesek, valamint azokat a folyamatokat és eljárásokat, amelyek az említett képesítő vagy jártassági bizonyítványok ilyen okból való visszavonására, felfüggesztésére vagy érvénytelenítésére, valamint a csalások megelőzése érdekében alkalmazandók.

(2) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak és hajtanak végre a kiadott képesítő bizonyítványokkal, jártassági bizonyítványokkal és érvényesítésekkel kapcsolatos csalások és egyéb jogellenes gyakorlatok megakadályozása érdekében.”;

- b) a (3) bekezdésben a bevezető szöveg helyébe a következő szöveg lép:

„Szankciókat és fegyelmi intézkedéseket azokban az esetekben kell előírni és végrehajtani, amikor:”.

9. A 10. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés a következőképpen módosul:

- i. az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) a nem kormányzati egységek vagy szervek által végzett minden képzési, alkalmasság-felmérési, képesítési (egészségügyi alkalmassági képesítéssel együtt), érvényesítési és újraérvényesítési tevékenység minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatos ellenőrzés tárgyát képezze, így biztosítva a kijelölt célok elérését, beleértve az oktatók és vizsgáztatók képzettségére és jártasságára vonatkozókat is, összhangban az STCW-szabályzat A-I/8. szakaszával;”

- ii. a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) amennyiben állami egységek vagy szervek végzik e tevékenységeket, az STCW-szabályzat A-I/8. szakaszával összhangban minőségbiztosítási rendszer álljon rendelkezésre;”

- iii. a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) az oktatási és képzési célkitűzések, illetve az ezekhez kapcsolódó, elérendő alkalmassági szint minőségi szabványai világosan meg legyenek határozva, illetve, hogy meg legyenek szabva az STCW-egyezményben előírt vizsgákhoz és értékelésekhez tartozó megfelelő tudás-, ismeret- és készségszintek;”

- b) a (2) bekezdés a következő ponttal egészül ki:

„d) a minőségbiztosítási rendszer az STCW-egyezmény és -szabályzat valamennyi vonatkozó rendelkezését és azok módosításait is magában foglalja. A tagállamok e rendszerbe beépíthetik ennek az irányelvnek a többi alkalmazandó rendelkezését is.”

- c) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A (2) bekezdés szerint elvégzett minden egyes értékelésről az érintett tagállam az értékelés befejezésétől számított hat hónapon belül – az STCW-szabályzat A-I/7. szakaszában meghatározott formátummal összhangban – jelentést küld a Bizottságnak.”

10. A 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„11. cikk

Egészségügyi követelmények

(1) Minden tagállam kidolgozza a tengerészekre vonatkozó egészségügyi alkalmassági követelményeket és az egészségügyi alkalmassági bizonyítvány kiadására vonatkozó eljárásokat, összhangban az e cikkben és az STCW-szabályzat A-I/9. szakaszában foglaltakkal, adott esetben figyelembe véve az STCW-szabályzat B-I/9. szakaszát.

(2) Az STCW-szabályzat A-I/9. szakaszában foglaltaknak megfelelően minden tagállam biztosítja, hogy a tengerészek egészségügyi alkalmasságának felméréseért felelős személyek az érintett tagállam által a tengerészek orvosi vizsgálata céljára elismert orvosok legyenek.

(3) Minden, az STCW-egyezmény rendelkezései szerint kiadott képesítő bizonyítvánnyal vagy jártassági bizonyítvánnyal rendelkező tengeren szolgáló tengerésznek az e cikkben és az STCW-szabályzat A-I/9. szakaszában foglaltaknak megfelelően kiadott, érvényes egészségügyi alkalmassági bizonyítvánnyal is rendelkeznie kell.

(4) Az egészségügyi alkalmassági bizonyítványt kérelmező jelölteknek meg kell felelniük a következő feltételeknek:

- a) a 16. életévüket betöltötték;

- b) a személyazonosságukat kielégítően igazolják; valamint

- c) megfelelnek a szóban forgó tagállam által megállapított egészségügyi alkalmassági követelményeknek.

(5) Az egészségügyi alkalmassági bizonyítványok legfeljebb két évig érvényesek, kivéve, ha a tengerész 18. életévét még nem töltötte be, amely esetben az érvényesség maximális időtartama 1 év.

(6) Ha az egészségügyi alkalmassági bizonyítvány érvényessége egy hajóút során jár le, akkor az STCW-egyezmény mellékletében foglalt I/9. szabály alkalmazandó.

(7) Sürgős esetekben a tagállam engedélyezheti a tengeresz számára, hogy érvényes egészségügyi alkalmassági bizonyítvány nélkül teljesítsen szolgálatot. Ilyen esetekben az STCW-egyezmény mellékletében foglalt I/9. szabály alkalmazandó.”

11. A 12. cikk a következőképpen módosul:

a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„A képesítő bizonyítványok és a jártassági bizonyítványok újraérvényesítése”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A tartályhajókon teljesített tengeri szolgálat folytatása érdekében minden parancsnoknak és tisztnek meg kell felelnie az e cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, továbbá öt évnél nem hosszabb időközönként igazolnia kell, hogy az STCW-szabályzat A-I/11. szakaszának (3) bekezdésével összhangban továbbra is rendelkezik a tartályhajókon szükséges szakmai alkalmassággal.”;

c) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A 2017. január 1-jéig kiadott képesítő bizonyítványok esetében minden tagállam összehasonlítja a jelöltektől megkövetelt alkalmassági követelményeket azokkal, amelyeket a vonatkozó képesítő bizonyítványhoz az STCW-szabályzat A. része ír elő, és eldönti, hogy az ilyen bizonyítványok tulajdonosai számára előírja-e a megfelelő ismétlődő vagy korszerűsítő képzést vagy felmérést.”;

d) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A parancsnokok, a tisztek és a rádiókezelők tudásának korszerűsítése céljából minden tagállam – a 14. cikk (3) bekezdésének b) pontjában és 18. cikkében foglaltak tiszteletben tartása mellett – biztosítja, hogy a tengeri életbiztonságra, a védelemre és a tengeri környezet védelmére vonatkozó nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket érintő legújabb módosítások szövege hozzáférhető legyen a lobogóját viselni jogosult hajók számára.”

12. A 13. cikk (2) bekezdését el kell hagyni.

13. A 14. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következő pontokkal egészül ki:

„f) a társaság bármely hajóján alkalmazott tengerészek részt vettek az STCW-egyezmény követelményeinek megfelelő ismétlődő és korszerűsítő képzéseken;

g) a társaság hajóinak fedélzetén mindenkor hatékony szóbeli kommunikáció folyik a módosított SOLAS 74 V. fejezete 14. szabályának (3) és (4) bekezdésével összhangban.”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A társaságok biztosítják, hogy a ro-ro személyszállító hajóikon szolgáló parancsnokok, tisztek és a meghatározott feladatokra és feladatkörre kijelölt egyéb személyzet – az STCW-szabályzat B-I/14. szakaszában foglalt útmutatás figyelembevételével – elvégezték az ellátandó szolgálatnak, feladatnak és felelősségi körnek megfelelő képességek elsajátítását célzó képzéseket.”

14. A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„15. cikk

Szolgálatra való alkalmasság

(1) A kimerültség megelőzése érdekében a tagállamok:

a) a (3)–(13) bekezdéssel összhangban pihenőidőszakokat határoznak meg és érvényesítenek az őrszolgálatot ellátó személyzet, valamint a biztonsági, védelmi és környezet-szennyezés-megelőzési feladatra kijelölt személyzet számára;

b) megkövetelik az őrszolgálati rend olyan kialakítását, hogy az őrszolgálati személyzet hatékonyságát kimerültség ne akadályozza, és a szolgálat szervezése oly módon történjen, hogy az út kezdetén szolgáló első őrszolgálat és az azt követő őrszolgálati váltások megfelelően kipihentek és egyéb szempontból is alkalmasak legyenek a szolgálat ellátására.

(2) A tagállamok a kábítószer- és alkoholfogyasztás megelőzése érdekében biztosítják, hogy megfelelő intézkedések történjenek az e cikkben meghatározott rendelkezésekkel összhangban.

(3) A tagállamoknak figyelembe kell venniük a – különösen a hajó biztos és biztonságos üzemeltetésére kiterjedő feladatokat ellátó – tengerészek kimerültségéből fakadó veszélyt.

(4) Minden olyan személy részére, aki őrszolgálati tisztként szolgál vagy az őrszolgálat személyzeti állományú tagja, valamint akiket biztonsági, környezetszennyezés-megelőzési és védelmi feladatokra jelöltek ki, legalább a következő pihenőidőt kell biztosítani:

a) bármely 24 órás időszakban 10 óra pihenőidőt; valamint

b) bármely hétnapos időszakban 77 óra pihenőidőt.

(5) A pihenőidőt legfeljebb két szakaszra lehet osztani, amelyek közül az egyiknek legalább hat óra hosszúságúnak kell lennie, az egymást követő pihenőidőszakok közötti szünet pedig nem haladhatja meg a 14 órát.

(6) A pihenőidőszakra vonatkozóan a (4) és (5) bekezdésben előírt követelményeket nem kell betartani veszélyhelyzet vagy más, magasabb prioritású üzemeltetési körülmény esetén. A riadókat, tűzvédelmi és mentőcsónakgyakorlatokat, valamint a nemzeti törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések és a nemzetközi jogi aktusok által előírt gyakorlatokat úgy kell végrehajtani, hogy a legkevésbé zavarják a pihenőidőszakokat, és ne okozzanak kimerültséget.

(7) A tagállamoknak elő kell írniuk, hogy az őrszolgálati beosztás könnyen hozzáférhető helyen legyen kifüggesztve. A beosztást szabványos formátumban kell elkészíteni a hajó munkanyelvén vagy munkanyelvein és angol nyelven.

(8) Készség esetén, például ha az egyik géptér felügyelet nélkül áll, a tengerész számára megfelelő kiegyenlítő pihenőidőszakot kell biztosítani, amennyiben a rendes pihenőidőszakot szolgálatba hívás zavarja meg.

(9) A tagállamoknak elő kell írniuk, hogy a tengerészek napi pihenőidejének nyilvántartását szabványosított formátumban vezessék, a hajó munkanyelvén vagy munkanyelvein és angol nyelven, így lehetővé téve az e cikknek való megfelelés nyomon követését és ellenőrzését. A tengerészek az őket érintő bejegyzésekről másolatot kapnak, amelyet a parancsnoknak, vagy a parancsnok által meghatalmazott személynek és a tengerészeknek érvényesítenie kell.

(10) A (3)–(9) bekezdésben megállapított szabályoktól eltérve a hajó parancsnoka jogosult a tengerész számára bármilyen olyan munkaidőt előírni, amely a hajó, a hajón lévő személyek vagy a rakomány közvetlen biztonságához, illetve a tengeren veszélybe került más hajóknak vagy személyeknek való segítségnyújtás céljából szükséges. Ennek megfelelően a parancsnok felfüggesztheti a pihenőidőre vonatkozó beosztást, és a tengerész számára a normális helyzet visszaállításáig bármilyen szükséges munkaidőt előírhat. A normális helyzet visszaállítását követően – amilyen hamar ésszerűen lehetséges – a parancsnok gondoskodik arról, hogy azoknak a tengerészeknek, akik a beosztás szerinti pihenőidőszakban szolgálatot teljesítettek, megfelelő pihenőidő álljon a rendelkezésére.

(11) A munkavállalók egészségének és biztonságának védelmére vonatkozó általános alapelvek megfelelő tiszteletben tartásával és az 1999/63/EK irányelvvel összhangban a tagállamok nemzeti törvényeik, rendelkezéseik vagy az illetékes hatóságokra vonatkozóan előírt eljárásaik révén engedélyezhetnek vagy nyilvántartásba vehetnek olyan kollektív

szerződéseket, amelyek lehetővé teszik az ezen cikk (4) bekezdésének b) pontjában és az (5) bekezdésében előírt kötelező pihenőidő alóli kivételeket, feltéve, hogy a pihenőidő bármely hétnapos időszak során legalább 70 óra, és tiszteletben tartják az ezen cikk (12) és a (13) bekezdésében foglalt korlátozásokat. Az ilyen kivételek alkalmazásában a lehető legnagyobb mértékben követni kell az előírt követelményeket, de azokban gyakoribb vagy hosszabb időtartamú szabadságok vehetők figyelembe, illetve az őrszolgálatot ellátó vagy rövid utakon közlekedő hajókon szolgálatot teljesítő tengerészek számára kiegyesítő pihenőidők biztosíthatók. A kivételeknek a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük az STCW-szabályzat B-VIII/1. szakaszában a kimerültség megelőzésére vonatkozóan meghatározott útmutatást. Az ezen cikk (4) bekezdésének a) pontjában említett minimális pihenőidő alól nem engedélyezhetők kivételek.

(12) A (4) bekezdés b) pontjában előírt heti pihenőidőszak alóli, a (11) bekezdésben említett kivételek legfeljebb két egymást követő hétre engedélyezhetők. A hajó két olyan időszak közötti szünet, amikor kivételt alkalmaznak, nem lehet kevesebb, mint a kivétel időtartamának kétszerese.

(13) Az (5) bekezdés alóli, a (11) bekezdésben említett lehetséges kivételek keretében, a (4) bekezdés a) pontjában előírt, bármely 24 órás időszakon belüli minimális pihenőidőt legfeljebb három pihenőidőszakra lehet osztani, amelyek közül az egyiknek legalább hat óra hosszúságúnak kell lennie, és mindkét fennmaradó pihenőidőszaknak legalább egy óra hosszúságúnak kell lennie. Az egymást követő pihenőidőszakok közötti szünet nem haladhatja meg a 14 órát. A kivételek bármely hétnapos időszakban legfeljebb két 24 órás időszakra terjedhetnek ki.

(14) A tagállamok az alkoholfogyasztással való visszaélések megelőzése érdekében legfeljebb 0,05 %-os véralkoholszintet (BAC), a leheletben legfeljebb 0,25 mg/l alkoholszintet, vagy ilyen alkoholkoncentrációt eredményező alkoholmenyiséget engedélyező korlátozást vezetnek be a biztonsági, védelmi és tengeri környezetvédelmi feladatok ellátására kijelölt parancsnokok, tisztek és más tengerészek esetében.”

15. A 17. cikk (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) az 5. cikkben említett bizonyítványokat kiadják;”

16. A 19. cikk a következőképpen módosul:

a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„A képesítő bizonyítványok és a jártassági bizonyítványok elismerése”;

b) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Azok a tengerészek, akik nem rendelkeznek a tagállamok által az STCW-egyezmény V/1-1. és V/1-2. szabályainak megfelelően parancsnokok és tisztek részére kiadott képesítő bizonyítvánnyal és/vagy jártassági bizonyítvánnyal, akkor szolgálhatnak valamely tagállam lobogója alatt közlekedő hajón, ha a képesítő vagy jártassági bizonyítványuk elismeréséről az e cikk (2)–(6) bekezdésében meghatározott eljárások keretében határozatot fogadtak el.”;

c) a (2) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az a tagállam, amely érvényesítéssel kívánja elismerni az (1) bekezdésben említett, valamely harmadik ország által parancsnokok, tisztek vagy rádiókezelők részére kiadott képesítő és/vagy jártassági bizonyítványokat abból a célból, hogy azok tulajdonosai a saját lobogója alatt közlekedő hajón szolgálhassanak, e harmadik ország elismerése végett indokolással ellátott kérelmet köteles benyújtani a Bizottsághoz.”;

d) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A harmadik ország elismerésére vonatkozó határozatot a Bizottság hozza meg. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 28. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni az elismerés iránti kérelem benyújtásától számított tizennyolc hónapon belül. A kérelmet benyújtó tagállam határozhat úgy, hogy egyoldalúan elismeri a harmadik országot mindaddig, amíg az e bekezdés szerinti határozat elfogadására nem kerül sor.”

17. A 20. cikk (6) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(6) Az elismerés visszavonásával kapcsolatos határozatot a Bizottság hozza meg. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 28. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az érintett tagállamoknak meg kell hozniuk a határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket.”

18. A 22. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Függetlenül attól, hogy milyen lobogó alatt közlekedik, a tagállam kikötőjében tartózkodó minden egyes hajó – a 2. cikkben említett hajótípusok kivételével – köteles alávetni magát az adott tagállam részéről megfelelő felhatalmazással rendelkező tisztviselők által a kikötő szerint illetékes állam nevében végzett ellenőrzésnek, amelynek célja annak megállapítása, hogy a fedélzeten szolgáló tengerészek közül azok, akiknek az STCW-egyezmény szerinti képesítő bizonyítvánnyal és/vagy jártassági bizonyítvánnyal és/vagy igazoló okmánnal kell rendelkezniük, rendelkez-

nek-e ilyen képesítő bizonyítvánnyal vagy megfelelő felmentéssel és/vagy jártassági bizonyítvánnyal és/vagy igazoló okmánnal.”

19. A 23. cikk (1) bekezdése a) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„a) annak ellenőrzése, hogy a fedélzeten szolgáló tengerészek közül mindazok, akiknek az STCW-egyezmény szerinti képesítő bizonyítvánnyal és/vagy jártassági bizonyítvánnyal kell rendelkezniük, rendelkeznek képesítő bizonyítvánnyal vagy megfelelő felmentéssel, és/vagy jártassági bizonyítvánnyal, vagy okmánnal igazolják, hogy kérelmet nyújtottak be a lobogó szerinti állam hatóságaihoz a képesítő bizonyítvány elismerését igazoló érvényesítés iránt.”.

20. A 23. cikk (2) bekezdése a következőképpen módosul:

a) a bevezető szövegrész helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az STCW-szabályzat A. részével összhangban fel kell mérni a hajó tengerészeinek az STCW-egyezményben előírt őrszolgálati és – adott esetben – a védelmi előírások betartására vonatkozó képességét, amennyiben megalapozottan feltételezhető, hogy az adott szabványokat nem tartják be, mivel a következő események valamelyike bekövetkezett:”;

b) a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) a hajót más tekintetben oly módon üzemeltetik, amely a személyekre, tulajdonra vagy a környezetre veszélyt jelent, vagy amely veszélyezteti a biztonságot.”.

21. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„25a. cikk

Statisztikai célú információk

(1) A tagállamok – kizárólag statisztikai elemzés céljából – közlik az V. mellékletben felsorolt információkat a Bizottsággal. Ezek az információk nem használhatók fel igazgatási, jogi vagy ellenőrzési célokra, és kizárólag a tagállamok és a Bizottság általi szakpolitikai döntéshozatal céljaira szolgálhatnak.

(2) A tagállamok évente, elektronikus formátumban bocsátják a Bizottság rendelkezésére ezeket az információkat, amelyeknek tartalmazniuk kell a megelőző év december 31-ig nyilvántartásba vett adatokat. A nyers adatok formájában rendelkezésre álló információk tulajdonjoga a tagállamoknál marad. Az ezen információk alapján készített és feldolgozott statisztikát az 1406/2002/EK rendelet 4. cikkének az átláthatóságról és az adatvédelemről szóló rendelkezéseivel összhangban nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

(3) A személyes adatok védelmének biztosítása érdekében a tagállamoknak – a Bizottság által rendelkezésre bocsátott vagy jóváhagyott szoftver felhasználásával – az V. mellékletben meghatározott valamennyi személyes információt névtelenné kell tenniük. A Bizottság csak a névtelenné tett információkat használhatja.

(4) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak arról, hogy az ilyen információk gyűjtésére, benyújtására, tárolására, elemzésére és terjesztésére vonatkozó intézkedéseket úgy dolgozzák ki, hogy a statisztikai elemzés lehetővé váljon.

Az első albekezdés végrehajtása céljából a Bizottság részletes intézkedéseket fogad el a statisztikai adatok megfelelő kezelésének biztosításához szükséges technikai követelményekre vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 28. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”

22. A 27. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„27. cikk

Módosítás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 27a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az irányelv V. mellékletének a tagállamok által bejelentendő információk specifikus és releváns tartalma és részletei tekintetében való módosítására vonatkozóan, feltéve, hogy e jogi aktusok kizárólag az STCW-egyezmény és -szabályzat módosításainak figyelembevételére irányulnak, és megfelelnek az adatvédelmi követelményeknek. Az ilyen felhatalmazáson alapuló jogi aktusok nem módosíthatják a 25a. cikk (3) bekezdésének az adatok névtelenné tételét előíró rendelkezéseit.”

23. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„27a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 27. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól 2013. január 3-tól kezdődő hatálylallyal. A Bizottság legkésőbb 2017. április 4-ig jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt,

akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 27. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 27. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

24. A 28. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„28. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a 2099/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott, a tengeri közlekedés biztonságával és a hajókról történő szennyezés megelőzésével foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (**) szerinti bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni. Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

(*) HL L 324., 2002.11.29., 1. o.

(**) HL L 55., 2011.2.28., 13. o.”

25. A 29. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„29. cikk

Szankciók

A tagállamok kidolgozzák a 3., 5., 7., 9–15., 17., 18., 19., 22., 23. és 24. cikke, valamint az I. melléklet szerint elfogadott nemzeti rendelkezések megsértésére vonatkozó szankciórendszereket, és megtesznek a szankciók végrehajtásának biztosításához szükséges minden intézkedést. Az előírt szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.”

26. A 30. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„30. cikk

Átmeneti rendelkezések

Azon tengerészekre vonatkozóan, akik 2013. július 1. előtt kezdték meg elismert tengeri szolgálatukat, elismert oktatási és képzési programjukat vagy elismert képzési tanfolyamukat, a tagállamok 2017. január 1-jéig folytathatják a képesítő bizonyítványoknak az ezen irányelv 2013. január 3. előtt hatályos követelményeinek megfelelő kiadását, elismerését és érvényesítését.

2017. január 1-jéig a tagállamok folytathatják a képesítő bizonyítványoknak és az érvényesítéseknek az ezen irányelv 2013. január 3. előtt hatályos követelményeinek megfelelő megújítását és újraérvényesítését”.

27. A 33. cikket el kell hagyni.

28. Ez a pont a magyar nyelvi változatot nem érinti.

29. A mellékletek a következőképpen módosulnak:

a) a 2008/106/EK irányelv I. mellékletének helyébe ezen irányelv I. melléklete lép;

b) a 2008/106/EK irányelv II. melléklete ezen irányelv II. mellékletének megfelelően módosul;

c) a 2008/106/EK irányelv szövegébe – V. mellékletként – beillesztésre kerül ezen irányelv III. mellékletének a szövege.

2. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok a 2008/106/EK irányelvnek az ezen irányelv 1. cikkének 26. pontja által módosított 30. cikke sérelme nélkül hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2014. július 4-ig, illetve ezen irányelv 1. cikkének 5. pontja tekintetében 2015. január 4-ig megfeleljenek. A tagállamok e rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik naptól lép hatályba.

4. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2012. november 21-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

A. D. MAVROYIANNIS

I. MELLÉKLET

„I. MELLÉKLET

AZ STCW-EGYEZMÉNYNEK A 3. CIKKBEN EMLÍTETT KÉPZÉSI KÖVETELMÉNYEI

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az e mellékletben említett szabályokat az STCW-szabályzat A. részében foglalt kötelező rendelkezések egészítik ki, a VIII. fejezet VIII/2. szabályának kivételével.

Egy szabály követelményére történő bármilyen hivatkozás egyben az STCW-szabályzat A. részének megfelelő szakaszára történő hivatkozást is jelent.

2. Az STCW-szabályzat A. része tartalmazza a képesítő bizonyítványok kiadását és újraérvényesítését kérelmező jelöltek által az STCW-egyezmény rendelkezései értelmében igazolandó alkalmassági szinteket. A VII. fejezet alternatív képesítési rendelkezései és a II., III. és IV. fejezet szakképesítési rendelkezései közötti kapcsolat tisztázására az alkalmassági előírásokban meghatározott képességek esettől függően az alábbi hét feladatkör szerint csoportosítandók:

1. navigáció;
2. árukezelés és rakományelrendezés;
3. a hajóüzem irányítása és a hajón tartózkodó személyekről való gondoskodás;
4. hajógépészet;
5. elektrotechnika, elektronika és vezérléstechnika;
6. karbantartás és javítás;
7. rádióátvétel,

a következő felelősségi szinteken:

1. irányítási szint;
2. üzemeltetési szint;
3. támogatási szint.

Az STCW-szabályzat A. részének II., III. és IV. fejezetében meghatározott alkalmassági követelményeket tartalmazó táblázatok alcímek szerint határozzák meg a feladatköröket és a felelősségi szinteket.

II. FEJEZET

PARANCSNOK ÉS FEDÉLZETI SZEMÉLYZET

II/1. szabály

A navigációs őrszolgálatért felelős tisztek képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajókon

1. Minden, 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú tengerjáró hajón szolgáló, navigációs őrszolgálatért felelős tisztnak képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
2. A képzésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 2.2. elismert képzési program részeként elvégzett legalább tizenkét hónapos elismert tengeri szolgálattal rendelkezik, amely megfelel az STCW-szabályzat A-II/1. szakasza szerinti követelményeknek, és elismert képzési naplóban dokumentálták, vagy egyéb esetben legalább 36 hónapos elismert tengeri szolgálattal rendelkezik;

- 2.3. az előírt tengeri szolgálat során legalább hat hónapig teljesített őrszolgálatot a hídon a parancsnok vagy egy képzett tiszt felügyelete alatt;
- 2.4. megfelel adott esetben a IV. fejezetben foglalt, a kijelölt rádiós szolgálat Rádiószabályzattal összhangban való ellátására vonatkozó szabályok követelményeinek;
- 2.5. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-II/1. szakaszában előírt alkalmassági követelményeknek; valamint
- 2.6. megfelel az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszának (2) bekezdésében, A-VI/2. szakaszának (1)–(4) bekezdésében, A-VI/3. szakaszának (1)–(4) bekezdésében és A-VI/4. szakaszának (1)–(3) bekezdésében meghatározott alkalmassági követelményeknek.

II/2. szabály

A parancsnokok és az első tisztek képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajókon

3 000 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajón szolgáló parancsnok és első tiszt

1. A 3 000 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú tengerjáró hajón szolgáló minden parancsnoknak és első tisztnek képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
2. A képzésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- 2.1. megfelel az 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajón végzett navigációs őrszolgálatért felelős tiszti képzés követelményeinek, és e minőségében rendelkezik az alábbi elismert tengeri szolgálattal:

2.1.1. első tiszti képzéshez legalább 12 hónap; valamint

2.1.2. parancsnoki képzéshez legalább 36 hónap; ez az időtartam azonban legfeljebb 24 hónapra lerövidíthető, ha ebből legalább 12 hónap tengeri szolgálatot első tisztként látott el; valamint

- 2.2. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-II/2. szakaszában a 3 000 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajón szolgáló parancsnokokra és első tisztekre vonatkozó alkalmassági követelményeknek.

500 és 3 000 közötti bruttó tonnatartalmú hajókon szolgáló parancsnok és első tiszt

3. Az 500 és 3 000 közötti bruttó tonnatartalmú tengerjáró hajón szolgáló minden parancsnoknak és első tisztnek képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
4. A képzésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- 4.1. első tiszti képzés megszerzéséhez megfelel az 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajókon szolgáló, navigációs őrszolgálatért felelős tisztekre vonatkozó követelményeknek;

- 4.2. parancsnoki képzés megszerzéséhez megfelel az 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajókon szolgáló, navigációs őrszolgálatért felelős tisztekre vonatkozó követelményeknek, és ebben a minőségében legalább 36 hónapos elismert tengeri szolgálattal rendelkezik; ez az időtartam azonban legfeljebb 24 hónapra lerövidíthető, ha ebből legalább 12 hónap tengeri szolgálatot első tisztként látott el; valamint

- 4.3. elismert képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-II/2. szakaszában az 500 és 3 000 közötti bruttó tonnatartalmú hajókon szolgáló parancsnokokra és első tisztekre vonatkozó alkalmassági követelményeknek.

II/3. szabály

A navigációs őrszolgálatért felelős tisztek és parancsnokok képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények az 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb hajókon

Nem part menti hajózásban részt vevő hajók

1. Minden 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb, nem part menti utakon közlekedő tengerjáró hajón szolgáló, navigációs őrszolgálatért felelős tisztnek 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú hajóra vonatkozó képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.

2. Minden 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb, nem part menti utakon közlekedő tengerjáró hajón szolgáló parancsnoknak 500 és 3 000 közötti bruttó tonnatartalmú hajón szolgáló parancsnoki képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.

Part menti hajózásban részt vevő hajók

Navigációs őrszolgálatért felelős tiszti

3. Minden, part menti utakon közlekedő, 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb tengerjáró hajón szolgáló, navigációs őrszolgálatért felelős tisztnek képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
4. A part menti utakon közlekedő, 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb tengerjáró hajón szolgáló navigációs őrszolgálatért felelős tiszt kiépítésre pályázó jelöltnek meg kell felelnie a következőknek:
 - 4.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 4.2. elvégezte az alábbiakat:
 - 4.2.1. speciális képzést, beleértve a tagállam által előírt megfelelő időtartamú tengeri szolgálatot; vagy
 - 4.2.2. legalább 36 hónapos elismert fedélzeti tengeri szolgálatot teljesített;
 - 4.3. adott esetben megfelel a IV. fejezet szabályaiban foglalt, kijelölt rádiós szolgálatnak a Rádiószabályzattal összhangban való ellátására alkalmazandó követelményeknek;
 - 4.4. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-II/3. szakaszában a part menti utakon közlekedő, 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb hajókon szolgáló, navigációs őrszolgálatért felelős tisztekre vonatkozó alkalmassági követelményeknek; valamint
 - 4.5. megfelel az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszának (2) bekezdésében, A-VI/2. szakaszának (1)–(4) bekezdésében, A-VI/3. szakaszának (1)–(4) bekezdésében és A-VI/4. szakaszának (1)–(3) bekezdésében meghatározott alkalmassági követelményeknek.

Parancsnok

5. A part menti utakon közlekedő, 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb tengerjáró hajókon szolgáló minden parancsnoknak képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
6. A part menti utakon közlekedő, 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb tengerjáró hajón szolgáló parancsnoki kiépítésre pályázó személynek meg kell felelnie a következőknek:
 - 6.1. a 20. életévét betöltötte;
 - 6.2. navigációs őrszolgálatért felelős tiszt minőségben legalább 12 hónap elismert tengeri szolgálattal rendelkezik;
 - 6.3. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-II/3. szakaszában meghatározott, a part menti utakon közlekedő, 500 bruttó tonnatartalomnál kisebb hajón szolgáló parancsnokokra vonatkozó alkalmassági követelményeknek; valamint
 - 6.4. megfelel az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszának (2) bekezdésében, A-VI/2. szakaszának (1)–(4) bekezdésében, A-VI/3. szakaszának (1)–(4) bekezdésében és A-VI/4. szakaszának (1)–(3) bekezdésében meghatározott alkalmassági követelményeknek.

Mentességek

7. Amennyiben az Igazgatás úgy ítéli meg, hogy a hajó mérete és útjának feltételei miatt e szabály és az STCW-szabályzat A-II/3. szakasza előírásainak teljes körű alkalmazása ésszerűtlen vagy célszerűtlen, az ilyen hajókon vagy hajóosztályban szolgáló parancsnokot és navigációs őrszolgálatért felelős tisztet mentesítheti egyes követelmények alól, szem előtt tartva az ugyanazonokon a vizeken esetlegesen közlekedő összes hajó biztonságát.

II/4. szabály

A navigációs őrszolgálatot ellátó személyzeti állományú tengerészek képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. Az 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú tengerjáró hajón navigációs őrszolgálatot ellátó minden személyzeti állományú tengerésznek, kivéve a képzésben részt vevő tengerészeket és azokat, akik az őrszolgálatban szaktudást nem igénylő feladatokat látnak el, köteleességeik teljesítéséhez megfelelő bizonyítvánnyal kell rendelkezniük.

2. A képesítésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 16. életévét betöltötte;
 - 2.2. elvégezte az alábbiakat:
 - 2.2.1. olyan elismert tengeri szolgálatot teljesített, amely legalább hat hónapos képzést és gyakorlati tapasztalatot foglal magában; vagy
 - 2.2.2. speciális, akár szárazföldi, akár hajón történő képzésben részesült, amely legalább két hónapos elismert tengeri szolgálati időt foglal magában; valamint
 - 2.3. megfelel az STCW-szabályzat A-II/4. szakaszában meghatározott alkalmassági követelményeknek.
3. A 2.2.1. és 2.2.2. pontban előírt tengeri szolgálat, képzés és gyakorlati tapasztalat navigációs őrszolgálati feladatokhoz kapcsolódik, és magában foglalja a szolgálatnak a parancsnok, az őrszolgálatért felelős tiszt vagy egy képzett személyzeti állományú tengerész közvetlen felügyelete alatti ellátását.

II/5. szabály

A szakképzett fedélzeti személyzeti állományú tengerészek képesítésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. Az 500 vagy ennél nagyobb bruttó tonnatartalmú tengerjáró hajón szolgáló minden szakképzett fedélzeti tengerésznek megfelelő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
2. A képesítésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 2.2. megfelel a navigációs őrszolgálatot ellátó személyzeti állományú tengerészek képesítésére vonatkozó minimumkövetelményeknek;
 - 2.3. bár navigációs őrszolgálatot ellátó személyzeti állományú tengerészként szolgálat teljesítésére vonatkozó képesséssel rendelkezik, elismert fedélzeti tengeri szolgálatot teljesített a következők szerint:
 - 2.3.1. legalább 18 hónapon keresztül; vagy
 - 2.3.2. legalább 12 hónapon keresztül, és elismert képzést teljesített; valamint
 - 2.4. megfelel az STCW-szabályzat A-II/5. szakaszában meghatározott alkalmassági követelményeknek.
3. A 2012. január 1. előtt kiadott bizonyítványok esetében minden tagállamnak össze kell hasonlítania a szakképzett tengerészekről megkövetelt alkalmassági követelményeket azokkal, amelyeket a bizonyítványhoz az STCW-szabályzat A-II/5. szakasza ír elő, és el kell döntenie, hogy szükség van-e annak előírására, hogy az ilyen személyzet korszerűsítse képesítéseit.
4. 2017. január 1-jéig azok a tagállamok, amelyek a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 1946. évi (74. számú), szakképzett tengerészekre vonatkozó egyezményének is részes felei, az említett egyezmény rendelkezéseivel összhangban folytathatják a bizonyítványok és érvényesítések megújítását és újraérvényesítését.
5. A tagállam akkor állapíthatja meg, hogy a tengerészek megfelelnek e szabály előírásainak, ha azok az ezen irányelv hatálybalépését megelőző 60 hónapban legalább 12 hónapig megfelelő minőségben a fedélzeti személyzet tagjaként szolgáltak.

III. FEJEZET

GÉPÜZEMI SZOLGÁLAT

III/1. szabály

A személyzettel üzemeltetett géptérben a gépüzemi őrszolgálatért felelős tisztek vagy az időszakosan személyzet nélkül üzemeltetett géptérben ügyeletre kijelölt géptisztek képesítésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A 750 kW vagy nagyobb főgép-teljesítményű tengerjáró hajón személyzettel üzemeltetett géptérben a gépüzemi őrszolgálatért felelős minden tisztnek vagy időszakosan személyzet nélkül üzemeltetett gépházban kijelölt ügyeletes géptisztnak képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.

2. A képesítésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 2.2. elismert képzési program részeként végzett, kombinált gyakorlati képzéssel és legalább 12 hónapos elismert tengeri szolgálattal rendelkezik, amely magában foglal az STCW-szabályzat A-III/1. szakaszában foglalt követelményeknek megfelelő és elismert képzési naplóval dokumentált fedélzeti képzést is, vagy egyéb esetben kombinált gyakorlati képzéssel és legalább 36 hónapos elismert tengeri szolgálattal rendelkezik, amelyből legalább 30 hónapnak gépzemzeti tengeri szolgálatnak kell lennie;
 - 2.3. az előírt tengeri szolgálat során legalább hat hónapig teljesített gépházi őrszolgálatot a gépzemvezető vagy egy képzett géptiszt felügyelete alatt;
 - 2.4. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-III/1. szakaszában előírt alkalmassági követelményeknek; valamint
 - 2.5. megfelel az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszának (2) bekezdésében, A-VI/2. szakaszának (1)–(4) bekezdésében, A-VI/3. szakaszának (1)–(4) bekezdésében és A-VI/4. szakaszának (1)–(3) bekezdésében meghatározott alkalmassági követelményeknek.

III/2. szabály

A 3 000 kW vagy nagyobb főgép-teljesítményű hajón szolgáló gépzemvezetők és másodgéptisztek képesítésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A 3 000 kW vagy nagyobb főgép-teljesítményű tengerjáró hajón szolgáló minden gépzemvezetőnek és másodgéptisztnak képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
2. A képesítésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. megfelel a legalább 750 kW főgép-teljesítményű tengerjáró hajókon végzett gépzemzeti őrszolgálatért felelős tisztí képesítés követelményeinek, és e minőségében a következő elismert tengeri szolgálattal rendelkezik:
 - 2.1.1. a másodgéptisztí képesítéshez legalább 12 hónapig képzett géptisztként szolgált; valamint
 - 2.1.2. a gépzemvezetői képesítéshez legalább 36 hónapig szolgált, ez az időtartam azonban legfeljebb 24 hónapra rövidíthető, ha az ilyen tengeri szolgálatból legalább 12 hónapot másodgéptisztként szolgált; valamint
 - 2.2. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-III/2. szakaszában előírt alkalmassági követelményeknek.

III/3. szabály

A 750 kW és 3 000 kW közötti főgép-teljesítményű hajókon szolgáló gépzemvezetők és másodgéptisztek képesítésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A 750 és 3 000 kW közötti főgép-teljesítményű tengerjáró hajókon szolgáló minden gépzemvezető és másodgéptisztnak képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
2. A képesítésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. megfelel a gépzemvezetői őrszolgálatért felelős tisztí képesítési követelményeknek, és:
 - 2.1.1. másodgéptisztí képesítéshez legalább 12 hónap elismert tengeri szolgálattal rendelkezik géptisztgyakornokként vagy géptisztként; valamint
 - 2.1.2. gépzemvezetői képesítéshez legalább 24 hónap elismert tengeri szolgálattal rendelkezik, amelyből legalább 12 hónapot géptisztként szolgált felelős beosztásban másodgéptisztí szolgálatra vonatkozó képesítéssel; valamint
 - 2.2. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-III/3. szakaszában előírt alkalmassági követelményeknek.

3. A 3 000 kW vagy nagyobb főgép-teljesítményű hajókon másodgéptiszi szolgálatra vonatkozó képesítéssel rendelkező valamennyi géptiszt gépüzemvezetőként szolgálhat a 3 000 kW-nál kisebb főgép-teljesítményű hajókon, feltéve, hogy a bizonyítványát ilyen tekintetben érvényesítették.

III/4. szabály

A személyzettel ellátott géptérben őrszolgálat részét képező vagy az időszakosan személyzet nélküli géptérben ügyelet ellátására kijelölt személyzeti állományú gépészek képesítésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A 750 kW vagy nagyobb főgép-teljesítményű tengerjáró hajókon gépüzemi őrszolgálatot teljesítő vagy időszakosan személyzet nélküli géptérben ügyeletet ellátó minden személyzeti állományú gépésznek, kivéve a képzésben részt vevő ilyen gépészeket és azokat, akik szaktudást nem igénylő feladatot végeznek, a szolgálat ellátásához megfelelő képesítéssel kell rendelkeznie.
2. A képesítésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 16. életévét betöltötte;
 - 2.2. elvégezte az alábbiakat:
 - 2.2.1. olyan elismert tengeri szolgálatot teljesített, amely legalább hat hónapos képzést és gyakorlati tapasztalatot foglal magában; vagy
 - 2.2.2. speciális, akár szárazföldi, akár hajón történő képzésben részesült, amely legalább két hónapos elismert tengeri szolgálati időt foglal magában; valamint
 - 2.3. megfelel az STCW-szabályzat A-III/4. szakaszában meghatározott alkalmassági követelményeknek.
3. A 2.2.1. és 2.2.2. pontban előírt tengeri szolgálat, képzés és gyakorlati tapasztalat gépházi őrszolgálati feladatokhoz kapcsolódik, és magában foglalja az ügyelet szakképzett géptiszt vagy szakképzett gépész közvetlen felügyelete alatti ellátását.

III/5. szabály

A személyzettel ellátott géptérben vagy az időszakosan személyzet nélküli géptérben ügyelet ellátására kijelölt, szakképzett, gépészeti személyzeti állományú tengerészek képesítésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A legalább 750 kW főgép-teljesítményű tengerjáró hajókon szolgáló valamennyi szakképzett, gépészeti tengerésznek megfelelő képesítéssel kell rendelkeznie.
2. A képesítésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 2.2. megfelel a személyzettel ellátott géptérben őrszolgálat részét képező vagy az időszakosan személyzet nélküli géptérben ügyelet ellátására kijelölt személyzeti állományú tengerészek képesítésére vonatkozó követelményeknek;
 - 2.3. noha gépüzemi őrszolgálatot ellátó személyzeti állományú tengerészi szolgálatra vonatkozó képesítéssel rendelkezik, elismert gépüzemi tengeri szolgálatot teljesített a következők szerint:
 - 2.3.1. legalább 12 hónapon keresztül; vagy
 - 2.3.2. legalább 6 hónapon keresztül és elismert képzést teljesített; valamint
 - 2.4. megfelel az STCW-szabályzat A-III/5. szakaszában meghatározott alkalmassági követelményeknek.
3. A 2012. január 1. előtt kiadott bizonyítványok esetében minden tagállamnak össze kell hasonlítania a gépüzemi személyzeti állományú tengerészeketől megkövetelt alkalmassági követelményeket azokkal, amelyeket a bizonyítványhoz az STCW-szabályzat A-III/5. szakasza ír elő, és el kell döntenie, hogy szükség van-e annak előírására, hogy az ilyen személyzet korszerűsítse képesítését.
4. A tagállam akkor állapíthatja meg, hogy a tengerészek megfelelnek e szabály előírásainak, ha azok az ezen irányelv hatálybalépését megelőző 60 hónapban legalább 12 hónapig megfelelő minőségben a gépüzemi személyzet tagjaként szolgáltak.

III/6. szabály

Az elektrotechnikus tisztek képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A legalább 750 kW főgép-teljesítményű tengerjáró hajón szolgáló minden elektrotechnikus tisztnek képesítő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.
2. A képzésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 2.2. olyan elismert képzési program részeként végzett, legalább 12 hónapos kombinált gyakorlati képzéssel és elismert tengeri szolgálattal rendelkezik, amelyből legalább 6 hónap tengeri szolgálat, amely megfelel az STCW-szabályzat A-III/6. szakaszában foglalt követelményeknek, és amelyet elismert képzési napló dokumentál, vagy egyéb esetben legalább 36 hónapos kombinált gyakorlati képzéssel és elismert tengeri szolgálattal rendelkezik, amelyből legalább 30 hónapnak gépiüzemi tengeri szolgálatnak kell lennie;
 - 2.3. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-III/6. szakaszában előírt alkalmassági követelményeknek; valamint
 - 2.4. megfelel az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszának (2) bekezdésében, A-VI/2. szakaszának (1)–(4) bekezdésében, A-VI/3. szakaszának (1)–(4) bekezdésében és A-VI/4. szakaszának (1)–(3) bekezdésében meghatározott alkalmassági követelményeknek.
3. A 2012. január 1. előtt kiadott bizonyítványok esetében minden tagállamnak össze kell hasonlítania az elektrotechnikus tisztektől megkövetelt alkalmassági követelményeket azokkal, amelyeket a bizonyítványhoz az STCW-szabályzat A-III/6. szakasza ír elő, és el kell döntenie, hogy szükség van-e annak előírására, hogy az ilyen személyzet korszerűsítse képesítését.
4. A tagállam akkor állapíthatja meg, hogy a tengerészek megfelelnek e szabály előírásainak, ha azok az ezen irányelv hatálybalépését megelőző 60 hónapban legalább 12 hónapig szolgáltak a megfelelő minőségben a hajón szolgáló személyzet tagjaként, továbbá megfelelnek az STCW-szabályzat A-III/6. szakaszában meghatározott alkalmassági követelményeknek.
5. A fenti 1–4. pont követelményei ellenére a megfelelően képzett személyt a tagállam képesnek ítélni az A-III/6. szakaszban foglalt bizonyos feladatok ellátására.

III/7. szabály

Az elektrotechnikus személyzeti állományú tengerészek képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A legalább 750 kW főgép-teljesítményű tengerjáró hajókon szolgáló, elektrotechnikai feladatokat ellátó valamennyi személyzeti állományú tengerésznek megfelelő képesítéssel kell rendelkeznie.
2. A képzésre pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 2.2. olyan elismert tengeri szolgálatot teljesített, amely legalább 12 hónapos képzést és gyakorlati tapasztalatot foglal magában; vagy
 - 2.3. olyan elismert képzést teljesített, amely legalább 6 hónapig tartó, elismert tengeri szolgálatot foglal magában; vagy
 - 2.4. olyan képesítéssel rendelkezik, amely megfelel az STCW-szabályzat A-III/7. táblázatában foglalt műszaki szak tudásnak, és legalább 3 hónapig tartó, elismert tengeri szolgálatot teljesített; valamint
 - 2.5. megfelel az STCW-szabályzat A-III/7. szakaszában meghatározott alkalmassági követelményeknek.
3. A 2012. január 1. előtt kiadott bizonyítványok esetében minden tagállamnak össze kell hasonlítania az elektrotechnikus személyzeti állományú tengerészeketől megkövetelt alkalmassági követelményeket azokkal, amelyeket a bizonyítványhoz az STCW-szabályzat A-III/7. szakasza ír elő, és el kell döntenie, hogy szükség van-e annak előírására, hogy az ilyen személyzet korszerűsítse képesítését.
4. A tagállam akkor állapíthatja meg, hogy a tengerészek megfelelnek e szabály előírásainak, ha azok az ezen irányelv hatálybalépését megelőző 60 hónapban legalább 12 hónapig szolgáltak a megfelelő minőségben a hajón szolgáló személyzet tagjaként, továbbá megfelelnek az STCW-szabályzat A-III/7. szakaszában meghatározott alkalmassági követelményeknek.

5. A fenti 1–4. pont követelményei ellenére a megfelelően képzett személyt a tagállam képesnek ítélni az A-III/7. szakaszban foglalt bizonyos feladatok ellátására.

IV. FEJEZET

RÁDIÓKOMMUNIKÁCIÓ ÉS RÁDIÓKEZELŐK

Magyarító megjegyzés

A rádiós őrszolgálatra vonatkozó kötelező rendelkezéseket a Rádiószabályzat és a módosított SOLAS 74 rögzíti. A rádióberendezések karbantartására vonatkozó rendelkezéseket a módosított SOLAS 74, valamint a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet által elfogadott iránymutatások tartalmazzák.

IV/1. szabály

Alkalmazás

1. A 2. pont előírásainak kivételével e fejezet rendelkezései azokra a rádiókezelőkre vonatkoznak, akik a módosított SOLAS 74 egyezményvel összhangban az általános tengeri vészjelző és biztonsági rendszerben (GMDSS) részt vevő hajókon teljesítenek szolgálatot.
2. Az olyan hajókon szolgáló rádiókezelőknek, amelyek nem kötelesek megfelelni a SOLAS 74 IV. fejezetében foglalt, a GMDSS-re vonatkozó rendelkezéseknek, nem kell e fejezet rendelkezéseinek eleget tenniük. Az e hajókon szolgáló rádiókezelők a Rádiószabályzatnak azonban kötelesek megfelelni. A tagállamok biztosítják, hogy a Rádiószabályzatban az érintett rádiókezelők számára előírt megfelelő bizonyítványokat kiadják vagy elismerjék.

IV/2. szabály

A GMDSS rádiókezelők képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A rádiós szolgálat ellátásáért felelős vagy azt ellátó, a GMDSS-ben részt vevő hajón szolgáló minden egyes személynek a GMDSS-re vonatkozó megfelelő bizonyítvánnyal kell rendelkeznie, amelyet a tagállam ad ki vagy ismer el a Rádiószabályzat rendelkezései szerint.
2. Ezen túlmenően minden jelöltnek, aki a módosított SOLAS 74 értelmében rádióberendezés használatára kötelezett hajón teljesítendő szolgálatához e szabály értelmében előírt képesítő bizonyítványra pályázik, meg kell felelnie az alábbiaknak:
 - 2.1. a 18. életévét betöltötte; valamint
 - 2.2. elismert oktatásban és képzésben részesült, és megfelel az STCW-szabályzat A-IV/2. szakaszában előírt alkalmassági követelményeknek.

V. FEJEZET

KÜLÖNLEGES KÉPZÉSI KÖVETELMÉNYEK BIZONYOS KONKRÉT HAJÓTÍPUSOKON SZOLGÁLÓ SZEMÉLYZETRE VONATKOZÓAN

V/1-1. szabály

Az olaj- vagy vegyianyag-szállító tartályhajókon szolgáló parancsnokok, tisztek és személyzeti állományú tengerészek képzésére és képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. Az olaj- vagy vegyianyag-szállító tartályhajókon a rakománnyal vagy a rakománykezelő berendezésekkel kapcsolatos szolgálatra vagy feladatokra kijelölt tiszteknek és személyzeti állományú tengerészeknek rendelkezniük kell az olaj- és vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvánnyal.
2. Az olaj- és vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítványra pályázó valamennyi jelöltnek teljesítenie kell az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszában foglalt rendelkezéseknek megfelelő alapképzést, továbbá teljesítenie kell a következőket:
 - 2.1. legalább három hónapos elismert tengeri szolgálat olaj- vagy vegyianyag-szállító tartályhajón, valamint meg kell felelnie az STCW-szabályzat A-V/1-1. szakaszának (1) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek; vagy
 - 2.2. egy elismert olaj- és vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzés, valamint meg kell felelnie az STCW-szabályzat A-V/1-1. szakaszának (1) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek.
3. Azoknak a parancsnokoknak, gépzemvezetőknél, első tiszteknek, másodgéptiszteknek és mindazon személyeknek, akik az olajszállító tartályhajókon közvetlenül felelősek a be- és kirakodásért, az út közbeni vagy egyéb rakománykezelésért, a tartálytisztításért vagy a rakományhoz kapcsolódó egyéb műveletekért, az olajszállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzési bizonyítvánnyal kell rendelkezniük.

4. Az olajszállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzési bizonyítványra pályázó valamennyi jelöltnek:
- 4.1. meg kell felelnie az olaj- és vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvány követelményeinek; valamint
 - 4.2. az olaj- és vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvány megszerzése mellett:
 - 4.2.1. rendelkeznie kell legalább három hónap, olajszállító tartályhajón teljesített, elismert tengeri szolgálattal; vagy
 - 4.2.2. legalább három berakodási és három kirakodási műveletet magában foglaló, elismert képzési naplóban dokumentált – az STCW-szabályzat B-V/1. szakaszában foglalt útmutatás figyelembevételével biztosított –, olajszállító tartályhajón, létszámfölötti szolgálatban teljesített, legalább egy hónapos, elismert fedélzeti képzésben részesült; valamint
 - 4.3. elismert, olajszállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzést teljesített, valamint megfelel az STCW-szabályzat A-V/1-1. szakaszának (2) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek.
5. Azoknak a parancsnokoknak, gépüzemvezetőknek, első tiszteknek, másodgéptiszteknek és mindazon személyeknek, akik a vegyianyag-szállító tartályhajókon közvetlenül felelősek a be- és kirakodásért, az út közbeni vagy egyéb rakománykezelésért, a tartálytisztításért vagy a rakományhoz kapcsolódó egyéb műveletekért, a vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzési bizonyítvánnyal kell rendelkezniük.
6. A vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzési bizonyítványra pályázó valamennyi jelöltnek:
- 6.1. meg kell felelnie az olaj- és vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvány követelményeinek; valamint
 - 6.2. az olaj- és vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvány megszerzése mellett:
 - 6.2.1. rendelkeznie kell legalább három hónap, vegyianyag-szállító tartályhajón teljesített, elismert tengeri szolgálattal; vagy
 - 6.2.2. legalább három berakodási és három kirakodási műveletet magában foglaló, elismert képzési naplóban dokumentált – az STCW-szabályzat B-V/1. szakaszában foglalt útmutatás figyelembevételével biztosított –, vegyianyag-szállító tartályhajón, létszámfölötti szolgálatban teljesített, legalább egy hónapos, elismert fedélzeti képzésben részesült; valamint
 - 6.3. elismert, vegyianyag-szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzést teljesített, valamint megfelel az STCW-szabályzat A-V/1-1. szakaszának (3) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek.
7. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy adott esetben a 2., 4. vagy 6. pont szerinti képzettséggel rendelkező tengerészek számára jártassági bizonyítványt adjanak ki, illetve hogy a meglévő képesítő vagy jártassági bizonyítványukat megfelelően érvényesítsék.

V/1-2. szabály

A cseppfolyósított gázt szállító tartályhajókon szolgáló parancsnokok, tisztek és személyzeti állományú tengerészek képzésére és képesítésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A cseppfolyósított gázt szállító tartályhajókon a rakománnyal vagy a rakománykezelő berendezésekkel kapcsolatos szolgálatra vagy feladatokra kijelölt tiszteknek és személyzeti állományú tengerészeknek rendelkezniük kell a cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvánnyal.
2. A cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítványra pályázó valamennyi jelöltnek teljesítenie kell az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszában foglalt rendelkezéseknek megfelelő alapképzést, továbbá teljesítenie kell a következőket:
 - 2.1. legalább három hónapos, elismert tengeri szolgálat cseppfolyósított gázt szállító tartályhajón, valamint meg kell felelnie az STCW-szabályzat A-V/1-2. szakaszának (1) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek; vagy
 - 2.2. cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó elismert alapképzés, valamint meg kell felelnie az STCW-szabályzat A-V/1-2. szakaszának (1) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek.

3. Azoknak a parancsnokoknak, gépjárművezetőknek, első tiszteknek, másodgéptiszteknek és mindazon személyeknek, akik a cseppfolyósított gázt szállító tartályhajókon közvetlenül felelősek a be- és kirakodásért, az út közbeni vagy egyéb rakománykezelésért, a tartálytisztításért vagy a rakományhoz kapcsolódó egyéb műveletért, a cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzési bizonyítvánnyal kell rendelkezniük.
4. A cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű képzési bizonyítványra pályázó valamennyi jelöltnek:
 - 4.1. meg kell felelnie a cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvány követelményeinek; valamint
 - 4.2. a cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó alapképzési bizonyítvány megszerzése mellett:
 - 4.2.1. rendelkeznie kell legalább három hónap, cseppfolyósított gázt szállító tartályhajón teljesített, elismert tengeri szolgálattal; vagy
 - 4.2.2. legalább három berakodási és három kirakodási műveletet magában foglaló, elismert képzési naplóban dokumentált – az STCW-szabályzat B-V/1. szakaszában foglalt útmutatás figyelembevételével biztosított –, cseppfolyósított gázt szállító tartályhajón, létszámfölötti szolgálattal teljesített, legalább egy hónapos, elismert fedélzeti képzésben részesült; valamint
 - 4.3. cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók rakománykezelési műveleteire vonatkozó emelt szintű elismert képzést teljesített, valamint megfelel az STCW-szabályzat A-V/1-2. szakaszának (2) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek.
5. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az adott esetben a 2. vagy 4. pont szerinti képzettséggel rendelkező tengerészek számára jártassági bizonyítványt adjanak ki, illetve hogy a meglévő képesítő vagy jártassági bizonyítványukat megfelelően érvényesítsék.

V/2. szabály

A személyszállító hajókon szolgáló parancsnokok, tisztek, személyzeti állományú tengerészek és egyéb személyzet képzésére és képzésére vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. Ez a szabály a nemzetközi útvonalon közlekedő személyszállító hajókon szolgáló parancsnokokra, tisztekre, személyzeti állományú tengerészekre és egyéb személyzetre alkalmazandó. E követelményeknek a belföldi útvonalon közlekedő személyszállító hajókon szolgálatot teljesítő személyzetre való alkalmazhatóságát a tagállamok határozzák meg.
2. A személyszállító hajókon végzendő feladataik kijelölése előtt a tengerészeknek – beosztásuknak, feladataiknak és felelősségi körüknek megfelelően – az alábbi 4–7. pont szerinti képzésben kell részesülniük.
3. Azoknak a tengerészeknek, akiknek teljesíteniük kell a 4., 6. és 7. pont szerinti képzést, öt évet nem meghaladó időközönként megfelelő ismeretfelújító képzésben kell részt venniük, vagy igazolniuk kell, hogy a kívánt alkalmassági követelményeket a megelőző öt éven belül teljesítették.
4. Az olyan parancsnokoknak, tiszteknek és egyéb személyzetnek, akiknek a riadójegyzék szerint az a feladata, hogy a személyszállító hajók fedélzetén az utasok számára vész helyzetben segítséget nyújtsanak, az STCW-szabályzat A-V/2. szakaszának (1) bekezdésében meghatározott, a tömegek irányítására vonatkozó képzésben kell részt venniük.
5. A személyszállító hajókon az utasok számára az utasterben közvetlen szolgáltatást nyújtó személyzetnek el kell végeznie az STCW-szabályzat A-V/2. szakaszának (2) bekezdése szerinti biztonsági képzést.
6. A parancsnokoknak, gépjárművezetőknek, első tiszteknek, másodgéptiszteknek és mindazon személyeknek, akik személyszállító hajók fedélzetén vész helyzetben a riadójegyzék szerint felelősséget viselnek az utasok biztonságáért, az STCW-szabályzat A-V/2. szakasza (3) bekezdésében meghatározott, elismert válságkezelési és emberi viselkedésről szóló képzést kell elvégezniük.
7. A ro-ro személyszállító hajókon szolgáló parancsnokoknak, első tiszteknek, gépjárművezetőknek, másodgéptiszteknek és minden, az utasok be- és kiszállásáért, a be- és kirakodásért és a rakomány rögzítéséért, vagy a hajótest nyílásainak lezárásáért közvetlenül felelős, kijelölt személynek az STCW-szabályzat A-V/2. szakaszának (4) bekezdése szerinti, az utasbiztonságra, a rakománybiztonságra és a hajótest sértetlenségére vonatkozó elismert képzést kell elvégeznie.
8. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az elvégzett képzést tanúsító okmányokat az e szabályban foglalt rendelkezések alapján megfeleltnek minősített minden személy számára kiadják.

VI. FEJEZET

VÉSZHELYZETI, MUNKAVÉDELMI, VÉDELMI, EGÉSZSÉGÜGYI ÁPOLÁSI ÉS TÚLÉLÉSI FELADATOK

VI/1. szabály

A minden tengerész által teljesítendő bevezető és alapfokú biztonsági képzésre és oktatásra vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A tengerészeknek az STCW-szabályzat A-VI/1. szakaszával összhangban lévő bevezető és alapvető képzésben vagy oktatásban kell részesülniük, és meg kell felelniük az ott előírt, megfelelő alkalmassági követelményeknek.
2. Amennyiben a kiadandó bizonyítványhoz tartozó képesítésben nem szerepel az alapképzés, jártassági bizonyítványt kell kiadni, amely igazolja, hogy tulajdonosa részesült az alapképzésben.

VI/2. szabály

Jártassági bizonyítványok túlélési vízi járművek, mentőcsónakok és gyorsjáratú mentőcsónakok személyzete számára történő kiadására vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A túlélési vízi járművekhez és – a gyorsjáratú mentőcsónakok kivételével – a mentőcsónakokhoz szükséges jártassági bizonyítványra pályázó valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 1.1. a 18. életévét betöltötte;
 - 1.2. legalább 12 hónap elismert tengeri szolgálattal rendelkezik, vagy részt vett elismert képzésen, és legalább hat hónap elismert tengeri szolgálata van; valamint
 - 1.3. megfelel a túlélési vízi járművekhez és a mentőcsónakokhoz szükséges jártassági bizonyítványokra vonatkozóan az STCW-szabályzat A-VI/2. szakaszának (1)–(4) bekezdésében foglalt alkalmassági követelményeknek.
2. A gyorsjáratú mentőcsónakok személyzete számára szükséges jártassági bizonyítványt kérelmező valamennyi jelöltnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:
 - 2.1. a túlélési vízi járművek és – a gyorsjáratú mentőcsónakok kivételével – a mentőcsónakok személyzete számára szükséges jártassági bizonyítvánnyal rendelkezik;
 - 2.2. részt vett elismert képzési tanfolyamon; valamint
 - 2.3. megfelel a gyorsjáratú mentőcsónakokhoz szükséges jártassági bizonyítványokra vonatkozóan az STCW-szabályzat A-VI/2. szakaszának (7)–(10) bekezdésében előírt alkalmassági követelményeknek.

VI/3. szabály

Emelt szintű tűzoltási képzésre vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A tűzoltási műveletek irányítására kijelölt tengerészeknek sikeresen teljesíteniük kell a tűzoltási technikákkal foglalkozó emelt szintű képzést, különös tekintettel az STCW-szabályzat A-VI/3. szakasza (1)–(4) bekezdésének rendelkezései szerinti szervezési, taktikai és vezetési feladatokra, és meg kell felelniük az abban meghatározott alkalmassági követelményeknek.
2. Amennyiben a kiadandó bizonyítványban nem szerepel az emelt szintű tűzoltási képzés, jártassági bizonyítványt kell kiadni, amely igazolja, hogy tulajdonosa emelt szintű tűzoltási képzésben részesült.

VI/4. szabály

Az elsősegélyre és egészségügyi ápolásra vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A hajón elsősegélynyújtásra kijelölt tengerészeknek meg kell felelniük az STCW-szabályzat A-VI/4. szakaszának (1), (2) és (3) bekezdésében az egészségügyi elsősegélyre vonatkozóan meghatározott alkalmassági követelményeknek.
2. A hajón egészségügyi ápolásért felelősként kijelölt tengerészeknek meg kell felelniük az STCW-szabályzat A-VI/4. szakaszának (4), (5) és (6) bekezdésében a hajók fedélzetén nyújtott egészségügyi ápolásra vonatkozóan meghatározott alkalmassági követelményeknek.
3. Amennyiben a kiadandó bizonyítványban nem szerepel elsősegélyre vagy egészségügyi ápolásra kiterjedő képzés, jártassági bizonyítványt kell kiadni, amely igazolja, hogy tulajdonosa elsősegély- vagy egészségügyi ápolási képzésben részesült.

VI/5. szabály

Jártassági bizonyítványok hajóvédelmi tisztek számára történő kiadására vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A hajóvédelmi tiszti jártassági bizonyítványra pályázó minden egyes jelöltnek:
 - 1.1. legalább 12 hónapos, elismert tengeri szolgálattal, vagy megfelelő tengeri szolgálattal és hajóüzemeltetési ismeretekkel kell rendelkeznie; valamint
 - 1.2. meg kell felelnie a hajóvédelmi tiszti jártassági bizonyítványokra vonatkozóan az STCW-szabályzat A-VI/5. szakaszának (1)–(4) bekezdésében meghatározott alkalmassági követelményeknek.
2. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a jártassági bizonyítványt az e szabályban foglalt rendelkezések alapján megfeleljenek minősített minden személy számára kiadják.

VI/6. szabály

A minden tengerész által teljesítendő védelmi képzésre és oktatásra vonatkozó kötelező minimumkövetelmények

1. A tengerészeknek az STCW-szabályzat A-VI/6. szakaszának (1)–(4) bekezdésének megfelelő védelmi alapot, illetve a védelemmel kapcsolatos tudatosságot erősítő képzésben vagy oktatásban kell részesülniük, és meg kell felelniük az ott előírt alkalmassági követelményeknek.
2. Amennyiben a védelemmel kapcsolatos tudatosságot erősítő képzés nem része a kiadott bizonyítványhoz szükséges képzésnek, jártassági bizonyítványt kell kiadni, amely igazolja, hogy tulajdonosa részesült a védelemmel kapcsolatos tudatosságot erősítő képzésben.
3. Az ezen irányelv hatálybalépése előtt szerzett képesítéssel rendelkező, vagy ilyen képesítésüket dokumentumokkal igazolni tudó tengerészekről megkövetelt védelmi képzést vagy oktatást minden tagállamnak össze kell hasonlítania az STCW-szabályzat A-VI/6. szakaszának (4) bekezdésében meghatározottakkal, és el kell döntenie, hogy szükség van-e annak előírására, hogy ezek a tengerészek korszerűsítsék képesítésüket.

Védelmi feladatokra kijelölt tengerészek

4. A védelmi feladatokra kijelölt tengerészeknek meg kell felelniük az STCW-szabályzat A-VI/6. szakaszának (6)–(8) bekezdésében meghatározott alkalmassági követelményeknek.
5. Amennyiben a kiadandó bizonyítványhoz szükséges képzésnek nem része a kijelölt védelmi feladatokra vonatkozó képzés, jártassági bizonyítványt kell kiadni, amely igazolja, hogy tulajdonosa részesült a kijelölt védelmi feladatokra vonatkozó képzésben.
6. Az ezen irányelv hatálybalépése előtt szerzett képesítéssel rendelkező, vagy ilyen képesítésüket dokumentumokkal igazolni tudó tengerészek számára előírt védelmi képzési követelményeket minden tagállamnak össze kell hasonlítania az STCW-szabályzat A-VI/6. szakaszának (8) bekezdésében meghatározottakkal, és el kell döntenie, hogy szükség van-e annak előírására, hogy ezek a tengerészek korszerűsítsék képesítésüket.

VII. FEJEZET

ALTERNATÍV KÉPESÍTÉS

VII/1. szabály

Alternatív bizonyítványok kiadása

1. Az e melléklet II. és III. fejezetében a képesítésre vonatkozóan megállapított követelmények ellenére a tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az e fejezetekben foglalt szabályokban említett bizonyítványoktól eltérő bizonyítványokat adnak ki, vagy ilyenek kiadását engedélyezik, feltéve, hogy:
 - 1.1. a bizonyítványokon és az érvényesítéseken feltüntetendő kapcsolódó feladatkörök és felelősségi szintek az STCW-szabályzat A-II/1., A-II/2., A-II/3., A-II/4., A-II/5., A-III/1., A-III/2., A-III/3., A-III/4. A-III/5. és A-IV/2. szakaszában foglaltak közül kiválasztott, azokkal azonos feladatkörök és felelősségi szintek;
 - 1.2. a jelöltek elismert oktatásban és képzésben részesültek, és megfelelnek azon alkalmassági követelmények feltételeinek, amelyeket az STCW-szabályzat vonatkozó szakaszai írnak elő és e szabályzat A-VII/1. szakasza rögzít a bizonyítványokon és az érvényesítéseken feltüntetendő feladatkörökre és szintekre vonatkozóan;

- 1.3. a jelöltek teljesítették a bizonyítványban feltüntetendő feladatkörök és szintek követelményeinek megfelelő elismert tengeri szolgálatot. A tengeri szolgálat minimális időtartamának összhangban kell lennie az e melléklet II. és III. fejezetében előírt tengeri szolgálati időtartammal. A tengeri szolgálat minimális időtartama azonban nem lehet kevesebb mint amit az STCW-szabályzat A-VII/2. szakasza előír;
 - 1.4. azoknak a jelölteknek, akik a navigációs feladatkörök végrehajtási szintjére vonatkozó képesítésre pályáznak, adott esetben meg kell felelniük a IV. fejezetben foglalt szabályok azon alkalmazandó követelményeinek, amelyek a kijelölt rádiós szolgálatnak a Rádiószabályzat előírásaival összhangban történő ellátására vonatkoznak;
 - 1.5. a bizonyítványokat az ezen irányelv 5. cikkének követelményeivel és az STCW-szabályzat VII. fejezetében foglalt rendelkezésekkel összhangban kell kiadni.
2. E fejezet értelmében bizonyítványt csak akkor lehet kiadni, ha a tagállam a Bizottság rendelkezésére bocsátotta az STCW-egyezményben előírt információkat.

VII/2. szabály

Tengerészek képesítése

Az STCW-szabályzat II. fejezetének A-II/1., A-II/2., A-II/3., A-II/4. vagy A-II/5. táblázatában, vagy III. fejezetének A-III/1., A-III/2., A-III/3., A-III/4. vagy A-III/5. táblázatában, vagy IV. fejezetének A-IV/2. táblázatában meghatározott bármilyen feladatkört vagy feladatkörök csoportját ellátó valamennyi tengerésznek rendelkeznie kell a megfelelő képesítő vagy jártassági bizonyítvánnyal.

VII/3. szabály

Az alternatív bizonyítványok kiadásának alapelvei

1. Annak a tagállamnak, amelyik úgy dönt, hogy alternatív bizonyítványokat ad ki, vagy engedélyezi azok kiadását, biztosítania kell a következő alapelvek betartását:
 - 1.1. alternatív képesítési rendszert csak akkor lehet bevezetni, ha az legalább olyan biztonsági szintet képvisel, és legalább olyan szennyezésmegelőző hatással bír, mint amit a többi fejezet előír; valamint
 - 1.2. az alternatív bizonyítványok e fejezet szerinti kiadására vonatkozó szabályokban elő kell írni a bizonyítványok felcserélhetőségét a más fejezetek alapján kiállított hasonló bizonyítványokkal.
2. A felcserélhetőség 1. pontban foglalt alapelve szerint biztosítani kell, hogy:
 - 2.1. a II. és/vagy a III. fejezet rendelkezései szerinti és a VII. fejezet szerinti képesítéssel rendelkező tengerészek a hagyományos és egyéb fedélzeti szervezeti formájú hajókon egyaránt szolgálhassanak; valamint
 - 2.2. a tengerészek valamely meghatározott fedélzeti feladatra irányuló képzése ne olyan módon történjen, ami akadályozná őket abban, hogy képességeiket máshol hasznosítsák.
3. A bizonyítványok e fejezet alapján történő kiadásakor az alábbi alapelveket kell figyelembe venni:
 - 3.1. az alternatív bizonyítványok kiadása nem alkalmazható kizárólag:
 - 3.1.1. a hajószemélyzet létszámának csökkentésére;
 - 3.1.2. a szakma integritásának csökkentésére vagy a tengerészek képzettségének csökkentésére; vagy
 - 3.1.3. annak igazolására, hogy bármely adott őrszolgálat során a gépüzemi és fedélzeti tisztek feladatköreit összevonják, és egyetlen bizonyítványtulajdonosra ruházzák; valamint
 - 3.2. a parancskiadásra jogosult személyt parancsnoknak kell kijelölni, és a parancsnok és a személyzet többi tagja jogi helyzetét és jogkörét nem befolyásolhatja károsan az alternatív bizonyítványok alkalmazása.
4. Az 1. és 2. pontban foglalt alapelvek révén biztosítani kell mind a fedélzeti tisztek, mind a géptisztek alkalmasságának szinten tartását.”

II. MELLÉKLET

A II. melléklet 3. pontja helyébe a következő szöveg lép:

- „3. Az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség segítségével és bármely érintett tagállam esetleges közreműködésével a Bizottság az érintett fél értékelése útján – amely értékelés magában foglalhatja a létesítmények és az eljárások vizsgálatát is – megerősítette, hogy az STCW-egyezményben az alkalmassági követelmények, képzés és képesítés, valamint a minőségi szabványok tekintetében előírt követelmények teljes mértékben teljesülnek.”
-

III. MELLÉKLET

„V. MELLÉKLET

A BIZOTTSÁGGAL STATISZTIKAI CÉLBŐL KÖZLENDŐ INFORMÁCIÓK TÍPUSA

1. Az e mellékletre történő hivatkozás esetén valamennyi képesítő bizonyítvány vagy a kiadását igazoló érvényesítés, valamint a más országok által kiadott képesítő bizonyítványok elismerését igazoló valamennyi érvényesítés tekintetében az STCW-szabályzat A-I/2. szakaszának (9) bekezdésében meghatározott következő információkat kell átadni, és ezen adatszolgáltatást a csillaggal jelölt adatok esetében a 25a. cikk (3) bekezdésében előírtak szerint névtelen formában kell biztosítani:

Képesítő bizonyítványok/Kiadásukat igazoló érvényesítések:

- a tengerész egyedi azonosítója, ha rendelkezésre áll (*),
- a tengerész neve (*),
- a tengerész születési dátuma,
- a tengerész állampolgársága,
- a tengerész neme,
- a képesítő bizonyítvány bejegyzett száma (*),
- a kiadást igazoló érvényesítés száma (*),
- szolgálati minőség(ek),
- a dokumentum kiállításának dátuma vagy az újraérvényesítés legutóbbi dátuma,
- a lejárat dátuma,
- a bizonyítvány státusa,
- korlátozások.

Más országok által kiadott képesítő bizonyítványok elismerését igazoló érvényesítések:

- a tengerész egyedi azonosítója, ha rendelkezésre áll (*),
- a tengerész neve (*),
- a tengerész születési dátuma,
- a tengerész állampolgársága,
- a tengerész neme,
- az eredeti képesítő bizonyítványt kiadó ország,
- az eredeti képesítő bizonyítvány száma (*),
- az elismerést igazoló érvényesítés száma (*),
- szolgálati minőség(ek),
- a dokumentum kiállításának dátuma vagy az újraérvényesítés legutóbbi dátuma,
- a lejárat dátuma,

- az érvényesítés státusa,
 - korlátozások.
2. A tagállamok önkéntes alapon tájékoztatással szolgálhatnak az STCW-egyezmény mellékletének II., III. és VII. fejezetével összhangban a személyzeti állomány részére kiadott jártassági bizonyítványokról, amely tájékoztatás tartalmazhatja többek között az alábbi információkat:
- a tengerész egyedi azonosítója, ha rendelkezésre áll (*),
 - a tengerész neve (*),
 - a tengerész születési dátuma,
 - a tengerész állampolgársága,
 - a tengerész neme,
 - a jártassági bizonyítvány száma (*),
 - szolgálati minőség(ek),
 - a dokumentum kiállításának dátuma vagy az újraérvényesítés legutóbbi dátuma,
 - a lejárat dátuma,
 - a jártassági bizonyítvány státusa.”
-

2012-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 310 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	840 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	100 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

